

Jaarverslag 2013

- > P. 1-25
Lees meer over onze
voortgang op vlak
van duurzaamheid
- > P. 26-41
Ontdek meer over onze
verschillende activiteiten
- > P. 42-190
Volledige financiële en
duurzaamheidsverklaringen

Raadpleeg het online verslag
www.umicore.com/reporting

Inhoud

Inleiding

Umicore in het kort	1-3
Kerncijfers	4-5

Terugblik door het Management

Overzicht van de Voorzitter en de Gedelegeerd Bestuurder	6-7
Economisch overzicht	8-13
Aantrekkelijke werkplek	14-17
Eco-efficiëntie	18-21
Communicatie met belanghebbenden	22-25

Overzicht van de business groups

Catalysis	26-29
Energy Materials	30-33
Performance Materials	34-37
Recycling	38-41

Verklaringen

Economische & financiële verklaringen	42-118
Milieuverklaringen	119-130
Sociale verklaringen	131-147
Verklaringen inzake deugdelijk bestuur	149-173
Raad van Bestuur, Directiecomité & Senior Management	174-177
Betrouwbaarheidsverklaringen	178-179
Glossarium	180-183
GRI Index	184-188

Over dit verslag

Dit jaarverslag geeft een geïntegreerd overzicht van onze economische, sociale en milieuprestaties in 2013. Onderstaande link geeft u toegang tot het volledige online verslag dat zich in een specifieke rapporteringsectie van de Umicore-website bevindt. Voor mobiele gebruikers: de QR codes brengen u onmiddellijk naar de relevante delen van ons online verslag.

Ons verslag is extern nagekeken en bereikt het GRI-rapporteringniveau B+. Een volledig overzicht van de reikwijdte van onze rapportering kan gevonden worden op pagina 190.

Raadpleeg het online verslag www.UMICORE.com/reporting

Over Umicore

We zijn een materiaaltechnologie- en recyclagegroep op wereldschaal. We richten ons op toepassingen waar onze expertise in scheikunde, materiaalwetenschappen, metallurgie en recyclage een verschil maken.

Onze activiteiten zijn geconcentreerd rond vier business groups – Catalysis, Energy Materials, Performance Materials en Recycling. Iedere business group is opgedeeld in marktgerichte business units die materialen en oplossingen aanbieden die aan de top van nieuwe technologische ontwikkelingen staan en noodzakelijk zijn in het dagelijkse leven.

umicore

B. WIESER

Onze Visie

Vision 2015

Onze groeistrategie Vision 2015 richt zich op het leveren van oplossingen voor wereldwijde trends op vlak van economie, maatschappij en leefmilieu. Onze competentie, marktpositie en expertise in metallurgie, materiaalwetenschappen, toepassingen en recyclage geven ons een sterk groeipotentieel in de volgende domeinen:

Grondstoffenschaarste: in de wereld van vandaag zijn metalen gegeerd maar ook schaarser aan het worden. Umicore's recyclagecapaciteiten herwinnen 26 elementen waarvan edele en andere metalen.

Schonere lucht: de strengere uitstootwetgeving biedt wereldwijde groeiopportuniteiten voor autokatalysatoren voor personenwagens en zware dieselveertuigen.

Elektrificatie van het wagenpark: de groeiende markt voor lithium-ion batterijen in elektrische wagens verhoogt de vraag naar onze herlaadbare-batterijkathodematerialen.

Hernieuwbare energie: Umicore ontwikkelt materialen die de basis vormen van hoog-efficiënte zonnetechnologieën en die andere energie-efficiënte producten mogelijk maken.

Onze Vision 2015-doelstellingen omvatten economische ambities maar ook uitdagende doelen op het vlak van onze sociale en leefmilieuprestaties:

Economisch

Groei en rendement: onze belangrijkste groeiprojecten hebben het potentieel om een 'double digit' inkomsten-groei te realiseren. Onze langetermijndoelstelling is om een gemiddeld rendement op aangewend kapitaal te realiseren van meer dan 15%.

Aantrekkelijke werkplek

Veiligheid: we streven naar nul ongevallen met werkverlet.

Vermindering blootstelling op het werk: we willen de concentratie in het lichaam verminderen van specifieke metalen waaraan onze werknemers zijn blootgesteld, met name Cd, Pb, Co, Ni, As en Pt.

Persoonlijke ontwikkeling: alle werknemers wereldwijd zullen een jaarlijkse evaluatie krijgen waarin hun individuele ontwikkeling besproken wordt.

Aantrekkelijke werkgever: we zullen onze acties richten op basis van de personeelsenquête 2010.

Eco-efficiëntie

Vermindering van de CO₂-voetafdruk: we streven ernaar onze CO₂-emissies met 20% te verminderen in vergelijking met het niveau in 2006 en met hetzelfde bereik als toen.

Vermindering emissies: we streven ernaar de impact van metaalemisies naar water en lucht met 20% te verminderen in vergelijking met het niveau in 2009.

Productduurzaamheid: we investeren in middelen om de levenscyclus en de impact van onze producten beter te begrijpen en te meten.

Communicatie met de belanghebbenden

Duurzaam aankoopbeleid: we integreren het nieuwe Charter voor duurzame aankopen in onze activiteiten.

Lokale gemeenschap: we verwachten dat al onze sites verdere stappen zetten in de identificatie van belangrijke belanghebbenden en het betrekken van de lokale gemeenschap.

Kerncijfers

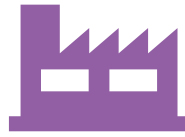
Economische prestaties (in miljoen € tenzij anders vermeld)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Omzet	6.937,4	9.691,1	14.480,9	12.548,0	9.819,3
Inkomsten (metaal niet inbegrepen)	1.723,2	1.999,7	2.318,6	2.427,4	2.390,0
Recurrente EBIT	146,4	342,5	416,1	372,1	304,0
waarvan geassocieerde ondernemingen	-6,1	30,1	22,9	22,2	11,8
Totale EBIT	141,2	324,0	432,7	328,6	260,0
Recurrente operationele marge (in %)	8,9	15,6	16,9	14,4	12,2
Rendement op aangewend kapitaal (ROCE) (in %)	8,1	17,5	18,6	16,7	13,6
Recurrent nettoresultaat, aandeel van de Groep	139,7	158,0	304,6	275,2	218,0
Nettoresultaat, aandeel van de Groep	73,8	248,7	325,0	233,4	179,0
Onderzoek- & Ontwikkelingskosten	119,5	119,2	136,7	149,0	140,6
Investerings	181,6	156,6	196,2	235,7	279,6
Netto toename/afname van de kasstromen vóór financieringsoperaties	258,4	-68,2	308,6	150,3	185,9
Geconsolideerde netto financiële schuld uit bedrijfsactiviteiten, einde periode	176,5	360,4	266,6	222,5	215,0
Schuldratio uit bedrijfsactiviteiten, einde periode (in %)	11,4	18,6	13,4	11,0	11,1
Eigen vermogen van de Groep, einde periode	1.314,2	1.517,0	1.667,5	1.751,7	1.677,1
Recurrente winst per aandeel (in €/aandeel)	0,73	2,33	2,69	2,47	1,96
Winst per aandeel met afgesplitste activiteiten, basisberekening (in €/aandeel)	0,66	2,20	2,87	2,09	1,61
Brutodividend (in €/aandeel)	0,65	0,80	1,00	1,00	1,00
Aantrekkelijke werkplek					
	2009	2010	2011	2012	2013
Personeelsbestand (inclusief geassocieerde ondernemingen)	13.728	14.386	14.572	14.438	14.057
waarvan geassocieerde ondernemingen	4.415	4.828	4.408	4.042	3.867
Ongevallen met werkverlet	48	56	60	49	35
Frequentiegraad ongevallen met werkverlet	3,12	3,54	3,61	2,86	2,08
Ernstgraad ongevallen met werkverlet	0,08	0,13	0,11	0,11	0,10
Blootstellingsgraad 'alle biomarkers geaggregeerd' (in %)	-	-	5,15	4,32	2,60
Gemiddeld aantal opleidingsuren per werknemer	44,05	43,30	51,94	50,72	45,18
Vrijwillige vertrekkers	2,59	3,78	3,84	3,20	3,33
Eco-efficiëntie					
	2009	2010	2011	2012	2013
CO ₂ e-emissies (Scope 1+2) (in ton)	529.628	543.807	695.733	701.898	693.839
Metaaluitstoot naar water (volume in kg)	5.915	6.495	5.781	5.701	5.560
Metaaluitstoot naar water (impact eenheid)	442.575	389.676	306.627	245.935	313.883
Metaaluitstoot naar lucht (volume in kg)	11.950	13.582	13.867	16.614	12.533
Metaaluitstoot naar lucht (impact eenheid)	214.650	184.066	129.900	135.059	140.349
Relaties met de belanghebbenden					
	2009	2010	2011	2012	2013
Donaties (in duizend €)	1.106,5	1.009,4	1.751,0	1.759,2	1.612,8

De toepassingen van de definities voor Onderzoek- & Ontwikkelingskosten en Investerings werden herzien en de cijfers werden volgens dezelfde methodologie aangepast om de vergelijking mogelijk te maken. De nieuwe definities worden uitgelegd in het glossarium p. 181-182.

14.057

Medewerkers

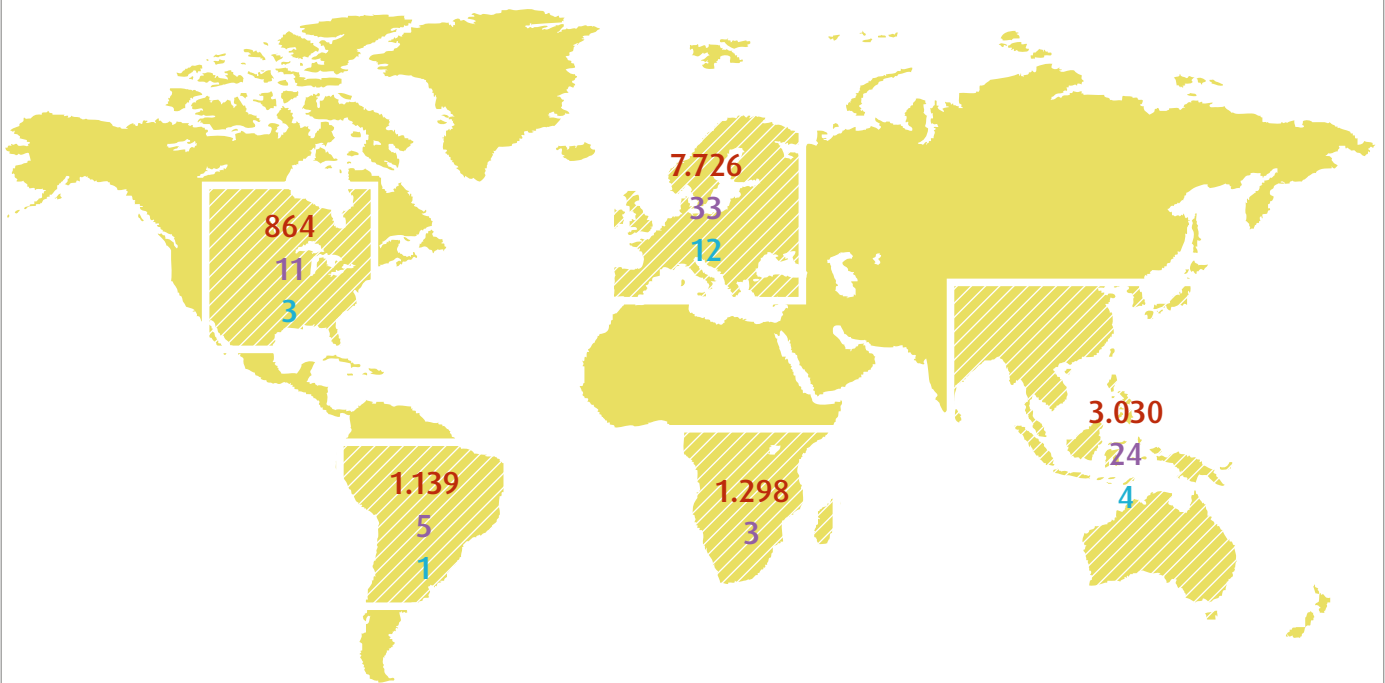
76

Industriële sites

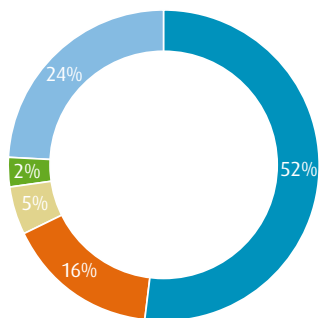

20

O&O / technische centra

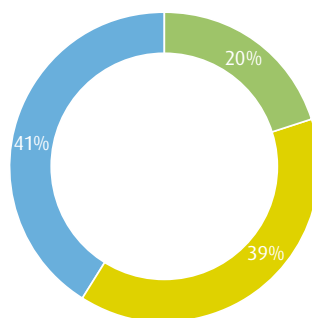

Inkomsten per regio
(inclusief geassocieerde ondernemingen)

■ Europa
■ Noord-Amerika
■ Zuid-Amerika
■ Afrika
■ Azië/Oceanië

Materialaefficiëntie

■ Materialen aan het einde van hun levensduur
■ Secundaire grondstoffen
■ Primaire grondstoffen

Inkomsten (in miljoen €)

2.390

Recurrente EBIT (in miljoen €)

304

O&O-uitgave in % van inkomsten

6%

Thomas Leysen, Voorzitter van Umicore, en Marc Grynberg, Gedelegeerd Bestuurder, blikken terug op 2013 en geven hun visie op de vooruitzichten en prioriteiten voor 2014 en de volgende jaren.

Zoals we vorig jaar al hadden verwacht, bleek 2013 een uitdagend jaar voor een aantal activiteiten van Umicore. Onze recurrente EBIT van € 304 miljoen lag iets lager dan de recordwinst die we in 2011 realiseerden. De belangrijkste oorzaken van deze daling zijn de impact van de lagere metaalprijzen en de economische crisis in Europa. De metaalprijzen, die de voorbije jaren de wind in de zeilen hadden, zijn fors gedaald en wogen op de winstgevendheid van Recycling. Toch bleven de Recycling-activiteiten veruit het beste resultaat neerzetten van al onze activiteiten. In Catalysis bleef een minder gunstige product- en regionale mix, gecombineerd met hogere opstartkosten, op de winstgevendheid wegen. Het resultaat van Energy Materials verbeterde ten opzichte van het dieptepunt in 2012 en Performance Materials zette een stevige prestatie neer gezien de uiterst uitdagende economische context. De moeilijke maar noodzakelijke inspanningen om de kosten te verminderen die in 2012 werden aangevat en in 2013 voortgezet, hebben bijgedragen aan de verbetering van de concurrentiekracht en de winstgevendheid in een aantal business units.

In 2013 zijn we fors blijven investeren in de groei-initiatieven van

onze Vision 2015-strategie. We hebben € 280 miljoen besteed aan investeringen die vooral focusten op de activiteiten met het hoogste groeipotentieel. In Catalysis hebben we de uitrol van nieuwe productie-infrastructuur voortgezet om onze klanten te helpen om te voldoen aan de strengere emissienormen overal ter wereld. De investeringen omvatten onder meer nieuwe productielijnen voor katalysatoren voor zware dieselveertuigen en technologieontwikkelingscentra in Japan en Zuid-Amerika. In Energy Materials richtten we ons op de verdere uitbreiding van de productiecapaciteit voor herlaadbare-batterijmaterialen om aan de groeiende vraag in toepassingen voor de autosector te kunnen voldoen. In Recycling werden een aantal investeringen in de site van Hoboken bijna voltooid en kondigden we een belangrijk capaciteitsuitbreidingsproject aan, waarvoor we de definitieve vergunningen verwachten in de loop van 2014. We bleven ook sterk investeren in onderzoeks- en

ontwikkelingsprogramma's, hoewel de uitgaven in absoluut opzicht niet het niveau haalden van vorige jaren omdat een aantal essentiële projecten naar de commercialiseringsfase zijn overgegaan. Hoewel die investeringen het bewijs leveren van ons vertrouwen in onze groeivoorzichten, wegen de hogere afschrijvings- en opstartkosten ook op de financiële resultaten op korte termijn.

De bedrijfskasstromen bleven positief gedurende het jaar. Ondanks de bovenvermelde grote investeringen en de betaling van een middelgrote overname in Energy Materials zagen we de nettokasstroom vóór financiering op jaarbasis nog steeds stijgen. We hebben ook dit jaar eigen aandelen ingekocht en keerden bij dit proces ongeveer € 85 miljoen uit aan de aandeelhouders. De Raad van Bestuur heeft de uitkering van een stabiel dividend van € 1,00 aanbevolen en dit vertegenwoordigt een dividendrendement van meer dan 3%. Samen vertegenwoordigden de

“De metaalprijzen, die de voorbije jaren de wind in de zeilen hadden, zijn fors gedaald en wogen op de winstgevendheid van Recycling.”

Overzicht van de Voorzitter en de Gedelegeerd Bestuurder

“We hebben opnieuw goede vooruitgang gemaakt op het vlak van onze duurzaamheidsprestaties.”

inkoop van eigen aandelen en het voorgestelde dividend een uitkering van bijna € 200 miljoen aan de aandeelhouders over het jaar.

Het feit dat we die aanzienlijke kasstromen kunnen blijven produceren bewijst dat de financiële positie van Umicore uitermate solide blijft. Niettegenstaande de lagere winst en de hoge investeringen is de netto financiële schuld verder gedaald in 2013. Dat zal ons in staat stellen om diverse groeiprojecten te blijven financieren en geeft ons ook de financiële flexibiliteit om naar grotere overnameopportunities uit te kijken als ze een aantrekkelijke strategische aanvulling vormen en – uiteraard – beschikbaar zijn voor de juiste prijs.

We hebben opnieuw goede vooruitgang gemaakt op het vlak van onze duurzaamheidsprestaties. Op het gebied van milieu hebben we onze CO₂-emissies verder vermindert ten opzichte van het referentiejaar. Het belangrijkste deel van de verbeteringen is van duurzame aard en is het resultaat van gerichte energie-efficiëntie maatregelen die nu resultaat opleveren. Hoewel de metaalemissies naar lucht en water zijn gestegen, voornamelijk als gevolg van de toegenomen activiteit, blijft de globale milieu-impact van die emissies nog steeds ver onder de uitdagende doelstellingen die we voor 2015 hebben bepaald. Inzake productduurzaamheid hebben we nu een ruim staal van onze producten en diensten aan een duurzaamheidsbeoordeling onderworpen. De uitdaging voor de komende jaren bestaat erin de resultaten van die beoordeling te gebruiken om waarde te realiseren

voor onze klanten en een vollediger beeld te geven van onze duurzaamheidsbijdrage als Groep.

Onze initiatieven om duurzaamheid in de bevoorradingsketen te bevorderen zijn in een hogere versnelling geschakeld. We verkregen de status van conflictvrije smelter voor onze belangrijkste recyclageactiviteiten en hebben stappen gezet om nog meer van onze activiteiten te laten certificeren in 2014. We hebben ons Charter voor duurzame aankopen ook verder uitgerold naar onze leveranciers en tegen het einde van het jaar hadden meer dan 1.000 belangrijke leveranciers dit charter ondertekend. Bepaalde leveranciers ertoe aanzetten om verbeteringen aan te brengen is, in sommige gevallen, een moeilijke en complex proces maar de globale vooruitgang stemt ons erg tevreden.

We blijven streven naar erkenning als aantrekkelijke werkgever nu de grote meerderheid van onze medewerkers in sites werken die deze erkenning hebben gekregen. In 2014 organiseren we de volgende editie van onze personeelsenquête. Die zal een barometer zijn voor de vooruitgang die we sinds de vorige enquête in 2011 hebben gemaakt en een indicatie geven van de punten die we nog kunnen verbeteren. Onze inspanningen op het vlak van gezondheid op het werk – vooral in het domein van blootstelling aan metalen op het werk – hebben in 2013 ook aanzienlijke vorderingen gemaakt.

De veiligheidsresultaten van Umicore zijn in 2013 verder verbeterd. Het aantal ongevallen is met

meer dan een kwart gedaald en de grote meerderheid van onze sites kon het jaar afsluiten zonder ongevallen. Het tragische ongeval in Olen in januari 2014, waarbij twee medewerkers het leven lieten, nam alle tevredenheid weg die we hadden gehaald uit die verbeteringen. We zijn gestart met een actie om de focus op procesveiligheid in het hele bedrijf te versterken en we zijn vastbesloten om de noodzakelijke lessen te trekken uit dit ongeval. Overal waar dat nodig is, zullen we verbeteringen aanbrengen om het risico op een gelijkaardig ongeval in de toekomst verder te verminderen, zowel in Olen als in de andere sites van Umicore. We zijn meer dan ooit vastbesloten om onze doelstelling om van Umicore een onderneming zonder ongevallen te maken, te halen.

Voor 2014 zien we positieve signalen maar er blijven nog onzekerheden. Een aantal van onze belangrijkste markten vertonen stilaan tekenen van herstel. De Europese economie heeft de recessie achter zich gelaten en tekent een bescheiden groei op. Veel van onze activiteiten kunnen van deze trend profiteren en zijn vanuit concurrentie-oogpunt beter gepositioneerd dan in de periode voor

deze factoren zullen hebben op de metaalprijsen.

In de vooruitzichten voor 2014 die we in februari publiceerden, gaven we aan dat de recurrente EBIT over het volledige jaar iets lager zou kunnen liggen dan in 2013 indien de huidige metaalprijsen onveranderd blijven. Hoewel we een duidelijke verbetering in de resultaten van onze productgerelateerde activiteiten verwachten, is dit misschien onvoldoende om de impact van de lagere metaalprijsen op de winstgevendheid van de business group Recycling volledig te compenseren.

De vooruitzichten op langere termijn voor Umicore zijn gezond en goed erkend. We beschikken over de financiële slagkracht, de producten, technologieën en mensen om succes te boeken. Door te focussen op de juiste prioriteiten zal 2014 ons dichterbij onze Vision 2015-doelstellingen brengen. Ons uiteindelijke doel is deze doelstellingen te bereiken en onze economische prestaties cyclus na cyclus te verbeteren. We mogen ons niet uitsluitend richten op langetermijngroei of op het goede beheer van de huidige economische situatie: om te slagen zijn beide nodig.

“Door te focussen op de juiste prioriteiten zal 2014 ons dichterbij onze Vision 2015-doelstellingen brengen.”

de economische crisis. Bovendien zullen een aantal recente investeringen stilaan inkomsten en winst genereren voor de Groep. De wereldeconomie blijft voortdurend veranderen en de impact van de wijzigingen in het monetaire beleid op de groei van de opkomende markten wordt sinds kort aandachtig gevolgd. We moeten nog afwachten welke impact al

We willen van deze gelegenheid gebruikmaken om onze dank en waardering uit te drukken voor de inzet van onze medewerkers in 2013, voor de onafgebroken steun van onze aandeelhouders en voor de niet-aflatende loyaliteit van onze andere zakenpartners.

Economisch overzicht

De winst daalde als gevolg van de impact van de lagere metaalprices op de recyclagemarges, mixeffecten en investeringsgerelateerde kosten.

“Investeringen bedroegen in totaal € 280 miljoen. De overgrote meerderheid van de investeringen had betrekking op Vision 2015-groeiprojecten.”

Overzicht

Hoewel een aantal activiteiten tijdens het jaar tekenen van herstel vertoonden, volstond dit niet om de impact van de lagere metaalprices op de recyclage-inkomsten en -marges te compenseren. De inkomsten daalden op jaarbasis als gevolg van een combinatie van dit metaalpriceffect, de mixeffecten en de hogere kosten gekoppeld aan de Vision 2015 groei-initiatieven. Sommige business units zagen hun rentabiliteit licht verbeteren dankzij de selectieve kostenverminderingmaatregelen die in vorige perioden en in 2013 werden genomen.

Op financieel vlak behield Umicore haar sterke positie. De kasstromen

waren sterk en we konden de nettoschuld verder afbouwen, zelfs na de inkoop van meer dan 2% eigen aandelen tijdens het jaar en een overname.

Inkomsten, winst en rendementen

(Zie de grafieken op p. 9-10)

De inkomsten zijn ten opzichte van 2012 met 2% gedaald tot € 2,4 miljard. De toename bij Catalysis and Energy Materials kon de daling bij Recycling niet compenseren.

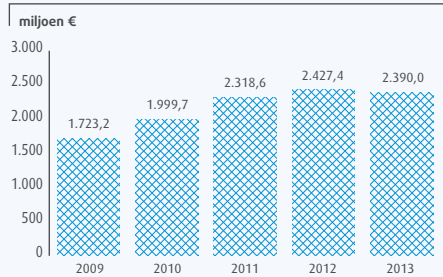
De omzet (inclusief metaalwaarden) daalde met 22% op jaarbasis. Dit was het gevolg van

de aanzienlijke prijsdaling van de meeste edel- en speciale metalen vanaf het tweede kwartaal. Voor Umicore zijn de inkomsten een meer betekenisvolle maat voor de ‘top-line’ prestatie dan de omzet, omdat de metaalprices die aan de klanten worden doorgerekend niet in de inkomsten zijn opgenomen.

De recurrente EBIT daalde met 18% ten opzichte van 2012 en bedroeg € 304 miljoen. Dit weer spiegelt vooral de impact van de lagere prijzen van edel- en speciale metalen en dit effect was het meest uitgesproken in de tweede jaarhelft. Sommige van onze activiteiten leden onder de minder gunstige product- en regionale mix, andere zagen hun rentabiliteit licht

verbeteren dankzij de selectieve maatregelen om de kosten te verminderen. In Catalysis daalde de recurrente EBIT met 19% als gevolg van de minder gunstige mix en de hogere kosten verbonden met de start van nieuwe groei-investeringen en bijkomende afschrijvingskosten. De inkomsten in Energy Materials stegen aanzienlijk onder invloed van de toenemende verkoop van materialen voor herlaadbare batterijen. De recurrente winst in Energy Materials herstelde fors dankzij de kostenverminderingprogramma's die sinds 2012 werden geïmplementeerd. In Performance Materials daalden de inkomsten met 3% maar de recurrente EBIT bevond zich op het zelfde niveau van 2012. Voor verschillende

INKOMSTEN (METAAL NIET INBEGREPEN)

business units compenseerde het resultaat van de kostenverminderingmaatregelen de ongunstige economische context. De inkomsten en de recurrente EBIT voor Recycling daalden respectievelijk met 13% en 23% als gevolg van de sterke daling van de metaalprices.

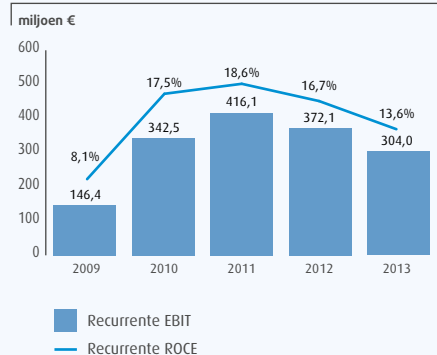
De lagere vraag in bepaalde eindmarkten van Jewellery & Industrial Metals en de geringere bijdrage van de recyclageactiviteiten hadden eveneens een negatieve impact op de inkomsten en de resultaten van de business group. De netto recurrente bedrijfskosten bevonden

zich ongeveer op het niveau van 2012 en bedroegen € 48 miljoen. De gedetailleerde bespreking van de economische prestaties per segment vindt u op de pagina's 26 tot 41.

De niet-recurrente elementen hadden een negatieve impact van € 43 miljoen op de EBIT. De herstructureringskosten bedroegen € 31 miljoen, waarvan het merendeel betrekking had op de sluiting van de Element Six Abrasives' fabriek in Zuid-Afrika en de Zinc Chemicals' fabriek in Melbourne, Australië, evenals de invoering van maatregelen ter vermindering van de kosten in Building Products. Umicore boekte ook milieuvorzieningen voor € 8 miljoen, verbonden aan de sanering van de historische vervuiling op de omgeving van sites. Bijzondere waardevorminderingen op permanent vaste voorraden, als gevolg van lagere metaalprices, waren goed voor € 2 miljoen. De impact van de niet-recurrente kosten op het nettoresultaat (aandeel van de Groep) bedroeg € 39 miljoen.

De afschrijvingslasten op materiële en immateriële vaste activa bedroegen in totaal € 159 miljoen

RECURRENTE EBIT & ROCE

Economisch overzicht

ten opzichte van € 152 miljoen in 2012. Dit was te wijten aan het feit dat er in 2013 meer nieuwe groei-investeringen werden afgerond. De globale recurrente EBITDA daalde met 12% tot € 463 miljoen.

Het gemiddeld aangewend kapitaal steeg licht ten opzichte van 2012, omdat de hogere vaste activa de effecten van de lagere werkkapitaalvereisten ruimschoots compenseerden. Umicore genereerde een rendement op aangewend kapitaal (ROCE) van 13,6% tegenover 16,7% in 2012. Dit was lager dan de Vision 2015-doelstelling van een rendement op aangewend kapitaal van meer dan 15%.

Financiële kosten en belastingen

De netto recurrente financiële kosten bedroegen in totaal € 23 miljoen, vergelijkbaar met het niveau van 2012. Negatieve wisselkoersresultaten deden het effect van lagere rentelasten teniet. De gemiddelde gewogen netto-rente daalde verder naar 1,61% (vergeleken met 1,92% in 2012).

De recurrente belastingen voor de periode bedroegen € 57 miljoen. De totale recurrente effectieve belastingvoet voor de periode was 21,3%, vergeleken met 20,6% in 2012.

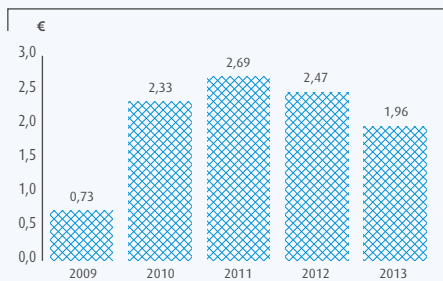
Kasstromen

De kasstroom uit bedrijfsactiviteiten steeg met 8,7% tot € 523 miljoen, met inbegrip van het vrijmaken van € 97 miljoen werkkapitaal, deels als gevolg van lagere metaalprices.

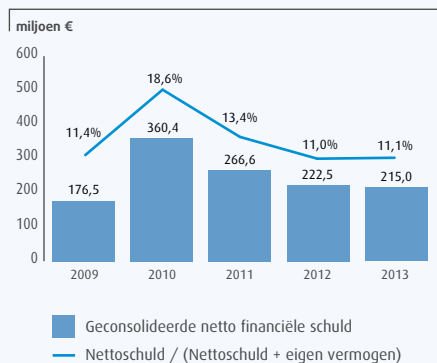
De netto kasstromen vóór financiering stegen tot € 186 miljoen, met inbegrip van het bedrag betaald voor de overname van Palm Commodities International.

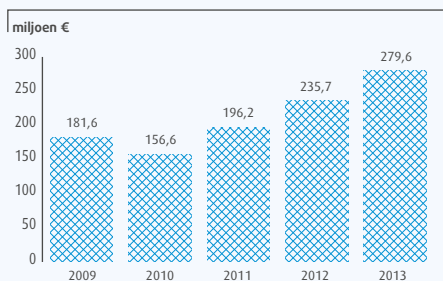
RECURRENTE WINST PER AANDEEL

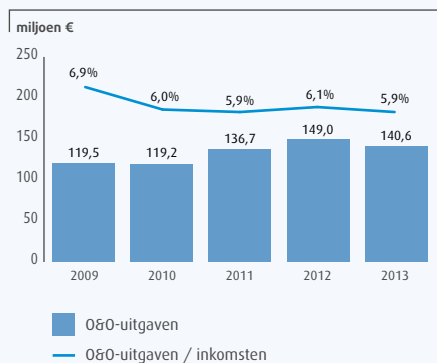
NETTO FINANCIËLE SCHULD

INVESTERINGEN

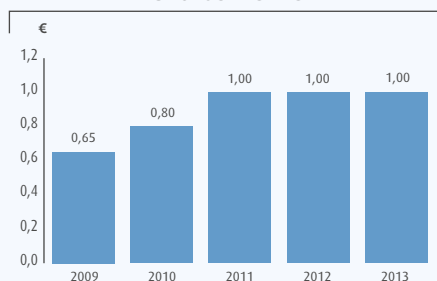
O&O-UITGAVEN

AANDELENKOERS

BRUTODIVIDEND

De totale netto kasstroom voor de periode bedroeg € -33 miljoen, met inbegrip van € 196 miljoen cash dat aan de aandeelhouders werd teruggegeven in de vorm van inkoop van eigen aandelen en dividenden. Dit komt overeen met 38% van de kasstromen uit bedrijfsactiviteiten.

Evolutie nettoschuld

Op 31 december 2013 bedroeg de netto financiële schuld van Umicore € 215 miljoen ten opzichte van € 222 miljoen aan het begin van het jaar. Het vermogen van de Groep bedroeg € 1.723 miljoen en de schuldgraad (nettoschuld / nettoschuld + eigen vermogen) was 11,1%. De ratio gemiddelde nettoschuld tot recurrente EBITDA bedroeg 0,4x.

Investeringen

Investeringen bedroegen in totaal € 280 miljoen. De overgrote meerderheid van de investeringen had betrekking op Vision 2015-groei-projecten. In vergelijking met 2012 stegen de investeringen in Catalysis, gekoppeld aan de toevoeging van productiecapaciteiten voor personenwagens en zware dieselvoertuigen in Azië en Europa en de bouw van de technologieontwikkelingscentra in Japan en Brazilië. De investeringen stegen ook in Energy Materials met capaciteitsinvesteringen voor kathodematerialen in Korea en China en de bouw van een nieuwe precursorfabriek in Korea. In Recycling bleven de investeringen op een hoog niveau als gevolg van de uitbreiding van de bemonsteringfaciliteiten en de nieuwe waterzuiveringsinstallatie en gasreinigingsapparatuur in Hoboken, België. In Performance Materials bleven de investeringen stabiel. Umicore heeft haar definitie van kapitaalinvesteringen in 2013 herzien en die investeringen sluiten nu gekapitaliseerde O&O-kosten uit (zie glossarium voor de

Economisch overzicht

nieuwe definitie). De cijfers van vorige jaren werden dienovereenkomstig aangepast.

Onderzoek, ontwikkeling en innovatie

De O&O-investeringen in de volledig geconsolideerde ondernemingen bedroegen € 141 miljoen, wat overeenkomt met een ratio O&O-uitgaven ten opzichte van de inkomsten van 6%. De globale netto O&O-uitgaven voor 2013 lagen iets lager dan in 2012, aangezien sommige projecten intussen gecommmercialiseerd werden en omwille van hogere ontvangsten subsidies.

De belangrijkste domeinen van productgerelateerde O&O-uitgaven bevonden zich in autokatalysatoren, brandstofcelkatalysatoren en herlaadbare batterij-materialen. De meerderheid van procesgerelateerde O&O-uitgaven was gewijd aan recyclagetechnologieën alsook processen voor de productie van

katalysatoren en herlaadbare-batterijmaterialen. Umicore heeft besloten om vanaf 2013 de ontvangen onderzoeksubsidies van derden af te trekken van haar gerapporteerde O&O-cijfers. We hebben ook een aantal verdere aanpassingen gemaakt aan de O&O-kosten op basis van de definities uit het internationaal erkende Frascati-handboek. De cijfers van de O&O-uitgaven van vorige perioden werden overeenkomstig aangepast. De O&O-uitgaven van de verbonden bedrijven zijn niet in de gerapporteerde O&O-cijfers van dit verslag opgenomen.

Onze joint venture voor brandstofcelmaterialen, SolviCore, breidde haar deelname aan projecten voor duurzame mobiliteit verder uit.

In totaal werden er 36 nieuwe patentfamilies geregistreerd in de loop van 2013, tegenover 45 in 2012.

De Umicore Scientific Award van € 10.000 ging naar de Duitse fysicus Dominik Berg voor zijn doctoraatsverhandeling over dunnefilmzonnecellen in het kader van zijn studie aan het Laboratory for Photovoltaics van de Universiteit van Luxemburg. Het werk van Dominik werd geselecteerd uit 35 inzendingen uit heel Europa.

Marc Grynberg, CEO van Umicore, verklaart: "Het was een plezier de 2013 Umicore Scientific Award te overhandigen aan Dominik voor zijn briljante scriptie. Ik hecht veel waarde aan deze award die wetenschappelijk onderzoek van hoog niveau wil belonen en die past in onze missie om materialen te ontwikkelen voor toepassingen van schone technologie."

De Award wordt toegekend aan een doctor (PhD) die door zijn of haar onderzoek bijdraagt aan de wetenschap in domeinen die cruciaal zijn voor de groei van

Umicore's activiteiten en voor de ontwikkeling van een duurzame maatschappij. Het gaat om domeinen als fijne deeltjestechnologie en -toepassingen; technologie voor metaalhoudende verbindingen zoals recyclage; thema's in verband met duurzame energie; katalyse en tot slot economische en maatschappelijke vraagstukken in verband met metaalhoudende verbindingen.

Umicore en haar partners hebben sinds de lancering van de Scientific awards meer dan 200 inzendingen beoordeeld en ongeveer € 120.000 toegekend aan 28 wetenschappers uit heel Europa.

CASESTUDIE

Heldere verlichting voor de toekomst

LED-lampen zijn de spectaculairste ontwikkeling in verlichting sinds de gloeilamp. Ze gaan lang mee, leveren een flinke besparing op en zijn milieuvriendelijk. Door ervoor te zorgen dat LED's helderder branden, helpt Umicore haar klanten om de prestaties van hun producten te verbeteren.

Een LED (Light Emitting Diode) is een halfgeleider die gloeit van zodra er een elektrische stroom doorheen gestuurd wordt. De LED-halfgeleiderkristallen hebben een draagsysteem nodig om het licht naar buiten te weerkaatsen en in dat domein speelt Umicore een cruciale rol.

Een voorloper in LED-technologie

Er wordt een aanzienlijke groei verwacht in de markt van de LED-verlichting en Umicore beschikt over alle troeven om een voorloper te zijn in de ontwikkeling van heldere verlichting voor de toekomst. LED-draagsystemen waarop de nieuwe ARGUNA® 630 en ARGUNA® 4500 zilverelektrolyten van Umicore werden aangebracht, weerkaatsen het licht als spiegels. Daardoor zijn schermen van smartphones en tablet-pc's bijzonder helder – zelfs bij laag stroomverbruik. In tv-toestellen zorgen met ARGUNA® beklede hoogperformante LED's voor stralende kleuren in een extreem hoge resolutie.

Toegevoegde waarde

“Dankzij onze doorgedreven kennis van elektrolytische bekleding kunnen onze klanten de efficiëntie van hun processen verhogen”, zegt Thomas Engert, Vice-President Electroplating. “Op basis van onze expertise konden we bijvoorbeeld de proces- en de thermische stabiliteit van de zilverlaag op LED-draagsystemen verbeteren om de helderheid van de LED-lampen te versterken.” Dat betekent niet alleen een beter product maar ook lagere kosten voor de klanten.

Een tevreden klant

De klanten kiezen voor Umicore vanwege haar betrouwbaarheid en competentie in het domein van de elektrolytische bekleding met edele metalen. Shenzhen ChongHui Surface Technology Development in China werkt nauw samen met onze afdeling Electroplating in China. Zheng Jianguo, Managing Director, verklaart: “Naast de uitstekende

prestaties van de bekledingen helpt het lokale team van Umicore in China me ook op het terrein om de elektrolytische bekledingsprocessen aan te passen aan de specifieke vereisten van onze productieomgeving. Daardoor kunnen we de efficiëntie van het hele proces verhogen.”

Wat is elektrolytische bekleding?

Elektrolytische bekleding is een techniek waarbij een dun laagje metaal op een product wordt aangebracht om het uitzicht of de oppervlakte-eigenschappen ervan te veranderen. De bekleding beschermt het product tegen corrosie of voegt waarde toe dankzij zijn schitterend metaaloppervlak. Het is echter niet eenvoudig om de samenstelling van de scheikundige ingrediënten precies af te stemmen op de specifieke toepassing en de procesomstandigheden. Dankzij haar aanzienlijke expertise en ervaring kan Umicore de klanten hierbij waardevolle hulp bieden.

Dunne laag

Een voorbeeld uit de dagelijkse praktijk is de elektrolytische bekleding van een metalen halsketting met een laagje goud om het een rijkere kleur te geven of oppervlaktegebreken te verbergen. De bekledingslaag is uitzonderlijk dun: een laagje goud dat zo wordt aangebracht, is meestal 50 keer dunner dan een menselijk haar. Elektrolytische bekleding wordt niet alleen in de juwelen- en LED-sector gebruikt maar ook in tal van andere toepassingen, zoals autobumpers en velgen, kantoormeubilair, badkameruitrusting, telecomschakelaars en elektronische toestellen.

Scan de QR-code voor de volledige casestudie online

We hebben voorrang gegeven aan de O&O-programma's die onze Vision 2015-ambities maximaal ondersteunen, met focus op de ontwikkeling van innovatieve materialen en processen in Catalysis, Recycling en Energy Materials. Het Directiecomité focust zijn technologie-evaluaties op de tien belangrijkste innovatieprojecten vervat in de Vision 2015-groei-ambities om de kwaliteit van de implementatie en de snelle uitvoering te garanderen. Deze tien belangrijkste projecten omvatten producttechnologieën in autokatalysatoren, brandstofcelkatalysatoren en herlaadbare-batterijmaterialen. Ze omvatten ook recyclagetechnologieën en processen voor de productie van katalysatoren, herlaadbare-batterijmaterialen en dunnefilmmaterialen. In 2013 voerde het Directiecomité zes specifieke technologie-evaluaties uit.

Vanuit een open innovatieperspectief hebben we ons samenwerkingsnetwerk met universiteiten en onderzoeksinstituten uit de hele wereld in 2013 verder ontwikkeld. We boden opnieuw bijna honderd stageplaatsen aan voor studenten in het kader van hun master- en bacheloropleiding en sponsorden 26 doctoraatsstudenten rechtstreeks tijdens hun studie. Umicore heeft vier gastprofessoraten aan universiteiten en de onderzoeken technische medewerkers van Umicore gaven vele lezingen aan universiteiten in de hele wereld. We hebben ook talrijke samenwerkingen met universiteiten voor onderzoek en het delen van diensten en infrastructuur.

In mei kenden we de Umicore Scientific Award toe aan de Duitse fysicus Dominik Berg voor zijn doctoraatsverhandeling over dunnefilmzonnecellen in het kader van zijn studie aan het Laboratory for Photovoltaics van de Universiteit van Luxemburg. We ontvingen 35 inzendingen uit heel Europa.

De Award wordt toegekend aan een doctor (PhD) die door zijn of haar onderzoek bijdraagt aan de wetenschap in domeinen die cruciaal zijn voor de groei van de activiteiten van Umicore en voor de ontwikkeling van een duurzame maatschappij. Het gaat om domeinen zoals fijne deeltjestechologie en -toepassingen, technologie voor metaalhoudende verbindingen zoals recyclage, thema's in verband met duurzame energie, katalyse en tot slot economische en maatschappelijke vraagstukken in verband met metaalhoudende verbindingen. Sinds de lancering van de Award in 2007 hebben Umicore en haar partners meer dan 200 inzendingen beoordeeld en ongeveer € 120.000 toegekend aan 28 wetenschappers uit heel Europa.

Het Umicore-aandeel

Globaal herstelden de aandelenmarkten in de loop van 2013. Hoewel de wereldeconomie eerder onvoorspelbaar bleef en het herstel in Europa traag en grillig verliep, kregen de beleggers weer vertrouwen in aandelen dankzij de monetaire steunmaatregelen en het groeiende optimisme over wereldwijde groei.

In 2013 daalde de koers van het Umicore-aandeel met 18,6%, van € 41,69 tot € 33,96, in tegenstelling tot de relatieve en valuta-aangepaste stijging van de Dow Jones Specialty Chemicals Index met 8,5%. De aandelenkoers lag 31% lager dan onze 'eigen' Bel-20 Index. Die daling was voornamelijk te wijten

aan de negatieve evolutie van de edelmetaalprijzen in de loop van het jaar. We behielden onze plaats in de FTSE4Good sustainability index en een aantal andere op duurzaamheid gerichte fondsen.

Eind 2013 hadden vier investeringsbedrijven meer Umicore-aandelen in bezit dan de aangiftedrempel van 3%. Op het einde van het jaar bezaten deze bedrijven gezamenlijk 16,06% aangegeven aandelen. In de loop van 2013 kocht Umicore 2.437.385 eigen aandelen in. In de loop van het jaar gebruikte Umicore 296.912 eigen aandelen voor de uitoefening van aandelenopties door het personeel en werden er 21.900 aandelen toegewezen aan de leden van de Raad van Bestuur en het Directiecomité. Op het einde van het jaar hadden we 10.228.661 of 8,5% eigen aandelen in bezit.

Als de voorgestelde winstbestemming door de aandeelhouders wordt goedgekeurd, wordt er voor het boekjaar 2013 een stabiel brutodividend van € 1,00 per aandeel uitbetaald. Rekening houdend met het bruto interimdividend van € 0,50 dat in september 2013 werd uitbetaald, zal er in mei 2014 een resterend brutobedrag van € 0,50 per aandeel worden uitbetaald.

Economisch overzicht

In september bekroonde bandenfabrikant Michelin Umicore voor haar uitzonderlijke bijdrage als leverancier van kobaltzouten en zinkoxiden. Umicore is een van zes leveranciers uit de hele wereld die deze prijs ontving, het resultaat van vele jaren van toegewijde dienstverlening en levering van kobalt- en zinkproducten van topkwaliteit.

Guy Beke, Senior Vice-President Zinc Chemicals, zegt: "Het is een grote eer om deze prestigieuze prijs te ontvangen van een toonaangevende bandenfabrikant. Die buitengewone erkenning zou niet mogelijk zijn geweest zonder het grote engagement van onze medewerkers, elke dag, gedurende meer dan 20 jaar."

Jan Vliegen, Senior Vice-President Cobalt & Specialty Materials, voegt hieraan toe: "We leveren al meer dan tien jaar hoogkwalitatieve kobaltproducten aan de groep

Michelin. Ik ben trots op onze collega's, die de klant een toegewijde dienstverlening bieden. Dankzij hun inzet is Michelin een van onze vijf belangrijkste klanten voor kobaltproducten geworden."

Zinkoxide wordt als versneller gebruikt in het zogenaamde vulkaniseringsproces, dat het rubber sterk genoeg maakt om het in banden te gebruiken. Kobaltzouten worden gebruikt als 'rubber adhesie promotor' die de binding van rubber met staaddraden bevordert en zo de band verstevigt.

Michelin maakte gebruik van de EcoVadis scorecard, die aangeeft dat Umicore een uitstekend niveau van maatschappelijk verantwoord ondernemen heeft bereikt.

Ga onmiddellijk naar de cijfers

.XLS

www.umicore.com/reporting/data

Aantrekkelijke werkplek

In 2013 verbeterden onze gezondheids- en veiligheidsprestaties nog en versterkte Umicore haar reputatie als aantrekkelijke werkgever.

“We hebben verdere stappen gezet om ons diversiteitsbeleid in 2013 te verfijnen.”

Nul ongevallen

(Zie de grafieken op p.15)

In 2013 heeft Umicore haar veiligheidsprestaties verbeterd met 25%. We registreerden 35 ongevallen met werkverlet ten opzichte van 49 het voorgaande jaar. Dat resulteerde in een frequentiegraad van 2,1 (ten opzichte van 2,9 in 2012) en een ernstgraad van 0,10 (ten opzichte van 0,11 in 2012). Een interessant gegeven is dat bijna 80% van al onze sites ongevalvrij waren in 2013 en dat twee sites verantwoordelijk waren voor de helft van de ongevallen met werkverlet in het hele bedrijf.

Een toenemend aantal sites en business units hebben indicatoren

bepaald om de efficiëntie van hun ongevallenpreventie te meten, zoals het aantal afgewerkte actiepunten na de veiligheidsaudits, maatregelen die werden genomen na de rapportering van bijna-ongevallen, het aantal uren veiligheidsopleiding of het aantal preventieve maatregelen dat de medewerkers hebben voorgesteld. Die metingen worden als kernindicatoren gebruikt voor de veiligheid op de sites en stellen het management van de sites beter in staat om het risiconiveau te beoordelen en de noodzakelijke acties te ondernemen. Er worden nog andere veiligheidsinitiatieven genomen in de business units, die zowel intern ontwikkelde als externe programma's zoals SafeStart® inhouden. Meer details over enkele

van die initiatieven vindt u in de besprekingen van de business groups op pagina 26 en 41.

In 2013 organiseerden we de derde editie van de Safety Award. De winnaar, het Maintenance Team van de Automotive Catalysts site in Tulsa, werd door de jury

Scan de QR-code voor de volledige casestudie online

“Ik werk graag bij Umicore omdat Umicore ons de kans geeft te groeien.”

Mykhailo Guch, Markham, Canada

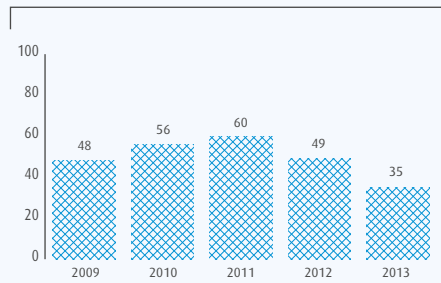

geselecteerd uit 62 nominaties van meer dan 500 medewerkers. De jury was erg onder de indruk van de manier waarop het team van negen medewerkers veiligheid heeft geïntegreerd in alle aspecten van het werk en de manier waarop ze een zorgvuldige risicobeoordeling combineren met een sterke klantenfocus. Hun gedrag heeft ook de veiligheidsprestaties in de hele Tulsa-fabriek beïnvloed, waar medewerkers in de afgelopen vijf jaar geen ongevallen met werkverlet meer hebben gehad. De award heeft tot doel alle medewerkers aan te moedigen om hun verantwoordelijkheid te nemen voor veiligheid op hun werkplaats en de beste praktijken in heel het bedrijf met elkaar te delen. Naast de individuele awards huldigden we ook de sites die de kaap van drie of vijf jaar zonder ongevallen met werkverlet of registreerbare letsels bij Umicore-werknemers of ongevallen met werkverlet bij onderaannemers hebben gehaald. Eind 2013 hadden 11 sites de kaap van drie jaar gehaald. Vijf van deze sites bereikten ook de kaap van vijf jaar.

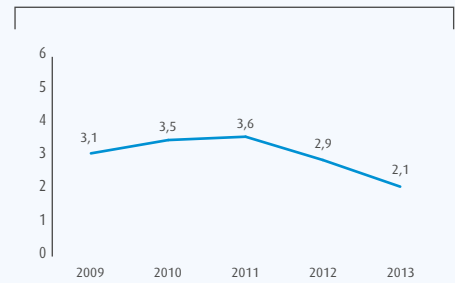
In januari 2014 kostte een ongeval in de fabriek van Olen in België twee Umicore-medewerkers het leven. De eerste vaststellingen wijzen erop dat het ongeval zich heeft voorgedaan door een onverwachte opstapeling van waterstof in de opslagtank waarop twee werknemers onderhoudswerken aan het uitvoeren waren. Er werd een voorlopig verslag overgemaakt aan de Inspectie Toezicht op het Welzijn op het Werk en er werd een proces opgestart om de lessen die uit het ongeval werden getrokken doorheen de Groep te delen.

Aantrekkelijke werkplek

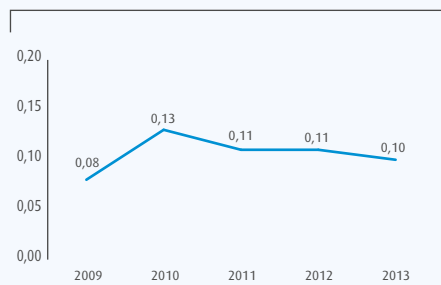
ONGEVALLen MET WERKVERLET

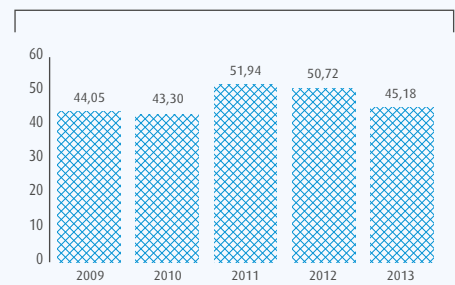
FREQUENTIEGRAAD ONGEVALLen

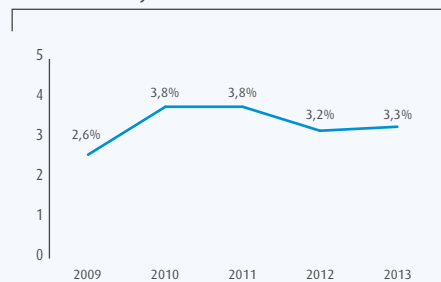
ERNSTGRAAD ONGEVALLen

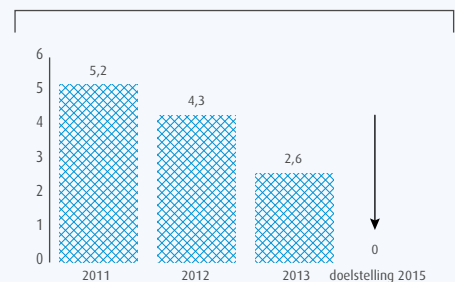
GEMIDDELD AANTAL OPLEIDINGSUREN PER WERKNEMER

VRIJWILLIGE VERTREKKERS

BLOOTSTELLINGSGRAAD
'ALLE BIOMERKERS GEAGGREGEERD'

Ontwikkeling van de medewerkers

Als werkgever hebben we de verantwoordelijkheid om onze collega's de mogelijkheid te bieden zich te ontwikkelen en te groeien door onder meer regelmatige feedback, talentbeheer en opvolgingsplanning. Eén van de doelstellingen die we tegen 2015 willen bereiken, is ervoor zorgen dat alle medewerkers minstens één keer per jaar worden geëvalueerd met betrekking tot hun persoonlijke ontwikkeling.

In 2011 stelden we vast dat 87% van alle medewerkers reeds werd geëvalueerd. In 2013 hebben we verdere vooruitgang geboekt in dit domein en tegen het einde van het jaar was 96% van de medewerkers geëvalueerd.

De opleidingsintensiteit is een indicatie van de ontwikkeling van de medewerkers. In 2013 bedroeg het gemiddelde aantal opleidingsuren per werknemer 45,18 ten opzichte van 50,72 uur in 2012. De vermindering ten opzichte van de hoge cijfers in 2011/2012 is gedeeltelijk toe te schrijven aan de aanzienlijke daling van de onboarding training omdat er minder medewerkers werden aangeworven en aan het feit dat er geen grote nieuwe sites in gebruik werden genomen in de loop van het jaar. In 2013 hebben we onze focus op 'on-the-job' trainingen verder versterkt. Daarbij is het leren gericht op het verwerven van praktische ervaring en/of wordt deze geïntegreerd in de dagelijkse werkomgeving. We organiseerden meer dan 50 'Lunch & Learn'-seminaries gedurende het jaar, rond een groot aantal thema's.

In 2013 installeerden we het nieuwe learning management platform, My Campus. Het platform werd eerst geïnstalleerd in de sites in België, daarna in de grotere sites

in Duitsland, gevolgd door de sites in Brazilië, de VS en China. Het doel van dit platform is samenwerking te verbeteren – een aspect dat als een belangrijk ontwikkelingsdomein werd aangeduid in de personeelsenquête 2011. My Campus is een online platform dat de medewerkers toegang geeft tot verschillende soorten training en persoonlijke ontwikkelingsmogelijkheden, zoals e-learning modules voor duurzame aankopen en prestatiebeheer. Het platform bevat ook het prestatiebeheersplatform en een collaborative networking tool.

In 2013 voltooide onze managementpopulatie van zo'n 1.900 medewerkers de tweejaarlijkse Talent Review, die het talent in de Groep in kaart brengt. In dit proces kunnen managers hun loopbaan- en mobiliteitsverwachtingen meedelen en ze laten evalueren in een loopbaanpanel. We hebben ook specifieke competentie- en talentprogramma's voltooid in Noord-Amerika en Zuidoost-Azië. Het nieuwe platform voor commerciële functies bij Umicore organiseerde twee topmeetings in Europa en Azië, onder meer om de verkoop- en marketingcompetenties in het bedrijf verder te ontwikkelen.

Aantrekkelijke werkplek

Het wordt een steeds grotere uitdaging om medewerkers aan te trekken en te behouden, vooral in technologie-intensieve sectoren zoals die waarin Umicore actief is. We hebben onze Vision 2015-doelstellingen als aantrekkelijke werkgever gebaseerd op de resultaten van de personeelsenquête 2010. Elke site moet een plan opstellen om in de omgeving waar hij actief is als aantrekkelijke werkgever te worden beschouwd. In sommige landen worden de beste werkgevers verkozen, een positie die de zichtbaarheid en de erkenning van de winnaars sterk verhoogt.

Dit is vooral het geval in de Europese Unie.

Alle sites in België, Frankrijk en Brazilië en de grootste sites in Duitsland verkregen nationale erkenning als Beste Werkgever. Tegen eind 2013 werkte 73% van de medewerkers in een site die in de lokale omgeving als een aantrekkelijke werkgever wordt beschouwd. In 2012 was dit 68%. Tegen eind 2013 beschikte 82% van de sites over een plan om als aantrekkelijke werkgever te worden beschouwd, tegenover 76% in 2012. De site van Hanau werd nogmaals bekroond met het Berufundfamilie-certificaat voor haar gezinsgericht beleid. De site heeft die award sinds 2007 al elk jaar ontvangen.

In 2013 bleef het personeelsverloop vrij stabiel met 3,3% tegenover 3,2% in 2012. Net als in de vorige jaren – en in lijn met de regionale verschillen – was het verloop het sterkst in Azië, waar de arbeidsmarkt in veel landen erg concurrentieel en in beweging is.

In het kader van de Duurzame Ontwikkelingsovereenkomst met de internationale vakbond IndustriALL namen we deel aan een vergadering van het

Monitoring Committee in het hoofdkantoor van IndustriALL in Genève, waar we informatie deden over thema's zoals arbeidsomstandigheden, opleiding, educatie en sociaal beleid.

We hebben verdere stappen gezet om ons diversiteitsbeleid in 2013 te verfijnen. We lanceerden een pilootprogramma voor mentoring dat vrouwelijke managers in het midden van hun loopbaan in contact brengt met mentors uit het senior management. Het doel hiervan is ervaringen te delen, vrouwen in het midden van hun loopbaan beter kennis te laten maken met het senior management en de mogelijke loopbaantrajecten in de onderneming beter bekend te maken. Umicore werd als een van de twee best presterende bedrijven in België geselecteerd in het Vigeo Assessment voor de preventie van discriminatie en de promotie van diversiteit.

De volgende editie van onze personeelsenquête is gepland voor 2014 en er zal een overzicht van de resultaten worden gegeven in het jaarverslag 2014.

“Veiligheid staat op één. Wij doen er alles voor om wat we doen veilig te doen.”

Steve Kotsiris, Auburn Hills, VS

Scan de QR-code voor de volledige casestudie online

De medewerkers van de Automotive Catalysts site in Burlington (Canada) lanceerden enkele innovatieve ideeën om een veiligheidscultuur te creëren en dat leverde hen een nominatie op voor de Umicore Safety Award.

Posters en slogans

Een van de ideeën in Burlington werd meteen toegepast. Op elke familiedag of -evenement maken de medewerkers posters waarop alle aanwezige gezinsleden letterlijk hun stempel drukken. Dat kan een hand- of voetafdruk zijn, met hun naam erbij. De posters worden dan overal in de fabriek opgehangen.

“De posters herinneren ons eraan dat we veilig moeten werken, omdat we na het werk veilig naar ons gezin willen terugkeren”, zegt Hilsia Ponce, Production Support Administrator.

Een ander idee leidde tot een wedstrijd waaraan iedere medewerker kon deelnemen met zelfbedachte ideeën en slogans rond veiligheid. De winnaars werden gekozen en de winnende slogans werden overal in de fabriek uitgehangen, zodat iedereen ze elke dag kan zien en lezen.

Een goed begin: SafeStart®

De site van Burlington lanceerde het ‘SafeStart’-veiligheidsprogramma, dat de medewerkers helpt om in de eerste plaats na te denken

over mogelijke oorzaken van ongevallen en dat middelen en technieken biedt om ongevallen te voorkomen.

SafeStart begon in Burlington met een bezoek van externe consultants aan de fabriek, die gedurende twee dagen begeleiders opleiden. Veiligheidsbegeleiders zijn medewerkers uit alle afdelingen en van elk niveau die over goede communicatievaardigheden beschikken. Na de opleiding konden zij dan veiligheidssessies van een halve dag organiseren voor groepen van 20 tot 25 deelnemers. Een belangrijk onderdeel van deze sessies is het delen van persoonlijke verhalen over ongevallen en bijna-ongevallen, de oorzaken ervan en hoe ze kunnen worden voorkomen.

“Als we deze manier van denken kunnen integreren in ons dagelijks leven thuis en op het werk, kunnen we zelf aan onze veiligheid werken: onze gewoonten veranderen en gevaarlijke situaties analyseren die een letsel kunnen veroorzaken”, legt Steve De Rubeis, EHS Specialist, uit.

Veiligheidsnominatie

Elk jaar gaan de medewerkers van Burlington bewuster om met veiligheid. Als resultaat hiervan werd de site voor de Umicore Safety Award genomineerd.

“Die nominatie is een hele eer, want we werden voor de Award voorgedragen door de mensen met wie we samenwerken”, zegt Sean Gahagan, Account Manager. “Het is geen nominatie van bovenaf, ze is afkomstig van onze collega’s.”

Scan de QR-code voor de volledige casestudie online

Blootstelling aan beroepsziekten

Umicore stelt alles in het werk om werkgerelateerde ziekten te elimineren en het welzijn op het werk te bevorderen. De belangrijkste gezondheidsrisico's op het werk zijn de blootstelling aan gevaarlijke stoffen (vooral arseen, cadmium, kobalt, lood, nikkel en platina-zouten) en aan fysische factoren (hoofdzakelijk geluidsoverlast). We hebben streefwaardes vastgelegd voor de blootstelling aan mogelijke gevaarlijke stoffen op het werk. Die zijn gebaseerd op de niveaus die de American Conference of Governmental Industrial Hygienists (ACGIH) heeft bepaald. Ze zijn op zijn minst even streng als de wettelijke drempels in de landen waar we actief zijn. De Vision 2015-doelstelling voor gezondheid is het tot nul herleiden van het aantal individuele metingen van blootgestelde werknemers die de interne streefwaardes overschrijden. Hoewel die verhoogde meetwaardes niet noodzakelijk betekenen dat de betrokkene gevaar loopt, zijn ze belangrijke indicatoren van recente of langdurige blootstelling en worden ze als basis gebruikt om de werk-omstandigheden aan die bepaalde werkpost nog verder te verbeteren. Alle medewerkers die op het werk aan één van de gevaarlijke metalen (arsen, cadmium, kobalt, nikkel, lood en platina-zouten) of andere metalen kunnen worden blootgesteld, worden opgevolgd via het bedrijfsgezondheidsprogramma.

Op groepsniveau overschreden in 2013 2,6% van alle analyses de referentiewaarde. Dat is een aanzienlijke verbetering ten opzichte van het niveau van 4,3% in 2012. Van de 4.461 metingen bij medewerkers die aan de bovengenoemde metalen (behalve platina-zouten) op het werk zijn blootgesteld, gaven de resultaten bij 118 medewerkers

Aantrekkelijke werkplek

aan dat de blootstelling aan het metaal boven onze streefwaarde lag. De meeste medewerkers worden minstens twee keer per jaar getest. De belangrijkste dalingen vonden plaats in de business group Energy Materials dankzij de vermindering van het aantal te hoge waarden voor kobalt en nikkel. Dit was het resultaat van de systematische implementatie van programma's voor het verbeteren van de arbeidshygië in een aantal sites van de business units Cobalt & Specialty Materials en Rechargeable Battery Materials.

In 2013 werd bij vier medewerkers overgevoeligheid aan platinazouten vastgesteld. Zij werden overgeplaatst naar een werkomgeving zonder blootstelling aan platinazout of werden gevraagd om striktere persoonlijke beschermmiddelen te dragen.

In 2013 bleek uit een studie van het US National Toxicology Program dat kobaltmetaalpoeder mogelijk een carcinogeen effect kan hebben op mensen. Op basis van dit nieuwe inzicht werd de classificatie verstrengd. Umicore neemt samen met groepen uit de sector deel aan aankomende studies die nagaan welke andere maatregelen noodzakelijk zijn met betrekking tot blootstelling op het werk en product stewardship. In onze fabriek in Providence, VS, hebben Umicore en het Amerikaanse National Institute for Occupational Safety & Health (NIOSH) verder gewerkt aan een project om de doeltreffendheid te beoordelen van de preventieve maatregelen die genomen worden om de blootstelling van werknemers aan indiumtinoxide (ITO) te beperken.

Eco-efficiëntie

We hebben onze CO₂-emissies verder verminderd en het duurzaamheidsprofiel van meer producten getest.

“De impact van de metaalemissies is gestegen ten opzichte van 2012 maar bleef ver boven onze Vision 2015-verbeteringsdoelstelling.”

Koolstofemissies

(Zie de grafieken op p. 19)

In heel wat regio's overal ter wereld neemt de overheid maatregelen als antwoord op de klimaatverandering en de uitdaging om de ecologische voetafdruk van de samenleving te verminderen. Dat blijkt uit internationale overeenkomsten zoals het Kyoto-protocol en talrijke nationale en regionale initiatieven en verbintenissen. Umicore is actief in verschillende product- en dienstensectoren die kunnen bijdragen tot oplossingen voor de wereldwijde uitdagingen met betrekking tot

energie en koolstofemissies. Onze Vision 2015-strategie identificeert belangrijke groeimogelijkheden in sectoren zoals elektrische auto's, zonnecellen en recycling die oplossingen bieden voor deze problemen.

Voor onze operationele activiteiten nemen we specifieke maatregelen om koolstofemissies te verminderen en onze energie-efficiëntie verder te verhogen. Deze beslissing kadert in een energie-efficiëntie-beleid dat we in 2011 opstelden.

De belangrijkste pijler van dit beleid is de groepsdoelstelling om onze

CO₂-equivalente emissies tegen 2015 met 20% te verminderen ten opzichte van het referentiejaar 2006 en dit op basis van hetzelfde activiteitsniveau als in 2006.

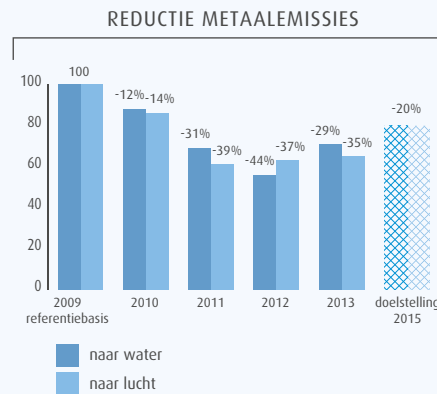
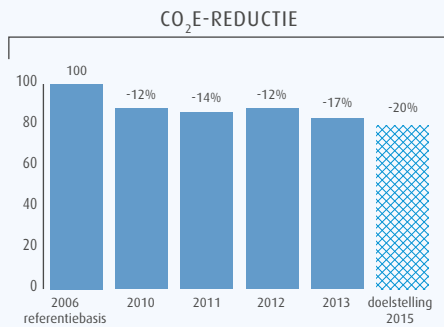
Andere aspecten die in dit beleid werden opgenomen, zijn:

- **Kapitaalinvesteringen:** alle kapitaalinvesteringen moeten op koolstofneutraliteit worden geëvalueerd.
- **Overnames:** we zullen koolstof-intensiteitscriteria opnemen in de beoordeling van overnames.
- **Medewerkers en mobiliteit:** alle medewerkers moeten

worden aangemoedigd om gebruik te maken van vervoermiddelen zonder of met een lage koolstofemissie.

- **Scope 3 CO₂-emissies:** we zullen actief meewerken aan de ontwikkeling van een aangepast boekhoudsysteem voor onze Scope 3-emissies, om te kunnen aantonen hoeveel onze producten en diensten bijdragen aan een economie met een lage koolstofemissie.

Op het einde van 2013 verminderden we de koolstofemissies met 17% ten opzichte van het referentiejaar 2006. Dat betekent dat we

bij gelijkwaardige productieniveaus 17% minder CO₂-equivalenten hebben uitgestoten. Dit resultaat moet vergeleken worden met de vermindering van 12% die we eind 2012 hadden bereikt. De verbetering in 2013 is bijna volledig te danken aan de site van Hoboken in België. De grondstoffenmix speelt hier een belangrijke rol in het bepalen van de CO₂e-emissies, want het recycleproces voor sommige residuïsten vereist meer energie en stoot meer CO₂-equivalenten uit dan voor andere residuïsten. De input-mix in 2013 was in dit opzicht positief. Ook de emissies van de hoogoven daalden dankzij de aanpassingen

die in de voorgaande jaren werden aangebracht en waarvan de resultaten nu voelbaar worden (in het jaarverslag 2012 worden deze verbeteringen beschreven). We boekten ook verdere vooruitgang in de 24 andere sites die, samen met Hoboken, voor de hoogste uitstoot in de Groep zorgen. Voor die sites die aan het einde van 2012 deel uitmaakten van Umicore en geen rekening houdend met de activiteitsfactor die we toepassen voor het evalueren van onze doelstelling, hebben we sinds 2006 de absolute emissies met 4% verminderd, ten opzichte van 3% eind

2012. Meer informatie hierover vindt u in de milieuverklaring E3.

Naast de introductie van procesverbeteringen op de sites met de hoogste niveaus van absolute emissies hangt onze mogelijkheid om de verminderingdoelstelling van 20% tegen 2015 te behalen af van de evolutie van zowel de grondstoffenmix in Hoboken als de elektriciteitsmix naarmate Europa wegstapt van energiebronnen met lagere koolstofemissies (zie het jaarverslag 2012).

Eco-efficiëntie

We hebben in enkele grotere sites verdere initiatieven genomen om de voetafdruk van het vervoer van de werknemers te verlagen. Dit omvat onder meer het gebruik van elektrische voertuigen op de sites in Olen, Hanau en Brussel. De medewerkers kunnen deze nul-emissievoertuigen reserveren voor verplaatsingen in het kader van het werk of voor weekends.

Metaalemissies

In het kader van onze aanpak inzake leefmilieubeheer controleren we sinds lange tijd metaalemissies naar water en lucht en nemen we maatregelen om die te verminderen. De emissies van onze sites blijven ver onder de wettelijke limieten en vergunningswaarden in de landen waar we aanwezig zijn.

De metalen die we uitstoten, hebben ieder een sterk verschillende toxiciteit voor het milieu en de gezondheid. Daarom hebben we ons tot doel gesteld om tegen 2015 de impact van de metaalemissies met 20% te verminderen ten opzichte van 2009. Hoewel we ons hierbij vooral concentreren op metalen met de hoogste potentiële toxiciteit, nemen we uiteraard ook maatregelen om de emissievolumes van de andere metalen te verminderen.

We ontwikkelden een specifieke methodologie om de impact van metaalemissies naar lucht en water te bepalen. Voor emissies naar lucht zijn de impactfactoren gebaseerd op de op de werkplaats geldende grenswaarden zoals bepaald door de American Conference of Governmental Industrial Hygienists (ACGIH). Voor emissies naar water zijn de impactfactoren gebaseerd op de PNEC's (predicted no-effect concentrations) die onder andere in de Europese REACH-richtlijn worden gebruikt.

CASESTUDIE

Een nieuwe waterzuiveringsinstallatie in de recyclagefabriek voor edele metalen van Umicore in Hoboken zal 99% van het seleen en nitraat uit het afvalwater kunnen verwijderen. Daarmee is het waterzuiveringsproces in Hoboken één van de meest efficiënte in de sector.

het bewijs van ons engagement voor een milieuvriendelijke werking van de fabriek”, voegt Peter hieraan toe. “Een bijkomend voordeel is dat we de metalen die we uit het afvalwater verwijderen, kunnen hergebruiken.”

Natuurlijke schoonmakers

Het systeem is gebaseerd op de Advanced Biological Metals Removal Process (ABMet) bioreactortecnologie van GE. Met deze technologie worden niet-ziekteverwekkende microben die in de natuur voorkomen in een bed van geactiveerde koolstof geplaatst dat als groeimedium dient, zodat de microben een biofilm kunnen ontwikkelen.

Het afvalwater wordt door de biofilm geleid en er ontstaat een reductiereactie. Oplosbaar seleen wordt omgezet in elementair seleen, dat vervolgens samen met andere metalen en nitraat wordt verwijderd. Een product op basis van melasse dient als voedingsbodem voor de microben. Op deze voedingsbodem na, houdt dit systeem zichzelf in stand eens het is opgestart.

“In Hoboken zetten we ons maximaal in om aan de strengste wettelijke normen inzake het verwijderen van nitraat, seleen en andere metalen uit afvalwater te voldoen en ze zelfs te overtreffen”, zegt Peter Van Herck, Manager Environmental Affairs, Umicore Hoboken.

“Daarom begonnen we in 2008 te experimenteren met nieuwe waterzuiveringstechnieken, die we over een langere termijn hebben uitgetest. We kozen uiteindelijk voor een biologisch proces, ontwikkeld door GE, dat volledig aansluit bij onze milieufilosofie.”

Een hoog slaagpercentage

De nieuwe waterzuiveringsinstallatie zal vanaf februari 2014 operationeel zijn en kan tot 160 kubieke meter afvalwater per uur behandelen.

“Deze energiezuinige, biologische technologie helpt ons om aan de nieuwe, zeer strenge Europese regelgeving te voldoen en is

In 2013 bedroegen metaalemissies naar lucht 12.533 kg. Dit is een daling van 25% ten opzichte van 2012 en die is bijna uitsluitend te danken aan de lagere emissies in onze business unit Zinc Chemicals, waar we acties implementeerden om het beheer van de zakkenfilters in alle sites te verbeteren. Van alle metalen die Umicore uitstoot, heeft zink de kleinste impact op de gezondheid en daarom hadden de aanzienlijk lagere zinkemissies geen materieel effect op de globale milieu-impact van onze emissies naar lucht die stegen met 4% ten opzichte van 2012. Dit was het gevolg van de hogere emissies van metalen met een grotere impact, zoals kobalt en cadmium. De hogere kobaltemissies waren het resultaat van de toegenomen activiteit in Energy Materials. De hogere cadmiumemissies waren gedeeltelijk te wijten aan een wijziging in de materiaalaanvoer en procesinefficiënties in de Sancoale-fabriek in India die momenteel worden aangepakt. Ondanks de stijging op jaarbasis was de globale impact van onze emissies naar lucht in vergelijking met het referentiejaar 2009 tegen eind 2013 met 35% verminderd (37% op het einde van 2012). Daarmee blijven we ruimschoots voor op de verminderingdoelstelling van 20% beschreven in de Vision 2015-strategie.

In 2013 bedroegen onze metaal-emissies naar water in volume 5.560 kg. Dat is een daling van 2,5% in vergelijking met 2012. De business groups Catalysis, Energy Materials en Recycling zagen hun emissievolume dalen, maar dit werd gedeeltelijk gecompenseerd door hogere zinkemissies naar water in Performance Materials. In termen van impact van metaal-emissies naar water stegen onze emissies met 28% ten opzichte van 2012. Dat was vooral te wijten aan de hogere arseen- en thalliumemissies in de fabriek van Hoboken. We verwachten dat het

nieuwe biologische waterzuiveringsstation in Hoboken, dat in 2014 wordt opgeleverd, de impact van de metaalemissies naar water in de komende jaren nog verder zal verlagen (zie de casestudie op andere zijde). Ondanks deze stijging was de globale impact van onze emissies naar water in vergelijking met het referentiejaar 2009 tegen eind 2013 met 29% verminderd (44% op het einde van 2012). Daarmee blijven we ruimschoots boven de verminderingdoelstelling van 20% beschreven in de Vision 2015-strategie.

Meer informatie over de inspanningen van de business groups om de emissies te verminderen vindt u op p. 26-41.

Duurzaamheid van de producten

Het is voor ons essentieel om de impact van onze producten vanuit ecologisch, sociaal en economisch standpunt volledig te doorgronden. Daarom hebben we een specifieke doelstelling met betrekking tot de duurzaamheid van onze producten geïntegreerd in onze Vision 2015-strategie. Deze doelstelling omvat het ontwikkelen van methodes die de levenscyclus en de impact van onze producten onderzoeken en meten. Deze kennis kan van kritisch belang zijn om de duurzaamheid van ons productaanbod aan te tonen, dat een essentieel element is om onze producten van de concurrentie te onderscheiden en een concurrentieel voordeel te behalen voor bepaalde toepassingen.

In de voorbije vier jaar hebben Groep O&O en Corporate EHS een specifieke methodologie ontwikkeld om de duurzaamheid van producten en diensten te beoordelen. Deze methodologie wordt ‘Assessment of Product (and services) Sustainability’ (APS)

Eco-efficiëntie

Umicore heeft berekend hoeveel broeikasgasemissies de grondstoffenmix in de recyclagefabriek in Hoboken, België, heeft bespaard in vergelijking met een gelijkwaardige hoeveelheid metalen die uitsluitend wordt geproduceerd in primaire productie. Afhankelijk van de variaties in de aanvoer van grondstoffen – materialen op het einde van hun levensduur, industriële bijproducten en primaire materialen – varieerde de mogelijke besparing aan CO₂e-emissies van het proces in Hoboken tussen 657.000 ton in 2010 en 1.085.000 ton in 2011.

genoemd. In deze methodologie wordt gebruik gemaakt van een instrument dat bestaat uit een geheel van vooraf gedefinieerde vragen en antwoorden met score- en wegingsfactoren, gegroepeerd rond acht thema's. In 2011 voerde een team van O&O, EHS en experts uit de business units drie proefevaluaties uit om de werkbaarheid van APS te controleren. Het is de bedoeling om tussen 2012 en 2015 elk jaar zes producten of diensten te testen, waarbij elke business unit er twee levert voor het onderzoek. Op die manier zullen we over een duurzaamheidsprofiel voor een representatief gedeelte van onze activiteiten beschikken.

In 2013 werden er verder zes producten en diensten getest in de business units Cobalt & Specialty Materials, Precious Metals Management, Electroplating, Platinum Engineered Materials, Zinc

Chemicals en Jewellery & Industrial Metals. De zestien dossiers die we in de periode 2011-2013 hebben beoordeeld, omvatten zowel producten en diensten die in nichemarkten worden aangeboden, 'vlaggenschip'-producten en diensten als producten in ontwikkeling. Tegen het einde van 2013 vertegenwoordigde het aantal producten en diensten dat met deze methodologie was gescreend iets meer dan 10% van de inkomsten van Umicore.

Via ons lidmaatschap van de Life Cycle Chair aan de universiteit van Montreal (www.ciraig.com) vroegen we verder wetenschappelijk advies en peer reviews van onze aanpak. Dit omvatte een beoordeling van de mogelijke koolstofbesparingen die de metaalrecyclage in onze fabriek in Hoboken oplevert in vergelijking met mijnbouw.

In 2013 was 41% van de inkomende materialen van Umicore van primaire oorsprong. 59% van de materialen was van secundaire oorsprong of afkomstig van producten op het einde van hun levensduur. Deze niveaus zijn vergelijkbaar met 2012.

Tegen juni 2013 – de deadline voor de tweede REACH-registratie – had Umicore nog eens 21 registraties voor 17 verschillende stoffen ingediend bij het ECHA (European Chemicals Agency). De lijsten werden ofwel voorbereid in samenwerking met andere ondernemingen die als consortium optraden, ofwel door Umicore zelf. Ongeveer een derde van alle dossiers werd in 2013 bijgewerkt met bijkomende informatie of nieuwe beschikbare gegevens. De verkochte Umicore-producten die stoffen bevatten die in de REACH-kandidaatlijst zijn opgenomen,

vertegenwoordigen in totaal minder dan 0,5% van Umicore's inkomsten. Meer informatie over onze werkzaamheden in verband met het naleven van REACH vindt u in Milieuverklaring E6.

Relaties met belanghebbenden

Onze activiteiten in Hoboken en Pforzheim doorliepen met succes een onafhankelijke audit van de London Bullion Market Association (LBMA) en werden gecertificeerd als 'conflictvrije smelters' in 2013.

“We hebben een nieuw initiatief ‘Powered by Umicore’ gelanceerd om duurzame projecten van studenten aan diverse universiteiten te steunen.”

Duurzame bevoorradingketen

Het Charter voor duurzame aankopen beschrijft Umicore's engagement omtrent gedrag en praktijken ten opzichte van haar leveranciers. In ruil daarvoor vraagt Umicore dat de leveranciers specifieke normen naleven op het gebied van verantwoord milieubeheer, arbeidspraktijken en mensenrechten, zakelijke integriteit en engagement in de bevoorradingketen.

Umicore's Purchasing & Transportation departement werd

geselecteerd als de meest geschikte entiteit om de eerste fase van intensieve en systematische toepassing van het charter uit te voeren. De lessen uit dit proces en de opgedane ervaringen helpen de business units bij hun toepassing van het charter.

In de loop van 2013 gingen onze regionale aankoopcentra verder met de selectie van de belangrijkste leveranciers aan de hand van criteria zoals omvang, geografische locatie en het type producten of diensten (en hun kritisch belang voor de werking van een Umicore-entiteit). Verscheidene business

units selecteerden ook hun belangrijkste leveranciers en vroegen hen om de principes van het Charter voor duurzame aankopen ('het charter') te erkennen.

Bij de geselecteerde ondernemingen waren veel leveranciers van goederen en diensten en enkele leveranciers van grondstoffen (bv. metalen). In totaal werden 671 leveranciers geselecteerd, tegenover 642 eind 2012. Tegen het einde van 2013 had 84% van deze 671 leveranciers formeel bevestigd de voorwaarden van het charter te zullen naleven. Daarnaast selecteerden de business units 396

leveranciers, van wie 86% tegen eind 2013 formeel had bevestigd de voorwaarden van het charter te zullen naleven. Het aantal leveranciers dat in de business units de naleving van het charter heeft bevestigd, is nu ongeveer identiek aan dat van de regionale aankoopcentra. De totale uitgaven aan leveranciers die tot het charter zijn toegetroten in 2013 bedragen ongeveer € 800 miljoen.

Umicore heeft Ecovadis gevraagd om de duurzaamheidsprestaties van 272 van de 1.067 bovenvermelde leveranciers te evalueren. Deze leveranciers werden geselecteerd

De activiteiten van Umicore Precious Metals Refining in Hoboken, België, kregen in juni twee belangrijke certificeringen met betrekking tot de herkomst van de materialen die ze recycleren. Ze slaagden voor de "Responsible Gold Audit" van de London Bullion Market Association, een toonaangevende beroepsvereniging voor de zilver- en goudindustrie. Zij werden ook erkend als conflictvrije smelter door de Electronics Industry Citizenship Coalition. Beide erkenningen getuigen van het engagement van Umicore om eerlijk en ethisch te ondernemen en zij zullen ook het vertrouwen van klanten in de oorsprong van haar materialen versterken.

aan de hand van een risicobeoordeling die Ecovadis uitvoerde met betrekking tot criticiteit, afhankelijkheid, duur van de relatie en uitgaven aan deze leveranciers. Dit resulteerde in een scorekaart met een globale score en een score voor elk van de vier duurzaamheidscategorieën: milieu, arbeid, eerlijke handelspraktijken en bevoorradingsketen. Er werden scores toegekend van 1 tot 10, waarbij 1 een hoog duurzaamheidsrisico vertegenwoordigt.

Van de 272 geselecteerde leveranciers hebben er 57 de vragenlijst niet ingevuld. Van de 215 ontvangen scorekaarten hadden 152 bedrijven een score van 3 of 4, wat betekent dat ze basismaatregelen hebben genomen voor thema's in verband met duurzaamheid. Slechts 4 bedrijven kregen een score gelijk aan of lager dan 2, wat een hoog risico op problemen in verband met duurzaamheid vertegenwoordigt. 55 bedrijven kregen een globale score van meer dan 4, wat betekent dat ze over 'een degelijk

duurzaamheidsbeheersysteem' beschikken en 4 bedrijven kregen een nog hogere score omdat ze geavanceerde duurzaamheidspraktijken toepassen. Wat de gemiddelde score in elke categorie betreft, haalden de leveranciers de hoogste gemiddelde score voor milieu en scoorden ze het laagst voor het promoten van duurzaamheid in hun bevoorradingsketen.

De Umicore Groep werd door Ecovadis geëvalueerd en haalde een score van 6,7. Dat plaatst de onderneming in de categorie gevorderden met een "gestructureerde en proactieve CSR-aanpak, engagementen, beleid en concrete acties voor belangrijke problemen, met gedetailleerde informatie over de implementatie en een significante CSR-rapportering over de acties en de prestatie-indicatoren".

In de loop van 2013 hebben verschillende business units een programma gelanceerd met laag scorende leveranciers om een actieplan voor verbetering

op te stellen. Voor de regionale aankoopcentra werden een aantal verbeteringsplannen uitgevoerd met leveranciers van de regionale aankoopcentra in België, Brazilië en Frankrijk.

Om iedereen in het bedrijf beter vertrouwd te maken met duurzame aankopen werd in 2013 een online learning tool ter beschikking gesteld op het nieuwe My Campus-platform. In 2013 volgden 337 medewerkers deze e-learning module. In Brazilië werd een specifiek opleidingsprogramma uitgerold over 11 on-site opleidingsessies. In het kader hiervan volgden 122 medewerkers een opleiding duurzame aankopen.

In 2012 publiceerde de Amerikaanse Securities and Exchange Commission (SEC) een definitieve richtlijn over conflictmineralen op basis van sectie 1502 van de Dodd-Frank Act. Die richtlijn verplicht bedrijven die op de Amerikaanse beurs zijn genoteerd om te rapporteren of het tin, tantalium, wolfram en goud in hun producten afkomstig is van de Democratische Republiek Congo of een aangrenzend land. Hoewel Umicore niet onderworpen is aan de Dodd-Frank rapporteringsvereisten, volgen we de bovenvermelde richtlijn voor onze activiteiten. In het kader hiervan hebben onze Precious Metals Refining activiteiten in Hoboken en Pforzheim in 2013 met succes een onafhankelijke audit van de London Bullion Market Association (LBMA) doorlopen en dit voor hun activiteiten van 2012 (zie ook nieuwsberichten). Onze Jewellery & Industrial Metals activiteiten in Pforzheim en Bangkok werden door de Responsible Jewellery Council (RJC) gecertificeerd voor hun Chain of Custody programma en dit voor een periode van drie jaar. Gelijkaardige onafhankelijke audits worden

uitgevoerd of ingepland voor twee andere sites van Umicore.

Naast de bestaande beleidsrichtlijnen en charters zoals de Umicore Gedragscode, het Mensenrechtenbeleid en het Charter voor duurzame aankopen heeft Umicore in 2013 een specifieke beleidsrichtlijn gepubliceerd betreffende 'Verantwoorde wereldwijde bevoorradingsketen van mineralen uit conflictzones en zones met hoog risico'.

www.umicore.com/sustainability/stakeholders/ConflictMineralsPolicy/conflictMineralsPolicy.htm

De lokale gemeenschap

Umicore's doelstelling 2006-2010 in dit domein vereiste dat alle industriële vestigingen een lokaal plan zouden ontwikkelen en uitvoeren inzake hun verantwoordelijkheid tegenover de lokale gemeenschap. In de context van Vision 2015 werd besloten dat betrokkenheid bij de lokale gemeenschap voldoende belangrijk is om onze dialoog met de gemeenschappen waar we werken verder te verbeteren. Er werd meer aandacht gevestigd op de diepgaande analyse van de belanghebbenden en het proces van betrokkenheid van de sites. Eind 2013 beschikten ongeveer 65% van onze sites over zo'n plan. Dat is iets meer dan in 2012. In 2013 bleef het aantal sites dat gestructureerde communicatiemiddelen gebruikt in hun contacten met de lokale gemeenschap stabiel. Naargelang de omvang van de site bestaat deze lokale communicatie uit nieuwsbrieven, hoorzittingen, ontmoetingen met de autoriteiten, fabrieksbezoeken voor de gemeenschap en persberichten voor de media.

Relaties met belanghebbenden

In het kader van haar duurzaamheidsdoelstellingen is Umicore een samenwerkingsverband met UNICEF aangegaan voor de financiering van onderwijsprojecten. Een van de projecten die Umicore steunt, bevindt zich in Jaipur, de hoofdstad van de Indiase deelstaat Rajasthan. De sterke discriminatie van vrouwen en meisjes in deze regio heeft tot gevolg dat er een grote opleidingskloof is tussen meisjes en jongens. Het programma van UNICEF heeft als doel meisjes de kans te geven om naar school te gaan en hun studies voort te zetten. Het programma helpt ambtenaren en leerkrachten ook om hun kennis en vaardigheden verder te ontwikkelen.

Het programma besteedt veel aandacht aan de dialoog met de gemeenschappen om de mentaliteit te veranderen. Het feit dat meisjes niet naar school gaan wordt op de agenda van dorpsvergaderingen geplaatst en besproken. Dankzij theater, straat spelen en poppenkastvertoningen worden ook resultaten geboekt. Lokale gemeenschaps werkers leggen de voordelen van een opleiding uit en wijzen er bijvoorbeeld op dat goed opgeleide meisjes met een baan hun ouders beter zullen kunnen bijstaan op latere leeftijd.

In de zogenoemde stammen-gebieden, waar de inwoners het armst zijn en er erg weinig vrouwelijke leerkrachten zijn, werkt UNICEF samen met 'meester trainers' die de leerkrachten trainen om hun gendergevoeligheid te verhogen.

Van onze grotere sites organiseerde Hoboken, België, in 2013 ongeveer 200 bezoeken voor leden van de lokale gemeenschap. Er werden initiatieven genomen zoals onder meer de Ecomagie-goochelshow over milieubewustzijn die in 100 scholen uit de omgeving werd opgevoerd en de sponsoring van het Antwerpse Museum aan de Stroom. De site steunde ook het initiatief Engage+ van de stad Antwerpen om de jeugdwerkloosheid aan te pakken. De site van Olen, België, zette zijn programma 'Umicore te kijk' verder met bezoeken van lokale scholen en omwonenden en verwelkomde 1.300 bezoekers op de Vlaamse Wetenschapsdag. De site nodigde de omwonenden ook uit om een grootschalige SEVESO-veiligheidssoefening bij te wonen. De site lanceerde ook een kunstproject met de naam 'Glamuur' waarbij lokale kunstenaars en schoolkinderen muurschilderingen aanbrachten op de muren rond de site. In Guarulhos, Brazilië, zetten we de besprekingen met de lokale autoriteiten verder over het probleem van bodem- en grondwatervervuiling rond de site en steunden we de projecten 'Better Life' voor

meer dan 100 minderbedeelde kinderen. De site van Hanau, Duitsland, bood stageplaatsen aan voor lokale studenten. Talrijke medewerkers van de site namen ook deel aan lokale sportevenementen zoals de JP Morgan Corporate Challenge en de Hanau City Run, waarvan Umicore hoofdsponsor is. De site steunde ook het provinciale Albert Schweitzer-Kinderdorp dat in Hanau is gevestigd. Deze instellingen vangen kinderen op die om een of andere reden niet in hun eigen gezin kunnen opgroeien.

Donaties aan goede doelen maken deel uit van de programma's voor betrokkenheid van de sites bij de gemeenschap. Van de business units wordt verwacht dat ze ongeveer een derde van een procent van hun gemiddelde jaarlijkse recurrente geconsolideerde EBIT over de voorbije drie jaar bijdragen aan goede doelen en dit in de vorm van financiële middelen, vrijwilligerswerk, goederen of diensten. De sites ontwikkelen zelf initiatieven en bijdragen op basis van de richtlijnen van de overkoepelende business unit. Globaal droegen de business units een totaal van € 1.044.840 bij aan

Umicore heeft € 40.000 geschonken voor de noodhulp na de drie natuurrampen die de Filipijnen hebben getroffen op het einde van 2013: de tyfoons Usagi en Haiyan en de aardbeving in Bohol. De helft van dit bedrag ging naar Artsen zonder Grenzen.

goede doelen in 2013 ten opzichte van € 1.016.860 in 2012 en ongeveer 15% van dit bedrag bestond uit vrijwilligerswerk en donaties in natura (tegenover 23% in 2012 toen er een grote hoeveelheid materiaal voor zonne-energieprojecten in België, Benin, Congo en Tanzania werd geschonken). Meer informatie over de donaties van de verschillende business units vindt u in het hoofdstuk met het overzicht van de business groups op pagina 26 en 41 van dit verslag.

Naast de bijdragen van de business groups doneerde de Groep € 567.960, hoofdzakelijk in de vorm van financiële bijdragen. In tegenstelling tot de donaties van de sites, die aan lokale initiatieven worden besteed, hebben de donaties op groepsniveau een internationaal

CASESTUDIE

Umicore werkt samen met WorldLoop om een milieuvriendelijke oplossing te bieden voor elektronisch afval dat wordt verzameld en ontmanteld in Afrika. Het samenwerkingsverband was een van de finalisten in de categorie 'Internationale samenwerkingsverbanden' van de Belgian Business Awards for the Environment.

De jury van de Belgian Business Awards zei: "Dit project – dat is gebaseerd op een solide, economische en milieuvriendelijke logica – maakt het mogelijk om het negatieve imago van de handelsrelaties tussen Noord en Zuid te doorbreken en de filosofie van het beste van de twee werelden te promoten."

Efficiënte, milieuvriendelijke recyclage

In dit samenwerkingsverband brengt WorldLoop de lokale ondernemers, die elektronisch afval ontmantelen en sorteren, in contact met de uitmuntende recyclagetechnologie van Umicore. Het doel is het ongecontroleerd dumpen van elektronisch afval te vermijden en te voorkomen dat het afval op een ongeschikte manier wordt ontmanteld, verbrand of gaat lekken en zo milieu- en gezondheidsproblemen veroorzaakt in ontwikkelingslanden.

Het samenwerkingsverband spitst zich specifiek toe op ICT-materiaal uit ontwikkelingslanden dat het einde van zijn gebruiksduur heeft bereikt. Er werden

recyclagefaciliteiten voor elektronisch afval gebouwd in Kenia, Tanzania, Rwanda en Chili, die meer dan 750 ton elektronisch afval hebben verwerkt. Daarvan werd 50 ton gevaarlijk afval naar Europa gestuurd voor efficiënte recyclage met een lagere milieupact dan de lokale verwerking of storten. Van dit gevaarlijk afval werd 25 ton printplaten naar de recyclagefabriek van Umicore in Hoboken gestuurd. Umicore verwerkt het afval en herwint edele en andere metalen. De opbrengst hiervan wordt geïnvesteerd in de financiering van nieuwe inzamelingen en recyclage.

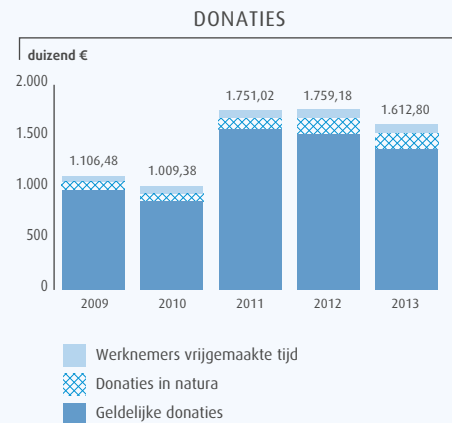
Umicore geeft het goede voorbeeld

Umicore schenkt ook haar eigen pc's die het einde van hun gebruiksduur bereiken aan Close the Gap, een strategische partner van WorldLoop. Close the Gap verzamelt computers in bij bedrijven, knapt ze weer op voor gebruik en schenkt deze IT-uitrusting dan aan sociaal-educatieve projecten (scholen, ziekenhuizen) in Afrika. Als die pc's het einde van hun gebruiksduur hebben bereikt, zorgt WorldLoop ervoor dat ze door lokale recyclagebedrijven worden ingezameld en ontmanteld en dat het gevaarlijke afval naar Umicore wordt gestuurd... voor recyclage.

Scan de QR-code voor de volledige casestudie online

Relaties met belanghebbenden

bereik. De meeste van die bijdragen gaan naar initiatieven die educatieve projecten realiseren of die schone technologieën beter bekendmaken.

In 2011 gingen we een samenwerking van drie jaar aan met UNICEF voor de ondersteuning van educatieve projecten in verschillende delen van de wereld. De eerste projecten die we steunen zijn enerzijds een initiatief om kansarme meisjes uit de provincie Rajasthan in India toegang te geven tot kwaliteitsvol onderwijs en anderzijds de campagne 'Back to School' in Haïti, waarvoor we de bouw van een school financieren voor de kinderen die het slachtoffer waren van de aardbeving in 2010. U kunt een casestudie over het UNICEF-project in Rajasthan lezen op pagina 24.

We bleven de initiatieven van Ondernemers voor Ondernemers (www.cfp.be) steunen in de Filippijnen, Cambodja en Tanzania en de programma's van Humasol waarbij groepen van ingenieursstudenten zonne-energie installeren in afgelegen gebieden in Oeganda en Senegal (www.humasol.be).

We hebben een nieuw initiatief gelanceerd om duurzame projecten van studenten aan diverse universiteiten te steunen. Dit initiatief, 'Powered by Umicore', verleent financiële en andere steun aan studentenprojecten voor de ontwikkeling van voertuigen, aangedreven door batterijen, zonne-energie of brandstofcellen. Meer informatie over Powered by Umicore vindt u op onze website.

We hebben verscheidene donaties overgemaakt aan de Filippijnen – waar Umicore een productiesite heeft – voor de noodhulp na de ravage die door de tyfoons Usagi en Haiyan werd aangericht.

Catalysis

Catalysis speelt een belangrijke rol in de wereldwijde vermindering van voertuigenemissies. Umicore ontwikkelt autokatalysatoren voor lichte benzine- en dieselveertuigen en voor zware dieselloepassingen zoals vrachtwagens en andere zware voertuigen. De business group produceert ook verbindingen op edelmetaalbasis voor gebruik in de sectoren fijne chemicaliën, biowetenschappen en farmaceutica.

Automotive Catalysts

Precious Metals Chemistry

Catalysis tekende een inkomstenstijging op maar de winstgevendheid leed onder de minder gunstige mix en de opstartkosten van diverse groei-investeringen.

Economische prestaties

(Zie de grafieken op p. 27)

De inkomsten van de business group stegen met 3% dankzij de volumegroei en de eerste consolidatie van Umicore Shokubai Japan, die de lagere doorvoerkosten ruimschoots compenseerden. De recurrente EBIT daalde met 19% als gevolg van de minder gunstige regionale en productmix, kosten voor de lancering van nieuwe producten en infrastructuurkosten. De investeringen bleven stijgen omdat we investeerden in nieuwe productie- en technologiecapaciteit.

De globale O&O-uitgaven waren lager omdat sommige projecten in-tussen gecommmercialiseerd werden.

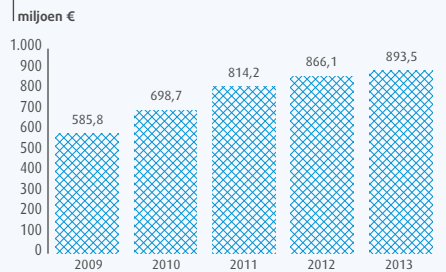
Automotive Catalysts zag de autoproductie in 2013 wereldwijd met 3% toenemen. De groei in China en op het Amerikaanse continent woog ruimschoots op tegen de daling in Zuid-Korea en Japan. In Europa bleef de productie stabiel op jaarbasis. Zonder het effect van de consolidatie van Umicore Shokubai en de lagere doorvoerkosten zijn de inkomsten van de katalysatorenactiviteit van Umicore gestegen op jaarbasis. De marges leden echter onder de bovengenoemde

mixeffecten, de kosten voor de introductie van katalysatoren voor zware dieselveertuigen en producten voor lichte voertuigen die aan de Euro 6-norm voldoen, evenals de uitbreiding van de infrastructuur voor technologieontwikkeling.

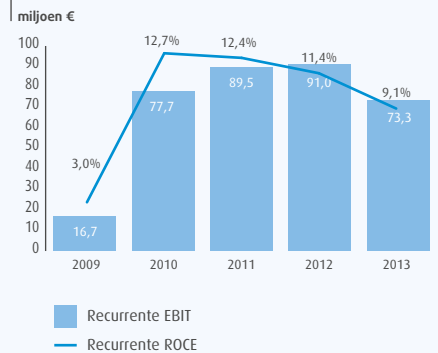
Na een daling in het eerste halfjaar stabiliseerde de Europese autoproductie in de tweede jaarhelft om het jaar af te sluiten met een lichte stijging op jaarbasis. De productie over het volledige jaar lag op het niveau van 2012. De aankooptrend naar kleinere wagens hield aan en het aandeel geproduceerde dieselveertuigen stabiliseerde op ongeveer

Catalysis

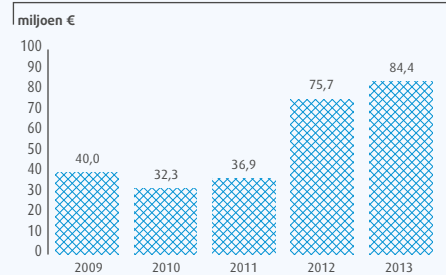
INKOMSTEN (METAAL NIET INBEGREPEN)

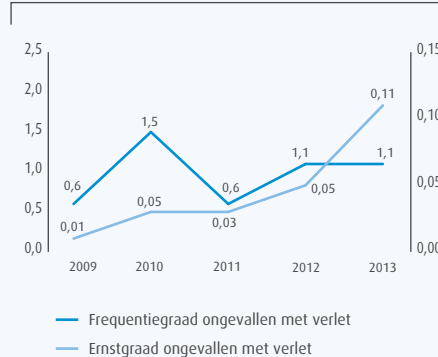
RECURRENTE EBIT & ROCE

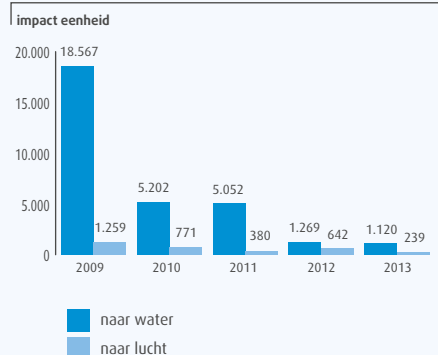
INVESTERINGEN

VEILIGHEIDSINDICATOREN

METAALEMISSIES

45% van de totale markt. De verkoopvolumes van Umicore lagen in lijn met de autoproductie, terwijl de inkomsten daalden door de minder gunstige productmix.

In Noord-Amerika steeg de autoproductie met 5% en wonnen de kleine en middelgrote wagens aan marktaandeel. De verkoopvolumes van Umicore volgden deze trend, de inkomsten groeiden minder snel als gevolg van de platformmix. In Zuid-Amerika werden 4% meer auto's geproduceerd ondanks de vertraging op het einde van het jaar. Umicore zag haar verkoopvolumes in deze regio groeien in lijn met de markt.

De Aziatische autoproductie nam globaal toe. In China werden op jaarbasis 13% meer auto's geproduceerd. Umicore's inkomsten uit de katalysatoractiviteit in China bleven sneller groeien dan de markt. In Zuid-Korea en Japan nam de autoproductie respectievelijk af met 2% en 4%, met een zwakke binnenlandse verkoop in tegenstelling tot het succes van de Koreaanse en Japanse productie in de buitenlandse markten. Umicore Shokubai verbeterde haar positie bij de Japanse autofabrikanten wat leidde tot bijkomende wereldwijde contracten.

Umicore nam in 2013 twee specifieke productielijnen voor katalysatoren voor zware dieselveertuigen in gebruik in Florange, Frankrijk. De bouw van een derde lijn werd aangevat op het einde van het jaar en zou tegen eind 2014 voltooid moeten zijn. De bouw van de productie-installatie voor zware dieselveertuigen in Suzhou, China, vordert goed en de productie zal worden opgestart in de eerste helft van 2014. In Japan en Brazilië werden nieuwe technologieontwikkelingscentra opgeleverd. De installatie van nieuwe productiecapaciteit in Onsan,

Ga onmiddellijk naar de cijfers

.XLS

www.umicore.com/reporting/data

pilotlijn opgestart voor verbindingen in MOCVD-toepassingen (Metal Organic Chemical Vapour Deposition). Die verbindingen worden voornamelijk gebruikt voor de productie van hoogperformante microprocessors. De bouw van de nieuwe productiefaciliteit in Tulsa, VS, maakte goede vorderingen in 2013. Die faciliteit, waarvan de opening gepland is voor 2014, zal de volledige portefeuille van de op edelmetalen gebaseerde katalysatoren en chemicaliën van de business unit produceren, inclusief hoogtechnologische producten zoals ruthenium-gebaseerde katalysatoren voor metathese en palladium-gebaseerde katalysatoren voor chemische kruiskoppeling. De kosten van die ontwikkelingsprojecten wogen op de globale resultaten van de business unit.

Aantrekkelijke werkplek

Hoewel de business group Catalysis nog steeds veruit de beste veiligheidsresultaten van al onze business groups rapporteerde, waren deze in 2013 toch minder goed dan in 2012. Net als in 2012 vonden er in totaal 4 ongevallen met werkverlet plaats en bedroeg

Zuid-Korea, en Suzhou, China, gaat goed vooruit en zal klaar zijn in de eerste helft van 2014. De installatie in Bad Säckingen, Duitsland, met twee nieuwe productielijnen voor katalysatoren die aan de Euro 6-norm voor lichte diesellootvoertuigen voldoen, werd in 2013 volledig in gebruik genomen. De kosten voor de afwerking en het opstarten van die nieuwe lijnen en de bijbehorende hogere afschrijvingslasten wogen op de winstgevendheid van de business unit in de tweede helft van 2013.

In **Precious Metals Chemistry** lagen de verkoopvolumes aanzienlijk hoger dan in 2012 maar

daalden de inkomsten als gevolg van de minder gunstige regionale en productmix.

Er was meer vraag naar precursors voor katalytische en niet-katalytische toepassingen. De producten voor toepassingen in bulkchemicaliën volgden deze trend. De verkoop van organometal-katalysatoren voor de sector life sciences nam echter af. De verkoop van API's (Active Pharmaceutical Ingredients) bleef sterk groeien. Umicore verkoopt nu ook API's buiten Zuid-Amerika aan klanten in Azië en Europa en verhoogde daarvoor de productiecapaciteit in Argentinië. In Duitsland werd een

Catalysis

CASESTUDIE

De behoefte aan schone lucht is nooit groter geweest dan vandaag. Overal in de wereld leggen wetgevers strengere normen op voor de uitstoot van voertuigen. De technologieën van Umicore zorgen ervoor dat deze verbeteringen gerealiseerd kunnen worden.

In de voorbije jaren is het aantal voertuigen op onze wegen zeer sterk toegenomen. Sinds 1970 hebben de regeringen luchtkwaliteitsnormen ingevoerd om de schadelijke effecten van de uitstoot van auto's op de menselijke gezondheid te beperken. Vandaag zijn bijna alle nieuwe auto's wereldwijd met een autokatalysator uitgerust. In Europa werden in januari 2014 de Euro VI-normen van kracht voor zware dieselveertuigen. Een nieuwe wetgeving om de NO_x-emissies (stikstof-oxiden) in dieselmotoren met meer dan 50% te verminderen zal ingevoerd worden in september 2014. Waarschijnlijk zullen ook de emissies van roetdeeltjes door benzinemotoren in een volgende fase aan banden gelegd worden.

Nieuwe investeringen

In 2013 bestelde Umicore een nieuwe productielijn voor katalysatoren voor zware dieselveertuigen (HDD) in Florange, Frankrijk. Op de Green Week rond het thema 'Schone lucht' die de Europese Commissie in mei in Brussel organiseerde, kondigde Umicore tevens de bouw van een tweede productielijn aan. Plant manager Nicolas Clerc legt uit: "De vraag

naar autokatalysatoren neemt toe en om aan die vraag te kunnen voldoen, investeert Umicore overal in de wereld. Hier in Frankrijk zullen we voortaan niet alleen voor auto's maar ook voor zware dieselveertuigen hoogkwalitatieve producten kunnen leveren."

In 2013 ging ook de productie van start in de nieuwe productie-installatie voor autokatalysatoren van Umicore in Bad Säckingen, in Duitsland. Deze installatie zal voornamelijk roetfilters en NO_x-opslagkatalysatoren voor dieselmotoren produceren.

Iets om trots op te zijn

Umicore produceerde haar eerste autokatalysator al in 1968. Sindsdien heeft de katalysatortecnologie van Umicore miljoenen ton vervuulende stoffen uit de lucht gehaald. Dat maakt de lucht die we inademen veiliger en is beter voor het milieu. De medewerkers die deze producten maken, zijn daar bijzonder trots op. David Cunha, een medewerker van de site van Florange, is erg enthousiast: "Het is echt boeiend om voor Umicore te werken. Iedereen gebruikt onze producten elke dag in de auto ook al zijn ze zich daar niet van bewust. Het is geweldig om actief mee te werken aan een beter milieu en schonere lucht."

Scan de QR-code voor de volledige casestudie online

de frequentiegraad 1,1 ongeval per miljoen gewerkte uren maar de ernstgraad was hoger in 2013 (0,11 tegenover 0,05 in 2012). Dat was te wijten aan een zwaar ongeval op de site van Hanau, Duitsland. De business units Automotive Catalysts en Precious Metals Chemistry werkten verder aan de invoering van het veiligheidsprogramma SafeStart® om tegen 2015 het aantal ongevallen tot nul te herleiden. Op het einde van 2013 hadden op de site van South Plainfield in de VS meer dan vijf jaar geen ongevallen met werkverlet of registreerbare verwondingen bij Umicore-werknemers of ongevallen met werkverlet bij onderaannemers plaatsgevonden. De sites in Americana (Brazilië), Auburn Hills (VS), Tsukuba (Japan) en Suzhou (China) bereikten de mijlpaal van drie jaar.

Op het vlak van beroepsmatige metaalblootstelling zijn er in de business group Catalysis geen werkplaatsen met blootstelling aan de vijf gevaarlijkste metalen die in onze Vision 2015-doelstelling zijn opgenomen. Het belangrijkste gezondheidsprobleem voor de activiteit Catalysis is het gevaar voor overgevoeligheid voor platinazouten die beroepsastma kan veroorzaken. In 2013 werd bij twee werknemers deze overgevoeligheid vastgesteld – hetzelfde aantal als in 2012. Deze werknemers werden overgeplaatst naar een ander deel van de site waar er geen blootstelling is aan platinazout.

Eco-efficiëntie

De business group Catalysis genereerde de laagste CO₂-emissie en was in totaal verantwoordelijk voor 12,5% van onze CO₂-equivalente emissies in 2013, hetzij 86.928 ton CO₂-equivalent. In 2012 bedroegen de emissies 87.135 ton in Catalysis.

Het industriële profiel van Catalysis geeft geen aanleiding tot een

significante impact van metalen op water of lucht, die beide minder dan een half procent van de totale impact van de Groep op water of lucht vertegenwoordigen. De business units slaagden erin de globale emissies van metalen naar water en lucht te verminderen in 2013.

Relaties met belanghebbenden

De business units maakten verdere vooruitgang met de uitrol van het Charter voor duurzame aankopen. In 2012 had 26% van de geselecteerde leveranciers naar wie het charter werd gestuurd het ondertekend. Tegen eind 2013 was dit percentage gestegen tot 88%. De business unit Automotive Catalysts beschikt over een systeem dat de belangrijkste leveranciers over de hele wereld elke drie jaar aan een audit onderwerpt met specifieke aandacht voor kwaliteit, milieu, gezondheid en veiligheid.

Op het vlak van verantwoordelijkheid ten opzichte van de lokale gemeenschap droeg de business group € 190.390 bij aan donaties voor goede doelen in 2013. Belangrijke projecten waren de steun aan SOS Kinderdorpen, het Umicore-onderwijsproject in Port Elizabeth, Zuid-Afrika, en de Boaischool voor kinderen met speciale educatieve behoeften in Suzhou, China. De site van Burlington vierde de 20ste verjaardag van steun aan United Way – een organisatie die mensen mobiliseert en gemeenschappelijke acties organiseert om geld in te zamelen voor de meest kwetsbare leden van de gemeenschap. In de voorbije 20 jaar heeft de site ongeveer een half miljoen Canadese dollar aan United Way geschonken.

Energy Materials

De materialen geproduceerd door Energy Materials worden aangetroffen in toepassingen die gebruikt worden bij de productie en opslag van schone energie, zoals herlaadbare batterijen en zonnepanelen, en in andere toepassingen. De meeste producten zijn hoogzuivere metalen, legeringen, verbindingen en technische producten op basis van kobalt, germanium, nikkel en indium.

Cobalt & Specialty Materials

Electro-Optic Materials

Rechargeable Battery Materials

Thin Film Products

De inkomsten namen aanzienlijk toe en de rentabiliteit herstelde stilaan dankzij de resultaten van de kostenverminderingmaatregelen.

Economische prestaties

(Zie de grafieken op p. 31)

De inkomsten voor Energy Materials stegen met 10%, vooral dankzij de groei in de business units Rechargeable Battery Materials en Cobalt & Specialty Materials. De globale winstgevendheid van de business group verbeterde ook dankzij de kostenbesparende maatregelen die eind 2012 werden opgestart.

De kapitaaluitgaven namen aanzienlijk toe ten opzichte van 2012 omdat een groot aantal investeringen werd voltooid, voornamelijk in Rechargeable Battery Materials.

De O&O-uitgaven voor de business group namen toe omdat de inspanningen om nieuwe generaties herlaadbare-batterijmaterialen te ontwikkelen, werden opgedreven.

De inkomsten voor de business unit **Cobalt & Specialty Materials** klommen op jaarbasis, voornamelijk dankzij de hogere bijdrage van de kobalt- en nikkelraffinage en -recyclage. De lagere gemiddelde premies als gevolg van de sterke concurrentie in de verschillende eindmarkten wogen op de winst. De activiteit keramische producten en chemicaliën noteerde hogere inkomsten omdat de hogere verkoopvolumes voor zowel kobalt- als nikkelverbindingen de

lagere premies compenseerden. De verkoop van metaalcarboxylaten bleef stijgen dankzij de uitbreiding van het productgamma en de succesvolle lancering van de producten in nieuwe markten. De verkoopvolumes in werktuigmaterialen bleven stabiel over het jaar, omdat de volumegroei in Azië werd geneutraliseerd door de dalende vraag van de bouwsector in Europa en Noord-Amerika.

Eind 2013 verwierf de business unit Palm Commodities International, een toonaangevende producent en verdeler van materialen voor de oppervlaktebehandelingssector in Noord-Amerika. Deze overname zal Umicore in staat stellen om haar

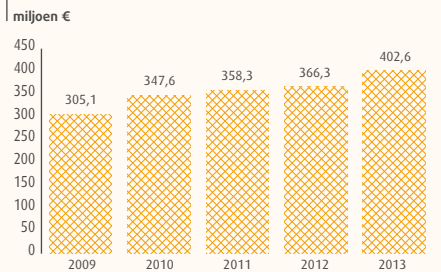
Energy Materials

activiteit uit te breiden naar de Amerikaanse plateringsmarkt.

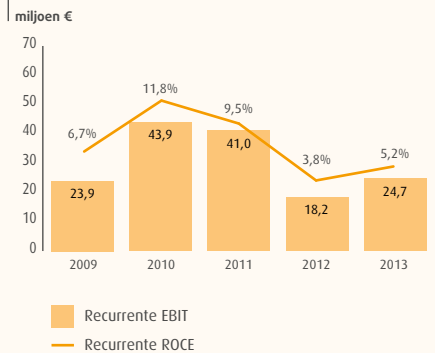
Rechargeable Battery Materials. zag zijn verkoopvolumes en inkomsten fors groeien. De sterke vraag naar polymerecellen voor gebruik in gesofistikeerde draagbare elektronische apparaten zoals smartphones, tablets en ultrabooks verhoogde de vraag naar kathodematerialen met een hoge energiedensiteit. Dankzij de door Umicore ontwikkelde High Energy LCO-technologie en een brede klantenportefeuille kon de business unit haar leiderspositie in dit segment nog versterken. De wereldwijde verkoop van NMC-kathodematerialen (nikkel-mangaan-kobalt) daalde op jaarbasis omdat er minder vraag was naar traditionele notebook pc's waarvoor NMC-materialen met een eerder standaard kwaliteit worden gebruikt. De vraag naar NMC-producten voor auto toepassingen steeg dankzij de geleidelijke toename van de verkoop van elektrische en hybride voertuigen. Deze trend zal waarschijnlijk aanhouden nu steeds meer autofabrikanten nieuwe hybride en elektrische modellen lanceren. Umicore kon zich met succes kwalificeren als leverancier voor bijkomende platformen wat onze groei in dit segment verder zal ondersteunen. De capaciteitsinvestering voor kathodematerialen in Korea en China werden in de loop van 2013 met succes afgerond en de precursorinstallatie in Korea werd opgeleverd.

In **Electro-Optic Materials** daalden de inkomsten op jaarbasis en dat was voornamelijk te wijten aan de marktomstandigheden voor zuivere-germaniumlenzen en substraten. Het effect van de inkomstendaling werd verzacht door de kostenbepalende maatregelen die in 2012 werden ingevoerd, selectieve prijsverhogingen in bepaalde segmenten en een hogere bijdrage van de raffinage- en recycleactiviteiten. De daling van de

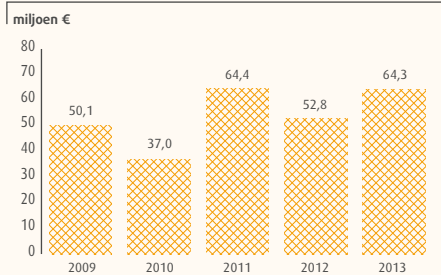
INKOMSTEN (METAAL NIET INBEGREPEN)

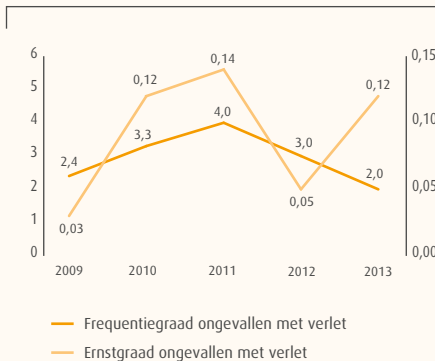
RECURRENTE EBIT & ROCE

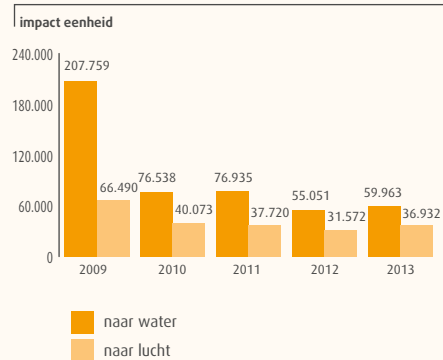
INVESTERINGEN

VEILIGHEIDSINDICATOREN

METAALEMISSIES

Ga onmiddellijk naar de cijfers

.XLS

www.umicore.com/reporting/data

CASESTUDIE

Mensen worden steeds mobieler. Die aanhoudende trend maakt een betrouwbare energiebron voor laptops, tablets, smartphones en elektrische voertuigen noodzakelijk. De business unit Rechargeable Battery Materials (RBM) is in de voorbije jaren aanzienlijk uitgebreid en is marktleider voor hoogkwalitatieve, kostenefficiënte kathodematerialen voor lithium-ion batterijen. De activiteiten in Jiangmen, China, hebben in belangrijke mate bijgedragen tot dit succes.

Concurrentiële voordelen

De kathodematerialen die Umicore produceert in Jiangmen, China, bieden diverse belangrijke voordelen, zoals een hoge capaciteit, een competitieve kostprijs en een veilige werking. "We produceren precursoren voor kathodematerialen en kathodematerialen voor lithium-ion batterijen voor gebruik in draagbare elektronica en toepassingen voor elektrische voertuigen. We leveren onze klanten wereldwijd kostenefficiënte producten van consistente kwaliteit",

zegt Jundong Lu, General Manager van RBM in Jiangmen. "Dankzij deze voordelen zijn onze batterijproducten geschikt voor tal van toepassingen in mobiele communicatie, tablets en andere 3G-sectoren", voegt hij eraan toe. "Onze producten worden bovendien steeds meer gebruikt voor de aandrijving van elektrische voertuigen, elektrische fietsen en andere interessante en innovatieve toepassingen."

Een tevreden klant

Umicore RBM levert materialen aan klanten zoals Coslight Battery in Shenzhen, China. "We hebben een aantal high-voltage kathodematerialen onderzocht en de producten van Umicore haalden de beste score vanwege hun hoge gramcapaciteit en superieure prestaties", verklaart Peng Chong van het onderzoeks- en ontwikkelingsdepartement bij Coslight Battery. "Daarom begonnen we grote hoeveelheden producten van Umicore aan te kopen." Nu de markt van de elektronische producten steeds gevarieerder wordt, ziet Coslight Battery de vraag naar lithium-polymeerbatterijen toenemen.

Ingeloste verwachtingen

Umicore RBM voldoet aan de eisen en verwachtingen dankzij haar kennis van producten en toepassingen en haar competenties op het vlak van groot-schalige productie. "We kunnen de klanten het breedste gamma kathodechemicaliën bieden, zoals lithiumkobaltiet (LCO), nikkel-mangaan-kobalt (NMC) en lithium-ijzerfosfaat (LFP), voor tal van toepassingen", besluit Tom Van Bellinghen, Marketing & Sales Director.

inkomsten in germaniumsubstraten was vooral te wijten aan de verdere achteruitgang in de markt van de fotovoltaïsche concentratoren voor niet-ruimtevaarttoepassingen. De verkoop in de sector van de LED-verlichting daalde eveneens. De leveringen van gecertificeerde substraten voor ruimtevaarttoepassingen namen toe omdat Umicore een aantal nieuwe contracten afsloot met klanten in dit segment. In de markt van de substraten vindt een overgang plaats naar grotere germaniumwafers en Umicore is uitstekend geplaatst om van deze trend te profiteren. De activiteit hoogzuivere chemicaliën profiteerde van de fors hogere vraag naar germaniumtetrachloride van Umicore dat gebruikt wordt in glasvezel. Ook de verkoop van afgewerkte optische producten krom op jaarbasis terwijl de vraag naar germaniumplaatjes beperkt bleef in een zeer concurrentiële markt.

In **Thin Film Products** stegen de inkomsten ten opzichte van het voorgaande jaar dankzij de hogere inkomsten uit toepassingen voor grote oppervlaktebehandeling. De globale activiteit profiteerde ook van de kostenverminderingen die eind 2012 werden aangevat. De verkoopvolumes voor ITO-targets (indiumtinoxide) stegen op jaarbasis dankzij het succes van de uiterst efficiënte roterende sputtertechnologie. De hogere vraag was voornamelijk het resultaat van nieuwe investeringen in Azië in productie-installaties voor grote beeldschermen en de aanpassing van bestaande installaties in de sector van de aanraakschermen, die overstapt van vlakke naar roterende targets. De lagere inkomsten voor optische evaporatiematerialen waren het gevolg van een licht dalende vraag, terwijl de vraag vanuit de micro-elektronica-sector grotendeels stabiel bleef op jaarbasis.

Scan de QR-code voor de volledige casestudie online

Energy Materials

Aantrekkelijke werkplek

De veiligheidsresultaten van de business group Energy Materials verbeterden verder in 2013. Er werden 6 ongevallen met werkverlet geregistreerd tegenover 9 in 2012. Dat komt overeen met een frequentiegraad van 2,00 tegenover 3,00 in 2012. De ernstgraad van deze ongevallen bedroeg 0,12 en lag hoger dan in 2012 (0,05). De business unit Rechargeable Battery Materials heeft een leiderschapsprogramma over veiligheid geïmplementeerd op basis van een gedragsobservatie- en interventietechniek als deel van haar veiligheidsprogramma ACCE (Awareness, Competence, Compliance, Excellence). Net als in 2012 bereikten drie sites in Energy Materials de mijlpaal van vijf jaar zonder ongevallen met werkverlet of registreerbare letsels bij Umicore-werknemers of ongevallen met werkverlet bij onderaannemers: Dundee (VK), Fort Saskatchewan (Canada) en Hsinchu Hsien (Taiwan).

Op het vlak van blootstelling aan metalen op het werk zijn in Energy Materials vooral arseen, kobalt en nikkel een potentieel gevaar voor de gezondheid. Het aantal te hoge gemeten waarden voor kobalt en nikkel daalde aanzienlijk in 2013 en er werden ook minder overschrijdingen gemeten voor arseen. Dat is te danken aan de systematische implementatie van engineeringverbeteringen en programma's voor hygiëne op het werk. In de fabriek te Providence, VS werd het onderzoek naar de effecten van blootstelling aan indiumtinoxide op de gezondheid en de vermindering van de blootstelling op het werk voortgezet in 2013.

Eco-efficiëntie

In 2013 was de business group Energy Materials verantwoordelijk voor 25,5% van onze CO₂-equivalente emissies of in totaal 176.723 ton, ten opzichte van 169.995 ton in 2012. De hogere productievolumes in Rechargeable Battery Materials waren de

belangrijkste reden voor deze toename. Van alle sites in Energy Materials produceerden de sites van Olen, België, en Cheonan, Zuid-Korea, het grootste aandeel van de emissies. Sedert de toetreding in 2003 tot de Vlaamse Energiebenchmarking heeft de site van Olen een aantal energie-efficiëntie maatregelen ingevoerd die beantwoorden aan de beste internationale standaarden.

Een productfamilie van Cobalt & Specialty Materials werd gescreend in de derde reeks duurzaamheidsevaluaties uitgevoerd met de APS-tool van Umicore. Deze evaluaties maken deel uit van een lopend project om de duurzaamheid van een representatief staal van producten en diensten van Umicore te evalueren (zie p. 20-21).

Het volume metaalemissies naar lucht van de business unit Energy Materials steeg met 1,6% ten opzichte van 2012. De impact steeg met 17% ten opzichte van 2012, voornamelijk als gevolg van de toegenomen productie in de business units Cobalt & Specialty Materials en Rechargeable Battery Materials. Ondanks deze productiegerelateerde toename lag de emissie-impact 45% lager dan in het referentiejahr 2009. Het volume emissies naar water daalde met 22,5% op jaarbasis. De emissie-impact steeg met 9% als gevolg van een toename van de zilveremissies in de site van Olen. De impactniveaus zijn met 71% gedaald ten opzichte van het referentiejahr 2009.

Relaties met belanghebbenden

De business units maakten verdere vooruitgang met de uitrol van het Charter voor duurzame aankopen. In 2012 had 9% van de geselecteerde leveranciers naar wie het charter werd gestuurd het ondertekend. Tegen eind 2013 was dit percentage gestegen tot 84%. De business unit Cobalt & Specialty Materials verijnde verder de aanpak voor het bevorderen van een duurzame bevoorradingsketen in samenwerking met een externe auditor. In het proces worden verschillende tools gebruikt om deze leveranciers regelmatig te screenen en de risico's of onzekere factoren omtrent hun bevoorradingsketen te beperken.

De business units in Energy Materials droegen in 2013 in totaal € 132.040 bij aan donaties voor het goede doel. Een aanzienlijk deel van dit bedrag werd door Cobalt & Specialty Materials besteed aan een onderwijsproject in Lubumbashi, in de Democratische Republiek Congo, voor 800 meisjes en jongens van 6 tot 14 jaar. De business unit droeg ook bij aan de noodhulp na de tyfoons Usagi en Haiyan die in de herfst over de Filipijnen raasden. Andere initiatieven waren de steun voor het Youchouang educatief fonds in Jiangmen en een beurs voor een technologiestudent in het secundair onderwijs in Quapaw. De site van Fort Saskatchewan werd door de overheid van Alberta benoemd tot Envirovista Champion voor zijn milieuprestaties.

Performance Materials

Performance Materials past zijn technologie en knowhow toe op de unieke eigenschappen van edele en andere metalen om materialen te produceren waardoor klanten betere, meer gesofistikeerde en veiligere producten kunnen ontwikkelen. Zijn zinkproducten staan bekend om hun beschermende eigenschappen terwijl verbindingen en materialen op edelmetaalbasis essentieel zijn voor uiteenlopende toepassingen als hightech glas, elektriciteit en elektronica. Performance Materials is georganiseerd rond vijf business units.

Building Products

Zinc Chemicals

Technical Materials

Electroplating

Platinum Engineered Materials

De inkomsten zijn licht gedaald maar de winst was in lijn met vorig jaar dankzij de positieve impact van maatregelen om kosten te verminderen.

Economische prestaties

(Zie de grafieken op p. 35)

De inkomsten in Performance Materials daalden met 3% op jaarbasis. De recurrente EBIT bevond zich op het niveau van 2012, omdat het resultaat van de maatregelen om kosten te verminderen die vorig jaar werden ingevoerd de ongunstige economische context voor verschillende business units compenseerde. De investeringen bevonden zich op hetzelfde niveau als in 2012, de O&O-uitgaven zijn licht gedaald.

De verkoopvolumes en de inkomsten in **Building Products** bleven

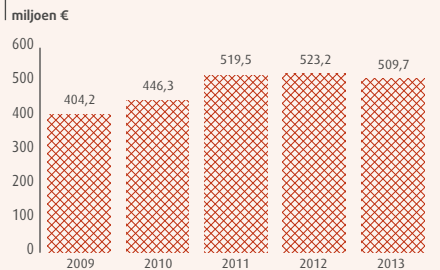
stabiel op jaarbasis. De verkoop kwam erg traag op gang in het eerste deel van het jaar, voornamelijk als gevolg van de lange en strenge winter in de belangrijkste Europese markten van Umicore. Hoewel er in sommige markten een lichte verbetering optrad, bleef het activiteitsniveau in de Europese bouwsector zwak. De vraag naar zinkmaterialen voor de bouwsector in de nieuwe markten buiten Europa bleef groeien. Het aandeel producten voor oppervlaktebehandeling in de productmix nam verder toe en de bouw van de nieuwe fabriek voor oppervlaktebehandelingsproducten in Viviez, Frankrijk, is bijna voltooid. Op het einde van 2013 nam de business maatregelen

om de kosten te verminderen en de concurrentiekracht te verhogen.

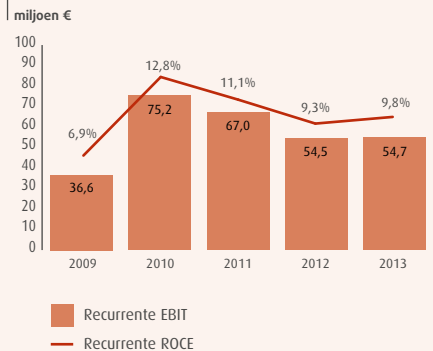
In **Electroplating** bleven de inkomsten stabiel met hogere verkoopvolumes in alle productcategorieën die de druk op de premies in bepaalde segmenten compenseerden. De verkoop voor decoratieve toepassingen zoals fantasiejewelen nam toe en de marktomstandigheden bleven heel het jaar door gunstig. De verkoop van elektrolyten die worden gebruikt in de productie van printplaten lag aanzienlijk hoger dan in 2012 en ook de verkoop van niet-edelmetaalhoudende producten voor de bescherming tegen slijtage nam toe. In de markt voor minder complexe verbindingen

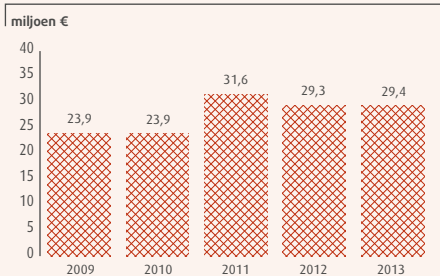
INKOMSTEN (METAAL NIET INBEGREPEN)

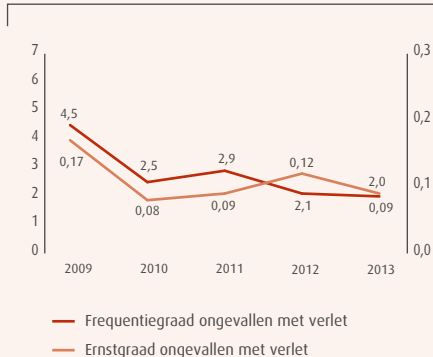
RECURRENTE EBIT & ROCE

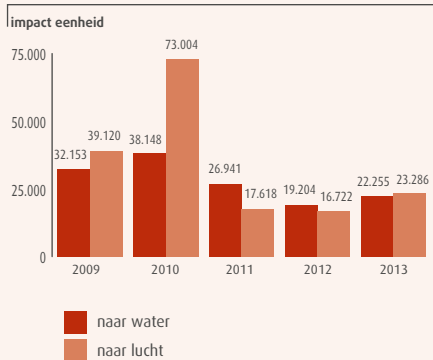
INVESTERINGEN

VEILIGHEIDSINDICATOREN

METAALEMISSIES

Performance Materials

op basis van edelmetalen was de prijsdruk door de concurrentie het sterkst voelbaar. De verkoop van zilverplateringsoplossingen voor LED's van Umicore bleef profiteren van de stijgende vraag, vooral in Azië (zie casestudie p. 12).

In **Platinum Engineered Materials** bleven de inkomsten stabiel en de business unit profiteerde van de maatregelen om de kosten te verminderen en de productie-efficiëntie te verhogen. De vraag voor toepassingen in de glassector lag op het niveau van 2012, met een toename van de inkomsten in de tweede jaarhalf, vooral in de technische glasmarkt. De inkomsten van platinumgaaskatalysatoren bleven hoog dankzij de degelijke vraag naar op platinum gebaseerd ammoniakoxidatiegasaan- en -vangstoffen die in de meststoffenindustrie en de sector van chemische hulpstoffen worden gebruikt.

In **Technical Materials** stegen de inkomsten licht op jaarbasis en de business unit profiteerde van de maatregelen om kosten te verminderen die in de loop van het jaar werden ingevoerd. De globale vraag naar soldeerlegeringen bleef zwak. Dat was vooral het gevolg van de recessie in Europa en de toenemende concurrentie van lokale spelers in China. De verkoop van contact- en powertechnologiematerialen bleef stabiel en er was weinig verandering in de vraagcyclus van de sector elektrische apparatuur. Het orderniveau van dichtingsmaterialen voor middenspanningstoepassingen en materialen die in verlichting met hoge energie-efficiëntie worden gebruikt, herstelde in de loop van het jaar. Tegen het einde van het jaar stroomlijnde de business unit zijn productaanbod in China.

Zinc Chemicals genereerde gelijkaardige inkomsten als vorig jaar. Er waren nog steeds weinig

Ga onmiddellijk naar de cijfers

.XLS

www.umicore.com/reporting/data

zinkhoudende residuen beschikbaar en in combinatie met de lagere zinkprijs leidde dit tot lagere recyclagemarges. De vraag naar fijne zinkpoeders die in roestwerende verf worden gebruikt liep terug en de regionale mix was minder gunstig voor de marges. De verkoop van materialen voor chemische toepassingen bleef vlak. In Europa daalden de verkoopvolumes voor zinkoxide als gevolg van de dalende orders van de banden- en chemische sector. Dit werd gedeeltelijk gecompenseerd door de toegenomen verkoop van materialen voor diervoeder en keramische toepassingen. De verkoopvolumes van zinkpoeder voor gebruik in primaire batterijen nam toe. De productie-installatie in Australië werd in december gesloten en de productiecapaciteit in Maleisië wordt verhoogd om aan de vraag van klanten in Zuidoost-Azië te voldoen.

In **Element Six Abrasives** (een voor 40% geassocieerde onderneming) daalden de verkoopvolumes en de inkomsten op jaarbasis. Hard Materials bleef kampen met moeilijke omstandigheden in de markt voor mijnbouw- en slijtageonderdelen. De inkomsten voor Oil & Gas stegen ten opzichte van vorig jaar, voornamelijk dankzij de introductie van nieuwe producten. De inkomsten in Advanced Materials verbeterden in de tweede jaarhelft omdat de verkoop van producten voor precisiewerktuigen herstelde. In 2013 sloot Element Six Abrasives de productie-installatie Advanced Materials in Zuid-Afrika en opende het grootste en technologisch meest geavanceerde onderzoek- en ontwikkelingscentrum voor synthetische diamant: het Global Innovation Centre (GIC) in Harwell bij Oxford.

Aantrekkelijke werkplek

Op het gebied van veiligheid presteerde de business group Performance Materials iets beter dan het gemiddelde voor Umicore. Er werden negen ongevallen met werkverlet geregistreerd tegenover 10 in 2012. Dit vertegenwoordigde een frequentiegraad van 2,00 en een ernstgraad van 0,09. Zes van de 9 ongevallen met werkverlet gebeurden in de business unit Zinc Chemicals. De business unit zette de implementatie en de verbetering van haar programma 'Safety for a better life' voort. Alle medewerkers worden hierbij actief betrokken onder leiding van een veiligheidscomité. Belangrijke elementen in dit programma zijn veiligheidsobservatierondes met het management team van de business unit, opleiding en de implementatie van standaarden voor essentiële veiligheidsaspecten. Eind 2013 hadden er op de site in Vicenza, Italië, in meer dan vijf jaar geen ongevallen plaatsgevonden met werkverlet of registreerbare letsels bij Umicore-werknemers

of ongevallen met werkverlet bij onderaannemers en de site in Vilvoorde, België, bereikte de mijlpaal van drie jaar.

Op het vlak van blootstelling aan metalen op het werk overschreden, binnen Performance Materials, 0,7% van de individuele blootstellingsmetingen de drempelwaardes. Dat is een daling ten opzichte van de 1,4% in 2012. De toenemende trend naar cadmiumvrije producten in combinatie met strengere werkplaatsvoorwaarden leidde tot een daling van het cadmiumgehalte in urine – vooral in de business unit Technical Materials.

Eco-efficiëntie

De business group Performance Materials was in 2013 verantwoordelijk voor 23% van de CO₂-equivalente emissies van de Groep of 162.017 ton CO₂-equivalent. In 2012 bedroeg dit 158.417 ton. De emissies waren gespreid over ongeveer 30 industriële sites. De sites van de business unit Zinc Chemicals

waren verantwoordelijk voor het grootste gedeelte van de totale emissies van de business group.

Producten van Zinc Chemicals, Electroplating en Platinum Engineered Materials werden in de derde reeks duurzaamheidsvaluaties onderzocht met de APS-tool van Umicore. Deze evaluaties maken deel uit van een lopend project om de duurzaamheid van een representatief staal van producten en diensten van Umicore te evalueren (zie p. 20-21).

Het volume metaalemissies naar lucht van de business unit Performance Materials daalde met 29% ten opzichte van 2012. Deze daling is voornamelijk het resultaat van de lagere zinkemissies in onze business unit Zinc Chemicals, waar acties werden genomen om het beheer van de zakkenfilters in alle sites te verbeteren. Op het vlak van impact noteerden we een stijging van 39% in vergelijking met 2012 als gevolg van de hogere cadmiumemissies van de gewijzigde grondstoffenaanvoer en

procesinefficiënties in de Sancoale-fabriek in India die momenteel worden aangepakt. Op het einde van het jaar hadden we een daling van 41% bereikt ten opzichte van het referentiejaar 2009. Het volume en de impact van de wateremissies stegen met 16% ten opzichte van 2012 als gevolg van de hogere zinkemissies in de fabriek van Viviez. Op het einde van het jaar lag de emissie-impact 31% lager dan in het referentiejaar 2009.

Relaties met belanghebbenden

De business units maakten verdere vooruitgang met de uitrol van het Charter voor duurzame aankopen. In 2012 had 38% van de geselecteerde leveranciers naar wie het charter werd gestuurd het ondertekend. Tegen eind 2013 was dit percentage gestegen tot 86%.

Op het vlak van engagement tegenover de gemeenschap maakte het bodemsaneringsproject in de omgeving van Building Products in Viviez verdere vorderingen in 2013. Verschillende groepen, waaronder lokale omwonenden en de media, bezochten het project en in samenwerking met de lokale (nationale en gemeentelijke) autoriteiten verstevigde Umicore de openbare weg die toegang geeft tot het project. Globaal droegen de business units in Performance Materials in 2013 € 163.610 bij aan donaties voor het goede doel. Dit was het resultaat van talrijke acties die de 30 sites van deze business units ondernamen. Enkele voorbeelden hiervan zijn de steun aan het Metallurgiemuseum in Luik door de site van Angleur, België, bijdragen aan het St Jude Children's Hospital door de site in Attleboro, VS, en het aanbieden van werkervaring aan schoolkinderen op de site in Wenen, Oostenrijk.

CASESTUDIE

De business line BrazeTec van Technical Materials verraste zijn klanten in 2013 positief met de lancering van BlueBraze. Deze innovatieve zilverbraseerlegering bevat 10% minder zilver en betekent een aanzienlijke kostenreductie voor de klant.

Het werd altijd als een vaststaand feit beschouwd dat de braseertemperatuur stijgt als je het zilvergehalte van een braseerlegering verlaagt – met negatieve gevolgen voor de kosten en het milieu. Maar de business line BrazeTec besloot om dat gegeven opnieuw en met andere ogen te bekijken.

Een innovatief idee

Een gemengd O&O-team van Technical Materials in Hanau, Duitsland, en Groep O&O in Olen, België, kwam bijeen om nieuwe ideeën te bespreken. Uit samenwerking ontstond innovatie. Er werden heel wat interessante mogelijkheden geopperd en het meest veelbelovende voorstel werd aan een aantal testen onderworpen. Na een intensieve periode van testen werd een eerste zilverbraseerlegering ontwikkeld met een lager zilvergehalte en smelttemperaturen die vergelijkbaar zijn met die van de bestaande legeringen.

Die innovatieve nieuwe braseerlegering werd medio september gelanceerd onder de productnaam

BlueBraze op de internationale handelsbeurs Joining Cutting Surfacing in Essen, Duitsland, waar ze klanten en concurrenten verbaasde. “We hebben er altijd van gedroomd om dit soort product te ontwikkelen”, zegt Hartmut Schmoor, Business Line Manager BrazeTec. “Geen van onze concurrenten heeft iets dergelijks. BlueBraze zorgde voor sensatie in Essen.”

Voordelen voor iedereen

De reden voor die commotie is dat BlueBraze 10% minder zilver bevat dan conventionele braseerlegeringen en daardoor aanzienlijke voordelen biedt op het vlak van kostprijs en milieu. De ingenieurs van Umicore garanderen bovendien dat het nieuwe product dezelfde hoge kwaliteit en eigenschappen heeft als de bestaande legeringen. Voor het eerst is een producent van braseerlegeringen erin geslaagd het zilvergehalte aanzienlijk te verlagen en tegelijk alle bestaande eigenschappen te behouden. BlueBraze voldoet ook in alle opzichten aan de RoHS- en de REACH-richtlijn.

Performance Materials

Voor de klanten biedt BlueBraze een aanzienlijke kostenreductie omdat het minder zilver bevat en omdat er meer staven in een kilogram gaan dankzij de lagere densiteit van de metalen die het zilver vervangen. Bovendien verhoogt de innovatieve braseerlegering van BrazeTec de planningzekerheid, omdat de klanten minder zijn blootgesteld aan de schommelingen van de zilverprijzen.

BlueBraze is ook een duurzaam product, want het zilver voor de braseerlegering is grotendeels afkomstig van de interne recyclage van edele metalen. Dankzij de verlaging van het zilvergehalte in de BlueBraze-legeringen en het gebruik van gerecycled materiaal helpt BrazeTec kostbare natuurlijke hulpbronnen te sparen.

Ambitieuze plannen

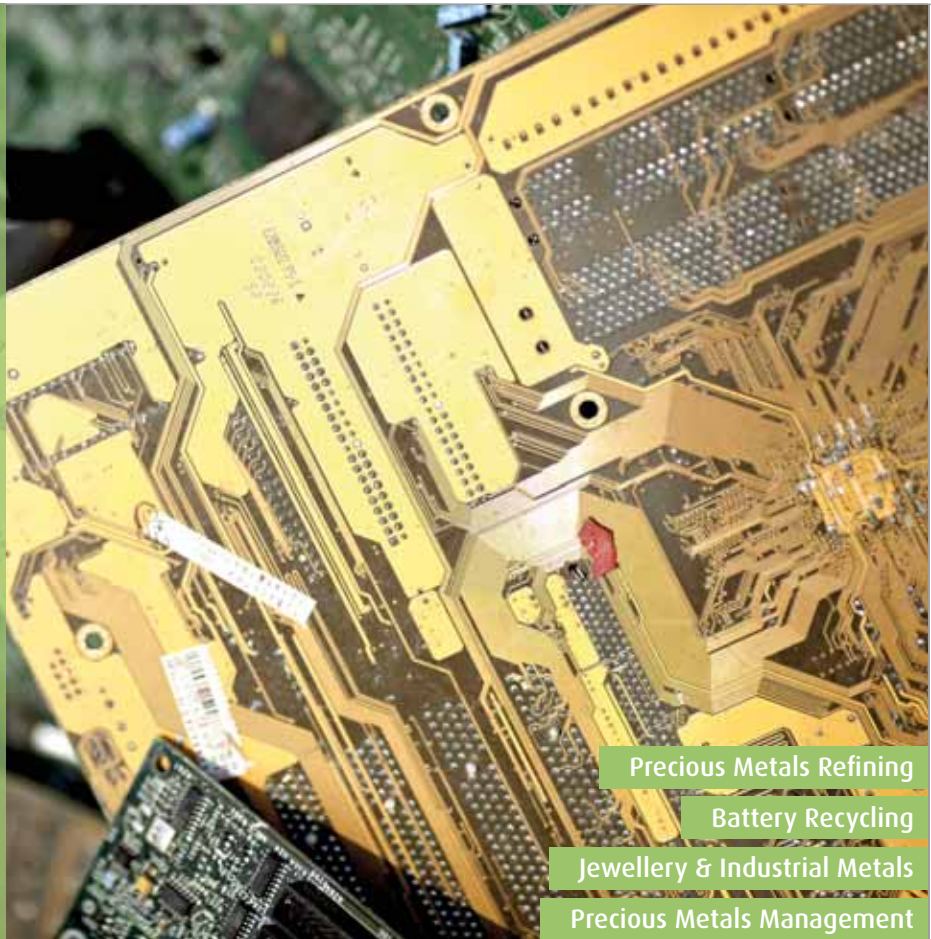
De BlueBraze-legeringen zijn geschikt voor gebruik in de HVACR-industrie (verwarming, ventilatie, airconditioning en koeling). Voorbeelden van toepassingen zijn de productie van vaste en mobiele airconditioningsystemen en koelkasten, diepvriezers en compressoren.

“We hebben een ambitieus plan ontwikkeld om grote volumes BlueBraze te verkopen in de komende vijf jaar en zo de verkoop van zilverlosdeerlegeringen van Umicore aanzienlijk te verhogen”, besluit Hartmut. “De productie gaat van start in Hanau, waar de productie-installaties slechts licht moeten worden aangepast, en in een later stadium wordt een rollout naar andere Technical Materials sites overwogen.”

Recycling

Recycling behandelt complexe afvalstromen die edele en andere non-ferrometalen bevatten. We kunnen ongeveer 20 van deze metalen herwinnen uit een groot gamma materialen, gaande van industrieel afval tot materialen op het einde van hun levensduur. Recycling is uniek door de waaier van materialen die het kan recycleren en de flexibiliteit van zijn activiteiten.

Precious Metals Refining

Battery Recycling

Jewellery & Industrial Metals

Precious Metals Management

De lagere metaalprijzen wogen op de rentabiliteit maar de aanvoer van materialen bleef positief. Recycling haalt nog steeds het hoogste rendement op kapitaal van al onze businesses.

Economische prestaties

(Zie de grafieken op p.39)

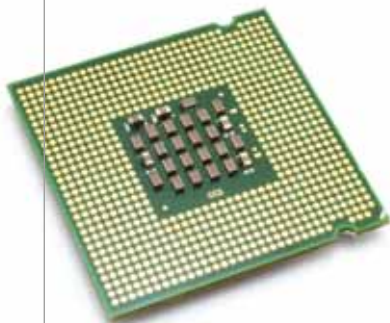
De inkomsten en de recurrente EBIT voor Recycling daalden respectievelijk met 13% en 23% als gevolg van de sterke daling van de metaalprijzen. De lagere vraag in bepaalde eindmarkten van Jewellery & Industrial Metals en de geringere bijdrage van de recyclageactiviteiten hadden eveneens een negatieve impact op de inkomsten en de resultaten van de business group. De investeringsuitgaven zijn aanzienlijk gestegen ten opzichte van 2012 als gevolg van de hogere

investerings in de fabriek van Hoboken en investeringen in zilverrecyclage en -raffinage in Duitsland en Thailand. De O&O-uitgaven bleven op het niveau van 2012.

In **Precious Metals Refining** daalden de inkomsten op jaarbasis als gevolg van de forse daling van de metaalprijzen. De business verwerkte een groter volume dan in 2012 ondanks een tweede stillegging van de smelter in Hoboken voor onderhoud, wat leidde tot verhoogde raffinage-inkomsten.

In industriële bijproducten gingen de verwerkte volumes ten

opzichte van het voorgaande jaar dankzij hogere volumes van de non-ferrometaalsector. Hoewel de concurrentie in dit marktsegment is toegenomen, is Umicore erin geslaagd bijkomende aanvoerstromen vast te leggen en haar klantenportefeuille uit te breiden. De aanvoer van materialen op het einde van hun levensduur daalde op jaarbasis. Er was minder elektronisch schroot beschikbaar als gevolg van de toenemende concurrentie, vooral in de markt van minder complexe materialen. Umicore bleef goed geplaatst in de markt van de meer complexe materialen. Voor gebruikte autokatalysatoren

Recycling

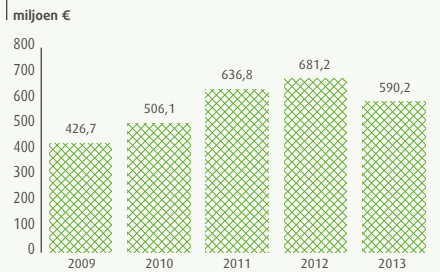
bleven de aanvoervolumes en de commerciële voorwaarden minder gunstig, terwijl Umicore haar sterke positie in de markt voor industriële katalysatoren handhaafde.

De metaalprices daalden fors ten opzichte van het voorgaande jaar, behalve voor palladium. Voor sommige edelmetalen werd de impact op de winst beperkt omdat Umicore de prijzen op langere termijn had vastgelegd in vorige periodes. De lagere spotprijzen voor bepaalde speciale metalen zoals selenium, tellurium, ruthenium en iridium, die niet kunnen worden afgedekt, bleven de marges negatief beïnvloeden.

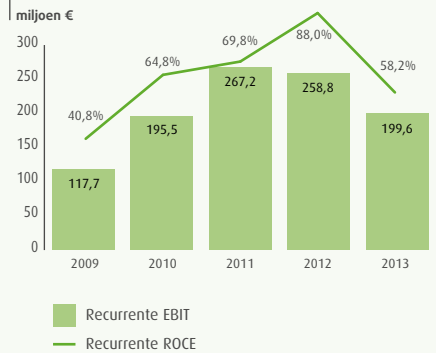
De investeringen om het capaciteitstekort van de fabriek in Hoboken op te lossen, vorderen goed. De tweede fase van de upgrade en uitbreiding van de bemonsteringsinstallatie en de investeringen om de milieuprestaties van de fabriek nog te verbeteren zijn bijna voltooid. In lijn met haar strategie om haar recyclageactiviteiten uit te breiden, kondigde Umicore de intentie aan om de verwerkingscapaciteit in Hoboken op te trekken tot 500.000 ton per jaar - ongeveer 40% meer dan vandaag. Umicore staat in contact met de overheidsdiensten om de noodzakelijke vergunningen te verkrijgen (zie casestudie p. 40).

De inkomsten in **Precious Metals Management** daalden op jaarbasis. Dit werd voornamelijk veroorzaakt door de lagere bijdrage van de tradingactiviteit die leed onder de ongunstige prijsvolatiliteit en de lagere metaalprices. In 2013 was er meer vraag van beleggers naar goud- en zilverstaven, omdat de lagere prijzen een aantrekkelijk instapmoment creëerde voor bepaalde beleggers. De fysieke vraag naar edelmetalen bleef grotendeels stabiel. De hogere vraag naar zilver voor gebruik in industriële

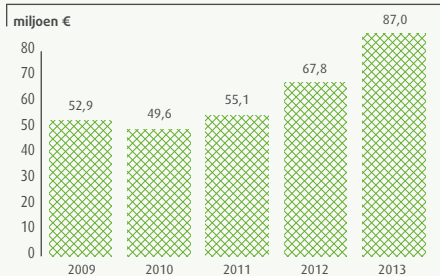
INKOMSTEN (METAAL NIET INBEGREPEN)

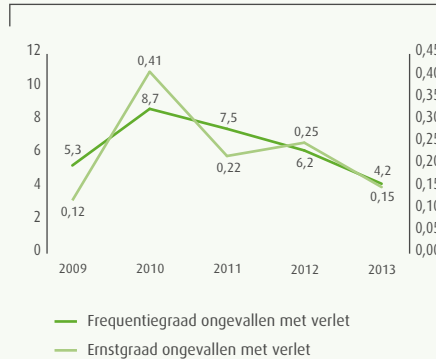
RECURRENTE EBIT & ROCE

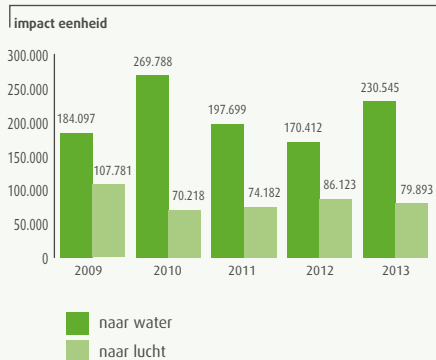
INVESTERINGEN

VEILIGHEIDSINDICATOREN

METAALEMISSIES

Ga onmiddellijk naar de cijfers

.XLS

www.umicore.com/reporting/data

CASESTUDIE

Omdat de aanvoer van complexe residuen in de komende jaren ongetwijfeld zal toenemen, plant Umicore tussen 2014 en 2016 belangrijke groei-investeringen in Hoboken.

In 2013 onderzocht Umicore de mogelijkheden voor de uitbreiding van de activiteit Precious Metals Refining. De gekozen optie zal de capaciteit in Hoboken aanzienlijk verhogen en de verwerkingscapaciteit op 500.000 ton brengen, een toename met 40%.

Twee belangrijke installaties

Het plan voorziet investeringen ter waarde van ongeveer € 100 miljoen, gespreid over twee jaar, voornamelijk om de capaciteit van de smelter en de hoogoven te verhogen. De expansie focust op complexe residuen die afkomstig zijn van de non-ferro-industrie.

Die materialen vertegenwoordigen momenteel een aanzienlijk deel van de aanvoer in Hoboken en dat volume zal in de komende jaren nog stijgen. Waarom? De grondstoffen worden schaarser en dus moeten er meer complexe ertslagen worden geëxploiteerd, wat resulteert in concentraten die meer onzuiverheden bevatten. De verwerking van die complexe concentraten door de leveranciers van Umicore genereert meer complexe bijproducten.

Duurzame groei

Senior Vice-President Precious Metals Refining Luc Gellens licht de reden voor deze investering toe: "Door in Hoboken te investeren, kunnen we verder bouwen op onze unieke capaciteit om de meest complexe materialen uit de hele wereld te verwerken. Wij beschikken over alle competenties om de waardevolle metalen uit deze materialen te halen. Maar de

investeringen zijn niet alleen gebaseerd op economische overwegingen. We zijn trots op onze milieuprestaties hier en het plan stelt ons in staat om op een duurzame manier te groeien. We hebben onlangs fors geïnvesteerd in biologische water- en gas-zuiveringsinstallaties om ervoor te zorgen dat de site aan de strengste normen voor lucht- en wateremissies voldoet."

Luc voegt hieraan toe: "We zullen andere mogelijkheden voor langetermijngroei blijven onderzoeken, waaronder verdere verbeteringen in Hoboken en het benutten van andere opportuniteiten in nieuwe markten."

De definitieve goedkeuring van de Raad van Bestuur wordt verwacht in 2014, evenals het verkrijgen van de noodzakelijke vergunningen.

toepassingen en palladium voor de auto-industrie compenseerde de verminderde vraag naar platinum voor industrieel gebruik.

De business unit **Jewellery & Industrial Metals** zag haar inkomsten dalen op jaarbasis, vooral door de lagere bijdrage van de recyclageactiviteiten. De raffinagevolumes en -inkomsten in Europa daalden ten opzichte van het vorige jaar, omdat de forse daling van de edelmetaalprijzen de globale beschikbaarheid van goud- en zilverhoudende residuen vermindert, waarbij vooral de markt voor goudresiduen achteruitging. De zilverrecyclageactiviteit van Umicore in Thailand bleef groeien en de capaciteit wordt uitgebreid om aan de vraag te kunnen voldoen. De uitbreiding van de zilverrecyclageactiviteit in Pforzheim, Duitsland, vorderde volgens plan en de opstart van de productie is gepland voor de tweede helft van 2014. De verkoop voor zilverhoudende industriële toepassingen daalde eveneens op jaarbasis. De verkoop van producten aan de juwelensector lag iets lager dan vorig jaar, zowel in het segment luxejuwelen als in de zilverhoudende fantasiejuwelen. Door de lagere metaalprijzen steeg de vraag naar goud- en zilverstaven als belegging, terwijl het orderniveau voor zilveren muntplaatjes in de Duitse markt daalde op jaarbasis.

In **Battery Recycling** heeft Umicore haar samenwerking met (H)EV-producenten voor de verwerking van gebruikte batterijen met succes versterkt. Er werden een aantal technische verbeteringen aangebracht aan de UHT-smelter (Ultra High Temperature) op basis van de resultaten van de tests voor gebruikte batterijen en andere aangevoerde materialen. Deze technische aanpassingen moeten Umicore toelaten om haar processen en operationele efficiëntie verder te verbeteren voor deze marktopportunititeit op langetermijn.

Aantrekkelijke werkplek

Hoewel de business group Recycling nog steeds verantwoordelijk is voor een hoog percentage (43%) van de ongevallen met werkverlet bij Umicore, is het totale aantal ongevallen in 2013 sterk gedaald tot slechts 15 ongevallen met werkverlet tegenover 23 in 2012. De ongevallenfrequentie van de business group (4,20 t.o.v. 6,24) daalde eveneens aanzienlijk en ook de ernstgraad verbeterde (0,15 t.o.v. 0,25). De business unit Precious Metals Refining verbeterde de veiligheidsprestaties via het SafeStart®-programma, vooral op de site in Hoboken, waar alle managers en supervisors ook een SafeMap® leiderschapstraining volgden. De business unit Jewellery

Recycling

& Industrial Materials voltooide de implementatie van een veiligheidsprogramma dat focust op vier pijlers: rollen en verantwoordelijkheden, normen en opleiding, veiligheidsdialogen en onderzoek van incidenten.

Met betrekking tot de blootstelling aan metalen presteerde Recycling beter dan het Umicore-gemiddelde, met een overschrijdingspercentage van 0,8%. De belangrijkste stoffen die een potentieel gevaar vormen in Recycling zijn lood, arseen, nikkel, kobalt en cadmium. Voor nikkel en kobalt werden geen verhoogde waarden vastgesteld. Voor cadmium bedroeg het overschrijdingspercentage 0,7%, tegenover 2,5% in 2012. Het overschrijdingspercentage voor arseen bleef stabiel, het overschrijdingspercentage voor lood steeg licht van 0,6% tot 1,0%. Bij twee medewerkers werd overgevoeligheid voor platinazouten vastgesteld. Zij werden overgeplaatst naar een werkomgeving zonder blootstelling aan platinazouten of kregen werkkleding en -uitrusting die hen nog beter beschermt.

Eco-efficiëntie

Recycling was verantwoordelijk voor in totaal 39% van onze CO₂-equivalente emissies in 2013, hetzij 267.627 ton CO₂-equivalent. In 2012 bedroeg dit 285.879 ton. De verbetering in 2013 is bijna volledig te danken aan de site van Hoboken in België. De grondstoffenmix speelt hier een belangrijke rol in het bepalen van de CO₂-emissies want het recyclageproces voor sommige residustromen vereist meer energie en stoot meer CO₂-equivalenten uit dan voor andere residustromen. De input-mix in 2013 was in dit opzicht positief. Ook de emissies van de hoogoven daalden dankzij de aanpassingen die in de voorgaande jaren werden aangebracht en waarvan de resultaten nu voelbaar worden.

De producten en diensten van Jewellery & Industrial Metals en Precious Metals Management werden opgenomen in de derde reeks duurzaamheidsvaluaties die werden uitgevoerd met de APS-tool van Umicore. Die evaluaties maken deel uit van een lopend project om de duurzaamheid van een representatief staal van producten en diensten van Umicore te evalueren (zie p. 21-20). Precious Metals Refining in Hoboken heeft een peer-reviewed beoordeling uitgevoerd van de CO₂-emissiebesparingen die de recyclage van metalen op de site kan opleveren ten opzichte van mijnbouw. U vindt een samenvatting van de resultaten op p. 21.

Het volume emissies naar lucht van Recycling daalde ten opzichte van 2012. Op het vlak van impact werd er een daling van 7% genoteerd ten opzichte van 2012 dankzij de lagere emissie van arseen in de site van Hoboken. De emissie-impact lag 26% lager dan in het referentiejaar 2009. Het volume emissies naar water daalde ten opzichte van 2012 maar de impact lag 35% hoger dan in 2012. Dit was voornamelijk het gevolg van de hogere emissies arseen en thallium op de site van Hoboken. We verwachten dat het nieuwe biologische waterzuiveringsstation in Hoboken, dat in 2014 wordt opgeleverd, de impact van de metaalemissies naar water in de komende jaren nog verder zal verlagen (zie de casestudie op pagina 20). Aan het einde van het jaar lag de emissie-impact 25% hoger dan in het referentiejaar 2009.

Relaties met belanghebbenden

Umicore Precious Metals Refining zette de invoering voort van strikte leverancierscontroles op basis van een intern ontwikkeld systeem, Business Partner Screening (BPS), waarin alle grondstoffenleveranciers zijn opgenomen. We ondernemen ook verdere stappen om onze klanten garanties te bieden voor de conflictvrije herkomst van het goud dat we recycleren en produceren. In Precious Metals Refining verkregen we de status van 'conflictvrije smelter' na een audit van onze processen en aanvoerstromen in Hoboken en Guarulhos door de London Bullion Market Association (LBMA). Jewellery & Industrial Metals volgde een gelijkaardig onderzoeksproces voor haar activiteiten in Bangkok en Pforzheim in samenwerking met het Responsible Jewellery Council (RJC).

In 2013 droegen de sites van de business group Recycling in totaal € 558.800 bij aan donaties, waarvan het grootste bedrag afkomstig

was van de site in Hoboken, België. Er werden initiatieven genomen zoals de Ecomagie-goocheshow over milieubewustzijn die in 100 scholen uit de omgeving werd opgevoerd, de sponsoring van het Antwerpse Museum aan de Stroom en de steun aan het Casa Blanca Festival in het nabijgelegen Hemiksem. De site steunde ook het initiatief Engage+ van de stad Antwerpen om jeugdwerkloosheid aan te pakken. Umicore Precious Metals Refining heeft zijn samenwerking met WorldLoop verder uitgebreid. Het doel van die samenwerking is een milieuvriendelijke oplossing ter beschikking te stellen voor elektronisch schroot dat in Afrika wordt verzameld en ontmanteld. De samenwerking was een van de finalisten van de Belgian Business Awards for the Environment in de categorie 'international business cooperation'. U vindt een casestudie over de samenwerking op pagina 25.

In 2013 kregen de activiteiten van Jewellery & Industrial Metals in Pforzheim, Duitsland, de status van conflictvrije smelter van de Responsible Jewellery Council (RJC). Het is het eerste Duitse edelmetaalraffinagebedrijf dat niet alleen het RJC gecertificeerd lidmaatschap maar ook de hoog aangeschreven Chain of Custody certificering ontving. "We zijn er trots op dat we de eerste Duitse leverancier op de edelmetaalmarkt zijn die fijingoud van gecertificeerde origine en dus van conflictvrije en ethisch verantwoorde bronnen aanbiedt.", zegt Dietmar Becker, Senior Vice-President van de business unit.

Economische toelichtingen

Groep kerncijfers

KERNCIJFERS

(in miljoen EUR tenzij anders vermeld)	Toelichting	2009	2010	2011	2012	2013
Omzet		6.937,4	9.691,1	14.480,9	12.548,0	9.819,3
Inkomsten (metaal niet inbegrepen)		1.723,2	1.999,7	2.318,6	2.427,4	2.390,0
Recurrente EBITDA	F9	262,7	468,7	553,0	524,1	462,6
Recurrente EBIT	F9	146,4	342,5	416,1	372,1	304,0
waarvan geassocieerde ondernemingen	F9	-6,1	30,1	22,9	22,2	11,8
Niet-recurrente EBIT	F9	-11,4	-9,1	1,0	-46,7	-43,4
IAS 39 effect op EBIT	F9	6,2	-9,4	15,6	3,2	-0,5
Totale EBIT	F9	141,2	324,0	432,7	328,6	260,0
Recurrente operationele marge (in %)		8,9	15,6	16,9	14,4	12,2
Rendement op aangewend kapitaal (ROCE) (in %)	F31	8,1	17,5	18,6	16,7	13,6
Gemiddelde gewogen nettorente (in %)	F11	3,9	3,8	3,7	1,9	1,6
Recurrente belastingsgraad (in %)	F13	20,7	19,1	19,9	20,6	21,3
Recurrent nettoresultaat, aandeel van de Groep	F9	81,9	263,4	304,6	275,2	218,0
Resultaat van afgesplitste activiteiten, aandeel van de Groep		-4,2	0,0	-0,0	0,0	0,0
Nettoresultaat, aandeel van de Groep	F9	73,8	248,7	325,0	233,4	179,0
Onderzoek- & Ontwikkelingskosten	F9	119,5	119,2	136,7	149,0	140,6
Investeringen	F34	181,6	156,6	196,2	235,7	279,6
Netto toename/afname van de kasstromen vóór financieringsoperaties	F34	258,4	-68,2	308,6	150,3	185,9
Totaal der activa van de bedrijfsactiviteiten, einde periode		2.826,7	3.511,6	3.713,2	3.667,9	3.512,3
Eigen vermogen van de Groep, einde periode		1.314,2	1.517,0	1.667,5	1.751,7	1.677,1
Geconsolideerde netto financiële schuld uit bedrijfsactiviteiten, einde periode	F24	176,5	360,4	266,6	222,5	215,0
Schuldratio uit bedrijfsactiviteiten, einde periode (in %)	F24	11,4	18,6	13,4	11,0	11,1
Gemiddelde nettoschuld / recurrente EBITDA (in %)		94,0	54,3	59,8	47,7	44,2
Aangewend kapitaal, einde periode	F31	1.781,1	2.181,8	2.168,8	2.259,4	2.233,6
Aangewend kapitaal, gemiddelde	F31	1.797,7	1.961,6	2.233,0	2.224,5	2.241,3

De toepassingen van de definities voor Onderzoek- & Ontwikkelingskosten en Investeringen werden herzien en de cijfers werden volgens dezelfde methodologie aangepast om de vergelijking mogelijk te maken. De nieuwe definities worden uitgelegd in het glossarium p. 181-182.

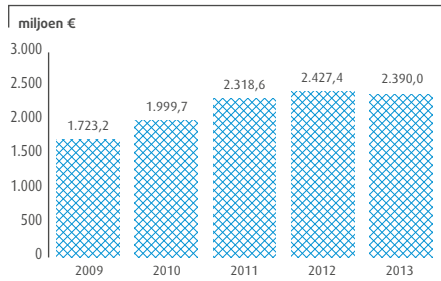
GEGEVENS PER AANDEEL

(in EUR / aandeel)	Toelichting	2009	2010	2011	2012	2013
Winst per aandeel						
Recurrente winst per aandeel	F39	0,73	2,33	2,69	2,47	1,96
Winst per aandeel, aangepast, zonder afgesplitste activiteiten basisberekening	F39	0,69	2,20	2,87	2,09	1,61
na verwateringseffect	F39	0,69	2,19	2,85	2,08	1,60
Winst per aandeel met afgesplitste activiteiten basisberekening	F39	0,66	2,20	2,87	2,09	1,61
na verwateringseffect	F39	0,65	2,19	2,85	2,08	1,60
Brutodividend		0,65	0,80	1,00	1,00	1,00
Netto toename/afname van de kasstromen vóór financieringsoperaties, basisberekening	F34	2,30	-0,60	2,72	1,35	1,67
Totaal der activa van de bedrijfsactiviteiten, einde periode		25,13	30,93	33,53	32,78	32,00
Eigen vermogen van de Groep, einde periode		11,68	13,36	15,06	15,66	15,28
Koers van het aandeel						
Hoogste		24,32	40,37	40,09	44,12	42,12
Laagste		11,89	21,19	25,35	32,30	31,54
Gemiddelde		17,75	28,58	34,21	38,57	35,72
Slot		23,40	38,92	31,87	41,69	33,96

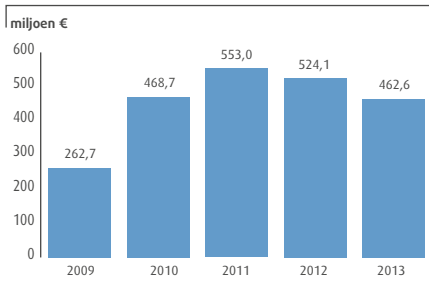
AANTAL AANDELEN

	Toelichting	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal aantal uitgegeven aandelen, einde periode	F39	120.000.000	120.000.000	120.000.000	120.000.000	120.000.000
waarvan uitstaande aandelen	F39	112.493.803	113.523.353	110.756.062	111.886.512	109.771.339
waarvan aandelen in eigen bezit	F39	7.506.197	6.476.647	9.243.938	8.113.488	10.228.661
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen, basisrekening	F39	112.350.457	113.001.404	113.304.188	111.593.474	111.257.259
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen, na verwateringseffect	F39	112.884.977	113.724.891	114.208.275	112.346.081	111.733.165

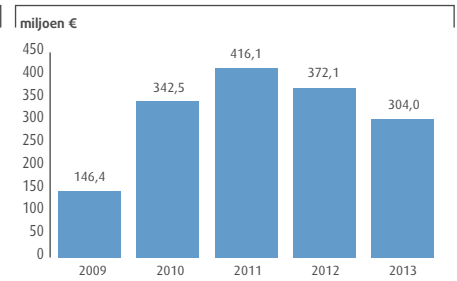
INKOMSTEN (METAAL NIET INBEGREPEN)

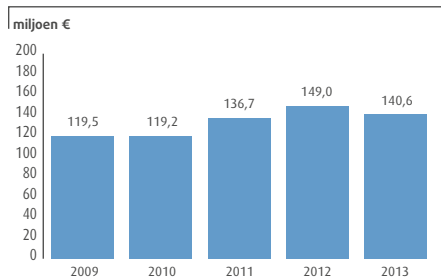
RECURRENTE EBITDA

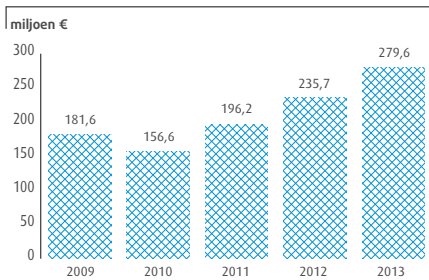
RECURRENTE EBIT

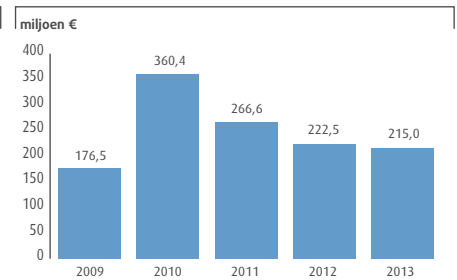
O&O-UITGAVEN

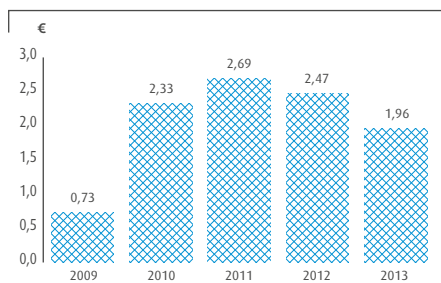
INVESTERINGEN

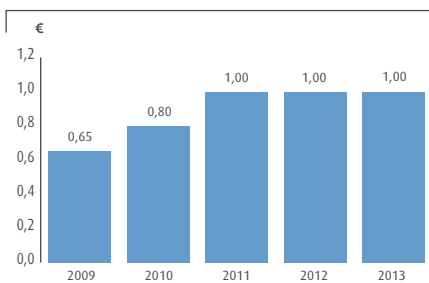
NETTO FINANCIËLE SCHULD

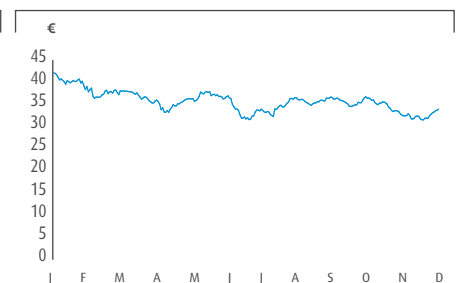
RECURRENTE WINST PER AANDEEL

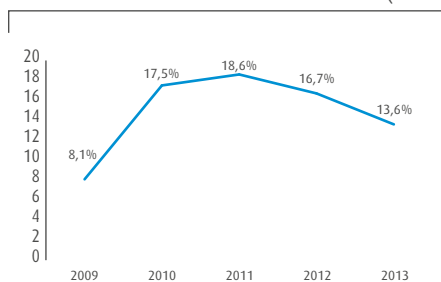
BRUTODIVIDEND

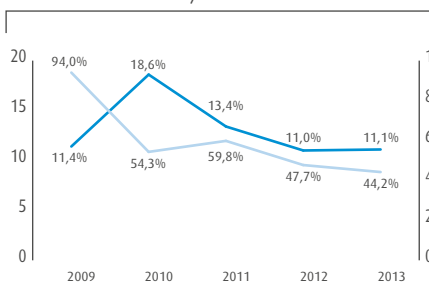
AANDELENKOERS

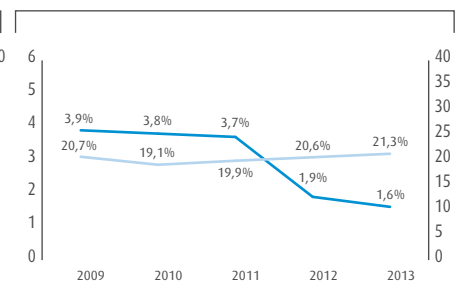
RENDEMENT OP AANGEWEND KAPITAAL (ROCE)

SCHULDRATIO & GEMIDDELTE NETTOSCHULD/RECURRENTE EBITDA

GEWOGEN RENTE & BELASTINGSGRAAD

— Schuldverhouding uit bedrijfsactiviteiten, einde periode
— Gemiddelde nettoschuld / recurrente EBITDA

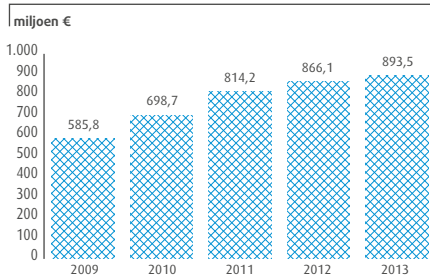
— Gemiddelde gewogen rente
— Recurrente belastingsgraad

Catalysis kerncijfers

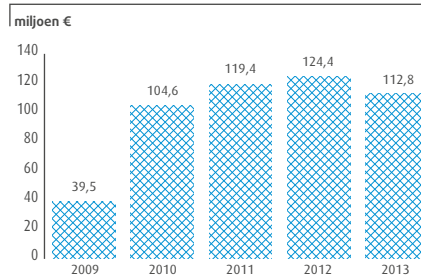
(in miljoen EUR tenzij anders vermeld)	2009	2010	2011	2012	2013
Totale omzet	1.155,7	1.548,3	1.932,0	1.871,9	2.020,2
Totale inkomsten (metaal niet inbegrepen)	585,8	698,7	814,2	866,1	893,5
Recurrente EBITDA	39,5	104,6	119,4	124,4	112,8
Recurrente EBIT	16,7	77,7	89,5	91,0	73,3
waarvan geassocieerde ondernemingen *	-7,1	4,8	5,7	10,5	2,5
Totale EBIT	13,2	72,4	96,8	83,8	73,7
Recurrente operationele marge (in %)	4,1	10,4	10,3	9,3	7,9
Onderzoek- & Ontwikkelingskosten	75,4	73,6	78,8	85,8	82,0
Investerings	40,0	32,3	36,9	75,7	84,4
Aangewend kapitaal, einde periode	554,4	640,3	768,2	795,5	809,5
Aangewend kapitaal, gemiddelde	558,5	611,3	718,7	797,6	804,6
Rendement op aangewend kapitaal (ROCE) (in %)	3,0	12,7	12,4	11,4	9,1
Personeelsbestand, einde periode	1.903	1.921	2.182	2.281	2.340
waarvan geassocieerde ondernemingen *	241	225	239	161	167

* Automotive Catalysts: Ordeg Korea, ICT Co. Japan (tot september 2012), ICT Inc. USA (tot september 2012)

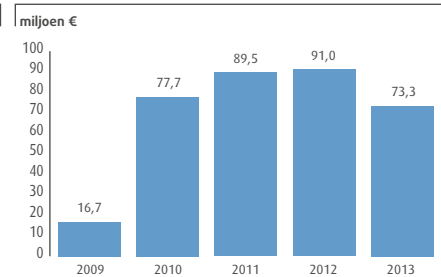
INKOMSTEN (METAAL NIET INBEGREPEN)

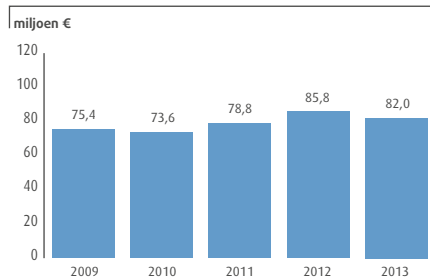
RECURRENTE EBITDA

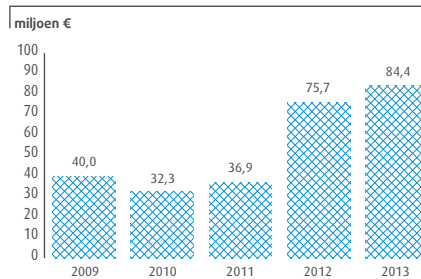
RECURRENTE EBIT

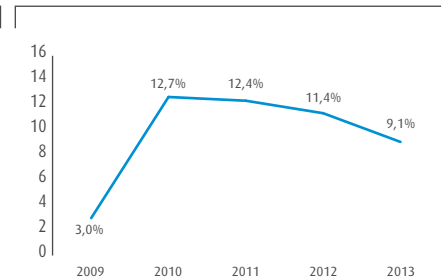
O&O-UITGAVEN

INVESTERINGEN

RENDEMENT OP AANGEWEND KAPITAAL (ROCE)

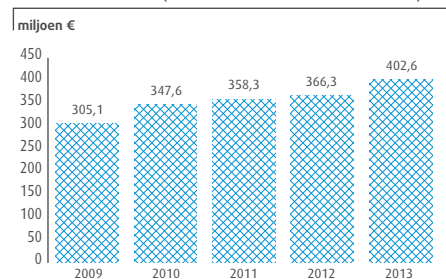

Energy Materials kerncijfers

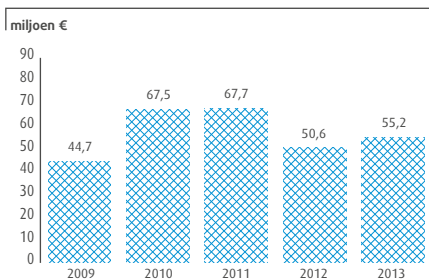
(in miljoen EUR tenzij anders vermeld)	2009	2010	2011	2012	2013
Totale omzet	541,4	702,3	729,3	763,7	825,7
Totale inkomsten (metaal niet inbegrepen)	305,1	347,6	358,3	366,3	402,6
Recurrente EBITDA	44,7	67,5	67,7	50,6	55,2
Recurrente EBIT	23,9	43,9	41,0	18,2	24,7
waarvan geassocieerde ondernemingen *	7,4	5,7	6,3	4,2	2,7
Totale EBIT	31,7	43,1	34,2	-11,3	21,4
Recurrente operationele marge (in %)	5,4	11,0	9,7	3,8	5,5
Onderzoek- & Ontwikkelingskosten	11,2	12,1	16,9	15,8	16,2
Investerings	50,1	37,0	64,4	52,8	64,3
Aangewend kapitaal, einde periode	346,2	390,1	457,4	476,3	470,2
Aangewend kapitaal, gemiddelde	353,9	371,5	430,2	475,2	476,2
Rendement op aangewend kapitaal (ROCE) (in %)	6,7	11,8	9,5	3,8	5,2
Personeelsbestand, einde periode	2.879	3.035	3.033	2.933	2.884
waarvan geassocieerde ondernemingen *	1.232	1.314	1.206	1.057	1.056

* Cobalt & Specialty Materials: Ganzhou Yi Hao Umicore Industries Co. Ltd., Todini and Co.; Rechargeable Battery Materials: Jiangmen Chancsun Umicore Industry Co. Ltd., beLife

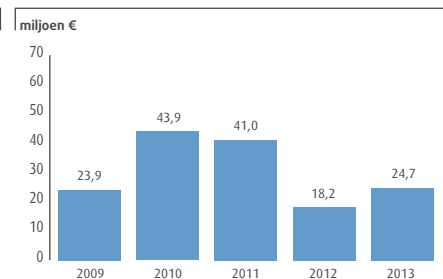
INKOMSTEN (METAAL NIET INBEGREPEN)

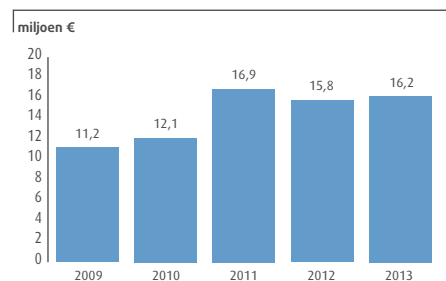
RECURRENTE EBITDA

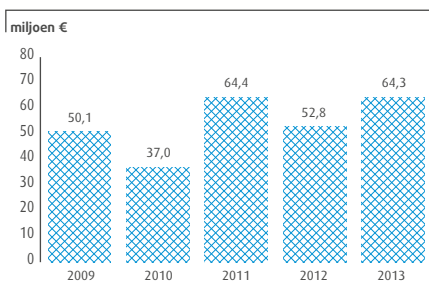
RECURRENTE EBIT

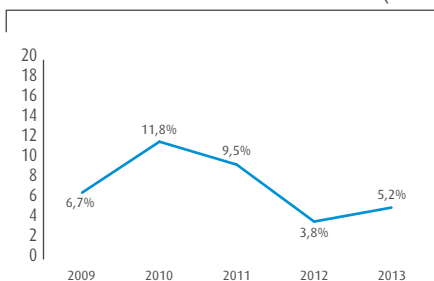
O&O-UITGAVEN

INVESTERINGEN

RENDEMENT OP AANGEWEND KAPITAAL (ROCE)

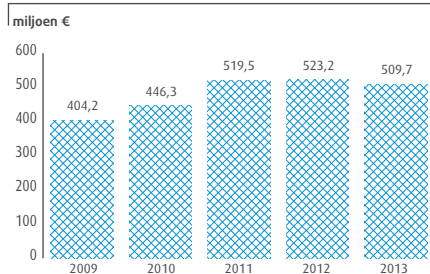

Performance Materials kerncijfers

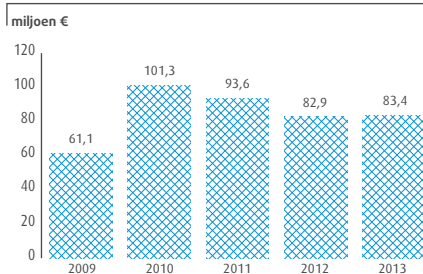
(in miljoen EUR tenzij anders vermeld)	2009	2010	2011	2012	2013
Totale omzet	899,4	1.296,3	1.618,4	1.508,4	1.388,4
Totale inkomsten (metaal niet inbegrepen)	404,2	446,3	519,5	523,2	509,7
Recurrente EBITDA	61,1	101,3	93,6	82,9	83,4
Recurrente EBIT	36,6	75,2	67,0	54,5	54,7
waarvan geassocieerde ondernemingen *	0,8	23,2	13,4	9,9	9,1
Totale EBIT	38,5	78,6	65,1	57,1	24,9
Recurrente operationele marge (in %)	8,9	11,7	10,2	8,5	8,9
Onderzoek- & Ontwikkelingskosten	6,8	9,2	11,3	11,9	10,8
Investerings	23,9	23,9	31,6	29,3	29,4
Aangewend kapitaal, einde periode	534,1	612,5	572,0	572,9	504,8
Aangewend kapitaal, gemiddelde	533,8	589,7	603,9	587,3	555,5
Rendement op aangewend kapitaal (ROCE) (in %)	6,9	12,8	11,1	9,3	9,8
Personeelsbestand, einde periode	5.687	6.121	5.845	5.629	5.331
waarvan geassocieerde ondernemingen *	2.888	3.244	2.915	2.775	2.594

* Zinc Chemicals: Rezinal; Building Products: Ieqsa; Element Six Abrasives

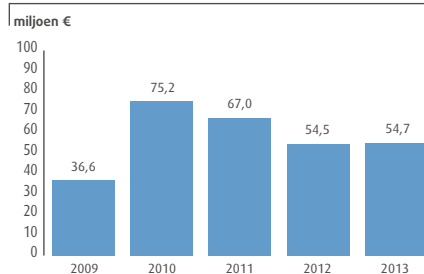
INKOMSTEN (METAAL NIET INBEGREPEN)

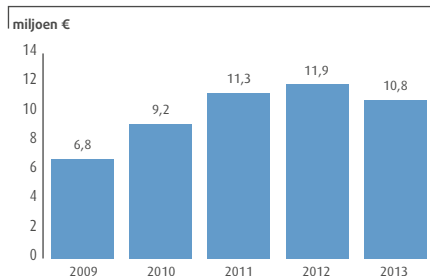
RECURRENTE EBITDA

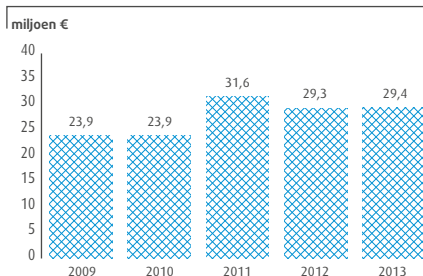
RECURRENT EBIT

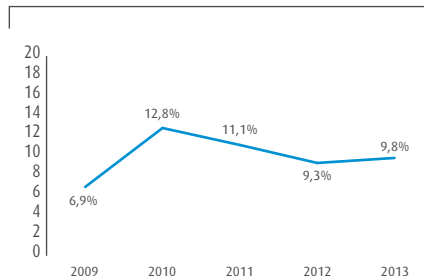
O&O-UITGAVEN

INVESTERINGEN

RENDEMENT OP AANGEWEND KAPITAAL (ROCE)

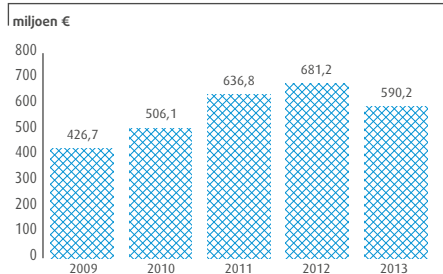

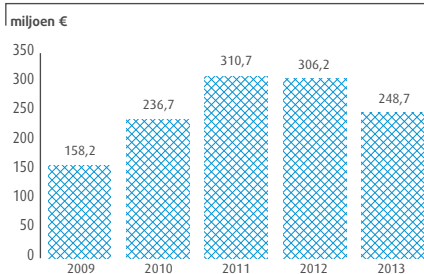
Recycling kerncijfers

(in miljoen EUR tenzij anders vermeld)	2009	2010	2011	2012	2013
Totale omzet	4.323,0	6.120,9	11.649,3	9.589,6	6.663,3
Totale inkomsten (metaal niet inbegrepen)	426,7	506,1	636,8	681,2	590,2
Recurrente EBITDA	158,2	236,7	310,7	306,2	248,7
Recurrente EBIT	117,7	195,5	267,2	258,8	199,6
Totale EBIT	109,8	182,2	274,3	251,8	200,0
Recurrente operationele marge (in %)	27,6	38,6	42,0	38,0	33,8
Onderzoek- & Ontwikkelingskosten	7,7	9,1	14,2	18,6	18,4
Investerings	52,9	49,6	55,1	67,8	87,0
Aangewend kapitaal, einde periode	273,8	421,0	321,4	327,3	397,2
Aangewend kapitaal, gemiddelde	288,6	301,8	383,0	294,2	342,8
Rendement op aangewend kapitaal (ROCE) (in %)	40,8	64,8	69,8	88,0	58,2
Personeelsbestand, einde periode	2.162	2.168	2.329	2.394	2.345

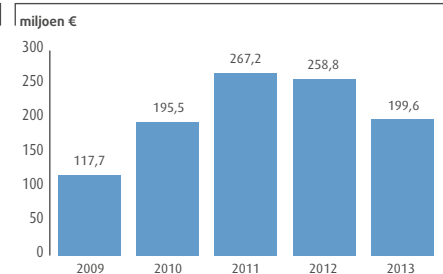
INKOMSTEN (METAAL NIET INBEGREPEN)

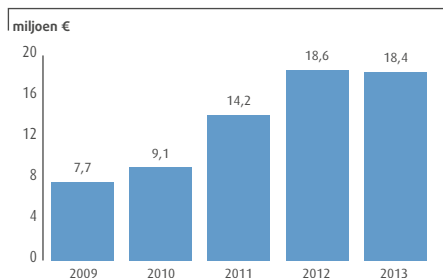
RECURRENTE EBITDA

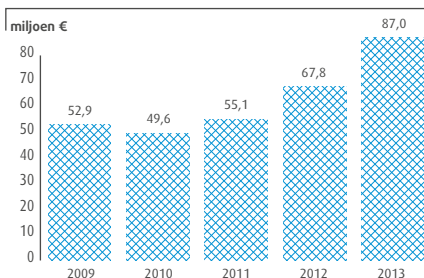
RECURRENTE EBIT

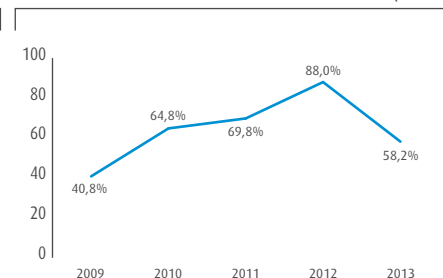
O&O-UITGAVEN

INVESTERINGEN

RENDEMENT OP AANGEWEND KAPITAAL (ROCE)

Financiële toelichtingen

Inhoud

Geconsolideerde jaarrekening	50		
Geconsolideerde resultatenrekening	50	F26 Liquiditeit van de financiële schulden	90
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	50	F27 Voorzieningen voor personeelsvoordelen	92
Geconsolideerde balans	51	F28 Aandelenoptieplannen toegekend door de onderneming	98
Geconsolideerde staat van mutaties in het eigen vermogen	52	F29 Voorzieningen leefmilieu	99
Geconsolideerde kasstromentabel	53	F30 Voorzieningen voor overige risico's en kosten	100
Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening	54	F31 Aangewend kapitaal	101
F1 Voorstellingsbasis	54	F32 Financiële instrumenten per categorie	102
F2 Waarderingsregels	54	F33 Reële waarde van financiële instrumenten	105
F3 Beheer van financiële risico's	62	F34 Toelichting bij de kasstromentabel	108
F4 Belangrijke boekhoudkundige inschattingen en beoordelingen	65	F35 Rechten en verplichtingen	109
F5 Groepsondernemingen	66	F36 Voorwaardelijke vorderingen en verplichtingen	110
F6 Waardering vreemde deviezen	67	F37 Verbonden partijen	111
F7 Segmentinformatie	68	F38 Gebeurtenissen na balansdatum	112
F8 Bedrijfsacquisities	72	F39 Winst per aandeel	112
F9 Bedrijfsresultaat	73	F40 IFRS-ontwikkelingen	112
F10 Bezoldigingen en aanverwante voordelen	75	F41 Audit vergoeding	114
F11 Netto financiële kost	76	Beknopte jaarrekening van de moederonderneming	115
F12 Opbrengsten van andere financiële activa	76	Verklaring over verantwoordelijkheid van het management	118
F13 Belastingen	77		
F14 Immateriële vaste activa (uitgezonderd goodwill)	78		
F15 Goodwill	79		
F16 Materiële vaste activa	80		
F17 Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	81		
F18 Financiële activa beschikbaar voor verkoop en leningen	82		
F19 Voorraden	83		
F20 Handels- en overige vorderingen	83		
F21 Uitgestelde belastingactiva en -passiva	85		
F22 Kas en kasequivalenten	86		
F23 Valuta omrekeningsverschillen en andere reserves	87		
F24 Financiële schulden	88		
F25 Handels- en overige schulden	90		

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde resultatenrekening

	Toelichting	2012	2013
(EUR duizend)			
Omzet	F9	12.548.014	9.819.255
Andere bedrijfsopbrengsten	F9	62.670	76.232
Bedrijfsopbrengsten		12.610.684	9.895.487
Verbruikte handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	F9	-10.996.184	-8.344.694
Bezoldigingen en personeelsvoordelen	F10	-717.025	-707.151
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	F9	-181.696	-169.862
Andere bedrijfskosten	F9	-410.388	-411.179
Bedrijfskosten		-12.305.293	-9.632.886
Opbrengsten van andere financiële activa	F12	988	-2.074
BEDRIJFSRESULTAAT		306.379	260.527
Financiële baten	F11	3.288	4.332
Financiële lasten	F11	-23.946	-19.052
Wisselkoersverliezen en -winsten	F11	-10.345	-8.131
Aandeel in het resultaat van de ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	F17	22.218	-511
Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening voor belasting		297.594	237.165
Belastingen op het resultaat	F13	-59.688	-52.386
RESULTAAT VAN DE PERIODE		237.905	184.779
	waarvan: Aandeel van de Groep	233.444	179.029
	Minderheidsbelangen	4.461	5.750
(EUR)			
Totale winst per aandeel, basisberekening	F39	2,09	1,61
Totale winst per aandeel na verwatering	F39	2,08	1,60
Dividend per aandeel		1,00	1,00

De begeleidende toelichtingen op de pagina's 54 tot 117 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële rekeningen.

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

	Toelichting	2012	2013
(EUR duizend)			
Resultaat van de periode		237.905	184.779
Elementen in de niet-gerealiseerde resultaten die niet in de resultatenrekening overgeboekt zullen worden			
Bewegingen in personeelsvoordelen na uitdiensttreding, voortkomende uit veranderingen in actuariële parameters		-57.316	-1.319
Bewegingen in uitgestelde belastingen rechtstreeks opgenomen in het eigen vermogen		17.272	1.333
Elementen in de niet-gerealiseerde resultaten die vervolgens in de resultatenrekening overgeboekt kunnen worden			
Bewegingen in reserves van financiële vaste activa beschikbaar voor verkoop		-10.788	-12.102
Bewegingen in kasstroomindekkingsreserves		7.400	1.914
Bewegingen in uitgestelde belastingen rechtstreeks opgenomen in het eigen vermogen		-2.274	-428
Bewegingen in omrekeningsverschillen van valuta		-14.021	-61.545
Componenten van niet-gerealiseerde resultaten	F23	-59.726	-72.146
GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN VOOR DE PERIODE		178.179	112.633
waarvan : Aandeel van de Groep		176.265	112.108
Minderheidsbelangen		1.914	524

De impact van de latente belastingen op het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten heeft te maken met de kasstroomafdeckingsreserves voor een bedrag van EUR -0,3 miljoen en met de personeelsvoordelenreserves ten bedrage van EUR 1,3 miljoen.

De begeleidende toelichtingen op de pagina's 54 tot 117 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële rekeningen.

Geconsolideerde balans

	Toelichting	31/12/2012	31/12/2013
		(EUR duizend)	
Vaste activa		1.478.168	1.551.228
Immateriële vaste activa	F14, F15	200.902	218.251
Materiële vaste activa	F16	912.268	998.563
Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	F17	214.015	201.391
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	F18	37.105	21.183
Leningen	F18	5.087	4.971
Handels- en overige vorderingen	F20	17.019	16.339
Uitgestelde belastingactiva	F21	91.772	90.530
Vlottende activa		2.189.731	1.961.069
Toegekende leningen	F18	4.960	5.933
Voorraden	F19	1.235.107	1.106.259
Handels- en overige vorderingen	F20	788.377	716.405
Terug te vorderen belastingen		29.861	33.227
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	F18	3	0
Kas en kasequivalenten	F22	131.427	99.245
TOTAAL DER ACTIVA		3.667.899	3.512.297
Eigen vermogen		1.805.805	1.723.428
Eigen vermogen van de groep		1.751.664	1.677.141
Kapitaal en uitgiftepremies		502.862	502.862
Overgedragen resultaten en reserves		1.577.658	1.647.378
Omrekeningsverschillen en overige reserves	F23	-102.020	-167.438
Eigen aandelen (-)		-226.836	-305.661
Minderheidsbelangen		54.141	46.287
Verplichtingen op meer dan één jaar		422.446	439.054
Voorzieningen voor personeelsvoordelen	F27	258.975	267.837
Financiële schulden	F24	2.861	26.396
Handels- en overige schulden	F25	13.922	12.908
Uitgestelde belastingpassiva	F21	36.417	28.164
Voorzieningen	F29, F30	110.271	103.749
Verplichtingen op ten hoogste één jaar		1.439.648	1.349.814
Financiële schulden	F24	351.047	287.839
Handels- en overige schulden	F25	1.022.363	966.767
Te betalen belastingen		35.519	64.697
Voorzieningen	F29, F30	30.719	30.511
TOTAAL DER PASSIVA		3.667.899	3.512.297

De begeleidende toelichtingen op de pagina's 54 tot 117 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële rekeningen.

Geconsolideerde staat van mutaties in het eigen vermogen

(EUR duizend)

	Aandeel van de Groep					Totaal eigen vermogen
	Kapitaal en uitgifte-premies	Overgedragen resultaten	Omrekeningsverschillen en overige reserves	Eigen aandelen	Minderheidsbelangen	
Begin van het vorige boekjaar	502.862	1.461.047	-43.620	-252.760	54.179	1.721.707
Resultaat van de periode		233.444			4.457	237.901
Componenten van niet-gerealiseerde resultaten			-57.183		-2.543	-59.726
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten voor de periode		233.444	-57.183		1.914	178.175
Bewegingen in reserves voor op aandelen gebaseerde vergoedingen			5.325			5.325
Kapitaalsverhoging					6.283	6.283
Dividenden		-122.929			-6.882	-129.810
Overboekingen		6.542	-6.542			0
Wijzigingen in eigen aandelen				25.924		25.924
Perimeterwijzigingen		-444			-1.357	-1.801
Per einde van het vorige boekjaar	502.862	1.577.658	-102.020	-226.832	54.141	1.805.805
Resultaat van de periode		179.030			5.749	184.779
Componenten van niet-gerealiseerde resultaten			-66.921		-5.225	-72.146
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten voor de periode		179.030	-66.921		524	112.633
Bewegingen in reserves voor op aandelen gebaseerde vergoedingen			4.337			4.337
Kapitaalsverhoging						
Kapitaalvermindering					-5.848	-5.848
Wijzigingen in boekhoudkundige regels		525	-1.296			-771
Dividenden		-111.373			-3.764	-115.137
Overboekingen		1.538	-1.538			0
Wijzigingen eigen aandelen				-78.825		-78.825
Andere wijzigingen					112	112
Perimeterwijzigingen					1.121	1.121
Per einde van het jaar	502.862	1.647.378	-167.438	-305.661	46.287	1.723.428

De wettelijke reserve van EUR 50.000 duizend, die inbegrepen is in de overgedragen winst, is niet beschikbaar voor uitkering.

Het aandelenkapitaal van de Groep op 31 december 2013 bestond uit 120.000.000 aandelen zonder nominale waarde.

IAS 19 (herzien) over personeelsbeloningen is van toepassing voor boekjaren die starten op of na 1 januari 2013 en werd door Umicore niet vroegtijdig toegepast. Op basis van berekeningen van de actuarissen werd beslist dat de impact van IAS 19 (herzien) niet materieel is. Hierdoor werd de impact van EUR 0,7 miljoen in de staat van mutaties in het eigen vermogen in 2013 opgenomen maar werd deze van 2012 niet herwerkt.

De perimeterwijziging in de minderheidsbelangen is gekoppeld aan de verkoop van Foshan (China).

De begeleidende toelichtingen op de pagina's 54 tot 117 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële rekeningen.

Geconsolideerde kasstromentabel

		(EUR duizend)	
	Toelichting	2012	2013
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten		237.905	184.779
Resultaat van de ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode		-22.218	511
Aanpassing voor niet-kastransacties	F34	166.220	188.618
Aanpassing voor elementen die afzonderlijk vermeld of geklasseerd moeten worden onder de investerings- of financieringskasstromen	F34	64.922	51.811
Wijziging in de behoefte aan bedrijfskapitaal	F34	34.060	96.873
Kasstromen uit bedrijfsactiviteiten		480.889	522.592
Ontvangen dividenden		27.015	15.249
Belastingen betaald in de loop van het boekjaar		-93.788	-37.556
Ontvangen kapitaalsubsidies		1.394	485
KASSTROMEN VOORTKOMEND UIT BEDRIJFSACTIVITEITEN	F34	415.509	500.770
Verwerving van materiële vaste activa	F16	-227.770	-266.741
Verwerving van immateriële vaste activa	F14	-25.688	-26.970
Verwerving van nieuwe dochterondernemingen (na aftrek van hun liquide middelen)		-11.180	-21.968
Verwerving / kapitaalverhoging van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode		-116	-7.573
Verwerving van extra aandelen in dochterondernemingen		-1.181	0
Verwerving van financiële vaste activa	F18	-70	-173
Nieuwe toegekende leningen	F18	-7.531	-1.158
Subtotaal van de verwervingen		-273.535	-324.583
Overdracht van materiële vaste activa		2.937	7.800
Overdracht van immateriële vaste activa		28	1.874
Overdracht van dochterondernemingen en geassocieerde ondernemingen (na aftrek van hun liquide middelen)		2.062	11
Kapitaalvermindering van geassocieerde ondernemingen		2.409	0
Overdracht van financiële vaste activa		489	14
Aflossing van leningen	F18	381	7
Subtotaal van de overdrachten		8.306	9.706
KASSTROMEN VOORTKOMEND UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	F34	-265.229	-314.877
Kapitaalverhoging minderheden		5.483	-5.848
Verkoop (aankoop) van eigen aandelen		25.924	-78.825
Ontvangen interesten		2.916	4.035
Betaalde interesten		-15.950	-6.607
Nieuwe leningen (aflossing)		-16.793	-38.547
Dividenden uitgekeerd aan Umicore-aandeelhouders		-122.468	-111.427
Dividenden uitgekeerd aan minderheidsaandeelhouders		-6.881	-3.764
KASSTROMEN VOORTKOMEND UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN	F34	-127.769	-240.983
Invloed van de wisselkoers op de aangehouden liquide middelen		8.271	22.415
NETTOKAS EN -KASEQUIVALENTEN UIT BEDRIJFSACTIVITEITEN		30.783	-32.675
Nettokas en -kasequivalenten bij het begin van het boekjaar	F22	100.205	130.988
Nettokas en -kasequivalenten op het einde van het boekjaar	F22	130.989	98.313
waarvan kas en kasequivalenten		131.427	99.245
waarvan krediet op bankrekeningen		-438	-932

De begeleidende toelichtingen op de pagina's 54 tot 117 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële rekeningen.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening voor de periode eindigend op 31 december 2013 en het jaarverslag, opgesteld in overeenstemming met artikel 119 van het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en opgenomen op de pagina's 1 tot 118, werd voor publicatie goedgekeurd door de Raad Van Bestuur van 13 maart 2014. De jaarrekening werd voorbereid overeenkomstig de wettelijke en reglementaire bepalingen voor het opmaken van geconsolideerde jaarrekeningen van Belgische bedrijven. Ze bevat de rekeningen van de onderneming, van haar dochterondernemingen en van haar belangen in ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

F1 Voorstellingsbasis

De Groep presenteert de geconsolideerde jaarrekening volgens alle Internationale Financiële Rapporteringstandaarden (IFRS) zoals voorgeschreven door de Europese Unie (EU).

De geconsolideerde financiële staten worden uitgedrukt in duizenden euro, afgerond op het dichtste duizendtal, en werden opgemaakt op basis van het principe van de historische kost, met uitzondering van de onderdelen gewaardeerd aan reële waarde.

F2 Waarderingsregels

2.1 Consolidatie en segmenteringprincipes

Umicore past de integrale consolidatie toe voor haar dochterondernemingen, met name die entiteiten die de onderneming controleert, en waarvoor ze in staat is om het financiële en operationele beleid te sturen en de voordelen ervan te verwerven. Men vermoedt dat er controle is wanneer Umicore rechtstreeks of onrechtstreeks via andere dochterondernemingen meer dan 50% van de stemrechten bezit.

Dochterondernemingen worden geconsolideerd vanaf de datum waarop de controle overgedragen wordt aan de Groep en worden niet langer geconsolideerd vanaf de datum waarop deze controle ophoudt te bestaan.

Toelichting F5 geeft een overzicht van de dochterondernemingen van de Groep op balansdatum.

Een overname wordt geboekt volgens de overnamemethode. De activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen van het overgenomen bedrijf worden gewaardeerd tegen hun reële waarde op de overnamedatum. De kost van een overname wordt gewaardeerd tegen de reële waarde van de afgestane activa, de uitgegeven aandelen of de aangegane verplichtingen op de overnamedatum, vermeerderd met kosten die direct toerekenbaar zijn aan de overname. Het bedrag waarmee de kost van een overname het belang van de Groep in de reële waarde van de netto-activa van de dochteronderneming overschrijdt, wordt geboekt als goodwill (zie punt 2.6, immateriële vaste activa). Indien het belang van de Groep in de reële waarde van de netto-activa hoger is dan de kost van de overname, wordt dit verschil onmiddellijk als een winst in de resultatenrekening opgenomen.

Alle intragroepsverrichtingen, intragroepsaldi en niet-gerealiseerde winsten op intragroepsverrichtingen worden geëlimineerd. Niet-gerealiseerde verliezen worden eveneens geëlimineerd, behalve wanneer een verlies een indicatie is tot een bijzondere waardevermindering. Indien noodzakelijk werden de waarderingsregels van de dochterondernemingen aangepast om de samenhang te garanderen met de principes aangenomen door de Umicore Groep.

In een geassocieerde onderneming heeft de Groep een betekenisvolle invloed op het financiële en operationele beleid, maar geen controle. Dit wordt in het algemeen aangetoond door het bezit van 20 tot 50% van de stemgerechtigde aandelen. Een joint venture is een contractuele overeenkomst waarbij de onderneming en andere partijen rechtstreeks of onrechtstreeks een economische activiteit opzetten die zij gezamenlijk controleren.

Zowel geassocieerde ondernemingen als joint ventures worden in de consolidatie opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode. Volgens deze methode wordt het aandeel van de Groep in de winsten of verliezen na de overname opgenomen in de resultatenrekening en wordt het aandeel in de bewegingen van de reserves na de overname opgenomen in de reserves.

De participaties van de onderneming in geassocieerde ondernemingen en joint ventures omvatten ook de goodwill op hun overnames, verminderd met de gecumuleerde waardeverminderingen.

Niet-gerealiseerde winsten uit transacties tussen de onderneming en haar geassocieerde deelnemingen of joint ventures worden geëlimineerd ten belope van het belang van de onderneming in de geassocieerde deelnemingen en joint ventures. Niet-gerealiseerde verliezen worden eveneens geëlimineerd, tenzij de transactie een indicatie levert voor een bijzondere waardevermindering.

Investerings in ondernemingen die niet geconsolideerd worden via de vermogensmutatiemethode of via de integrale consolidatie, worden opgenomen als financiële activa beschikbaar voor verkoop.

Toelichting F17 geeft een lijst van de belangrijkste geassocieerde ondernemingen en joint ventures van de Groep op balansdatum.

Toelichting F7 toont de segmentinformatie van de Groep, in lijn met IFRS 8. Umicore is georganiseerd in business units. Onder IFRS 8 zijn de operationele segmenten van Umicore ingedeeld naar hun groeidomeinen op gebied van Catalysis, Energy Materials, Performance Materials en Recycling.

Het segment Catalysis produceert zowel autokatalysatoren voor emissiecontrole bij lichte en zware gebruiksvoertuigen als katalysatoren gebruikt bij chemische processen in de chemiesector en de sector van life sciences. Deze katalysatoren zijn vooral gebaseerd op ppm-metalen.

Het segment Energy Materials is vooral gericht op materialen die gebruikt worden enerzijds in de groeiende markt van herlaadbare batterijen voor zowel draagbare elektronietoepassingen als voor hybride elektrische voertuigen en anderzijds in de markt van zonne-energie. De producten zijn voornamelijk gebaseerd op kobalt, germanium en indium.

Het segment Recycling wint een groot aantal edele en andere metalen terug uit een brede waaier van afvalstromen en industriële residuen. De Recycling-operaties omvatten ook de productie van materialen voor de juwelenindustrie (inclusief recyclage-diensten) en de recyclage van herlaadbare batterijen.

Het segment Performance Materials bestaat uit een breed portfolio voor verschillende industrieën zoals de bouw- en automobielenindustrie en voor elektriciteits- en elektronietoepassingen. Al deze activiteiten gebruiken edele metalen of zink om de specifieke eigenschappen van de producten te verbeteren.

De wijze waarop de operationele segmenten worden gerapporteerd is consistent met de interne rapportering aan de Raad van Bestuur en aan het Directiecomité. Het Directiecomité evalueert de prestatie van de operationele segmenten hoofdzakelijk op basis van het resultaat voor interesten en belastingen (EBIT), het aangewend kapitaal en het rendement op aangewend kapitaal (ROCE).

De resultaten van het segment, de activa en passiva bevatten elementen die direct aan het segment kunnen toegewezen worden, of er op een redelijke wijze aan kunnen toegewezen worden.

De prijszetting van verkopen tussen de segmenten is gebaseerd op marktconforme transferprijzen. Indien onvoldoende marktreferenties beschikbaar zijn wordt een 'kost-plus' mechanisme toegepast. De verbonden ondernemingen worden toegevoegd aan die segmenten waarmee hun activiteit het beste overeenstemt.

Een geografisch segment levert goederen en diensten binnen een bepaalde economische omgeving waarvan het rendements- en risicoprofiel verschillend is van segmenten die in andere geografische omgevingen actief zijn.

2.2 Inflatieboekhouding

Op balansdatum was er binnen de Umicore Groep geen enkele dochteronderneming die haar financiële verslaggeving opstelde in de valuta van een economie met hyperinflatie.

2.3 Omrekening van vreemde valuta

Functionele munt: de posten in de financiële staten van elke entiteit van de Groep worden gewaardeerd in de munt die het best aansluit bij de economische realiteit en de gebeurtenissen en omstandigheden waarbinnen deze entiteit werkt. De geconsolideerde financiële staten worden opgesteld in euro, de functionele munt van de moederonderneming. Voor de consolidatie van de Groep en al haar dochterondernemingen worden de jaarrekeningen van de individuele ondernemingen als volgt omgerekend:

- activa en passiva aan de koers op het einde van de periode, zoals die gepubliceerd wordt door de Europese Centrale Bank;
- de resultatenrekening aan de gemiddelde wisselkoers van de periode;
- het eigen vermogen aan de historische wisselkoers.

Wisselkoersverschillen die ontstaan bij de omrekening van de netto-investering in buitenlandse dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde ondernemingen tegen de wisselkoers op het einde van de periode, worden geboekt als deel van het eigen vermogen onder 'Omrekeningsverschillen'.

Wanneer een buitenlandse activiteit gedeeltelijk buiten gebruik wordt gesteld of verkocht, worden wisselkoersverschillen die geboekt werden in het eigen vermogen, erkend in de resultatenrekening.

Goodwill en alle aanpassingen van de boekwaarden van activa en verplichtingen aan de reële waarde, die voortvloeien uit de overname van een buitenlandse entiteit, worden verwerkt als activa en verplichtingen van de buitenlandse entiteit en worden bijgevolg omgerekend op basis van de slotkoers.

2.4 Transacties in vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta worden geboekt in de functionele munt van elke entiteit tegen de wisselkoersen die van kracht zijn op de datum van de afsluiting van de transacties. De datum van de afsluiting van de transactie is de datum waarop de transactie voor erkenning in aanmerking komt. Voor praktische redenen kan een wisselkoers worden gebruikt die kort aansluit bij de koers op de datum van de afsluiting van de transacties, bijvoorbeeld de gemiddelde koers van de week of de maand waarin de transacties voorkomen.

Vervolgens worden bij de jaarafsluiting alle monetaire activa en passiva gebaseerd op deze transacties in vreemde valuta, omgerekend tegen de slotkoers op het einde van de periode.

Winsten en verliezen die voortvloeien uit transacties in vreemde valuta en uit de omrekening van monetaire activa en passiva in vreemde valuta, worden in de resultatenrekening opgenomen als een financieel resultaat.

Om zich tegen bepaalde valutarisico's in te dekken heeft de onderneming een aantal termijncontracten afgesloten (zie verder punt 2.21, Financiële instrumenten).

2.5 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden geboekt tegen historische kost verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs omvat alle directe kosten en het toewijsbare gedeelte van de indirecte kosten die nodig waren om de activa bedrijfsklaar te maken.

Financieringskosten die direct toewijsbaar zijn aan investeringen worden geactiveerd samen met de kost van de activa, in overeenstemming met IAS 23. Financieringskosten die niet direct toewijsbaar zijn aan een investering worden ten laste genomen van het resultaat in de periode waarin ze ontstaan.

De lineaire afschrijvingsmethode wordt toegepast over de geschatte economische levensduur van de activa. De economische levensduur is de periode tijdens dewelke men verwacht de activa te gebruiken in de onderneming.

Herstellings- en onderhoudskosten worden ten laste genomen in de periode waarin ze werden uitgevoerd, indien ze niet bijdragen tot een verhoging van het toekomstige economische rendement van de activa. Zoniet worden ze beschouwd als een afzonderlijke component van de materiële vaste activa. Componenten van de materiële vaste activa zijn elementen die op regelmatige basis worden vervangen. Zij worden beschouwd als afzonderlijke activa, omdat hun economische levensduur verschilt van de materiële vaste activa waartoe zij behoren. De materiële vaste activa van Umicore, vaak complexe en gespecialiseerde industriële activa, hebben over het algemeen geen individuele restwaarde buiten de specifieke omgeving van de operaties. Daarom wordt geen restwaarde in beschouwing genomen bij het bepalen van de afschrijfbaar waarde.

Als standaardleidraad is de geschatte economische levensduur van de respectievelijke materiële activa als volgt gedefinieerd:

Terreinen	Niet afschrijfbaar
Gebouwen	
- Industriële gebouwen	20 jaar
- Aanpassingen aan gebouwen	10 jaar
- Andere gebouwen, zoals kantoren en laboratoria	40 jaar
- Onroerend goed	40 jaar
Installaties, machines en uitrustingen:	10 jaar
- Ovens	7 jaar
- Kleinere uitrustingen	5 jaar
Meubilair en materieel:	
- Rollend materieel	5 jaar
- Mobiel materieel voor intern transport	7 jaar
- Informaticamaterieel	3 tot 5 jaar
- Meubilair en kantoomaterieel	5 tot 10 jaar

Voor belangrijke nieuw aangekochte of gebouwde investeringen wordt de economische levensduur expliciet ingeschat op het moment van de investeringsaanvraag waarbij deze kan afwijken van bovenstaande standaarden.

Het management bepaalt de geschatte levensduur en gerelateerde afschrijvingen voor de materiële vaste activa. Ze gebruikt hiervoor standaardschattingen gebaseerd op een combinatie van fysieke duurzaamheid en ingeschatte industriële of productlevencyclusen. De geschatte levensduur kan in grote mate wijzigen ten gevolge van technische vernieuwingen, marktontwikkelingen en/of handelingen gesteld door de concurrentie. Het management zal ofwel de afschrijvingslast verhogen wanneer de levensduur korter is dan voordien werd ingeschat, ofwel zal zij technisch onbruikbare of niet-strategische activa, die verwijderd of verkocht zijn, volledig of gedeeltelijk afschrijven.

2.6 Immateriële vaste activa

2.6.1 Kapitaaltransactiekosten

Uitgaven voor oprichting en kapitaalverhoging worden afgetrokken van het kapitaal.

2.6.2 Goodwill

Goodwill is het positieve verschil tussen de overnameprijs van een dochteronderneming, geassocieerde onderneming of joint venture en het aandeel van de Groep in de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen entiteit op de datum van de overname. Goodwill wordt geboekt aan kost verminderd met de gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen.

Goodwill van geassocieerde ondernemingen en joint ventures wordt in de balans opgenomen onder 'Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode', samen met de investering zelf.

Om de noodzaak tot een bijzondere waardevermindering te kunnen beoordelen, wordt de goodwill toegewezen aan een kasstroomgenererende eenheid. Op elke balansdatum wordt voor deze kasstroomgenererende eenheden een analyse uitgevoerd om te bepalen of de boekwaarde van de goodwill volledig recupereerbaar is. Als de boekwaarde van de goodwill niet volledig recupereerbaar is, wordt de nodige waardevermindering opgenomen in de resultatenrekening. Deze waardeverminderingen worden nooit teruggenomen.

Het overschot van het aandeel van de Groep in de reële waarde van de verworven identificeerbare netto-activa op het ogenblik van de overname tegenover de betaalde overnameprijs, wordt onmiddellijk in het resultaat opgenomen.

2.6.3 Onderzoek en ontwikkeling

Onderzoekskosten met betrekking tot het verwerven van nieuwe wetenschappelijke of technologische kennis en inzichten, worden ten laste van het resultaat genomen in de periode waarin ze werden gemaakt.

Ontwikkelingskosten worden gedefinieerd als kosten voor het ontwerpen van nieuwe of aanzienlijk verbeterde producten en processen voorafgaand aan de commerciële productie of het gebruik. Ze worden geactiveerd als, onder andere, aan de volgende voorwaarden voldaan is:

- de immateriële activa zullen aanleiding geven tot toekomstige economische voordelen, of met andere woorden, het marktpotentieel is duidelijk aangetoond;
- de kosten met betrekking tot het proces of product kunnen duidelijk geïdentificeerd en betrouwbaar gewaardeerd worden.

Indien het moeilijk is om een duidelijk onderscheid te maken tussen onderzoeks- of ontwikkelingskosten, worden de kosten beschouwd als onderzoekskosten. Als ontwikkelingskosten geactiveerd worden, worden ze lineair afgeschreven over de periode van het verwachte voordeel.

2.6.4 CO₂-emissierechten

In het kader van het Kyoto-protocol werd er een tweede emissieperiode geopend, voor de periode 2008-2012. De Vlaamse overheid heeft in dat kader emissierechten toegekend aan de Vlaamse sites van een aantal bedrijven, waaronder Umicore. Ieder jaar, op het einde van februari, wordt één vijfde van deze emissierechten overgedragen aan een officieel register. De overdracht van de emissierechten aan dit register leidt tot de activering in de immateriële activa, conform de richtlijnen van de Belgische Commissie voor boekhoudkundige normen.

Winsten die voortvloeien uit het erkennen van emissierechten aan reële waarde worden uitgesteld tot de certificaten gebruikt worden. Emissierechten in eigendom zijn onderhevig aan een test op bijzondere waardeverminderingen maar worden niet afgeschreven. Als op een bepaalde afsluitingsdatum de marktwaarde lager is dan de boekwaarde wordt een waardevermindering geboekt. Op elke afsluitingsdatum maakt de Groep een schatting van het reële gebruik van de emissierechten voor de periode en erkent een voorziening voor de rechten die moet gestort worden aan de overheid. De last verbonden aan de bijzondere waardevermindering of de erkenning van deze provisies wordt volledig gecompenseerd in de resultatenrekening door het vrijmaken van de uitgestelde ontvangsten. Umicore beschikt over de noodzakelijke emissierechten om een normale werking van haar installaties toe te laten.

2.6.5 Andere immateriële activa

Alle volgende categorieën worden geboekt tegen historische kost, verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen:

- concessies, octrooien en licenties worden afgeschreven over de periode van hun juridische bescherming;
- software en aanverwante interne ontwikkelingskosten worden standaard afgeschreven over een periode van vijf jaar;
- gebruiksrecht van terreinen wordt standaard afgeschreven over de contractuele periode.

2.7 Lease

2.7.1 Financiële leasing

Leasing waarbij de onderneming vrijwel alle voordelen en risico's verbonden aan de eigendom van de betrokken activa overneemt, wordt beschouwd als financiële leasing. Financiële leasingcontracten worden in de balans opgenomen aan de reële waarde op het moment van het aangaan van de leasingovereenkomst of, indien deze lager is, tegen de geschatte geactualiseerde waarde van de minimale leasingbetalingen, min gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

Elke aflossing wordt deels beschouwd als terugbetaling van de leasingschuld, deels als interestbetaling in een verhouding die maakt dat er over de volledige looptijd een constante interestlast ontstaat in vergelijking met het openstaand kapitaal. De overeenkomstige huurschulden, exclusief de financiële lasten, worden geboekt in de rubriek 'Overige langetermijnschulden'. Het interestgedeelte wordt over de termijn van de leasingperiode in de resultatenrekening opgenomen. Activa die het voorwerp uitmaken van financiële leasing worden afgeschreven over de kortste termijn van hetzij de verwachte economische levensduur van deze activa, hetzij de duur van het leasingcontract.

2.7.2 Operationele leasing

Leasingovereenkomsten waarbij vrijwel alle wezenlijke voordelen en risico's verbonden aan de eigendom van de activa bij de verhuurder berusten, worden als operationele leasing beschouwd. Operationele leasingbetalingen of ontvangsten worden respectievelijk als een bedrijfskost of -opbrengst geboekt in de resultatenrekening op basis van de lineaire methode.

De Groep gaat over tot de leasing van metalen van en aan derden voor een specifieke termijn waarvoor de Groep vergoedingen ontvangt of betaalt. Metaal-leasecontracten worden voornamelijk afgesloten voor periodes van minder dan één jaar. De leasing van metalen van en aan derden wordt gerapporteerd onder 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

2.8 Financiële activa beschikbaar voor verkoop, leningen en langetermijnvorderingen

Alle bewegingen in financiële activa beschikbaar voor verkoop, leningen en langetermijnvorderingen worden geboekt op de verhandelingsdatum.

Financiële activa beschikbaar voor verkoop worden gewaardeerd aan reële waarde. Ongerealiseerde winsten en verliezen uit veranderingen in de reële waarde van dergelijke activa worden opgenomen in het eigen vermogen als financiële vaste activareserves. Wanneer de activa verkocht worden of wanneer er een bijzondere waardevermindering op deze activa dient opgenomen te worden, worden de in het eigen vermogen gecumuleerde aanpassingen voor de reële waarde opgenomen in de resultatenrekening als winst of verlies.

Financiële activa worden afgeboekt wanneer de rechten op kasstromen van investeringen tot een einde gekomen zijn of wanneer ze getransfereerd zijn en de Groep vrijwel alle voordelen en risico's verbonden aan de eigendom hiervan getransfereerd heeft.

Leningen en vorderingen worden opgenomen aan afgeschreven kostprijs na aftrek van bijzondere waardeverminderingen.

Eigen aandelen worden afgetrokken van het kapitaal.

2.9 Voorraden

Voorraden worden geboekt tegen kostprijs of, indien die lager is, de netto realiseerbare waarde. De kostprijs omvat directe aankoop- of productiekosten en een toewijsbaar deel van de algemene kosten.

Voorraden worden opgesplitst in:

1. Basisproducten met metaaldekking
2. Basisproducten zonder metaaldekking
3. Verbruiksgoederen
4. Betaalde voorschotten
5. Bestellingen in uitvoering

Basisproducten met metaaldekking zijn metaalhoudende producten waarbij Umicore blootgesteld is aan metaalprijschommelingen en waarvoor Umicore een actief en structureel risicobeheer toepast teneinde de mogelijke negatieve effecten op de financiële prestatie van de Groep tot een minimum te beperken. De metaalinhoud wordt gegroepeerd in categorieën die hun specifieke aard en operationele toepassing weerspiegelen, zoals metaalvoorraden die permanent in gebruik zijn of metaalvoorraden die beschikbaar zijn voor commercieel gebruik. Afhankelijk van de metaalvoorraadcategorie, worden gepaste indekkingsmechanismen toegepast. Deze voorraden worden gewaardeerd met de methode van het gewogen gemiddelde, toegepast per voorraadcategorie.

Basisproducten zonder metaaldekking en verbruiksgoederen worden gewaardeerd volgens de methode van het gewogen gemiddelde.

Waardeverminderingen op voorraden worden geboekt in geval van lage voorraadrotatie en wanneer de nettoboekwaarde de marktwaarde overschrijdt, zijnde de geschatte verkoopprijs verminderd met de geschatte kosten voor afwerking en de geschatte kost noodzakelijk voor het afsluiten van een verkoop. Waardeverminderingen worden afzonderlijk vermeld.

Betaalde voorschotten zijn voorafbetalingen op contracten met leveranciers, waarbij de fysieke levering van het onderliggende goed nog niet heeft plaatsgevonden. Zij worden geboekt tegen nominale waarde.

Bestellingen in uitvoering worden gewaardeerd volgens de methode van de 'winstname volgende vordering van de werken'.

2.10 Handels- en overige vorderingen

Handelsvorderingen worden gewaardeerd aan afgeschreven kostprijs, d.i. aan de netto huidige waarde van de handelsvordering. Tenzij de impact van actualisatie materieel is, worden vorderingen aan nominale waarde geboekt en afgeschreven indien oninbaar. Alle afschrijven worden op aparte rekeningen gevolgd, en deze worden pas met de boekwaarde gecompenseerd als er geen kans meer is op recuperatie van de vordering.

Handelsvorderingen voor dewelke de risico's en de opbrengsten grotendeels getransfereerd werden, worden van de balans afgeboekt.

Reële waardewinsten uit afgeleide financiële instrumenten zijn opgenomen onder handels- en overige vorderingen.

2.11 Kas en kasequivalenten

Kasmiddelen omvatten de beschikbare geldmiddelen in contanten en uitstaande bedragen bij banken. Kasequivalenten zijn uiterst liquide kortetermijnbeleggingen die op elk ogenblik kunnen worden omgezet in geldmiddelen waarvan het bedrag gekend is, een looptijd hebben van maximum drie maanden en niet onderhevig zijn aan een materieel risico op waardeschommelingen.

Deze elementen worden in de balans opgenomen tegen nominale waarde of afgeschreven kostprijs. Krediet op bankrekeningen bij de banken worden in de balans opgenomen als financiële schulden op korte termijn.

2.12 Bijzondere waardevermindering van activa

Materiële vaste activa en andere vaste activa, met inbegrip van immateriële activa en financiële activa niet aangehouden voor handelsdoeleinden, worden geëvalueerd op de noodzaak tot boeking van bijzondere waardeverminderingen indien bepaalde gebeurtenissen of veranderde omstandigheden erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk niet kan gerecupereerd worden. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, moet de recupereerbare waarde van de activa geschat worden.

De recupereerbare waarde is de nettoverkoopprijs van de activa of, wanneer deze hoger is, de gebruikswaarde van de activa. Om de recupereerbare waarde van individuele activa te kunnen schatten, bepaalt de onderneming vaak de recupereerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid waartoe de activa behoren.

Als de boekwaarde van de activa de recupereerbare waarde overschrijdt, dan wordt onmiddellijk een bijzondere waardevermindering als kost geboekt.

Bijzondere waardeverminderingen worden teruggenomen indien de reden voor de bijzondere waardeverminderingen geboekt voor activa of voor een kasstroomgenererende eenheid, niet langer bestaat of verminderd is. Een bijzondere waardevermindering wordt maximaal teruggenomen voor zover de boekwaarde van de activa niet groter wordt dan de theoretische nettoboekwaarde na afschrijving, bepaald alsof er in de voorgaande jaren geen bijzondere waardevermindering zou zijn opgenomen.

2.13 Kapitaal en overgedragen resultaten

A. Herinkoop van eigen aandelen

Wanneer de onderneming een deel van haar eigen aandelen inkoopt, wordt de betaalde prijs, inclusief de toewijsbare nettotransactiekosten na belasting, afgetrokken van het eigen vermogen en opgenomen als 'Eigen aandelen'. Er wordt geen winst of verlies geboekt in de resultatenrekening bij aankoop, verkoop, uitgifte of vernietiging. Indien deze aandelen vervolgens verkocht of heruitgegeven worden, wordt elk ontvangen bedrag als eigen vermogen opgenomen.

B. Bijkomende kosten die onmiddellijk toewijsbaar zijn aan de uitgifte van nieuwe aandelen worden in het eigen vermogen opgenomen en in mindering gebracht van het ontvangen bedrag, na aftrek van belastingen.

C. Dividenden van de moederonderneming uitkeerbaar aan de gewone uitstaande aandelen worden opgenomen als verplichting nadat ze goedgekeurd zijn door de aandeelhouders.

2.14 Minderheidsbelangen

Minderheidsbelangen omvatten het deel, toebehorend aan de minderheidsaandeelhouders, van de reële waarde van identificeerbare activa en passiva die geboekt worden bij de overname van een dochteronderneming, samen met het overeenkomstige deel van de gerealiseerde winsten en verliezen voor de daaropvolgende periodes.

In de resultatenrekening wordt het minderheidsaandeel in het verlies of de winst van de Groep apart van het geconsolideerd resultaat van de Groep getoond.

2.15 Voorzieningen

Voorzieningen worden aangelegd in de balans indien:

- er een huidige (wettelijke of feitelijke) verplichting bestaat ten gevolge van een gebeurtenis uit het verleden;
- het waarschijnlijk is dat er kasuitgaven vereist zijn om de verplichting af te wikkelen;
- er een betrouwbare schatting van het bedrag van deze uitgave kan gemaakt worden.

Een feitelijke verplichting is een verplichting die ontstaat uit de handelingen van een onderneming, waarbij deze door een consistent gedrag of door bepaalde gepubliceerde beleidsregels te kennen geeft dat zij bepaalde verantwoordelijkheden aanvaardt, en de onderneming als gevolg daarvan een terecht verwachtingspatroon gecreëerd heeft dat zij die verantwoordelijkheden daadwerkelijk zal opnemen.

Het bedrag opgenomen als voorziening is de best mogelijke schatting op het einde van de rapporteringsperiode van de uitgaven die vereist zijn om aan de bestaande verplichting te voldoen, rekening houdend met de waarschijnlijkheid van het mogelijke resultaat van de gebeurtenis. Indien de tijdswaarde van het geld belangrijk is, wordt als voorziening de huidige waarde genomen van de verwachte toekomstige vereiste uitgaven om aan de verplichting te voldoen. Het resultaat van de jaarlijkse heractualisatie van de voorzieningen, als ze verricht wordt, wordt opgenomen in de financiële resultaten.

De belangrijkste types van voorzieningen zijn de volgende:

1. Voorzieningen voor personeelsvoordelen (zie 2.16, Personeelsvoordelen)

2. Voorzieningen voor milieuverplichtingen

Milieuvoorzieningen zijn gebaseerd op wettelijke en feitelijke verplichtingen ten gevolge van gebeurtenissen uit het verleden, in overeenstemming met het milieubeleid van de onderneming en de geldende wettelijke verplichtingen. Het volledige bedrag van de geschatte verplichting wordt onmiddellijk opgenomen op het ogenblik dat de verplichting plaatsvindt. Wanneer de verplichting productiegerelateerd is, wordt de verplichting stapsgewijs opgenomen volgens het normaal gebruik/productieniveau.

3. Overige voorzieningen

Deze omvatten voorzieningen voor geschillen, verlieslatende contracten, garanties, risico's op financiële deelnemingen en herstructureringen. Een voorziening voor herstructurering wordt opgenomen als de onderneming een gedetailleerd en formeel herstructureringsplan heeft goedgekeurd en als de herstructurering al gestart of publiek aangekondigd is voor het einde van de rapporteringsperiode. Elke herstructureringsvoorziening omvat enkel de directe uitgaven die voortvloeien uit de herstructurering, welke duidelijk afgebakend zijn en die geen verband houden met de lopende activiteiten van de onderneming.

2.16 Personeelsvoordelen

2.16.1 Personeelsvoordelen op korte termijn

Ze omvatten lonen, salarissen en sociale zekerheidsbijdragen, vakantiegeld, doorbetaling van loon bij ziekte, bonussen en verloningen in natura. Deze worden als kost geboekt in de betreffende periode. Alle kaderleden van de onderneming komen in aanmerking voor bonussen op basis van individuele prestaties en financiële doelstellingen. Het bedrag van de bonus wordt ten laste genomen, op basis van een raming op het einde van de rapporteringsperiode.

2.16.2 Vergoeding na uitdiensttreding (pensioenen, medische zorgverlening)

De onderneming heeft verschillende pensioenprogramma's en programma's voor medische zorgverlening in overeenstemming met de voorwaarden en de praktijken in de landen waar ze actief is. De programma's worden in principe via betalingen aan verzekeringsmaatschappijen of apart beheerde fondsen gefinancierd.

2.16.2.1 'Te bereiken doel'-plannen

De onderneming neemt alle wettelijke en feitelijke verplichtingen in de boeken op, zowel op basis van de formele bepalingen van de 'te bereiken doel'-plannen als van de eerder informele gewoonten van de onderneming.

Het bedrag dat opgenomen wordt in de balans is gebaseerd op actuariële berekeningen (op basis van de 'projected unit credit method') en vertegenwoordigt de huidige waarde van de toekomstige uitkeringsverplichtingen. De voorzieningen worden verminderd met de reële waarde van de eventuele activa van het pensioenplan.

Niet-opgenomen pensioenkosten van verleden diensttijd resulteren uit de invoering van nieuwe toekomstige uitkeringsverplichtingen of wijzigingen aan de voordelen die betaalbaar zijn volgens het bestaande plan. De pensioenkosten van verleden diensttijd worden onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening sinds IAS 19 (herzien).

De actuariële winsten en verliezen resulteren uit verschillen tussen werkelijke en geschatte actuariële parameters zoals weerspiegeld in de jaarlijkse bijwerking van de actuariële berekeningen. Deze winsten en verliezen worden opgenomen via de overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten in de periode waarin ze ontstaan en ze worden opgenomen in het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten als reserves voor personeelsvoordelen na uitdiensttreding.

2.16.2.2 Plannen met 'vaste bijdrage'

De onderneming betaalt vaste bijdragen aan openbare of privéverzekeringsplannen. De betalingen worden ten laste genomen op het moment dat ze verschuldigd zijn en zijn als dusdanig opgenomen in de personeelskosten.

2.16.3 Andere personeelsvoordelen op lange termijn (anciënniteitspremies)

Deze vergoedingen worden geboekt ten belope van hun verwachte kostprijs over de tewerkstellingsperiode, op basis van een boekhoudmethode, vergelijkbaar met die van de 'te bereiken doel'-plannen. Deze verplichtingen worden over het algemeen jaarlijks gewaardeerd door onafhankelijke erkende actuariësen. Alle actuariële verliezen of winsten worden onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening.

2.16.4 Loopbaanbeëindigingsvoordelen (brugpensioenplannen, andere gelijkaardige verplichtingen)

Deze vergoedingen zijn verschuldigd als gevolg van de beslissing van de onderneming om het dienstverband van een werknemer te beëindigen vóór de normale pensioendatum of van de beslissing van een werknemer om in ruil voor deze vergoeding vrijwillig ontslag te nemen. Als ze redelijkerwijs voorspelbaar zijn, overeenkomstig de voorwaarden en praktijken in de landen waar de onderneming actief is, worden ook potentieel toekomstige verplichtingen opgenomen.

Deze vergoedingen worden geboekt ten belope van hun verwachte kostprijs over de tewerkstellingsperiode, op basis van een boekhoudmethode, vergelijkbaar met die van de 'te bereiken doel'-plannen. Deze verplichtingen worden over het algemeen jaarlijks gewaardeerd door onafhankelijke erkende actuariësen. Alle actuariële verliezen of winsten worden onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening.

2.16.5 Vergoedingen in aandelen en aanverwante voordelen (op aandelen gebaseerde vergoedingen IFRS 2)

Dankzij verschillende aandelenoptie- of aandelenprogramma's kunnen zowel de werknemers als het senior management van de onderneming aandelen van Umicore aankopen of verwerven. De optie- of aandelenuitoefeningsprijs is gelijk aan de marktprijs van de (onderliggende) aandelen op de datum van de toekenning. Als de opties uitgeoefend worden, worden aandelen komende van de bestaande voorraad eigen aandelen ter beschikking gesteld van de begunstigten. In beide gevallen wordt het kapitaal verhoogd met het bedrag van de ontvangen uitoefeningsprijs. Voor de aandelenprogramma's, worden aandelen uit de voorraad eigen aandelen ter beschikking gesteld aan de begunstigten.

De opties en de aandelen worden standaard verworven op de datum van de toekenning en hun reële waarde wordt opgenomen als een uitgave voor personeelsvoordelen met als tegenpost het eigen vermogen onder de vorm van reserves van de op aandelen gebaseerde vergoedingen. Voor de opties wordt de kost die moet geboekt worden, berekend door een actuaaris die daarvoor een waarderingsmodel gebruikt dat rekening houdt met de karakteristieken van de aandelenopties, de volatiliteit van het onderliggende aandeel en het veronderstelde uitoefeningspatroon.

Zolang de verleende opties niet zijn uitgeoefend wordt hun waarde gerapporteerd onder de geconsolideerde staat van mutaties in het eigen vermogen van de Groep als 'reserves voor op aandelen gebaseerde vergoedingen'. De waarde van de uitgeoefende opties gedurende de periode wordt getransfereerd naar 'overgedragen resultaten'.

2.16.6 Presentatie

De personeelsvoordelen worden geboekt als bedrijfsresultaat in de resultatenrekening, met uitzondering van interest en actualiseringsresultaten die opgenomen worden in de financiële resultaten.

2.17 Financiële schulden

Alle bewegingen in financiële schulden worden geboekt op de verhandelingsdatum.

Voor leningen worden de initieel ontvangen bedragen geboekt, verminderd met transactiekosten. Daarna worden ze gewaardeerd tegen nettowaarde na afschrijving, op basis van de effectieve interestmethode. De nettowaarde na afschrijving wordt berekend rekening houdend met alle uitgiftekosten en elke korting of premie op het moment van uitgifte. Alle verschillen tussen het geleende bedrag en de terugbetalingswaarde worden opgenomen in de resultatenrekening bij terugbetaling.

2.18 Handels- en overige schulden

Handelsschulden worden geboekt aan kost na afschrijving, met andere woorden aan de netto actuele waarde van het te betalen bedrag. Tenzij de impact van actualisatie materieel is, wordt de nominale waarde genomen.

Reële waardeverliezen uit afgeleide financiële instrumenten zijn opgenomen onder handels- en overige schulden.

2.19 Belastingen op het resultaat

De belastingen op het resultaat van het boekjaar betreffen de effectieve belastingen alsook de latente belastingen. Deze belastingen worden berekend in overeenstemming met de belastingwetgeving die van toepassing is in elk land waar de onderneming actief is.

De effectieve belastingen omvatten deze die verschuldigd zijn op het belastbaar inkomen van het jaar, op basis van de belastingpercentages die gelden op het einde van de rapporteringsperiode, evenals elke herziening van de belastingen die verschuldigd (of terugbetaalbaar) zijn voor voorgaande jaren.

Latente belastingen worden berekend volgens de 'liability method', op tijdelijke verschillen die bestaan tussen enerzijds de fiscale waarde van de activa en passiva en anderzijds hun boekwaarde in de jaarrekening. Deze belastingen worden gewaardeerd op basis van de belastingpercentages die van kracht zijn op het einde van de rapporteringsperiode of toekomstige belastingpercentages indien formeel aangekondigd door de autoriteiten in het land waar de onderneming actief is.

Latente belastingactiva worden enkel geboekt als het waarschijnlijk is dat er voldoende toekomstige belastbare winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend.

Latente belastingactiva en -passiva worden gecompenseerd en netto voorgesteld enkel en alleen als ze betrekking hebben op belastingen geheven door dezelfde belastinginstantie op dezelfde belastbare entiteit.

2.20 Boeking van opbrengsten

2.20.1 Verkoop van goederen en verlening van diensten

De opbrengsten uit de verkoop van goederen uit de verwerkingsactiviteiten worden opgenomen wanneer de belangrijkste voordelen en risico's inzake eigendom ten laste vallen van de koper en er niet langer onzekerheid bestaat over de ontvangst van de overeengekomen vergoeding en de daaraan verbonden transactiekosten of de mogelijke teruggave van de goederen.

Opbrengsten uit raffinage-activiteiten en de levering van diensten worden opgenomen in verhouding tot het niveau van de afwerking van de transactie, als dit op een betrouwbare manier kan gewaardeerd worden.

2.20.2 Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk geboekt in de balans als over te dragen opbrengsten indien er een redelijke garantie is dat de subsidies ontvangen zullen worden en dat de onderneming zal voldoen aan de voorwaarden die eraan verbonden zijn. Subsidies worden vervolgens in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als, en proportioneel aan, de te compenseren kosten.

2.21 Financiële instrumenten

De onderneming gebruikt afgeleide financiële instrumenten en instrumenten met betrekking tot basismaterialen om de blootstelling aan negatieve schommelingen van wisselkoersen, metaalprijzen, rentevoeten en andere marktrisico's te beperken. De onderneming gebruikt voornamelijk spot- en termijncontracten voor de dekking van het metaal- en valutarisico en swapcontracten om het renterisico in te dekken. De transacties uitgevoerd op de termijnmarkt zijn niet van speculatieve aard.

2.21.1 Transactionele risico's en reële-waarde dekking

Afgeleide financiële instrumenten en instrumenten met betrekking tot basismaterialen worden gebruikt om de reële waarde van de onderliggende ingedekte elementen (activa, passiva en vaste overeenkomsten) te beschermen. Deze worden oorspronkelijk aan reële waarde geboekt op de verhandelingsdatum.

Alle afgeleide financiële instrumenten en instrumenten met betrekking tot basismaterialen worden gewaardeerd op het einde van de rapporteringsperiode aan de reële waarde, volgens het marktwaardevergelijkingmechanisme ('mark-to-market'). Alle winsten en verliezen worden onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening – als een bedrijfsresultaat – indien gerelateerd aan metaal en als een financieel resultaat in alle andere gevallen.

Ingedekte elementen (vooral fysische vaste overeenkomsten en commerciële voorraad) worden ook gewaardeerd aan reële waarde wanneer 'hedge accounting' kan gedocumenteerd worden in overeenstemming met de IAS 39-criteria.

In de afwezigheid van het verkrijgen van 'hedge accounting' bij de creatie in overeenstemming met de IAS 39-criteria, worden de ingedekte elementen aan kost opgenomen en vervolgens onderworpen aan de waarderingsregels die van toepassing zijn voor gelijkaardige niet-ingedekte elementen, o.a. de waardering aan de laagste van kostprijs en marktwaarde (IAS 2) voor wat de voorraden betreft, of het boeken van voorzieningen voor verlieslatende contracten (IAS 37) voor de fysische vaste overeenkomsten (zie hoofdstuk 2.22 IAS 39- impact).

Wanneer er een consistente praktijk bestaat bij een dochteronderneming of een kasstroomgenererende eenheid van de Groep om het onderliggende item geleverd te krijgen om het terug te verkopen op korte termijn met als doel een winst te realiseren op basis van de kortetermijnschommelingen in de prijs of de handelsmarges, dan worden in die gevallen de voorraden gewaardeerd aan reële waarde via de resultatenrekening en worden de verbonden fysische en/of handelsgoederen engagementen geklasseerd als afgeleide financiële instrumenten eveneens met een waardering aan reële waarde via de resultatenrekening.

2.21.2 Structurele risico's en kasstroomindekking

Afgeleide financiële instrumenten en instrumenten met betrekking tot basismaterialen die gebruikt worden voor de indekking van toekomstige kasstromen, worden toegewezen als indekkingen te behandelen onder 'cash flow hedge accounting'. Wijzigingen in de reële waarde van de indekkingsinstrumenten die voldoen als effectieve kasstroomindekkingen, worden opgenomen in het eigen vermogen van de Groep. Dit gebeurt onder de vorm van kasstroomindekkingsreserves totdat de onderliggende voorziene of vastgelegde transacties zich voordoen (d.i. een invloed hebben op de resultatenrekening). Op dat moment worden de opgenomen winsten en verliezen van de indekkingsinstrumenten getransfereerd van eigen vermogen naar de resultatenrekening.

Als de ingedekte transacties niet meer waarschijnlijk zijn of wanneer de dekkingsoperaties geen voorwerp meer hebben, dan worden de hieraan verbonden hedginginstrumenten onmiddellijk stopgezet en worden alle winsten of verliezen, initieel opgenomen in het eigen vermogen onmiddellijk in de resultatenrekening opgenomen.

In afwezigheid van het verkrijgen van 'hedge accounting' bij de creatie in overeenstemming met de IAS 39-criteria, worden de wijzigingen in reële waarde van de hedgingelementen in de resultatenrekening opgenomen in plaats van in het eigen vermogen en dit voordat de onderliggende voorziene of vastgelegde transacties zich voordoen (zie ook paragraaf 2.22 IAS 39-impact).

2.21.3 In uitvoerende contracten besloten derivaten

Uitvoerende contracten ('basiscontract') bevatten soms besloten derivaten. Besloten derivaten veroorzaken dat sommige of alle kasstromen die anders kunnen verwacht worden van het basiscontract, worden gewijzigd in functie van een specifieke rentevoet, de prijs van een financieel instrument, de prijs van een handelsgoed, een wisselkoersprijs of andere variabelen. Als het vaststaat dat dergelijk besloten derivaat niet dicht verbonden is met het basiscontract, dan wordt het afgezonderd van het basiscontract onder de regels van IAS 39 (reële waarde via resultatenrekening). Het basiscontract wordt geboekt volgens de regels van de uitvoerende contracten, wat wil zeggen dat dergelijk contract niet wordt erkend in de balans of de resultatenrekening voor de contractuele levering plaatsvindt (zie ook hoofdstuk 2.22 IAS 39-impact).

2.22 Niet-recurrente resultaten en impact van IAS 39 opgenomen in het resultaat

Bevat niet-recurrente elementen voornamelijk met betrekking tot herstructureringsmaatregelen, bijzondere waardeverminderingen van activa en andere kosten en opbrengsten resulterend uit feiten of transacties die duidelijk verschillen van de courante activiteiten van de onderneming.

De IAS 39-impact heeft betrekking op de tijdsverschillen (zonder invloed op de kasstromen) in het boeken van inkomsten als gevolg van het niet toepassen of het niet kunnen bekomen van IAS 39 'hedge accounting' op:

- transactionele indekking, wat met zich meebrengt dat de ingedekte elementen niet langer aan reële waarde kunnen gewaardeerd worden maar gewaardeerd moeten worden volgens waarderingsregels toepasbaar voor vergelijkbare, niet ingedekte elementen, zoals waardering aan de laagste van kostprijs en marktwaarde (IAS 2) voor voorraden of voorzieningen voor verlieslatende contracten (IAS 37) voor de commerciële fysieke engagementen;
- structurele indekking, wat impliceert dat de reële waarde van de betrokken hedginginstrumenten in de resultatenrekening wordt opgenomen in plaats van het eigen vermogen, en dit voordat de onderliggende voorziene of vastgelegde transacties zich voordoen;
- in uitvoerende contracten besloten derivaten, wat impliceert dat de reële waarde op de besloten derivaten moet toegepast worden en in de resultatenrekening opgenomen, in tegenstelling tot de uitvoerende component waar geen reële waardemeting is toegelaten.

F3 Beheer van financiële risico's

Alle activiteiten van de Groep zijn blootgesteld aan verschillende risico's, waaronder metaalprijschommelingen, de wisselkoersen, bepaalde marktgedefinieerde commerciële voorwaarden, en rentevoeten alsook krediet- en liquiditeitsrisico's. Het globale risicobeheer van de Groep tracht de negatieve invloed op de financiële resultaten van de Groep tot een minimum te beperken, door deze risico's in te dekken met financiële en verzekeringsinstrumenten.

3.1 Wisselkoersrisico

Het wisselkoersrisico waaraan Umicore blootgesteld is, kan opgesplitst worden in drie types: structurele, transactionele en omrekeningsrisico's.

3.1.1 Structureel risico

De inkomsten van Umicore zijn gedeeltelijk in USD uitgedrukt, alhoewel vele activiteiten zich buiten de USD-zone bevinden (voornamelijk in Europa en Azië). Elke wijziging in de USD-wisselkoers versus EUR of andere deviezen die niet aan de USD gekoppeld zijn, heeft daardoor een invloed op de resultaten van de onderneming. Het grootste deel van deze blootstelling aan de wisselkoers vloeit voort uit de in USD uitgedrukte metaalprijsen, die inwerken op de metaalbonussen die gehaald worden op de voor verwerking geleverde materialen.

Umicore heeft een beleid om zich tegen haar structurele wisselkoersblootstelling op termijn in te dekken, zij het in combinatie met de indekking tegen de structurele metaalprijsblootstelling of geïsoleerd, wanneer de wisselkoersen of de in EUR uitgedrukte metaalprijsen boven het historische gemiddelde liggen en zich op een niveau bevinden waarbij aantrekkelijke marges verzekerd kunnen worden.

Bij de huidige geldende wisselkoersen op het einde van 2013 bestaat een blootstelling aan de USD die niet gerelateerd is aan de metaalprijsen. Op het einde van 2013, gaf iedere stijging van 1 US dollarcent ten opzichte van de euro naar schatting een stijging van iets meer dan EUR 1 miljoen in inkomsten en operationeel resultaat op jaarbasis. Gelijkaardig heeft een daling met 1 US dollarcent ten opzichte van de euro een daling van dezelfde omvang op jaarbasis.

Deze gevoeligheden zijn als kortetermijnleidraad op te vatten en zijn enigszins theoretisch, aangezien het wisselkoersniveau vaak een zware invloed heeft

op wijzigingen in commerciële voorwaarden die in USD worden onderhandeld en op elementen die Umicore niet zelf in handen heeft, zoals de invloed die de USD-wisselkoers op in USD uitgedrukte metaalprijsen zou kunnen hebben. Deze bewegingen hebben een invloed op de resultaten van Umicore (zie metaalprijsrisico hieronder). In mindere mate is er ook een gevoeligheid tegenover enkele andere deviezen zoals de Braziliaanse real, de Koreaanse won, de Chinese yuan en de Zuid-Afrikaanse rand.

Structurele wisselkoersindekking

Umicore heeft enkele structurele wisselkoersindekkingen die gerelateerd zijn met niet-metaalprijsgerelateerde wisselkoerssensitiviteit, EUR/NOK en USD/NOK contracten bij Umicore Noorwegen, USD/KRW transacties bij Umicore Zuid-Korea en EUR/ZAR bij Umicore AG & Co KG in Duitsland.

3.1.2 Transactieel risico

Het bedrijf is ook onderhevig aan transactieel risico's met betrekking tot deviezen, namelijk het risico dat wisselkoersen schommelen tussen het moment waarop de prijs met de klant of leverancier wordt bepaald en het moment waarop de transactie afgewikkeld wordt. Umicore dekt zich systematisch in tegen dergelijke transactieel risico's, voornamelijk via termijncontracten.

3.1.3 Omrekeningsrisico

Umicore is een internationaal bedrijf met vestigingen die niet in EUR rapporteren. Wanneer dergelijke resultaten geconsolideerd worden in de rekeningen van de Groep, is het omgerekende bedrag blootgesteld aan waardeschommelingen van zulke lokale valuta's ten opzichte van de EUR. Het betreft voornamelijk de Amerikaanse dollar, de Braziliaanse real, de Koreaanse won, de Chinese yuan en de Zuid-Afrikaanse rand. In principe dekt Umicore zich niet in tegen dit soort risico.

3.2 Metaalprijsrisico

Umicore's metaalprijsrisico kan opgedeeld worden in 3 categorieën: structureel risico, transactieel risico en risico op metaalvoorraden.

3.2.1 Structureel risico

Umicore is blootgesteld aan structurele metaalprijsrisico's. Die risico's vloeien voornamelijk voort uit de metaalprijsen die inwerken op de metaalbonussen die gehaald worden op de voor verwerking geleverde materialen of andere inkomstenelementen die afhangen van de metaalprijsen. Het beleid van Umicore laat toe om dergelijke blootstelling aan metaalprijsen op termijn in te dekken wanneer de forward-metaalprijsen uitgedrukt in de functionele wisselkoers van de desbetreffende activiteit boven hun historisch gemiddelde liggen en zich op een niveau bevinden waarbij aantrekkelijke marges verzekerd kunnen worden. In welke mate het metaalprijsrisico op termijn ingedekt kan worden hangt af van de liquiditeit van de desbetreffende markten.

In het segment Recycling, recycleert de Groep voornamelijk platina, palladium, rhodium, goud en zilver en andere basis- en speciale metalen. In dit segment is de gevoeligheid op de korte termijn van inkomsten en operationele resultaten aan metaalkoersen belangrijk. Gezien de variabiliteit in het soort aangevoerde materialen in de loop der jaren, blijft het moeilijk om een specifieke sensitiviteit uit te drukken voor één welbepaald metaal. In het algemeen geldt dat hogere prijzen in een stijging van de inkomsten in het Recycling segment resulteren. Umicore bezit ook een metaalprijs sensitiviteit die vooral gelinkt is aan verschillende verwerkings- of raffinage-activiteiten die werken binnen haar andere segmenten (Catalysis, Energy Materials en Performance Materials). Deze sensitiviteit is vooral gerelateerd aan recyclage- en raffinageduur van metalen in elke activiteit – hoofdzakelijk kobalt, goud, platinagroepmetalen en zink. Over het algemeen draagt een hogere metaalprijs bij tot voordelen op korte termijn voor de winstgevendheid van elke activiteit. Nochtans, andere commerciële voorwaarden die grotendeels onafhankelijk zijn van de metaalprijs, zoals productpremies, zijn evenzeer significant en onafhankelijk bepalend voor de opbrengsten en de resultaten.

Structurele metaalprijsindekking

Umicore dekt een deel van haar toekomstige blootstelling aan forward metaalkoersen in, en dit voor sommige metalen die genoteerd zijn op termijnmarkten en voor zover toekomstige op de metaalprijs gebaseerde inkomsten uit gekende en gedocumenteerde commerciële overeenkomsten kunnen aangetoond worden. In voorgaande jaren heeft Umicore reeds een deel van haar blootstelling van 2014 ingedekt. Door meer inzicht in de toekomstige commerciële overeenkomsten, heeft Umicore in 2013 zulke dekkingsovereenkomsten verder aangegaan, ter indekking van prijsrisico's voor 2014 en 2015. Deze contracten zijn vooral verbonden met de terugwinning van palladium, goud, zilver en koper.

3.2.2 Transactieel risico

De Groep wordt geconfronteerd met transactieel risico's op aangekochte en verkochte metalen.

De meerderheid van de transacties in metalen gebruiken wereldwijde marktreferenties zoals deze van de London Metal Exchange. Als de onderliggende metaalprijs constant zou blijven, dan zou de prijs die Umicore betaalt voor het metaal in de grondstoffen terug aan de klant worden doorgerekend als een deel van de verkoopprijs. Gezien de tijd die nodig is voor de conversie van aangekochte grondstoffen tot eindproducten en de verkoop ervan, zal de volatiliteit in de metaalkoers die als referentie dient, verschillen doen ontstaan tussen de aankoopprijs van de metalen en de verkoopprijs. Er is dus een transactieel risico ingevolge elke prijswijziging tussen het moment waarop grondstoffen worden aangekocht (meer specifiek, wanneer de aankoopprijs wordt gefixeerd) en het moment waarop producten worden verkocht (meer bepaald, wanneer de verkoopprijs wordt gefixeerd).

Het beleid van de Groep bestaat er in om dit transactieel risico zo veel mogelijk in te dekken, voornamelijk met termijnoperaties.

3.2.3 Risico op metaalvoorraden

De Groep is blootgesteld aan metaalkoersrisico's op de permanente metaalvoorraden. Het risico heeft te maken met de kans dat metaalkoersen dalen tot onder de boekwaarde van deze voorraden. Umicore dekt zich niet in tegen dit risico.

3.3 Renterisico

De blootstelling van de Groep aan de rentevoetschommelingen houdt verband met de verplichtingen in het kader van de financiële schulden van de Groep. Eind december 2013 bedroeg de netto financiële schuld van de Groep EUR 313 miljoen, waarvan 26 miljoen met een vaste rentevoet. In januari 2013 heeft de Groep een rentevoetswap aangegaan, en daarmee de interestvoet gefixeerd voor EUR 150 miljoen.

3.4 Kredietrisico

Kredietrisico en concentratie van kredietrisico

Kredietrisico is het risico op wanbetalingen door eender welke tegenpartij, met betrekking tot de verkoop van goederen of metaalleasingoperaties. Om de kredietblootstelling te beheren, heeft Umicore een kredietbeleid opgesteld met aanvragen voor kredietlimieten, goedkeuringsprocedures, ononderbroken toezicht van de kredietblootstelling en aanmaningsprocedures in het geval van uitstel.

Het kredietrisico ten gevolge van verkopen is tot een bepaalde grens ingedekt via kredietverzekeringen, accreditieven of andere gelijkaardige betalingswijzen. Hiervoor werd één wereldwijd kredietverzekeringscontract aangegaan. Dit contract beschermt de maatschappijen van de Groep tegen insolventie, politieke en commerciële risico's met een individualiseerbare franchise van 5% per factuur. De jaarlijkse globale maximale schadeloosstelling belooft EUR 20 miljoen.

Umicore heeft bepaald dat in een aantal gevallen waar de kredietverzekeringskosten onevenredig zijn met het risico dat verzekerd moet worden, geen dergelijke wereldwijde kredietverzekeringsdekking gezocht wordt. Voor deze bedrijven, gekarakteriseerd door een significante klantenconcentratie of door een specifieke en nauwe band met de klanten, kunnen specifieke verzekeringscontracten afgesloten worden voor een bepaalde tijdspanne.

Er valt op te merken dat enkele omvangrijke transacties, zoals de verkoop van edele metalen door de business group Recycling, een beperkt kredietrisico hebben, aangezien het een gangbare praktijk is om te betalen vóór levering.

Met betrekking tot het risico tegenover financiële instellingen zoals banken en brokers, past Umicore ook interne kredietlijnen toe. Er worden specifieke limieten gesteld, per financieel instrument, die de diverse risico's moeten indekken die verbonden zijn aan het handelen met deze tegenpartijen.

3.5 Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico wordt behandeld door een voldoende mate van gediversifieerde financieringsbronnen aan te houden. Deze bevatten vastgelegde en niet vastgelegde bilaterale bankfaciliteiten op korte termijn, twee gesyndiceerde bankfaciliteiten op middellange termijn, en een 'commercial paper'-programma (met een bovengrens van EUR 300 miljoen).

3.6 Belastingrisico

De belastinglast opgenomen in de financiële rapportering is gebaseerd op de door de Groep naar best vermogen berekende belastingschuld. De definitieve belastingschuld komt evenwel slechts vast te staan nadat er belastingcontroles hebben plaatsgevonden. Tot op dat moment hangt er een zekere graad van onzekerheid over de uiteindelijke belastingschuld van deze periode. Het Groepsbeleid is er op gericht om belastingaangiften binnen de wettelijke termijnen in te dienen en om belastingadministraties tegemoet te komen door te verzekeren dat de belastingposities van de Groep getrouw en actueel zijn en dat alle verschillen in interpretatie van de fiscale wetgeving en regelgeving zo snel mogelijk besproken en opgelost worden. Rekening houdend met de omvang en het internationale karakter van de Groepsactiviteiten en zoals het geval is voor andere internationale bedrijven, vormen BTW, andere omzetbelastingen en intra-groepverrekenprijzen een inherent belastingrisico voor de Groep. Wijzigingen in de belastingwetgeving of in de toepassing ervan inzake verrekenprijzen, BTW, buitenlandse dividenden, O&O-belastingkredieten en belastingverminderingen kunnen mogelijkerwijze de werkelijke belastingvoet verhogen en de financiële resultaten van de Groep ongunstig beïnvloeden.

3.7 Kapitaalrisico

In het beheer van haar middelen zal de Groep de continuïteit van de bedrijfsvoering bewaren, de rentabiliteit voor de aandeelhouders en de belangen van de andere belanghebbenden onderhouden en een optimale kapitaalstructuur hanteren om zo de kapitaalkost te verminderen.

Om de kapitaalstructuur te handhaven of aan te passen, kan de Groep bijvoorbeeld de dividenden uitbetaald aan de aandeelhouders aanpassen, kapitaal uitkeren aan de aandeelhouders, eigen aandelen inkopen of nieuwe aandelen uitgeven.

De Groep controleert haar kapitaalstructuur door onder meer de 'hefboomratio' te hanteren. Deze ratio wordt berekend door de netto financiële schuld te delen door de som van de netto financiële schuld en het totaal eigen vermogen van de Groep. De netto financiële schuld wordt berekend als de som van de financiële schulden op lange termijn en de financiële schulden op korte termijn, verminderd met de kas en kasequivalenten en leningen toegekend in een niet-operationele context. De cijfers voor de gepresenteerde periodes worden gedetailleerd in de toelichting F24 Financiële schulden.

In normale bedrijfsomstandigheden zal de Groep streven naar een kapitaalstructuur die overeenstemt met een voor investeringen aantrekkelijke kredietwaardigheidscore ('investment grade'). De Groep kan overwegen om de hiermee overeenstemmende schuldgraad tijdelijk te overschrijden in het kader van een bijzonder gebeurtenis, zoals een belangrijke acquisitie.

3.8 Strategische en operationele risico's

Umicore is blootgesteld aan diverse strategische en operationele risico's, die niet noodzakelijk een financieel karakter hebben, maar die niettemin de financiële prestatie van de Groep kunnen schaden. Het betreft bevoorradingsrisico's, technologische risico's, en het risico van productsubstitutie bij klanten.

We verwijzen naar de pagina's 165 tot 168 over risicobeheer in het hoofdstuk over Corporate Governance voor een beschrijving van deze risico's en een overzicht van de wijze waarop Umicore deze risico's benadert.

F4 Belangrijke boekhoudkundige inschattingen en beoordelingen

De gebruikte schattingen en beoordelingen bij de opstelling en de toepassing van de financiële verslagen van de geconsolideerde Groep worden voortdurend geëvalueerd en zijn gebaseerd op ervaringshistorieken en andere elementen. Toekomstige gebeurtenissen die een financiële impact kunnen hebben op de entiteit en voorzover die onder de gegeven omstandigheden aannemelijk lijken zijn hierin inbegrepen. De geschatte resultaten die hieruit voortvloeien zijn per definitie dan ook maar zelden identiek aan de actuele resultaten.

Hypothesen en inschattingen worden onder andere gemaakt bij:

- de beoordeling van de noodzaak tot bijzondere waardeverminderingen op vaste activa en een raming hiervan;
- de waardering van voorzieningen voor personeelsvoordelen;
- het boeken en berekenen van voorzieningen voor belastings-, milieu-, garantie- en geschilrisico's alsook voor teruggezonden producten en herstructureringen;
- het bepalen van waardeverminderingen op voorraden;
- het beoordelen in welke mate uitgestelde belastingactiva gebruikt zullen worden;
- de economische levensduur van materiële vaste activa; en immateriële vaste activa met uitsluiting van de goodwill.

Hieronder worden de inschattingen en beoordelingen vermeld die een betekenisvolle kans hebben om tijdens het volgende boekjaar een materiele aanpassing in de waarde van de activa en passiva te veroorzaken.

4.1 Waardevermindering van de goodwill

De recupereerbare waarde van de kasstroom genererende activiteiten werd bepaald als de hoogste van de reële waarde van de activa verminderd met de realisatiekosten of hun gebruikswaarde in overeenstemming met de waarderingsregels. Deze berekeningen, waardeverminderingstesten, vereisen het gebruik van schattingen en hypothesen zoals verdisconteringvoeten, wisselkoersen, prijzen van eenheidsproducten, toekomstige kapitaalbehoeften en de verwachte operationele performantie. De interne schatting van de toekomstige bedrijfsperformantie is gebaseerd op de analyse van een combinatie van factoren, zoals de verwachte marktgroei, geschat marktaandeel, competitieve omgeving, prijsniveau en evolutie van de kosten. Zulke analyses combineren zowel intern gegenereerde schattingen als gegevens van externe bronnen. Op 31 december 2013 beliep de waarde van de goodwill voor de geconsolideerde groep EUR 108.475 duizend tegen EUR 99.348 duizend in 2012.

4.2 Verplichtingen tot sanering

Provisies worden aangelegd voor de verwachte kost van de toekomstige sanering van de industriële sites en hun omgeving, voor zover een wettelijke of feitelijke verplichting bestaat in overeenstemming met paragraaf 2.15 van de waarderingsregels. Deze provisiën bevatten een schatting van de toekomstige kost verbonden aan herwinning, sluiting van vestigingen, de sluiting van stortplaatsen, bewaking, afbraakkosten, decontaminatie, waterzuivering en permanente opslag van historische residuen. De schatting van deze toekomstige kosten werden verdisconteerd naar hun huidige waarde. De berekening van deze geschatte provisiën vereist dat veronderstellingen worden gemaakt over de toepassing van de milieuwetgeving, van de datum waarop vestigingen worden gesloten, van de beschikbare technologie, en de studiekosten. Een wijziging in een van de gebruikte veronderstellingen kan een materiële impact hebben op de effectieve waarde van de provisiën voor sanering. Op 31 december 2013 is de waarde van de provisiën voor sanering EUR 76.732 duizend tegen EUR 80.441 duizend in 2012.

4.3 Verplichtingen van een 'te bereiken doel'-plan

Activa of passiva, in verband met pensioenplannen met een 'te bereiken doel', worden in de balans opgenomen in overeenstemming met paragraaf 2.16 van de waarderingsregels. De huidige waarde van een verplichting in functie van een plan met een 'te bereiken doel' is afhankelijk van een aantal factoren die bepaald worden op een actuariële basis. De geconsolideerde groep bepaalt de toepasselijke verdisconteringvoet die op het einde van ieder jaar moet gebruikt worden. De verplichtingen van de geconsolideerde groep in verband met vergoedingen aan het personeel worden meer uitvoerig behandeld in toelichting F27. Op 31 december 2013 was een provisie als gevolg van verplichtingen aan het personeel opgenomen van EUR 267.837 duizend tegenover EUR 258.975 duizend in 2012.

4.4 Recupereerbaarheid van uitgestelde belastingactiva

Uitgestelde belastingactiva voor tijdelijke verschillen, ongebruikte fiscale verliezen en reële waardereserves worden maar opgenomen indien er toekomstige belastbare winsten (gebaseerd op de het operationeel plan van de Groep) beschikbaar zullen zijn om deze tijdelijke verschillen en verliezen te recupereren. Het effectieve belastingresultaat in toekomstige periodes kan verschillen van de veronderstelling gemaakt op het ogenblik van de opname van de uitgestelde belastingen.

Andere veronderstellingen en schattingen worden besproken in de respectievelijke toelichtingnota's waar deze veronderstellingen en schattingen werden gebruikt voor de waardering van de respectievelijke elementen.

F5 Groepsondernemingen

Hierna volgt een lijst van de belangrijkste operationele ondernemingen die in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen zijn:

		% deelneming in 2012	% deelneming in 2013
Argentinië	Umicore Argentina S.A.	100,00	100,00
Australië	Umicore Australia Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services Australia Pty Ltd.	100,00	100,00
Oostenrijk	Oegussa GmbH	91,29	91,29
België	Umicore Financial Services (BE 0428.179.081)	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services Belgium (BE 0402.964.625)	100,00	100,00
	Umicore Abrasives (BE 0881.426.726)	100,00	100,00
	Umicore Specialty Materials Brugge (BE 0405.150.984)	100,00	100,00
	Umicore Finance	100,00	100,00
Brazilië	Coimpa Industrial Ltda	100,00	100,00
	Umicore Brasil Ltda	100,00	100,00
	Clarex Ltda	100,00	100,00
	Umicore Shokubai Brasil Ltda	60,00	60,00
Canada	Umicore Canada Inc.	100,00	100,00
	Umicore Autocat Canada Corp.	100,00	100,00
	Umicore Precious Metals Canada Inc.	100,00	100,00
China	Umicore Hunan Fuhong Zinc Chemicals Co., Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services (Shanghai) Co., Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services (Hong Kong) Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Shanghai Co., Ltd.	75,00	75,00
	Umicore Autocat (China) Co. Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Technical Materials (Suzhou) Co., Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Jubo Thin Film Products (Beijing) Co., Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Shokubai China Co Ltd	60,00	60,00
Frankrijk	Umicore France S.A.S.	100,00	100,00
	Umicore Building Products France S.A.S	100,00	100,00
	Umicore Climeta S.A.S.	100,00	100,00
	Umicore IR Glass S.A.S.	100,00	100,00
	Umicore Autocat France S.A.S.	100,00	100,00
Duitsland	Umicore AG & Co. KG (*)	100,00	100,00
	Umicore Bausysteme GmbH	100,00	100,00
	Umicore Metalle & Oberflächen GmbH	100,00	100,00
	Allgemeine Gold- und Silberscheideanstalt AG	91,21	91,21
	Umicore Galvanotechnik GmbH	91,21	91,21
Hongarije	Umicore Building Products Hungary kft.	100,00	100,00
Italië	Umicore Building Products Italia s.r.l.	100,00	100,00
	Italbras S.p.A.	100,00	100,00
Indië	Umicore Autocat India Pvt Ltd	100,00	100,00
Japan	Umicore Japan KK	100,00	100,00
	Umicore Shokubai Japan Co Ltd	60,00	60,00
Liechtenstein	Umicore Thin Film Products AG	100,00	100,00
Luxemburg	Umicore International	100,00	100,00
	Umicore Autocat Luxembourg	100,00	100,00
	Umicore Shokubai	60,00	60,00
Maleisië	Umicore Malaysia Sdn Bhd	100,00	100,00
Nederland	Schöne Edelmetaal BV	91,21	91,21
	Umicore Nederland BV	100,00	100,00
Noorwegen	Umicore Norway AS	100,00	100,00
	Umicore Finance Norway	100,00	100,00
Filippijnen	Umicore Specialty Chemicals Subic Inc.	78,20	78,20

		% deelneming in 2012	% deelneming in 2013
Polen	Umicore Building Products Polska	100,00	100,00
Portugal	Umicore Portugal S.A.	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services Lusitana Metais Lda	100,00	100,00
Zuid-Afrika	Umicore South Africa (Pty) Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services Africa (Pty) Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Catalyst South Africa (Pty) Ltd.	65,00	100,00
Zuid-Korea	Umicore Korea Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services Korea Co., Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Materials Korea Ltd	100,00	100,00
Spanje	Umicore Building Products Iberica S.L.	100,00	100,00
Zweden	Umicore Autocat Sweden AB	100,00	100,00
Zwitserland	Umicore Strub	100,00	100,00
	Allgemeine Suisse SA	91,21	91,21
Taiwan	Umicore Thin Film Products Taiwan Co Ltd	100,00	100,00
Thailand	Umicore Precious Metals Thailand Ltd	91,21	91,21
Verenigd Koninkrijk	Umicore Coating Services Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services UK Ltd	100,00	100,00
VS	Umicore USA Inc.	100,00	100,00
	Umicore Autocat USA Inc.	100,00	100,00
	Umicore Building Products USA Inc.	100,00	100,00
	Umicore Precious Metals NJ LLC	100,00	100,00
	Umicore Precious Metal Chemistry USA LLC	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services USA Inc.	100,00	100,00
	Umicore Optical Materials USA Inc.	100,00	100,00
	Umicore Shokubai USA Inc,	60,00	100,00
	Umicore Technical Materials North America	100,00	100,00

Een gedetailleerde lijst van de Groepsondernemingen met hun adressen zal ingediend worden bij de Nationale Bank van België samen met de jaarrekening.

(*) Als gevolg van zijn integratie in de consolidatie in overeenstemming met sectie 325 van de Duitse handelswetgeving, is Umicore AG & Co. KG volgens artikel 264b van de Duitse handelswetgeving vrijgesteld van de opstelling van geconsolideerde jaarrekeningen.

F6 Waardering vreemde deviezen

Met betrekking tot de belangrijkste gangbare deviezen gebruikt door de geconsolideerde entiteiten en participaties van de Groep zijn de gebruikte koersen voor de omzetting naar de munt waarin de Groep haar financieel verslag opstelt (euro) de hiernavolgende. Alle dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen en joint ventures hebben als functionele waarderingsmunt, de munt van het land waarin zij actief zijn, uitgezonderd voor Element Six Abrasives (Ierland) die de Amerikaanse dollar gebruikt.

		Slotkoers		Gemiddelde koers	
		2012	2013	2012	2013
Amerikaanse dollar	USD	1,319	1,379	1,285	1,328
Britse pond	GBP	0,816	0,834	0,811	0,849
Canadese dollar	CAD	1,314	1,467	1,284	1,368
Zwitserse frank	CHF	1,207	1,228	1,205	1,231
Japanse yen	JPY	113,610	144,720	102,492	129,663
Braziliaanse real	BRL	2,696	3,231	2,511	2,866
Zuid-Afrikaanse rand	ZAR	11,173	14,566	10,551	12,833
Chinees yuan	CNY	8,221	8,349	8,105	8,165
Thailandese Baht	THB	40,347	45,178	39,928	40,830
Zuid-Koreaanse won (100)	KRW	14,062	14,509	14,477	14,539

F7 Segmentinformatie

INFORMATIE 2012 PER BUSINESS GROUP

(EUR duizend)

	Toelichting	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Corporate & Niet toe- gewezen	Eliminaties	Totaal
Totale omzet		1.871.884	763.694	1.508.441	9.589.561	28.797	-1.214.361	12.548.014
Externe omzet		1.845.081	757.176	1.348.793	8.568.167	28.797		12.548.014
Omzet tussen segmenten		26.802	6.518	159.648	1.021.393		-1.214.361	0
Totale inkomsten (zonder metaal)		866.147	366.413	523.248	681.257		-9.500	2.427.565
Externe inkomsten		865.347	366.413	523.248	672.557			2.427.565
Inkomsten tussen segmenten		800			8.700		-9.500	0
Bedrijfsresultaat	F9	73.980	-15.505	46.517	251.791	-50.403		306.379
Recurrent bedrijfsresultaat		80.410	13.994	44.580	258.775	-47.905		349.854
Niet-recurrent bedrijfsresultaat		-5.704	-29.975	1.223	-7.859	-2.498		-44.813
IAS 39-effect op bedrijfsresultaat		-726	476	714	875	0		1.339
Ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	F9	9.850	4.202	10.600		-2.433		22.219
Recurrent		10.546	4.202	9.930		-2.435		22.243
Niet-recurrent		-8		-1.834		1		-1.841
IAS 39-effect		-688		2.504		1		1.817
EBIT	F9	83.830	-11.303	57.117	251.791	-52.836		328.599
Recurrente EBIT		90.956	18.196	54.510	258.775	-50.340		372.097
Niet-recurrente EBIT		-5.712	-29.975	-611	-7.859	-2.497		-46.654
IAS 39-effect op EBIT		-1.414	476	3.218	875	1		3.156
Afschrijvingen	F9	33.442	32.378	28.431	47.398	10.310		151.959
EBITDA	F9	117.272	21.075	85.548	299.189	-42.526	0	480.558
Recurrente EBITDA		124.398	50.574	82.941	306.173	-40.030	0	524.056
Geconsolideerd totaal der activa		1.201.072	765.669	802.992	945.081	441.704	-488.619	3.667.899
Segmentactiva		1.153.830	731.683	677.105	945.081	429.896	-488.619	3.448.976
Investerings in geassocieerde ondernemingen		47.242	33.986	125.887		11.808		218.923
Geconsolideerd totaal der passiva		415.472	285.383	244.936	616.138	2.594.588	-488.619	3.667.899
Aangewend kapitaal op 31/12 van voorgaand jaar	F31	768.242	457.434	571.967	321.426	49.754		2.168.823
Aangewend kapitaal op 30/06	F31	813.419	483.506	602.240	264.060	71.636		2.234.861
Aangewend kapitaal op 31/12	F31	795.496	476.273	572.949	327.338	87.341		2.259.397
Gemiddeld aangewend kapitaal in eerste semester	F31	790.831	470.470	587.104	292.743	60.695		2.201.842
Gemiddeld aangewend kapitaal in tweede semester	F31	804.458	479.890	587.595	295.699	79.489		2.247.129
Gemiddeld aangewend kapitaal in het jaar	F31	797.644	475.180	587.349	294.221	70.092		2.224.486
ROCE	F31	11,40%	3,83%	9,28%	87,95%	-71,82%		16,73%
Investerings	F34	75.672	52.780	29.328	67.785	10.180		235.745
Totaal O&O	F9	85.778	15.830	11.878	18.616	16.920		149.023
O&O opgenomen in bedrijfskosten	F9	72.663	11.232	11.878	18.616	16.920		131.309
O&O gefinancierd in immateriële vaste activa	F34	13.115	4.598					17.713

INFORMATIE 2013 PER BUSINESS GROUP

(EUR duizend)

Toelichting	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Corporate & Niet toege- wezen	Eliminaties	Totaal
Totale omzet	2.020.189	825.732	1.388.441	6.663.286	33.020	-1.111.413	9.819.255
Externe omzet	1.990.567	820.108	1.256.605	5.718.955	33.020		9.819.255
Omzet tussen segmenten	29.622	5.624	131.836	944.330	0	-1.111.413	0
Totale inkomsten (zonder metaal)	893.530	402.587	509.736	590.210	0	-6.050	2.390.013
Externe inkomsten	892.800	402.587	509.736	584.890	0		2.390.013
Inkomsten tussen segmenten	730			5.320		-6.050	0
Bedrijfsresultaat	F9 70.728	18.662	28.598	200.042	-57.503		260.527
Recurrent bedrijfsresultaat	70.800	22.028	45.602	199.552	-45.848		292.134
Niet-recurrent bedrijfsresultaat	-324	-3.569	-16.832	1.767	-11.655		-30.613
IAS 39-effect op bedrijfsresultaat	252	203	-172	-1.277	0		-994
Ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	F9 2.962	2.702	-3.709	0	-2.467		-512
Recurrent	2.534	2.702	9.064	0	-2.467		11.833
Niet-recurrent	-49	0	-12.773	0	0		-12.822
IAS 39-effect	477	0	0	0	0		477
EBIT	F9 73.690	21.364	24.889	200.042	-59.970	0	260.015
Recurrente EBIT	73.334	24.730	54.666	199.552	-48.315	0	303.967
Niet-recurrente EBIT	-373	-3.569	-29.605	1.767	-11.655	0	-43.435
IAS 39-effect op EBIT	729	203	-172	-1.277	0	0	-517
Afschrijvingen	F9 39.427	30.452	28.702	49.122	10.919		158.622
EBITDA	F9 113.117	51.816	53.591	249.164	-49.051	0	418.637
Recurrente EBITDA	112.761	55.182	83.368	248.674	-37.396	0	462.589
Geconsolideerd totaal der activa	1.172.091	798.157	683.405	907.787	407.927	-457.070	3.512.297
Segmentactiva	1.118.681	764.139	571.945	907.787	405.362	-457.070	3.310.843
Investerings in geassocieerde ondernemingen	53.410	34.018	111.460	0	2.565	0	201.454
Geconsolideerd totaal der passiva	396.070	332.953	210.786	517.347	2.512.211	-457.070	3.512.297
Aangewend kapitaal op 31/12 van voorgaand jaar	F31 795.496	476.273	572.949	327.338	87.341		2.259.397
Aangewend kapitaal op 30/06	F31 806.703	479.141	572.031	323.290	54.939		2.236.103
Aangewend kapitaal op 31/12	F31 809.472	470.175	504.834	397.161	51.926		2.233.568
Gemiddeld aangewend kapitaal in eerste semester	F31 801.100	477.707	572.490	325.314	71.140		2.247.750
Gemiddeld aangewend kapitaal in tweede semester	F31 808.088	474.658	538.433	360.226	53.433		2.234.836
Gemiddeld aangewend kapitaal in het jaar	F31 804.594	476.183	555.461	342.770	62.286		2.241.293
ROCE	F31 9,11%	5,19%	9,84%	58,22%	-77,57%		13,56%
Investerings	F34 84.423	64.283	29.432	87.015	14.440		279.614
Totaal O&O	F9 81.991	16.150	10.780	18.379	13.249		140.549
O&O opgenomen in bedrijfskosten	F9 71.565	13.047	10.741	18.379	12.722		126.453
O&O gekapitaliseerd in immateriële vaste activa	F34 10.427	3.103	39	0	527		14.096

INFORMATIE 2012 PER GEOGRAFISCH GEBIED

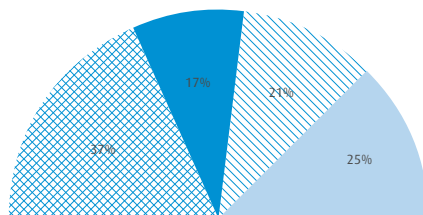
(EUR duizend)

Toelichting	Europa	waarvan België	Azië/ Oceanië	Noord- Amerika	Zuid- Amerika	Afrika	Totaal
Totale omzet	9.463.047	332.547	1.170.643	1.282.130	424.937	207.257	12.548.014
Flottende activa	948.379	541.625	255.944	106.141	19.193	14.095	1.343.752
Investeringsen	F34	142.558	80.977	63.167	17.594	11.656	235.745

INFORMATIE 2013 PER GEOGRAFISCH GEBIED

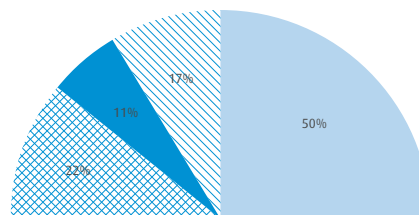
(EUR duizend)

Toelichting	Europa	waarvan België	Azië/ Oceanië	Noord- Amerika	Zuid- Amerika	Afrika	Totaal
Totale omzet	6.881.672	258.911	1.450.249	949.677	383.466	154.191	9.819.255
Flottende activa	905.679	415.162	325.828	137.207	56.156	9.188	1.434.060
Investeringsen	F34	167.116	106.598	84.880	17.053	9.527	279.614

INKOMSTEN (METAAL NIET INBEGREPEN)
PER BUSINESS GROUP

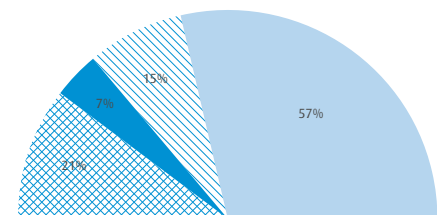
Catalysis
 Energy Materials
 Performance Materials
 Recycling

RECURRENTE EBITDA PER BUSINESS GROUP

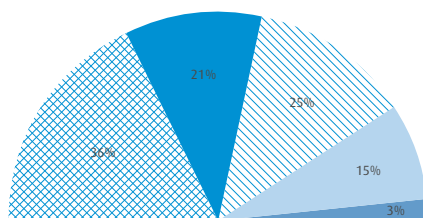

Catalysis
 Energy Materials
 Performance Materials
 Recycling

RECURRENTE EBIT PER BUSINESS GROUP

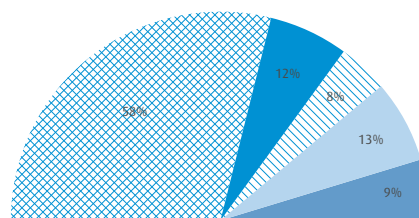

Catalysis
 Energy Materials
 Performance Materials
 Recycling

AANGEWEND KAPITAAL,
GEMIDDELD PER BUSINESS GROUP

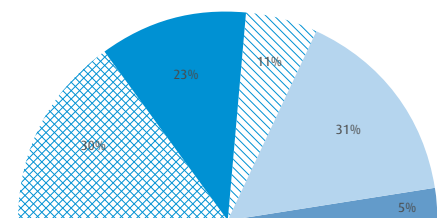
Catalysis
 Energy Materials
 Performance Materials
 Recycling
 Corporate & Niet toegewezen

O&O-KOSTEN PER BUSINESS GROUP

Catalysis
 Energy Materials
 Performance Materials
 Recycling
 Corporate & Niet toegewezen

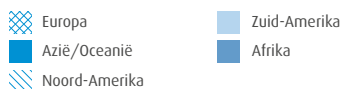
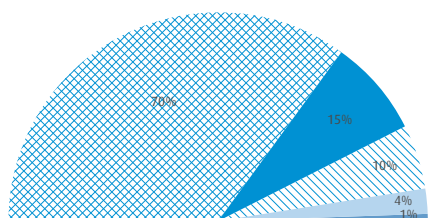
INVESTERINGEN PER BUSINESS GROUP

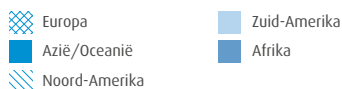
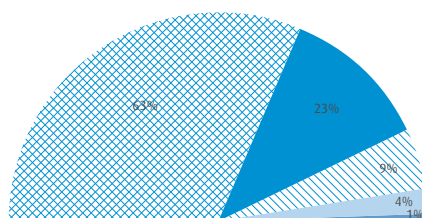
Catalysis
 Energy Materials
 Performance Materials
 Recycling
 Corporate & Niet toegewezen

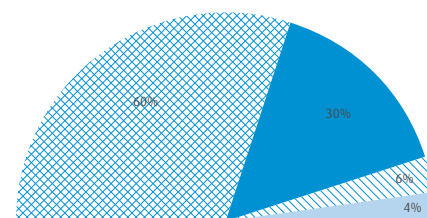
OMZET PER REGIO

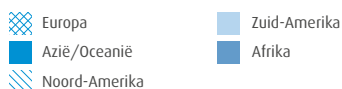
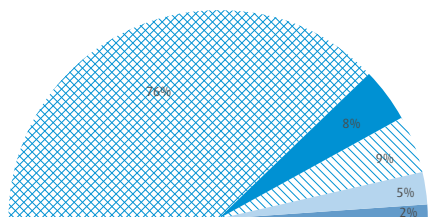
VLOTTENDE ACTIVA PER REGIO

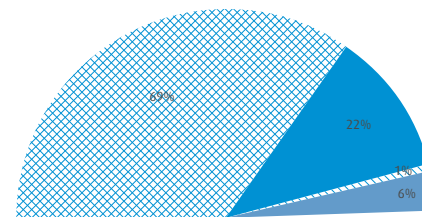
INVESTERINGEN PER REGIO

BEZOLDIGINGEN & PERSONEELSVORDELEN PER REGIO

BELASTINGEN OP HET RESULTAAT PER REGIO

De segmentinformatie wordt voorgesteld volgens de industriële activiteiten waarin de Groep actief is zoals hieronder beschreven.

De resultaten, activa en passiva van de segmenten omvatten elementen die direct toewijsbaar zijn alsook elementen die redelijkerwijs aan een segment kunnen worden toegewezen.

De prijszetting van verkopen tussen segmenten is gebaseerd op een transferprijs volgens het 'arm's length'-principe. Bij gebrek aan relevante marktprijsreferenties worden 'cost plus'-mechanismen gebruikt. Intragroep transacties worden mee opgenomen in omzet en opbrengsten van elk segment. Deze hebben vooral te maken met recyclagediensten en -verkopen van geraffineerd metaal aan andere groepssegmenten en zijn van belang om de prestaties van de betrokken segmenten correct in te schatten. Omdat deze transacties niet als externe verrichtingen kunnen beschouwd worden, worden ze op Groepsniveau geëlimineerd, om zodoende een nettocijfer weer te geven.

Business groups

De Groep is georganiseerd in de volgende segmenten voor rapportering:

Catalysis

Het segment bestaat uit de business units Automotive Catalysts en Precious Metals Chemistry. Hun activiteiten richten zich op de ontwikkeling en productie van katalysatorformuleringen en -systemen die worden gebruikt om de uitstoot van verbrandingsmotoren te verminderen, evenals in chemische en life science toepassingen. Dit segment omvat de joint venture Ordeg.

Energy Materials

Het segment bestaat uit de business units Cobalt & Specialty Materials, Electro-Optic Materials, Rechargeable Battery Materials en Thin Film Products. Deze units ontwikkelen en produceren materialen die vooral gebruikt worden in energie-opslag (oplaadbare batterijen) en de productie van groene energie. Het raffineren van metalen gebruikt in deze toepassingen en afkomstig uit secundaire bronnen behoort ook tot de activiteiten van deze eenheden. Dit segment omvat de geassocieerde ondernemingen beLife, beLife intermediates, Ganzhou Yi Hao Umicore Industries, Jiangmen Chancsun Umicore Industry en Todini.

Performance Materials

Het segment bestaat uit de business units Building Products, Electroplating, Platinum Engineered Materials, Technical Materials en Zinc Chemicals. Deze units ontwikkelen en produceren functionele materialen die voornamelijk worden gebruikt in decoratieve, elektronische, elektrische, hoogzuiver glas en bouwtoepassingen. De Zinc Chemicals business unit recycleert ook secundaire zinkproducten om in een deel van haar bevoorrading te voorzien. Het segment omvat ook Umicore's deelneming in Element Six Abrasives Rezinal en Ieqsa.

Recycling

Het segment bestaat uit de business units Precious Metals Refining, Jewellery & Industrial Metals, Precious Metals Management en Battery Recycling. Hun activiteiten richten zich op de recyclage van producten die het einde van hun levenscyclus bereikt hebben en de raffinage van industriële afvalstromen die edele en speciale metalen bevatten.

Corporate

Corporate omvat de corporate activiteiten, gedeelde operationele diensten en de gecentraliseerde activiteiten in onderzoek en ontwikkeling en in de innovatie activiteiten. Deze bevatten ook het ontwikkelingsprogramma voor brandstofcellen, met ondermeer de joint ventures Solvicore GmbH en Solvicore Management GmbH.

Deze toelichting refereert enkel naar voortgezette activiteiten, met uitzondering van de balanscijfers. In de secundaire segmentinformatie worden voor de vaste activa de langetermijninvesteringen, de langetermijnleningen, de langetermijnvorderingen, uitgestelde belastingactiva en de activa voor personeelsvoordelen niet opgenomen, conform IFRS 8. De prestaties van de segmenten wordt geëvalueerd door het hoogste operationele beslissingsorgaan waarbij de evaluatie voornamelijk gebeurt op basis van de recurrente EBIT/operationeel resultaat. Zoals afgeleid kan worden uit bovenstaande tabel, wordt het verschil tussen het recurrente operationeel resultaat en de totale operationeel resultaat in de resultatenrekening verklaard door het niet-recurrente operationeel resultaat en de IFRS 39- effecten waarvoor de definities worden weergegeven in de toelichting.

Umicore heeft haar definitie voor investeringen in 2013 herzien en de investeringen sluiten nu gekapitaliseerde O&O-kosten uit (zie Umicore-definitie in het Glossarium). De 2012 cijfers werden dienovereenkomstig aangepast. Bovendien heeft Umicore besloten om vanaf 2013 de O&O-inkomsten zoals de ontvangen onderzoeksubsidies van derden af te trekken van haar gerapporteerde O&O-uitgaven en de O&O-kosten van de verbonden bedrijven uit te sluiten. Umicore past de definities uit het internationaal erkende Frascati-handboek toe om de O&O-uitgaven te definiëren. De cijfers van de O&O-uitgaven voor 2012 zijn dienovereenkomstig aangepast.

Geassocieerde ondernemingen zijn toegewezen aan de segmenten waarbij zij vanuit een marktperspectief het nauwst aansluiten.

F8 Bedrijfsacquisities

	(EUR duizend)	
	Toelichting	Reële waarde
Vaste activa		5.733
Vlottende activa		9.335
Schulden op meer dan één jaar		2.258
Schulden op ten hoogste één jaar		8.572
Netto verworven activa		4.238
Goodwill	F15	18.071
Aankoopprijs		22.307
Netto verworven kas en kasequivalenten		336
Netto bestede kasmiddelen voor dochterondernemingen		21.972

Umicore verwierf op 30 december 2013 Palm Commodities International, een toonaangevende producent en verdeler van materialen voor de oppervlaktebehandelingssector in Noord-Amerika. Palm Commodities, gebaseerd in Nashville (USA), transformeert nikkel en kobalt in chemicaliën voor oppervlaktebehandeling en biedt een uitgebreide klantenportfolio, uitstekende logistieke support en klantendienst. Palm Commodities maakt deel uit van de Business Unit Cobalt and Specialty Materials en zal Umicore in staat stellen haar activiteit uit te breiden naar de Amerikaanse oppervlaktebehandelingsmarkt, waar de klanten producten leveren aan diverse sectoren, zoals de auto-industrie, de bouw- en elektronica-sector.

F9 Bedrijfsresultaat

BEDRIJFSOPBRENGSTEN EN -KOSTEN		(EUR duizend)	
	2012	2013	
Verkopen	12.476.292	9.717.176	
Diensten	71.722	102.079	
Omzet ⁽¹⁾	12.548.014	9.819.255	
Andere bedrijfsopbrengsten ⁽²⁾	62.670	76.232	
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	12.610.684	9.895.487	
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen ⁽³⁾	-10.996.184	-8.344.694	
Bezoldigingen en personeelsvoordelen	-717.025	-707.151	
Afschrijvingen op vaste activa	-151.959	-158.622	
Waardeverminderingen op vaste activa	-29.856	-11.392	
Voorraden en voorziening voor dubieuze debiteuren	119	151	
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen ⁽⁴⁾	-181.696	-169.862	
Diensten en uitbestede raffinage en productiekosten	-396.188	-380.095	
Royalties, licenties, consultancy en commissies	-24.314	-23.665	
Andere bedrijfskosten	-3.230	-4.878	
Toevoegingen / Afname aan voorzieningen	-2.980	-20.820	
Besteding van voorzieningen	20.269	21.217	
Minwaarden bij de realisatie van activa	-3.945	-2.938	
Andere bedrijfskosten ⁽⁵⁾	-410.388	-411.179	
BEDRIJFSKOSTEN	-12.305.293	-9.632.886	

1) Diensten omvatten voornamelijk inkomsten uit maaklooncontracten.

2) Andere bedrijfsopbrengsten bevatten voornamelijk de herfacturatie van kosten aan derden (EUR 37,1 miljoen), operationele subsidies (EUR 5,3 miljoen), royalties en licentievergoedingen voor EUR 4,2 miljoen, EUR 3,6 miljoen die voortkomen uit emmissierechten, EUR 2,5 miljoen van uitkeringen in verzekeringsdossiers, EUR 4,3 miljoen voor de verkoop van activa en EUR 1,4 miljoen van gerecupereerde belastingen.

3) Verbruikte grondstoffen en hulpstoffen omvatten water, gas en elektriciteit voor EUR 91,2 miljoen in 2013 (EUR 80,8 miljoen in 2012).

4) De in het resultaat opgenomen afwaarderingen van de vaste activa werden naar het niet-recurrente resultaat getransfereerd. Deze zijn hoofdzakelijk het gevolg van aanpassingen aan de productiecapaciteit. 5) Belastingen, andere dan inkomensbelastingen die zijn inbegrepen in de andere bedrijfskosten bedragen EUR 17,1 miljoen (EUR 16,0 miljoen in 2012).

O&O-UITGAVEN		(EUR duizend)	
	Toelichting	2012	2013
O&O opgenomen in 'andere bedrijfskosten'		131.309	126.453
O&O gekapitaliseerd in immateriële vaste activa	F14	17.713	14.096
Totale O&O-uitgaven		149.023	140.549

De totale uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling beliepen EUR 140,5 miljoen in de volledig geconsolideerde filialen. Het deel van de rechtstreeks in overige operationele kosten opgenomen O&O-inspanningen belooft EUR 126,4 miljoen.

Vanaf 2013 heeft Umicore besloten om de O&O-inkomsten zoals de ontvangen onderzoeksubsidies van derden af te trekken van haar gerapporteerde O&O-uitgaven en de O&O-kosten van de verbonden bedrijven uit te sluiten. Umicore past de definities uit het internationaal erkende Frascati-handboek toe om de O&O-uitgaven te definiëren. De cijfers van de O&O-uitgaven voor 2012 zijn dienovereenkomstig aangepast.

NIET-RECURRENTE ELEMENTEN EN IAS 39- IMPACT OPGENOMEN IN HET RESULTAAT

(EUR duizend)

Toelichting	2012				2013			
	Totaal	Recurrent	Niet-recurrent	IAS 39-impact	Totaal	Recurrent	Niet-recurrent	IAS 39-impact
Omzet	12.548.014	12.548.014			9.819.256	9.819.194	61	0
Andere bedrijfsopbrengsten	62.670	61.071	1.861	-262	76.232	74.555	423	1.254
Bedrijfsopbrengsten	12.610.685	12.609.086	1.861	-262	9.895.487	9.893.749	484	1.254
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	-10.996.184	-10.985.023	-3.116	-8.045	-8.344.695	-8.342.134	-168	-2.394
Bezoldigingen en personeelsvoordelen	-717.025	-711.950	-5.074	0	-707.151	-702.921	-4.230	0
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-181.696	-160.775	-24.986	4.065	-169.862	-165.476	-5.423	1.037
waarvan afschrijvingen	-151.959	-151.959			-158.622	-158.622	0	0
Andere bedrijfskosten	-410.388	-402.471	-13.497	5.580	-411.179	-391.692	-18.595	-891
Bedrijfskosten	-12.305.293	-12.260.220	-46.674	1.600	-9.632.887	-9.602.222	-28.417	-2.248
Opbrengsten van andere financiële activa	988	988			-2.074	606	-2.680	0
Bedrijfsresultaat	306.379	349.854	-44.813	1.339	260.526	292.133	-30.613	-994
Nettobijdrage van de ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	22.218	22.243	-1.841	1.817	-511	11.833	-12.822	477
EBIT	328.598	372.097	-46.654	3.155	260.016	303.967	-43.435	-517
EBITDA	480.556	524.055	-46.654	3.155	418.638	462.589	-43.435	-517
Financiële kost F11	-31.004	-23.388	0	-7.616	-22.851	-22.823	0	-28
Belastingen op het resultaat F13	-59.688	-67.325	5.418	2.219	-52.386	-57.413	4.728	299
Nettoresultaat	237.906	281.383	-41.237	-2.242	184.778	223.731	-38.707	-246
waarvan minderheidsbelangen	4.461	6.148	-1.733	46	5.749	5.689	158	-99
waarvan aandeel van de Groep	233.444	275.235	-39.504	-2.288	179.029	218.042	-38.865	-148

De niet-recurrente elementen hadden een negatieve impact op het resultaat ten belope van EUR 43,4 miljoen. Herstructureringskosten namen EUR 30,6 miljoen voor hun rekening, waarvan het merendeel betrekking had op de sluiting van de vestiging van Element Six in China, bijzondere waardeverminderingen van activa in het Element Six bedrijf in Zuid-Afrika, de sluiting van de fabriek van Zinc Chemicals in Melbourne, Australië, evenals de implementatie van de kostreductiemaatregelen in Building Products. De lijn 'Opbrengsten van andere financiële activa' bevat ook de bijzondere waardeverminderingen op de Pangaea-vorderingen.

Umicore heeft ook bijkomende milieuvorzieningen, verbonden aan de sanering van de historische vervuiling op de omgeving van sites, geboekt voor EUR 7,7 miljoen. Bijzondere waardeverminderingen op permanente voorraden als gevolg van lagere metaalprices bedroegen EUR 1,5 miljoen. De impact van de niet-recurrente kosten op het nettoresultaat (aandeel van de Groep) bedroeg EUR 38,9 miljoen.

De IAS 39-boekhoudregels hadden een negatief effect van EUR -0,5 miljoen op EBIT, en een negatief effect van EUR 0,2 miljoen op het nettoresultaat (aandeel van de Groep). Dit bedrag heeft te maken met tijdsverschillen in het boeken van opbrengsten, zoals opgelegd door IFRS, die vooral op de transactionele en structurele indekking van deviezen en metalen betrekking hebben. Alle IAS 39-effecten hebben inherent geen impact op kasstromen.

F10 Bezoldigingen en aanverwante voordelen

	(EUR duizend)	
	2012	2013
BEZOLDIGINGEN EN AANVERWANTE VOORDELEN		
Bezoldigingen en directe personeelsvoordelen	-524.350	-515.260
Overige personeelskosten	-25.783	-28.311
Tijdelijk personeel	-10.435	-11.867
Op aandelen gebaseerde vergoedingen	-5.325	-4.337
Bezoldigingen	-565.893	-559.775
Werknemersbijdragen	-112.743	-113.794
Bijdragen aan 'te bereiken doel' -plannen	-14.438	-11.411
Bijdragen tot pensioenplannen met een vaste bijdrage	-13.696	-16.712
Vrijwillige bijdragen van de werkgever - andere	-5.526	-3.662
Pensioenen rechtstreeks uitgekeerd aan begunstigten	-5.000	-4.220
Voorzieningen voor personeelsvoordelen (- toevoegingen / + bestedingen en terugnemingen)	272	2.420
Pensioenen en andere personeelsvoordelen	-38.388	-33.585
BEZOLDIGINGEN EN AANVERWANTE VOORDELEN	-717.025	-707.151

GEMIDDELD PERSONEELSBESTAND IN DE INTEGRAAL GECONSOLIDEERDE DOCHTERONDERNEMINGEN

	2012	2013
Kaderleden	1.872	1.901
Niet-kaderleden	8.409	8.392
Totaal	10.281	10.293

OP AANDELEN GEBASEERDE VERGOEDINGEN

	Toelichting	(EUR duizend)	
		2012	2013
Aantal toegekende aandelenopties	F28	603.375	589.250
Waarderingsmodel		Present Economic Value	
Veronderstelde volatiliteit (% pa)		30,00	25,00
Risicovrije interestvoet (% pa)		1,40	0,83
Verhoging dividend (% pa)		0,10	0,10
Vertrekkans voor het verwerven van recht op uitoefening (%pa)		NA	NA
Vertrekkans na het verwerven van recht op uitoefening (% pa)		10,00	10,00
Minimale winstdrempel (% pa)		30,00	30,00
Populatiedeel dat uitoefent bij het overschrijden van de minimale winstdrempel		100,00	100,00
Reële waarde per toegekend instrument op toekenningsdatum (EUR)		7,36	5,80
Totale reële waarde van de toegekende opties		4.439	3.416
2.900 aandelen aan 36,725 EUR			107
19.000 aandelen aan 36,36 EUR			691
3.400 aandelen aan 36,185 EUR			123
2.700 aandelen aan 37,51 EUR		101	
21.750 aandelen aan 36,07 EUR		785	
Totaal reële waarde van de toegekende aandelen		886	920
OP AANDELEN GEBASEERDE VERGOEDINGEN		5.325	4.337

De Groep heeft gedurende het lopende jaar een last van EUR 4.337 duizend op aandelen gebaseerde vergoedingen erkend.

Het deel van deze onkosten met betrekking tot aandelenoptieplannen is berekend door een externe actuaaris, die gebruik maakt van het 'Present Economic Value'-model dat rekening houdt met alle kenmerkende elementen van het aandelenoptieplan en de volatiliteit van het onderliggende aandeel. De volatiliteit is berekend op basis van de historische volatiliteit van de aandeelhoudersvergoeding gespreid over verschillende gemiddelde periodes en verschillende voorwaarden. Er zijn geen andere marktomstandigheden meegenomen in de basis voor de berekening van de reële marktwaarde.

Het deel vrije aandelen in de kost wordt gewaardeerd aan de marktprijs van de aandelen op de dag van de toekenning. In 2013 werden aandelen aan het topmanagement toegekend, wat resulteerde in een last van EUR 920 duizend.

De kortingen welke de autoriteiten aan Umicore België toekennen op de bijdragen voor sociale zekerheid, die betrekking hebben op premies voor ploegwerk, overuren en O&O, worden opgenomen in de globale kost van sociale zekerheidsbijdragen onder deze toelichting.

F11 Netto financiële kost

	(EUR duizend)	
	2012	2013
Interestbaten	2.903	4.004
Interestlasten	-9.006	-6.613
Actualisatie van voorzieningen	-10.937	-8.601
Wisselkoersverliezen en -winsten	-10.345	-8.131
Andere financiële baten	385	328
Andere financiële lasten	-4.004	-3.838
Totaal	-31.004	-22.851

De netto-interestlasten in 2013 bedroegen EUR 2.609 duizend. Dit is een daling in vergelijking met de EUR 6.103 duizend in 2012, vooral omwille van de dalende gewogen gemiddelde rentevoet.

De actualisatie van voorzieningen op meer dan één jaar heeft voornamelijk betrekking op personeelsvoordelen en in mindere mate op voorzieningen voor leefmilieu. De omvang van dit bedrag wordt beïnvloed door de huidige waarde van de verplichtingen. De verdisconteringvoet, de uitbetaling en de toevoeging van nieuwe verplichtingen op meer dan één jaar beïnvloeden op hun beurt deze huidige waarde. De meeste van die actualisatieresultaten in 2013 zijn geboekt in België, Duitsland en Frankrijk.

Wisselkoersresultaten omvatten de gerealiseerde wisselkoersresultaten en de niet-gerealiseerde omrekeningsverschillen op monetaire activa en passiva ten opzichte van de slotkoers van het boekjaar. Deze omvatten ook de reële waardewinsten en -verliezen van overige financiële instrumenten (zie toelichting F33).

Andere financiële kosten betreffen toegestane betalingskortingen, bankkosten en andere financiële bijdragen.

F12 Opbrengsten van andere financiële activa

	(EUR duizend)	
	2012	2013
Meerwaarden en minwaarden op de verkoop van financiële participaties	-499	964
Ontvangen dividenden	913	918
Interesten van financiële activa	43	9
Bijzondere waardeverminderingen op financiële participaties	531	-3.965
Totaal	988	-2.074

De resultaten van de bijzondere waardeverminderingen op financiële activa bevatten hoofdzakelijk de bijzondere waardeverminderingen op de aandelen van Pangaea.

F13 Belastingen

(EUR duizend)

	2012	2013
INKOMSTENBELASTING		
Opgenomen in de resultatenrekening		
Belastingen op het resultaat	-58.734	-63.490
Uitgestelde belastingkost (opbrengst)	-954	11.104
Totale belastingen	-59.688	-52.386
VERBAND TUSSEN DE BELASTINGSKOST (OPBRENGST) EN HET BOEKHOUDKUNDIG RESULTAAT		
Bedrijfsresultaat	306.379	260.526
Netto financiële kosten	-31.004	-22.851
Resultaat voor belasting van volledige geconsolideerde participaties	275.375	237.676
Gewogen gemiddelde theoretische belastingsvoet (%)	-29,86	-30,33
Belastingen berekend aan de gewogen gemiddelde theoretische belastingsvoet	-82.214	-72.077
Aanpassingen		
Verworpen uitgaven	-12.917	-11.825
Vrijgestelde inkomsten	1.371	5.134
Vrijgestelde dividenden van geconsolideerde en geassocieerde ondernemingen	-1.116	-331
Winsten en verliezen belast tegen verlaagd tarief		0
Fiscale aftrekbare stimuli	31.956	31.723
Belastingen berekend op andere basis	-1.100	-886
Aanwending van voordien niet geboekte fiscale verliezen	32.769	12.350
Waardevermindering van fiscale uitgestelde activa	-15.376	-11.019
Verandering in toepasbare aanslagvoet	-65	484
Fiscale vrijstellingen	1.404	1.068
Andere belastingkredieten (met uitzondering van de kredieten m.b.t. onderzoek & ontwikkeling)	230	1.137
Niet imputeerbare buitenlandse voorheffingen	-6.831	-5.023
Correcties met betrekking tot voorgaand boekjaar	-1.363	-7.038
Diverse	-6.436	3.916
Belastingkost voor het jaar aan het werkelijke belastingtarief	-59.688	-52.386

De theoretische gewogen gemiddelde aanslagvoet van de Groep is geëvolueerd van 29,86% in 2012 naar 30,33% in 2013.

De invloed van de niet-recurrente uitgestelde belastingen en van de uitgestelde belastingen op de IAS 39-impact buiten beschouwing gelaten, bedroeg het effectieve recurrente belastingtarief voor 2013 21,3%. Dit is lichtjes hoger dan in 2012 en bevat de impact van de verschuivingen in de geografische verdeling van de resultaten. Dit effectief tarief is beïnvloed door het positieve netto-effect van de belastingsactiva.

F14 Immateriële vaste activa (uitgezonderd goodwill)

(EUR duizend)

	Geactiveerde ontwikkelingskosten	Concessies, octrooien, licenties, enz.	Software	CO ₂ emissie rechten	Andere immateriële vaste activa	Totaal
Begin van het vorige boekjaar						
Brutowaarde	41.793	12.899	112.930	8.845	7.504	183.971
Gecumuleerde afschrijvingen	-2.585	-10.047	-76.838	-3.842	-5.586	-98.898
Nettoboekwaarde begin van het vorige boekjaar	39.208	2.852	36.092	5.003	1.919	85.074
. Aankoop door bedrijfsacquisities		2	2			5
. Toevoegingen	17.414	19	1.506		6.748	25.688
. Verkopen		-640	-17	0	-2.257	-2.914
. Afschrijvingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')	-5.585	-331	-8.557		-104	-14.577
. Geboekte bijzondere waardeverminderingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')	-401			-1.899		-2.300
. Terugneming van geboekte bijzondere waardeverminderingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')			25	321		346
. Emissierechten				2.419		2.419
. Omrekeningsverschillen	-229	-21	-376		-11	-636
. Andere wijzigingen		640	9.222		-1.408	8.453
Per einde van het vorige boekjaar	50.407	2.521	37.898	5.843	4.887	101.557
Brutowaarde	58.959	12.889	122.068	9.522	10.568	214.006
Gecumuleerde afschrijvingen	-8.552	-10.368	-84.169	-3.679	-5.684	-112.452
Nettoboekwaarde begin van het boekjaar	50.407	2.521	37.898	5.843	4.884	101.554
. Aankoop door bedrijfsacquisities					2.861	2.861
. Toevoegingen	14.096	11	5.673	2.617	4.291	26.689
. Verkopen		0	0	0	-64	-64
. Afschrijvingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')	-9.869	-446	-8.746		-99	-19.159
. Geboekte bijzondere waardeverminderingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')	-859	0	-34	-549	0	-1.442
. Terugneming van geboekte bijzondere waardeverminderingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')		0	0	-569	0	-569
. Emissierechten				1.574		1.574
. Omrekeningsverschillen	-676	-36	-688	0	-172	-1.572
. Andere wijzigingen	716	0	1.101	0	-1.917	-100
Per einde van het boekjaar	53.816	2.050	35.205	8.916	9.787	109.775
Brutowaarde	72.853	12.792	126.578	11.325	15.559	239.108
Gecumuleerde afschrijvingen	-19.037	-10.742	-91.373	-2.409	-5.772	-129.333
Nettoboekwaarde	53.816	2.050	35.205	8.916	9.787	109.775

De lijn 'Toevoegingen' bevat voor het grootste deel geactiveerde kosten voor de ontwikkeling van nieuwe informaticasystemen en geactiveerde interne ontwikkelingskosten. EUR 15,9 miljoen is gerealiseerd door eigen productie. Hiervan zijn EUR 12,5 miljoen ontwikkelingskosten.

De andere immateriële vaste activa bevatten hoofdzakelijk de klantenportfolio aangeworven in Palm Commodities International and toevoegingen in O&O en informaticasystem in aanbouw.

De lijn 'Andere wijzigingen' bevat vooral de overdrachten tussen immateriële activa in aanbouw (geboekt onder overige immateriële activa) en de andere categorieën van immateriële activa.

Er zijn geen hypotheek of beperkingen op de eigendom van de immateriële vaste activa dan deze vermeld in toelichting F35.

F15 Goodwill

	(EUR duizend)	
	31/12/2012	31/12/2013
Nettoboekwaarde per einde van het vorige boekjaar		
Brutowaarde	100.273	101.353
Gecumuleerde afschrijvingen	-2.044	-2.005
Nettoboekwaarde begin van het boekjaar	98.229	99.348
. Aankoop door bedrijfsacquisities	993	18.071
. Geboekte bijzondere waardeverminderingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')	0	-5.958
. Omrekeningsverschillen	127	-2.986
. Andere wijzigingen		
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	99.348	108.475
Brutowaarde	101.353	115.788
Gecumuleerde afschrijvingen	-2.005	-7.313
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	99.348	108.475

Deze tabel bevat enkel de goodwill gerelateerd aan integraal geconsolideerde ondernemingen. De goodwill met betrekking tot ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode wordt besproken in toelichting F17.

De wijziging van de periode houdt verband met de nieuwe goodwill toegewezen aan de overname van Palm Commodities International (uitgelegd in toelichting F8), aan de bijzondere waardeverminderingen in de entiteiten in Australië, Frankrijk en China en aan wisselkoersverschillen.

De goodwill werd als volgt aan de segmenten toegewezen:

	(EUR duizend)				
	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Totaal
31/12/2012	37.238	27.650	16.038	18.421	99.348
31/12/2013	37.062	44.185	8.922	18.306	108.475

Jaarlijks wordt door het management geverifieerd of de goodwill aan enige waardevermindering is blootgesteld, in overeenstemming met de waarderingsregels in toelichting F2. De recupereerbare waarde van de kasstroomgenererende entiteiten waaraan goodwill werd toegekend, werd bepaald met een berekening van de waarde-in-gebruik gebaseerd op een 'discounted cash-flow'-model en vertrekkende van de operationele plannen van de Groep die vijf jaar vooruit kijken. Voor macro-economische parameters zoals deviezen- en metaalkoersen worden in deze test de op dat ogenblik geldende marktvoorwaarden gehanteerd. Het in 2013 opgestelde model was gebaseerd op een gemiddelde aanslagvoet van 25% (ook 25% in 2012) voor de inkomstenbelasting en een gemiddelde gewogen kapitaalkost na belastingen van 8,5% (zoals in 2012). Deze ratio's sluiten aan bij de verwachtingen van de evolutie van de effectieve belastingvoet en de kapitaalstructuur van de Groep. De terminale waarde in het discounted cash-flow model is gebaseerd op een perpetuele groei van gemiddeld 2% (zoals in 2012). De inflatie percentages zijn gebaseerd op de indicaties van nationale en internationale instellingen, zoals de NBB en de ECB.

F16 Materiële vaste activa

(EUR duizend)

	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrusting	Meubilair en rollend materieel	Overige materiële vaste activa	Vaste activa in aanbouw en voorafbetalingen	Totaal
Begin van het vorige boekjaar						
Brutowaarde	640.870	1.396.322	184.475	28.414	94.655	2.344.736
Gecumuleerde afschrijvingen	-338.169	-991.926	-126.055	-24.250		-1.480.400
Nettoboekwaarde begin van het vorige boekjaar	302.701	404.396	58.420	4.164	94.655	864.336
aankoop door bedrijfsacquisities	42	6.898	569		128	7.636
. Toevoegingen	32.530	48.246	10.911	566	135.611	227.864
. Verkopen	-86	-3.365	-1.645	-273	53	-5.316
. Afschrijvingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')	-27.322	-92.567	-16.539	-967		-137.395
. Nettowaardeverminderingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')	-8.377	-18.785	-728			-27.890
. Omrekeningsverschillen	-1.749	-5.035	-1.022	-310	-657	-8.774
. Andere wijzigingen	23.268	71.806	8.456	994	-112.719	-8.195
Per einde van het vorige boekjaar	321.008	411.595	58.420	4.174	117.070	912.268
waarvan leasing	1.565		87			1.652
Brutowaarde	691.172	1.473.474	186.519	30.379	117.070	2.498.615
Gecumuleerde afschrijvingen	-370.164	-1.061.879	-128.099	-26.204		-1.586.346
Nettoboekwaarde begin van het boekjaar	321.008	411.595	58.420	4.174	117.070	912.268
Leasing						
aankoop door bedrijfsacquisities		2.872				2.872
. Toevoegingen	7.886	36.030	10.077	187	212.610	266.790
. Verkopen	-2.223	-810	-884	-74	-2.661	-6.653
. Afschrijvingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')	-28.341	-93.751	-16.829	-553		-139.474
. Nettowaardeverminderingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')	-2.893	-454	-54		0	-3.402
. Omrekeningsverschillen	-9.233	-16.149	-2.362	-559	-5.487	-33.790
. Andere wijzigingen	40.967	96.666	10.964	460	-149.105	-49
Per einde van het boekjaar	327.171	435.999	59.332	3.633	172.427	998.563
waarvan leasing	1.447	0	82			1.529
Brutowaarde	715.044	1.528.248	192.939	29.965	172.427	2.638.623
Gecumuleerde afschrijvingen	-387.874	-1.092.249	-133.606	-26.332		-1.640.060
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	327.171	435.999	59.332	3.633	172.427	998.563
Leasing						
Brutowaarde	2.406	59	140			2.606
Gecumuleerde afschrijvingen	-960	-59	-58			-1.077
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	1.447	0	82			1.529

De niet-onderhoudsgerelateerde toevoegingen aan de materiële vaste activa zijn gestegen in het segment Catalysis. Dit is een gevolg van de uitbreiding van de productiecapaciteit voor toepassingen voor lichte motoren en zwaardere dieselmotoren in Azië en Europa en tenslotte wegens de uitbouw van technische onderzoekscentra in Japan en Brazilië. De investeringen in Energy Materials waren eveneens hoger met investeringen in extra capaciteit voor kathodematerialen in Zuid-Korea en China en de opbouw van een nieuwe precursorenfabriek in Zuid-Korea. In het segment Recycling bleven de investeringen op een hoog niveau als gevolg van de uitbreiding van de bemonsteringsinstallaties en de nieuwe water- en gaszuiveringsinstallaties in Hoboken in België. Investeringen in het segment Performance Materials bleven stabiel.

De lijn 'Andere wijzigingen' bevat voornamelijk de overdrachten van materiële vaste activa in aanbouw naar de andere categorieën van materiële vaste activa.

Er rusten geen noemenswaardige hypotheek of beperkingen op de eigendomsrechten op de materiële vaste activa, uitgezonderd diegene vermeld in toelichting F35.

F17 Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode

De deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode bestaan uit de volgende dochterondernemingen of joint ventures:

DEELNEMINGEN OPGENOMEN VOLGENS DE VERMOGENSMUTATIEMETHODE

	Land	Functionele waarderingsmunt	Deelnemings- percentage 2012	Deelnemings- percentage 2013
GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN				
Ganzhou Yi Hao Umicore Industries	China	CNY	40,00	40,00
IEQSA	Peru	PEN	40,00	40,00
Element Six Abrasives	Luxemburg	USD	40,22	40,22
Jiangmen Chancsun Umicore Industry Co., Ltd.	China	CNY	40,00	40,00
Todini	Italië	EUR	48,00	48,00
JOINT VENTURES				
ICT Japan	Japan	JPY	50,00	0,00
ICT USA	VS	USD	50,00	0,00
Ordeg	Zuid-Korea	KRW	50,00	50,00
Rezinal	België	EUR	50,00	50,00
SolviCore GmbH & Co KG	Duitsland	EUR	50,00	50,00
SolviCore Management GmbH	Duitsland	EUR	50,00	50,00
BeLife	België	EUR	49,00	49,00
BeLife intermediate	België	EUR	51,00	51,00

Het kapitaal van de joint venture Ordeg (Zuid-Korea) werd verhoogd met een bedrag van EUR 7,5 miljoen.

De bewegingen in andere reserves hebben veelal betrekking op de wijzigingen in de 'te bereiken doel'-plannen. Deze wijzigingen komen voort uit wijzigingen in actuariële parameters bij Element Six Abrasives en bij Solvicore. Voorts werden de reserves beïnvloed door wijzigingen in kasstroom-indekingsreserves bij Rezinal.

	(EUR duizend)		
	Nettoboekwaarde	Goodwill	Totaal
Begin van het boekjaar	166.928	47.088	214.017
. Kapitaalsverhoging	7.573		7.573
. Resultaat van het boekjaar	-511		-511
. Dividenden	-14.331		-14.331
. Aankoop			
. Verkopen			
. Bewegingen in overige reserves	381		381
. Omrekeningsverschillen	-4.897	-697	-5.594
. Overboekingen	-143		-143
Per einde van het boekjaar	155.001	46.390	201.390
waarvan joint ventures	64.451	355	62.806

Het deel van Umicore in de totale balans en resultatenrekening van de geassocieerde ondernemingen zou het volgende geweest zijn:

	(EUR duizend)	
	31/12/12	31/12/13
Activa	230.903	220.395
Schulden	106.261	109.314
Omzet	299.397	277.239
Nettoresultaat	13.849	1.426

Het deel van Umicore in de totale balans van de joint ventures zou het volgende geweest zijn:

	(EUR duizend)	
	31/12/12	31/12/13
Vlottende activa	112.843	90.529
Vaste activa	24.438	27.158
Vlottende passiva	65.685	44.369
Vaste passiva	7.853	7.279

Het deel van Umicore in de resultatenrekening van de joint ventures zou het volgende geweest zijn:

	(EUR duizend)	
	31/12/12	31/12/13
Bedrijfsresultaat	12.634	-167
Financiële resultaat	-1.359	-1.069
Belastingen	-2.906	-700
Aandeel van de Groep in het resultaat	8.369	-1.936

F18 Financiële activa beschikbaar voor verkoop en leningen

	(EUR duizend)	
	Financiële activa beschikbaar voor verkoop	Leningen toegekend op lange termijn
FINANCIELE VASTE ACTIVA		
Begin van het vorige boekjaar	47.730	1.095
. Toename	0	87
. Afname	70	3.858
. Geboekte waardeverminderingen (opgenomen in 'Opbrengsten van andere financiële activa')	-399	-7
. Terugneming van bijzondere waardeverminderingen (opgenomen in 'Opbrengsten van andere financiële activa')	505	0
. Omrekeningsverschillen	-19	54
. Reële waarde opgenomen in het eigen vermogen	-10.788	0
. Andere wijzigingen	6	0
Per einde van het vorige boekjaar	37.105	5.087
. Perimeterwijzigingen		
. Toename	190	41
. Afname	-12	-7
. Geboekte waardeverminderingen (opgenomen in 'Opbrengsten van andere financiële activa')	-3.967 (a)	0
. Omrekeningsverschillen	-29	-149
. Reële waarde opgenomen in het eigen vermogen	-12.102 (b)	0
. Andere wijzigingen		
Per einde van het boekjaar	21.183	4.971
FINANCIELE VLOTTENDE ACTIVA		
Per einde van het vorig boekjaar	3	4.960
. Perimeterwijzigingen	0	-131
. Toename	0	1.100
. Geboekte waardeverminderingen (opgenomen in 'Opbrengsten van andere financiële activa')	-3	0
. Omrekeningsverschillen	0	-4
. Andere wijzigingen	0	8
Per einde van het boekjaar	0	5.933

(a) Betreft voornamelijk de bijzondere waardeverminderingen op de Nyrstar obligaties en Pangaea.

(b) Betreft voornamelijk de aanpassing aan reële waarde op de participatie in Nyrstar en Pangaea.

F19 Stocks

(EUR duizend)

	31/12/12	31/12/13
ANALYSE VAN DE VOORRADEN		
Basisproducten met metaaldekking, brutowaarde	1.053.766	962.710
Basisproducten zonder metaaldekking, brutowaarde	143.951	129.497
Verbruiksgoederen, brutowaarde	80.377	64.402
Waardeverminderingen	-59.844	-59.084
Betaalde voorschotten	11.047	1.866
Bestellingen in uitvoering	5.811	6.869
Totaal voorraden	1.235.108	1.106.259

De waarde van de voorraden is gedaald met EUR 128,8 miljoen. Dit is vooral te wijten aan lagere hoeveelheden en lagere metaalprices. Met betrekking tot de permanente metaalvoorraad werden bijzondere waardeverminderingen geboekt ten belope van EUR 1,5 miljoen.

Indien men zou rekening houden met de metaal- en deviezenkoersen op het ogenblik van de afsluiting, zou de waarde van de metalen in de inventaris ongeveer EUR 707,4 miljoen hoger zijn dan de huidige boekwaarde. Echter, het merendeel van deze voorraden kan niet gerealiseerd worden, omdat ze vastzitten in productie- en commerciële cycli.

Er rusten geen noemenswaardige hypotheek of beperkingen op de eigendom van de voorraden.

F20 Handels- en overige vorderingen

(EUR duizend)

	Toelichting	31/12/12	31/12/13
OP MEER DAN ÉÉN JAAR			
Garanties en deposito's		8.304	8.193
Overige vorderingen op meer dan 1 jaar		8.261	7.662
Personeelsvoordelen		453	483
Totaal		17.018	16.338
OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR			
Handelsvorderingen (bruto)		671.963	622.472
Handelsvorderingen (waardeverminderingen)		-10.202	-8.275
Overige vorderingen (bruto)		82.782	71.488
Overige vorderingen (waardeverminderingen)		-6.905	-5.801
Te ontvangen interesten		124	92
Reële waarde van te vorderen financiële instrumenten voor kasstroomafdekking	F33	8.452	9.248
Reële waarde van te vorderen andere financiële instrumenten	F33	8.437	6.863
Overlopende rekeningen		33.726	20.324
Totaal		788.377	716.412

Handelsvorderingen op ten hoogste één jaar zijn gedaald met EUR 72,0 miljoen. Deze daling is in grote mate te wijten aan de verlaagde activiteit.

De afname in andere vorderingen op ten hoogste één jaar is te wijten aan BTW-vorderingen.

Overige vorderingen op meer dan één jaar bevatten een bedrag van EUR 6.240 duizend met betrekking tot 'recht op terugbetaling' binnen het kader van medische kosten dat Umicore Frankrijk heeft overgenomen van Nyrstar Frankrijk in 2007, dewelke Nyrstar Frankrijk zal compenseren tijdens de levensduur van deze schulden (zie ook nota F27 over Personeelsvoordelen).

(EUR duizend)

	Totaal	Niet vervallen	Vervallen tussen			
			0-30 dagen	30-60 dagen	60-90 dagen	>90 dagen
UITSTAANDE BALANS VAN HET VORIGE BOEKJAAR						
Handelsvorderingen (uitgezonderd dubieuze debiteuren) - bruto	660.721	559.568	75.475	17.316	1.420	6.941
Overige vorderingen (bruto)	82.781	76.421	4.050	897	19	1.394
UITSTAANDE BALANS VAN HET BOEKJAAR						
Handelsvorderingen (uitgezonderd dubieuze debiteuren) - bruto	612.390	513.422	67.360	13.738	2.939	14.933
Overige vorderingen (bruto)	71.487	69.219	520	1.261	-187	674

Kredietrisico - handelsvorderingen

(EUR duizend)

	Handelsvorderingen (bruto)	Overige vorderingen (bruto)	Totaal
BEGIN VAN HET VORIGE BOEKJAAR	-12.309	-7.508	-19.813
. Perimeterwijzigingen			
. Waardeverminderingen erkend in resultaat	-994		-994
. Terugneming waardevermindering	977	504	1.481
. Afboeken waardevermindering met de brutowaarde	1.498		1.498
. Andere wijzigingen	89	97	186
. Omrekeningsverschillen	538	3	541
Per einde van het vorige boekjaar	-10.202	-6.905	-17.105
BEGIN VAN HET BOEKJAAR	-10.202	-6.905	-17.105
. Perimeterwijzigingen	70		70
. Waardeverminderingen erkend in resultaat	-2.849	-462	-3.311
. Terugnemingen waardeverminderingen	3.346	1.558	4.904
. Afboeken waardevermindering met de brutowaarde	43		43
. Andere wijzigingen	413	-3	410
. Omrekeningsverschillen	899	10	909
Per einde van het boekjaar	-8.282	-5.802	-14.082

In principe gebruikt Umicore kredietverzekering om het kredietrisico betreffende de handelsvorderingen te beperken. Twee kredietpolissen zijn afgesloten met twee verschillende verzekeraars. Op groepsniveau zijn EUR 375 miljoen handelsvorderingen gedekt door een polis waarbij de schadeloosstelling in geval van niet-betaling oploopt tot 95% met een jaarlijkse maximale limiet van EUR 20 miljoen. De andere polis dekt EUR 102 miljoen handelsvorderingen met een wereldwijde jaarlijkse aftrek van EUR 5 miljoen en een jaarlijkse maximale limiet van EUR 50 miljoen.

Tenslotte functioneren sommige van onze bedrijven zonder kredietverzekering, maar worden in plaats daarvan kredietlimieten ingesteld gebaseerd op financiële informatie en kennis van de activiteiten. Deze kredietlimieten worden goedgekeurd door het management.

F21 Uitgestelde belastingactiva en -passiva

(EUR duizend)

31/12/2012 31/12/2013

BELASTINGACTIVA EN -PASSIVA

Belastingvorderingen van het jaar					29 861	33 227
Uitgestelde belastingactiva					91 772	90 530
Belastingsschulden van het jaar					-35 519	-64 696
Uitgestelde belastingpassiva					-36 417	-28 164

	Activa		Passiva		Netto	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Per einde van het vorige boekjaar	88.491	91.772	-46.089	-36.417	42.402	55.355
Uitgestelde belastingen geboekt in de resultatenrekening	2.509	3.567	-3.463	7.537	-954	11.104
Uitgestelde belastingen geboekt in het eigen vermogen	1.998	715	12.946	848	14.945	1.563
Aankoop door bedrijfsacquisities	508	-2.259		0	508	-2.259
Omrekeningsverschillen	-1.720	-3.820	105	430	-1.615	-3.390
Overboekingen	-16	561	83	-562	67	
Andere wijzigingen	3	-6	0	0	3	-6
Per einde van het boekjaar	91.772	90.530	-36.417	-28.164	55.355	62.366
UITGESTELDE BELASTINGEN VOOR ELK TYPE VAN TIJDELIJKE VERSCHILLEN						
Immateriële vaste activa	13.244	14.931	-14.259	-16.302	-1.015	-1.371
Goodwill van volledige geconsolideerde participaties	186	174	-1.515	-1.657	-1.329	-1.483
Materiële vaste activa	4.595	4.379	-22.925	-21.998	-18.330	-17.619
Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	0	0	0	0	0	0
Handels- en overige vorderingen op meer dan één jaar	414	339	-3.075	-3.318	-2.661	-2.972
Voorraden	27.462	22.187	-36.294	-26.720	-8.832	-4.533
Handels- en overige vorderingen op ten hoogste één jaar	12.455	6.052	-5.243	-6.808	7.212	-756
Eigen vermogen	93	95	-6.979	-6.447	-6.886	-6.352
Financiële schulden op lange termijn en overige schulden	448	331	-1.483	-1.335	-1.035	-1.004
Voorzieningen voor personeelsvoordelen op lange termijn	49.761	50.725	-412	-975	49.349	49.750
Voorzieningen voor leefmilieu op lange termijn	19.289	19.120	-2.749	-2.828	16.540	16.292
Voorzieningen voor overige risico's en kosten op lange termijn	7.970	7.673	-942	-612	7.028	7.061
Financiële schulden op korte termijn	339	2.015	0	0	339	2.015
Voorzieningen voor leefmilieu op korte termijn	4.510	5.135	-153	0	4.357	5.135
Voorzieningen voor overige risico's en kosten op korte termijn	2.885	3.622	-161	-51	2.724	3.571
Handels- en overige schulden	15.919	13.664	-15.106	-2.532	813	11.132
Totale uitgestelde belastingen voor tijdelijke verschillen	159.570	150.442	-111.296	-91.583	48.274	58.859
Over te dragen verliezen	62.580	47.923			62.580	47.923
Investeringsaftrek	5.023	3.771			5.023	3.771
Over te dragen notionele interesten	17.506	10.425			17.506	10.425
Over te dragen belaste inkomsten	1.603	1.117			1.603	1.117
Overige	-1.428	-670			-1.428	-670
Niet-geboekte uitgestelde belastingen	-78.203	-59.059			-78.203	-59.059
Totaal belastingactiva/-passiva	166.651	153.949	-111.296	-91.583	55.355	62.366
Compensatie van activa en passiva binnen dezelfde juridische entiteit	-74.879	-63.419	74.879	63.419	0	0
Nettobedrag	91.772	90.530	-36.417	-28.164	55.355	62.366

	2012	2013	2012	2013
	Basis	Basis	Belasting	Belasting
BEDRAG AAN AFTEKREKBARE TIJDELIJKE VERSCHILLEN, FISCALE VERLIEZEN EN BELASTINGKREDIETEN WAARVOOR GEEN BELASTINGSACTIVA WERDEN GEBOEKT				
Vervaldatum zonder tijdslijm	241.120	207.629	78.203	59.059

De bewegingen van de tijdelijke verschillen zijn geboekt in de resultatenrekening uitgezonderd deze komende van bewegingen die direct geboekt zijn in 'componenten van niet gerealiseerd resultaten'.

De grote bewegingen in uitgestelde belastingen direct geboekt in 'componenten van niet gerealiseerd resultaten' zijn uitgestelde belastingen die het gevolg zijn van tijdelijke verschillen in de lijnen 'Handels - en overige schulden op ten hoogste één jaar' (negatieve impact ten belope van EUR 321 duizend) en 'Voorzieningen voor personeelsvoordelen' (positieve impact van EUR 1.851 duizend).

Uitgestelde belastingactiva worden enkel geboekt in de mate dat het gebruik ervan waarschijnlijk is, m.a.w indien belastbare inkomsten verwacht worden in toekomstige perioden. De Groep gaat uit van een gebruik van uitgestelde belastingactiva over een periode van 5 tot 10 jaar. De werkelijke belastingresultaten in toekomstige perioden kunnen afwijken van de gemaakte schattingen op het moment dat de uitgestelde belastingen werden geboekt.

Niet geboekte uitgestelde belastingen op de activa voor een bedrag van EUR 59.059 duizend komen voornamelijk voort uit fiscale verliezen (EUR 39.367 duizend), overgedragen notionele interesten (EUR 10.425 duizend), overgedragen vrijgestelde dividenden (EUR 1.060 duizend), investeringsaftrek (EUR 3.771 duizend) en tijdelijke verschillen op materiële vaste activa (EUR 3.753 duizend).

In overeenstemming met IAS 12, werden geen uitgestelde belastingpassiva geboekt op de niet-belaste reserves van de Belgische vennootschappen omdat het management bevestigt dat deze belastingpassiva niet zullen gerealiseerd worden in de nabije toekomst. Deze belastingpassiva zouden potentieel EUR 56 miljoen kunnen bedragen.

F22 Kas en kasequivalenten

	(EUR duizend)	
	31/12/12	31/12/13
KAS EN KASEQUIVALENTEN		
Beleggingen op korte termijn bij banken	11.826	13.636
Beleggingen op korte termijn (andere)	142	-21
Financiële instellingen, liquide middelen en andere kasequivalenten	119.458	85.630
Totaal kas en kasequivalenten	131.427	99.245
krediet op bankrekeningen	439	932
(inbegrepen in financiële schulden op ten hoogste één jaar op de balans)		
Nettokas en -kasequivalenten zoals in de kasstromentabel	130.988	98.313

Alle kas en kasequivalenten zijn volledig beschikbaar voor de Groep.

Een voorzichtig management van het liquiditeitsrisico veronderstelt het aanhouden van voldoende liquide middelen en verhandelbare effecten, het beschikbaar zijn van financiering door een deugdelijk bedrag aan contractueel vastgelegde kredietlijnen en de mogelijkheid om marktposities te sluiten. Door het dynamische karakter van de onderliggende transacties, behoudt de Groep de flexibiliteit van de financiering door het beschikbaar houden van vastgelegde kredietlijnen.

Een overschot aan liquiditeiten wordt belegd voor zeer korte termijn en dit gespreid over een beperkt aantal kredietwaardige bankrelaties.

F23 Valuta omrekeningsverschillen en andere reserves

(EUR duizend)

	Financiële vaste activa reserves	Kas- stroom- indek- kings- reserves	Latente belastingen recht- streeks opgeno- men in het eigen vermogen	Personeels- voordelen na uitdiensttre- ding, voortko- menende uit veranderingen in actuariële parameters	Reserves voor op aandelen gebaseerde vergoe- dingen	Omreke- nings- verschillen	Totaal
Begin van het vorige boekjaar	23.674	-3.461	18.440	-79.771	31.620	-34.121	-43.620
Resultaat rechtstreeks opgenomen in het eigen vermogen	-10.788	-3.410	18.829	-57.025	5.325		-47.069
Winst (verlies) rechtstreeks afgeboekt uit het eigen vermogen		10.834	-4.063				6.771
Transfer van/naar overgedragen resultaten				655	-7.197		-6.542
Perimeterwijzigingen				43			43
Andere wijzigingen							
Omrekeningsverschillen		-24	32	370		-11.980	-11.602
Per einde van het vorige boekjaar	12.886	3.939	33.237	-135.728	29.748	-46.101	-102.020
Begin van het vorige boekjaar	12.886	3.939	33.237	-135.728	29.748	-46.101	-102.020
Resultaat rechtstreeks opgenomen in het eigen vermogen	-12.102	6.306	-725	-2.701	4.337		-4.884
Winst/verlies rechtstreeks afgeboekt uit het eigen vermogen		-4.459	1.779				-2.680
Transfer van/naar overgedragen resultaten				4	-1.538		-1.534
Wijzigingen in boekhoudkundige regels				-1.296			-1.296
Perimeterwijzigingen							
Andere wijzigingen				-11			-12
Omrekeningsverschillen		67	-100	1.389		-56.368	-55.012
Per einde van het boekjaar	784	5.853	34.191	-138.343	32.547	-102.469	-167.437

Hieronder volgt de detail van het aandeel van de Groep in de valuta omrekeningsverschillen en andere reserves:

Winsten en verliezen opgenomen in de componenten van niet-gerealiseerde resultaten op financiële activa beschikbaar voor verkoop hebben betrekking op de reële waardeaanpassing van de Nyrstar aandelen en de investering in Pangaea (zie toelichting F18, Financiële activa beschikbaar voor verkoop en leningen).

De nettowinsten opgenomen in de componenten van niet-gerealiseerde resultaten betreffende kasstroomindekkingen (EUR 6.306 duizend) zijn de veranderingen in reële waarde van nieuwe of bij de opening bestaande kasstroomindekkingsinstrumenten, maar die nog niet vervallen zijn op jaareinde. De nettowinsten afgeboekt uit het eigen vermogen (EUR 4.459 duizend) zijn de reële waarde van de kasstroomindekkingsinstrumenten die bestonden bij de opening en die vervielen tijdens het jaar. Een winst van EUR 17,6 miljoen werd gerealiseerd via de resultatenrekening bij het vervallen van kasstroomindekkingscontracten.

Nieuwe netto actuariële verliezen op de 'te bereiken doel'-plannen na uitdiensttreding werden weergegeven in de componenten van niet-gerealiseerde resultaten voor EUR 2.701 duizend. De invoering van IAS 19 (herzien) heeft een impact gehad van EUR 1.296 duizend op de componenten van niet-gerealiseerde resultaten.

De toekenning van het optieplan van 2013 heeft geleid tot een toename van de reserve voor op aandelen gebaseerde vergoedingen van EUR 4.337 duizend (zie toelichting F10, Bezoldigingen en aanverwante voordelen). EUR 1.538 duizend werden getransfereerd naar het overgedragen resultaat als gevolg van de uitoefening van aandelen opties.

De wijziging in omrekeningsverschillen is vooral te wijten aan de depreciatie van de ZAR, CNY, USD, BRL, KRW, NOK, ARS, PEN, INR, CAD en JPY tegenover de EUR.

F24 Financiële schulden

(EUR duizend)

	Bankleningen op lange termijn	Overige langetermijnleningen	Totaal		
OP MEER DAN ÉÉN JAAR					
Begin van het vorige boekjaar	20.001	3.879	23.878		
. Afname	0	-1.007	-1.007		
. Overboekingen	-20.000	-10	-20.010		
Per einde van het vorige boekjaar	0	2.862	2.861		
. Toename	20.000	4.229	24.229		
. Afname	0	-689	-689		
. Omrekeningsverschillen	0	-3	-3		
. Overboekingen	0	-2	-2		
Per einde van het boekjaar	20.000	6.397	26.396		
	Bankleningen op lange termijn	Overige langetermijnleningen	Totaal		
OP MEER DAN ÉÉN JAAR DIE BINNEN HET JAAR VERVALLEN					
Per einde van het vorige boekjaar	100.000	930	100.930		
. Toename/afname	-100.000	-250	-100.250		
Per einde van het boekjaar	0	680	680		
	Bankleningen op korte termijn	krediet op bankrekeningen	Korte termijn lening: commercial paper	Overige leningen	Totaal
OP TEN HOOGSTE EEN JAAR					
Per einde van het vorige boekjaar	32.387	438	213.565	3.727	250.117
. Toename / afname (inclusief omrekeningsverschillen)	40.164	493	-7.771	4.156	37.042
Per einde van het boekjaar	72.551	932	205.794	7.882	287.159

Niettegenstaande de EUR 78,8 miljoen aan netto-inkoop van eigen aandelen, is de netto financiële schuld van de Groep afgenomen met EUR 7 miljoen, vooral ten gevolge van de positieve operationele kasstroom in 2013.

De leningen bij de bank bestaan vooral uit:

- een langetermijnbanklening van EUR 20 miljoen met vervaldag in 2018. De reële waarde bedroeg EUR 19,9 miljoen op 31 december 2013 op basis van de DCF methode.
- kortetermijnleningen van EUR 72,6 miljoen. De vervaldagen van deze bankleningen zijn erg kort en worden beslist in functie van de behoeftes van het thesaurie-departement en marktcondities, als onderdeel van hun dagelijks beheer van de thesaurie-operaties.

EUR 205,8 miljoen 'Commercial Paper' met een termijn onder één jaar zijn inbegrepen in de financiële schulden op ten hoogste één jaar.

Op 31 december 2013 waren er geen voorschotten op de kredietfaciliteit van EUR 250 miljoen met een Syndicaat van Banken, vervallend in juli 2016, evenmin op nieuwe kredietfaciliteit van EUR 215 miljoen met een Syndicaat van Banken, vervallend in september 2018.

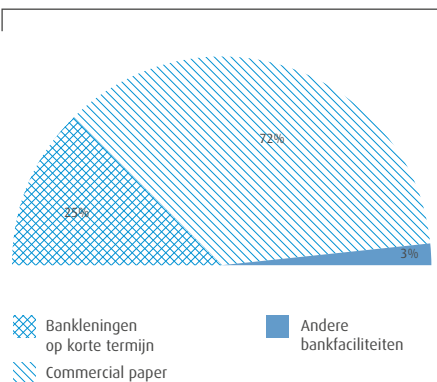
De voorvermelde kredietfaciliteiten met een Syndicaat van Banken verplichten de Groep om te voldoen aan standaard financiële covenanten.

Umicore heeft geen convenant overtreden noch in 2013 noch in vorige jaren.

De langetermijnleningen bevatten voornamelijk schulden in euro, behalve voor EUR 4,1 miljoen, die oorspronkelijk een JPY lening is.

De nettoverhouding eigen vermogen/vreemd vermogen (net gearing ratio) op het einde van 2013 bedroeg 11,1% (11,0% in 2012) en is helemaal binnen de vooropgestelde limieten van de kapitaalstructuur van de Groep.

BRUTO UITSTAANDE SCHULD

(EUR duizend)

	EUR Euro	USD US Dollar	Overige munten	Totaal
Uitsplitsing van de schulden per munteenheid (inclusief die die vervallen binnen het jaar)				
Bankkredieten	20.000			20.000
Overige leningen	2.848	81	4.147	7.076
Financiële schulden op lange termijn (inclusief die die vervallen binnen het jaar)	22.848	81	4.147	27.076

(EUR duizend)

	2012	2013
Financiële schulden op meer dan één jaar	2.861	26.396
Financiële schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	100.930	680
Financiële schulden op ten hoogste één jaar	250.117	287.159
Kas en kasequivalenten	-131.427	-99.245
Netto financiële schulden	222.481	214.990

(EUR miljoen)

	2012	2013
Netto financiële schuld	222,5	215,0
Eigen Vermogen	1.805,8	1.723,4
Totaal	2.028,3	1.938,4
Hefboomratio (%)	11,0	11,1

F25 Handels- en overige schulden

	Toelichting	31/12/12	31/12/13
(EUR duizend)			
OP MEER DAN EEN JAAR			
Handelsschulden		0	0
Overige schulden		4.639	4.461
Kapitaalsubsidies en overlopende rekeningen van kapitaalsubsidies		9.283	8.447
		13.922	12.908
OP TEN HOOGSTE EEN JAAR			
Handelsschulden		728.311	710.729
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen in uitvoering		21.564	17.937
Belastingen andere dan belastingen op het resultaat		16.664	8.796
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten		125.835	118.271
Overige schulden		18.067	16.639
Verschuldigde dividenden		7.518	7.485
Te betalen interesten		600	373
Reële waarde van verschuldigde financiële instrumenten voor kasstroomindekking	F33	4.535	3.382
Reële waarde van verschuldigde andere financiële instrumenten	F33	8.708	7.938
Overlopende rekeningen		90.559	75.218
		1.022.361	966.767

De handelsschulden zijn gedaald met EUR 55,6 miljoen, vooral door afgenomen volumes.

De belastingsschulden (andere dan inkomstbelastingen) betreffen vooral BTW schulden.

F26 Liquiditeit van de financiële schulden

Van het vorige boekjaar	Contractuele vervaldag					Totaal
	< 1 maand	1 - 3 maand	3 maand - 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar	
(EUR duizend)						
FINANCIËLE SCHULDEN						
Op ten hoogste een jaar						
Bankleningen op korte termijn	2.535	5.635	24.218			32.387
Krediet op bankrekeningen	219	220				439
Kortetermijnlening: commercial paper	213.565					213.565
Overige leningen	152	3.726	-152			3.726
Bankleningen op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen			100.000			100.000
Overige leningen op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	39	78	813			930
Op meer dan een jaar						
Bankleningen op meer dan één jaar						
Overige leningen op meer dan één jaar				2.861		2.861
HANDELS- EN OVERIGE SCHULDEN						
Op ten hoogste één jaar						
Handelsschulden	476.548	245.914	5.849			728.311
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen in uitvoering	3.324	11.645	6.595			21.564
Belastingen andere dan belastingen op het resultaat	18.089	-4.225	2.809			16.673
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	48.061	28.087	49.686			125.834
Overige schulden	4.293	11.742	2.032			18.067
Verschuldigde dividenden	7.518					7.518

(EUR duizend)

Van het vorige boekjaar	Contractuele vervaldag					Totaal
	< 1 maand	1 - 3 maand	3 maand - 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar	
Te betalen interesten	11	571	18			600
Reële waarde van verschuldigde financiële instrumenten kasstroomafdekking	2	499	3.326	708		4.535
Reële waarde van verschuldigde andere financiële instrumenten	3.100	3.811	1.797	0		8.708
Overlopende rekeningen	71.918	9.341	9.300			90.559
Op meer dan één jaar						
Handelsschulden						
Overige schulden					4.639	4.639
Kapitaalsubsidies en overlopende rekeningen van kapitaalsubsidies				1.354	7.929	9.283

(EUR duizend)

Van het boekjaar	Contractuele vervaldag					Totaal
	< 1 maand	1 - 3 maand	3 maand - 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar	
FINANCIËLE SCHULDEN						
Op ten hoogste één jaar						
Bankleningen op korte termijn	69.515	2.626	410			72.551
Krediet op bankrekeningen	932					932
Kortetermijnlening: commercial paper	50.840	20.206	134.748			205.794
Overige leningen		7.882				7.882
Bankleningen op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen						
Overige leningen op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	39	78	563			680
Op meer dan één jaar						
Bankleningen op meer dan één jaar				20.000		20.000
Overige leningen op meer dan één jaar				6.396		6.396
HANDELS- EN OVERIGE SCHULDEN						
Op ten hoogste één jaar						
Handelsschulden	470.663	219.383	20.683			710.729
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen in uitvoering	700	3.284	13.953			17.937
Belastingen andere dan belastingen op het resultaat	9.037	-871	630			8.796
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	44.777	26.709	46.785			118.271
Overige schulden	6.100	1.765	8.774			16.639
Verschuldigde dividenden	7.485	0	0			7.485
Te betalen interesten	14	356	3			373
Reële waarde schulden financiële instrumenten kasstroomafdekking	251	842	1.992	297		3.382
Reële waarde schulden andere financiële instrumenten	1.842	4.391	1.656	49		7.938
Overlopende rekeningen	61.907	7.226	6.086			75.218
Op meer dan een jaar						
Handelsschulden						
Overige schulden				2.031	2.429	4.461
Kapitaalsubsidies en overlopende rekeningen subsidies				1.745	6.702	8.447

F27 Voorzieningen voor personeelsvoordelen

De Groep heeft diverse wettelijke en feitelijke verplichtingen aangaande plannen met een 'te bereiken doel', voornamelijk met betrekking tot de Belgische, Franse en Duitse activiteiten. Het merendeel van deze plannen berekent de verplichtingen op basis van het verwachte eindsalaris.

(EUR duizend)

	Vergoedingen na uitdienst-treding - pensioenen en aanverwante	Vergoedingen na uitdienst-treding - overige	Vergoedingen loopbaan-beëindiging - bruggpensioenen en aanverwante	Andere langetermijn-personeel vergoedingen	Totaal
Per einde van het vorige boekjaar	186.721	22.379	33.207	16.669	258.975
. Wijzigingen in boekhoudkundige regels	1.164	0	-412	0	753
. Toename (inbegrepen in 'Bezoldigingen en personeelsvoordelen')	16.784	337	6.741	1.944	25.806
. Terugnemingen (inbegrepen in 'Bezoldigingen en personeelsvoordelen')	-1.101	-399	0	-343	-1.844
. Bestedingen (inbegrepen in 'Bezoldigingen en personeelsvoordelen')	-14.633	-469	-9.840	-1.528	-26.470
. Impact interestvoet en actualisering (inbegrepen in 'Financiële kosten')	6.492	652	653	473	8.270
. Omrekeningsverschillen	-473	-496	-60	-40	-1.069
. Overboekingen	-7	-368	530	-155	0
. Opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten	3.535	-85	0	0	3.451
. Andere wijzigingen	-8	-62	35	0	-35
Per einde van het boekjaar	198.474	21.489	30.855	17.020	267.837

(EUR duizend)

	Bewegingen		
	31/12/12	2013	31/12/13
België	39.688	4.309	43.997
Frankrijk	27.476	184	27.660
Duitsland	173.933	8.660	182.593
Subtotaal	241.097	13.153	254.250
Overige entiteiten	17.878	-4.291	13.587
Totaal	258.975	8.862	267.837

(EUR duizend)

Recht op terugbetaling

Per einde van het vorige boekjaar	6.674
Feitelijke terugbetaling	-407
Verwacht rendement	210
Actuariële winsten en verliezen op terugbetalingsrechten	-237
Per einde van het boekjaar	6.240

Bovenstaande tabel geeft de waarden van en de bewegingen op de voorzieningen voor personeelsvoordelen van de dochterondernemingen, die onder de integrale consolidatiemethode opgenomen zijn, weer. Er is een verschil tussen de bedragen op de lijn 'opgenomen in eigen vermogen' en de bedragen weergegeven in toelichting F23, daar deze bijlage eveneens de waarden van de geassocieerde ondernemingen en de joint ventures, opgenomen in de consolidatie volgens de vermogensmutatiemethode, bevat.

Zoals beschreven in nota F20 werd er een vordering op meer dan één jaar geboekt als 'recht op terugbetaling' binnen het kader van medische kosten die Umicore Frankrijk heeft overgenomen van Nyrstar Frankrijk in 2007, dewelke Nyrstar Frankrijk zal compenseren gedurende de levensduur van deze schulden. Wanneer er een verandering voorkomt in deze schulden zal deze verandering het recht op terugbetaling onder de langetermijnvorderingen op dezelfde manier beïnvloeden. Als de verandering van de periode gerelateerd is met de verandering van de actuariële veronderstellingen, worden zowel de schulden als de activa aangepast langs de geconsolideerde staat van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van de Groep.

De hierna volgende toelichtingen onder IAS 19 werden overgenomen uit de verslagen opgemaakt door externe actuarissen.

Umicore's 'te bereiken doel'-pensioenplannen voor de 3 belangrijkste landen zijn als volgt:

België Karakteristieken van de 'te bereiken doel'-plannen

Umicore-bedrijven in België hanteren 'te bereiken doel'-plannen die pensioenvoordelen geven welke afhankelijk zijn van het salaris, leeftijd en anciënniteit. Deze pensioenplannen vertegenwoordigen verplichtingen verbonden aan het 'te bereiken doel'-plan van EUR 163,1 miljoen en activa van EUR 119,1 miljoen. Ze voorzien in een forfaitaire betaling op pensioering en voordelen in geval van overlijden of onbekwaamheid voorafgaand het pensioen.

Financiering

De plannen worden extern gefinancierd door ofwel verzekeringsmaatschappijen of onafhankelijke instellingen die pensioenplannen beheren ('IORP'). Voor de IORP worden de noodzakelijke deugdelijk bestuurprocessen inzake risicobeheer toegepast. Eén van de risicomaatregelen is om regelmatig een 'Continuïteitstest' uit te voeren waarbij de gevolgen van strategische investeringsbeleiden geanalyseerd worden inzake risico-en rendementprofielen en solvabiliteitsmaatregelen. Een verklaring van investeringsprincipes en het financieringsbeleid worden hieruit afgeleid. Het is de bedoeling om een goed gediversifieerd toewijzing van activa te verkrijgen om zo het risico te beheersen.

Reële waarde van planactiva

De reële waarden van aandelen- en schuldinstrumenten worden op basis van de beurskoersen op actieve markten bepaald (Niveau 1 reële waardeclassificatie). De plannen houden geen directe positie in van Umicore-aandelen of -obligaties, evenmin bezitten ze eigendommen gebruikt door een entiteit van Umicore. De beleggingen zijn goed gediversifieerd zodat het falen van enige belegging geen materiële invloed zou hebben op het globale niveau van activa.

Duitsland Karakteristieken van de 'te bereiken doel'-plannen

De personeelsvoordelen na uitdiensttreding zijn voornamelijk niet-gefinancierde pensioenplannen van het type 'te bereiken doel', die voordelen verschaffen in geval van pensioen, onbekwaamheid en overlijden. Alle plannen zijn gebaseerd op het uiteindelijke of gemiddelde uiteindelijke salaris, behalve het uitgesteld compensatieplan. De voordelen van het uitgesteld compensatieplan zijn gebaseerd op de jaarlijkse omgezette salaris en zorgt voor een gegarandeerde interestvoet van 3,0% p.a. (6,0% p.a. voor salarisomzettingen voor 2014). De gezamenlijke pensioenplannen vertegenwoordigen verplichtingen aangaande de 'te bereiken doel'-plannen van EUR 189,9 miljoen en activa van EUR 7,3 miljoen.

Financiering

Zoals hierboven vermeld, zijn de personeelsvoordelen na uitdiensttreding voornamelijk niet-gefinancierde plannen. Een minderheid wordt gefinancierd door gewaarborgde herverzekeringscontracten.

Reële waarde van planactiva

Alle planactiva houden verband met gewaarborgde verzekeringscontracten en hebben geen beurskoers.

Frankrijk Karakteristieken van de 'te bereiken doel'-plannen

In Frankrijk zijn er 3 belangrijke 'te bereiken doel'-plannen in plaats.

- De pensioenplannen: bovenop de Staatsplannen, is het bedrijf wettelijk verplicht om een forfaitair bedrag te betalen aan de werknemers wanneer ze met pensioen gaan. De bedragen zijn gebaseerd op anciënniteit en basissalaris, volgens de collectieve arbeidsovereenkomst die van kracht is. Deze regeling omvat alle werknemers met een vast contract in het bedrijf.
- Het jubileumplan: een bedrag wordt uitbetaald op 20, 30, 35 en 40 jaar anciënniteit. Deze regeling geldt voor alle werknemers met een vast contract in het bedrijf.
- Het medisch plan: een werkgever betaalt een bijdrage voor hospitalisatieplannen voor gepensioneerden. Deze voordelen gaan over naar de echtgenoten wanneer de gepensioneerde overlijdt.

De gezamenlijke pensioenplannen vertegenwoordigen verplichtingen aangaande 'te bereiken doel'-plannen van EUR 29,5 miljoen en activa van EUR 1,8 miljoen.

Financiering

De financiering gebeurt via een algemeen EURO fonds van een levensverzekeringsmaatschappij. Dit fonds bestaat hoofdzakelijk uit vaste rentevoetobligaties (80%), aandelen (9%) en onroerend goed (4%) van hoge kwaliteit.

Reële waarde van planactiva

De reële waarden van aandelen- en schuldinstrumenten worden op basis van de beurskoersen op actieve markten bepaald.

Planinperking of -afwikkeling

Een herstructureringsplan vond plaats vanaf 18 december 2013. Dit betreft 13 leidinggevende werknemers en 25 niet-leidinggevende werknemers.

De belangrijkste risico's met betrekking tot de 'te bereiken doel'-plannen zijn:

- **De volatiliteit van de activa:** de plankosten worden aan de hand van een verdisconteringsvoet berekend, die refereert naar rendementen van bedrijfsobligaties. Indien de planactiva onder dit rendement presteren, zal dit een tekort creëren.
- **Wijzigingen in het rendement van obligaties:** een vermindering in het rendement van bedrijfsobligaties zal de planverplichtingen doen stijgen, hoewel dit gedeeltelijk gecompenseerd zal worden door een stijging van de waarde van de obligaties van het plan.
- **Salarisrisico:** het merendeel van de verplichtingen aangaande de 'te bereiken doel'-plannen worden berekend met referentie aan de toekomstige salarissen van de planleden. Hoger dan verwachte salarisverhogingen van planleden zullen dus leiden tot hogere verplichtingen.
- **Risico van levensduur:** alle pensioenplannen, met uitzondering van het uitgestelde compensatieplan vanaf 2014, voorziet lijfrenten die het risico van de levensduur met zich meebrengen, dwz het risico van een verlenging van de betalingsperiode door de verlenging van de levensduur. Het bedrijf hanteert cijfers van de levensverwachtingen die afhangen van het geboortjaar om dit risico in de pensioenverplichtingen te omvatten.
- **Risico van uitgaande kasstroom:** bij overlijden voor pensionering en door de te verschaffen voordelen bij werkonbekwaamheid is er een risico van uitgaande kasstroom voorafgaand aan de pensionering.
- **Wetgevingrisico:** indien de wet inzake de pensioenvoordelen wijzigt, kan dit leiden tot een wijziging in de verplichtingen.

Er zijn bijkomende risico's in Duitsland:

- Het risico bestaat dat de aanpassingen van de pensioenen die betaald worden door 'Pensionskasse Degussa' niet volledig wordt gedragen door de 'Pensionskasse'. Dit kan leiden tot een bijkomende niet-gefinancierde pensioenverplichting. Het risico werd beoordeeld en de verwachte bijkomende verplichting tot en met 2022 is inbegrepen in de pensioenverplichting.
- Het vorige uitgesteld compensatieplan voorziet een gegarandeerde interestvoet van 6,0% p.a. Dit doet het risico voor pensioenkosten stijgen bovenop het herleide salaris. Het plan werd op 31 december 2013 afgesloten en door een nieuw plan vervangen zonder aanzienlijk risico in dat opzicht.

Volgend risico's gelinkt aan België:

- Onder de Belgische wetgeving die van toepassing is op de 2e pijler van de pensioenplannen (de zogenaamde 'Wet Vandenbroucke'), moeten alle Belgische plannen met 'vaste bijdrage' onder IFRS beschouwd worden als 'te bereiken doel'-plannen. De wet Vandenbroucke verklaart dat in het kader van plannen met 'vaste bijdrage', de werkgever een minimum rendement van 3,75% moet garanderen op de bijdrage van de werknemers en 3,25% op de bijdrage van de werknemer.

(EUR duizend)

	2012	2013
WIJZIGING IN DE VERPLICHTINGEN VOOR PERSONEELVOORDELEN		
Verplichting bij het begin van het boekjaar	319.517	399.193
Wijzigingen in boekhoudkundige regels		-835
Kosten van diensten geleverd in het jaar	21.526	21.781
Interestkosten	14.782	13.250
Bijdragen van de planparticipanten	553	464
Planwijzigingen	899	0
Actuariële verliezen en winsten - wijzigingen in de demografische veronderstellingen	1.346	3.088
Actuariële verliezen en winsten - wijzigingen in de financiële veronderstellingen	59.602	27.421
Actuariële verliezen en winsten - ervaringsaanpassingen	5.515	5.274
Uitbetaalde voordelen	-24.241	-25.056
Betaalde onkosten	-75	-983
Nettotransfers in/uit (met inbegrip van het effect van eventuele bedrijfsacquisities/verkopen)	-62	3
Omrekeningsverschillen	-169	-2.843
Verplichting per einde van het boekjaar	399.193	440.757

	(EUR duizend)	
	2012	2013
VERANDERINGEN IN DE PLANACTIVA		
Reële waarde van de planactiva bij begin van het boekjaar	125.785	139.573
Wijzigingen in boekhoudkundige regels	0	-920
Verwacht rendement op de planactiva	5.434	4.586
Actuariële verliezen en winsten	5.834	31.125
Bijdragen van de werkgever	26.397	26.036
Bijdragen van de planparticipanten	553	464
Uitkeringen van het plan/bedrijf	-24.241	-25.056
Betaalde onkosten	-75	-1.057
Nettotransfers in/uit (met inbegrip van het effect van eventuele bedrijfsacquisities/verköpen)	1	0
Omrekeningsverschillen	-115	-1.797
Reële waarde van de planactiva per einde van het boekjaar	139.573	172.954
De pensioenplannen in België, Frankrijk, Liechtenstein, Nederland, USA, Japan en Noorwegen zijn geheel of gedeeltelijk gefinancierd met planactiva. Alle andere plannen zijn niet-gefinancierde plannen.		
	(EUR duizend)	
	2012	2013
BEDRAGEN OPGENOMEN IN DE BALANS		
Verplichtingen aangaande toegezegde pensioenrechten	399.193	440.757
Reële waarde van de planactiva van de fondsen	139.573	172.954
Tekort/overschot van gefinancierde plannen	259.620	267.803
Effecten van het activaplafond / verlieslatende verplichtingen		
Netto passiva/activa	259.620	267.803
COMPONENTEN VAN DE PENSIOENKOST		
Bedragen geboekt in de resultatenrekening van de periode		
Kosten van diensttijd van het jaar	22.485	21.781
Interestkost	14.782	13.250
Interestbaten van planactiva	-5.434	-4.586
Verwacht rendement op de terugbetalingsrechten	-261	-210
Herwaarderings van Andere langetermijnvoordelen	3.561	1.287
Administratieve kosten en belastingen	0	71
Totale pensioenkost opgenomen in de winst/verlies rekening	35.133	31.593
Bedragen opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten		
Gecumuleerde actuariële verliezen en winsten bij het begin van het boekjaar	55.906	110.872
Wijzigingen in boekhoudkundige regels		1.296
Actuariële verliezen en winsten van het boekjaar	54.872	3.689
Transfer van/naar overgedragen resultaten		
Minderheidsbelangen	669	-96
Actuariële winsten en verliezen van het recht op terugbetaling	1	
Andere wijzigingen	-698	7
Omrekeningsverschillen	121	-360
Totaal opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten door geconsolideerde ondernemingen	110.872	115.408
Actuariële verliezen en winsten van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	24.856	22.934
Totaal opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten	135.728	138.342
Herwaarderings (geboekt in de componenten van niet-gerealiseerde resultaten)		
Effect van wijzigingen in de demografische veronderstellingen	662	2.984
Effect van wijzigingen in de financiële veronderstellingen	57.477	27.284
Effect van ervaringsaanpassingen	4.767	4.205
Rendement op de planactiva (exclusief interestbaten)	-5.835	-31.100
Rendement op rechten op terugbetaling (exclusief interestbaten)	-826	237
Wijzigingen in activaplafond / verlieslatende verplichtingen	0	0
Totaal herwaarderings in de componenten van niet-gerealiseerde resultaten	56.245	3.610

De interestkost, het rendement op de planactiva en de impact door verdiscontering van de andere 'na dienstuittrekking voordelenplannen' worden geboekt onder de financiële resultaten in de resultatenrekening (zie toelichting F11). Alle andere elementen van de jaarlijkse kost worden geboekt onder het bedrijfsresultaat onder de rubriek 'bezoldigingen en personeelsvoordelen'.

De actuariële winsten van het jaar opgenomen in het eigen vermogen hebben hun oorsprong in een verandering van de verdisconteringsvoet op de pensioenplannen en verschillen tussen het verwachte en actuele rendement op de planactiva.

	2012	2013
VOORNAAMSTE ACTUARIËLE VERONDERSTELLINGEN		
Gewogen gemiddelde veronderstellingen ter bepaling van de verplichtingen per einde van het jaar		
Actualisatievoet (%)	3,29	3,38
Percentage van salarisverhogingen (%)	2,95	2,99
Percentage van de inflatie (%)	2,07	2,05
Percentage van pensioenverhogingen (%)	1,60	1,64
Gewogen gemiddelde veronderstellingen ter bepaling van de nettokost		
Actualisatievoet (%)	4,72	3,30
Verwachte toename van salarissen (%)	3,08	2,96
Percentage van de inflatie (%)	2,07	2,07
Percentage van pensioenverhogingen (%)	1,56	1,60
	2013	
	Reële waarde van alle planactiva	Reële waarde van planactiva met beurskoers
Planactiva		
Kas en kasequivalenten	4.517	4.419
aandeleninstrumenten	35.914	35.736
Schuldinstrumenten	64.751	63.291
Onroerend goed	8.132	8.068
Afgeleide financiële instrumenten		
Beleggingsfondsen		
Activa aangehouden door verzekeringsmaatschappijen	58.985	
Overige	656	607
Niet toegewezen activa		
Totaal planactiva	172.955	112.121

De veronderstellingen worden aanbevolen door de lokale actuarissen in lijn met IAS 19 (herzien). De standaardreferentie voor de Eurozone is de iBOXX AA Index opbrengst en gelijkaardige indici worden gebruikt voor de andere regio's. De tabellen voor de levensverwachting zijn specifiek voor elk land.

Andere planactiva zijn grotendeels geïnvesteerd in verzekeringscontracten en banktermijndeposito's. De veronderstelling inzake de verwachte langetermijnrendementsvoet op de activa is gedocumenteerd voor elk individueel plan zoals aanbevolen door de lokale actuarissen.

(EUR duizend)

2013

VERWACHTE KASSTROMEN VOOR VOLGENDE JAREN

Verwachte bijdragen van de werkgever	25.341
Verwachte totaal pensioenrechtenbetalingen	
Jaar 1	25.378
Jaar 2	19.243
Jaar 3	19.511
Jaar 4	20.971
Jaar 5	18.906
De volgende 5 jaren	102.020

F28 Aandelenoptieplannen toegekend door de onderneming

Plan	Vervaldatum	Uitoefening	Uitoefenprijs (EUR) (de uitoefeningsprijs kan hoger zijn in bepaalde landen)	Aantal opties dat nog uitgeoefend moet worden
ISOP 2006	02/03/2016	alle werkdagen van Euronext Brussels	22,55	92.000
			24,00	7.500
	02/03/2013		22,55	0
				99.500
ISOP 2007	16/02/2017	alle werkdagen van Euronext Brussels	26,55	168.500
			27,36	10.000
	16/02/2014		26,55	4.500
				183.000
ISOP 2008	14/04/2018	alle werkdagen van Euronext Brussels	32,57	205.250
			32,71	26.000
	14/04/2015		32,57	177.750
			32,71	1.250
				410.250
ISOP 2009	15/02/2016	alle werkdagen van Euronext Brussels	14,44	266.000
			14,68	21.000
				287.000
ISOP 2010	14/02/2017	alle werkdagen van Euronext Brussels	22,30	528.338
				528.338
ISOP 2011	13/02/2018	alle werkdagen van Euronext Brussels	38,07	581.375
			39,25	65.000
			38,54	31.000
				677.375
ISOP 2012	12/02/2019	alle werkdagen van Euronext Brussels	35,32	514.500
			37,67	56.500
			36,00	32.375
				603.375
ISOP 2013	12/02/2020	alle werkdagen van Euronext Brussels	36,38	533.750
			37,67	55.500
				589.250
Totaal				3.378.088

ISOP verwijst naar 'Incentive Stock Option Plan' (wereldwijd plan voor kaders).

Aandelenopties, waarvan typisch de rechten werden verworven op de datum van toekenning, worden verwacht om vereffend te worden met bestaande aandelen. Opties die niet uitgeoefend werden voor de vervaldatum vervallen automatisch.

(EUR duizend)

	2012		2013	
	Aantal opties	Gewogen gemiddelde uitoefeningsprijs	Aantal opties	Gewogen gemiddelde uitoefeningsprijs
UITSTAANDE AANDELENOPTIES GEDURENDE HET JAAR				
Uitstaande begin van het boekjaar	3.593.375	26,35	3.090.750	29,17
Toegekend tijdens boekjaar	603.375	35,58	589.250	36,59
Uitgeoefend tijdens het boekjaar	1.106.000	23,51	301.912	21,23
Vervallen tijdens het boekjaar				
Uitstaande einde boekjaar	3.090.750	29,17	3.378.088	31,18
Uitvoerbaar einde boekjaar	3.090.750	29,17	3.378.088	31,18

De nog niet vervallen opties op het einde van het boekjaar, hebben een gemiddelde gewogen looptijd tot januari 2018.

F29 Voorzieningen leefmilieu

(EUR duizend)

	Voorzieningen voor bodemsanering en landschapsherstel	Overige voorzieningen voor leefmilieu	Totaal
Per einde van het vorige boekjaar	80.441	2.549	82.990
. Toename	9.518	1.436	10.954
. Terugnemingen	-236		-236
. Bestedingen (begrepen in 'Andere bedrijfskosten')	-11.523	-733	-12.256
. Actualisering (begrepen in 'Netto financiële kosten')	398		398
. Omrekeningsverschillen	-1.867		-1.867
Per einde van het boekjaar	76.732	3.252	79.984
waarvan : - op meer dan één jaar	63.788	1.851	65.639
- op ten hoogste één jaar	12.945	1.402	14.347

Voorzieningen voor leefmilieu, volgens wettelijke en feitelijke verplichtingen zijn opgenomen en bepaald met als referentie een schatting van de waarschijnlijkheid van de toekomstige kasuitstromen evenals historische gegevens gebaseerd op feiten en omstandigheden gekend op het einde van het boekjaar. De effectieve verplichting kan verschillen van de opgenomen bedragen.

De voorzieningen verminderden met EUR 3.006 duizend, waarbij bijkomende voorzieningen meer dan gecompenseerd werden door bestedingen of terugnemingen van bestaande voorzieningen. Dit is een goede weergave van de bestendige uitvoering van de geïdentificeerde en aangegeven saneringsprogramma's.

De toename van de voorzieningen voor bodem- en watersanering heeft hoofdzakelijk betrekking op de historische vervuiling veroorzaakt op sites in de omgeving van sites in Brazilië, voor de overname door Umicore.

De bestedingen van de voorzieningen van de periode zijn voor het grootste deel verbonden met de realisatie van saneringsprogramma's in Brazilië (Guarulhos en omgeving), Frankrijk (Viviez) en België (Hoboken, Olen en Angleur).

Gedurende 2013 vonden geen belangrijke bewegingen plaats op de voorzieningen die werden aangelegd voor het historische radioactief afvalmateriaal in Olen, België. De onderhandelingen met alle bevoegde instanties om een duurzame en aanvaardbare opslagoplossing te vinden duren voort, zij het op een langzaam tempo.

Het management verwacht dat de belangrijkste kasuitgaven met betrekking tot deze projecten zullen gebeuren binnen de vijf jaar.

F30 Voorzieningen voor overige risico's en kosten

(EUR duizend)

	Voorzieningen voor herstructurering en reorganisatie	Overige voorzieningen	Totaal
Per einde van het vorige boekjaar	12.940	45.060	58.000
. Perimeterwijzigingen			
. Toename	6.312	5.208	11.520
. Terugnemingen	-750	-1.684	-2.434
. Bestedingen (begrepen in 'Andere bedrijfskosten')	-3.375	-4.655	-8.030
. Actualisering (begrepen in 'Netto financiële kosten')	-190	-4.491	-4.681
. Omrekeningsverschillen	-105	0	-105
. Andere wijzigingen			
Per einde van het boekjaar	14.831	39.443	54.270
waarvan: - op meer dan één jaar	11.459	26.650	38.109
- op ten hoogste één jaar	3.372	12.793	16.165

Voorzieningen voor reorganisaties en herstructureringen, voor risico's met betrekking tot belastingen, garanties en geschillen, voor verlieslatende contracten en productterugnages, zijn opgenomen en bepaald met als referentie een schatting van de waarschijnlijkheid van de toekomstige kasuitstromen, alsook historische gegevens gebaseerd op feiten en omstandigheden die gekend zijn op het einde van het boekjaar. De effectieve verplichting kan verschillen van de opgenomen bedragen.

Voorzieningen zijn in het totaal met EUR 3.730 duizend afgenomen. De nieuwe voorzieningen werden meer dan gecompenseerd door aanwendungen, terugnames en omrekeningsverschillen.

De bijkomende voorzieningen voor reorganisaties en herstructureringen werden vooral aangelegd in Frankrijk (de site van Bagnolet en Climeta).

De toename en terugname van de andere voorzieningen voor overige risico's en kosten betreffen garanties, verlieslatende contracten en geschillen. Deze beïnvloeden een wijde reeks van dochterondernemingen voornamelijk in Frankrijk, België en Noord-Amerika.

Ze omvatten ook voorzieningen voor verlieslatende contracten met betrekking tot het IAS 39-effect (zie Economische kerncijfers). De netto-toename gedurende de periode voor deze voorzieningen bedroeg EUR 430 duizend. Het eindsaldo van deze voorzieningen bedraagt EUR 4.857 duizend.

Er kan geen schatting gemaakt worden wanneer de kasuitstroom voor de voorziening voor overige risico's en kosten op meer dan één jaar zal plaatsvinden.

F31 Aangewend kapitaal

AANGEWEND KAPITAAL EN ROCE

(EUR duizend)

	Toelichting	31/12/2012	30/06/2013	31/12/2013
Immateriële vaste activa	F14, F15	200.903	202.836	218.251
Materiële vaste activa	F16	912.268	935.221	998.563
Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	F17	214.015	199.683	201.391
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - op meer dan één jaar	F18	37.105	27.423	21.183
Voorraden	F19	1.235.107	1.114.535	1.106.259
Handels- en overige vorderingen op meer dan één jaar (zonder personeelsvoordelen)	F20	16.566	15.991	15.856
Bijgestelde handels- en overige vorderingen op ten hoogste één jaar		774.633	894.555	705.591
Terug te vorderen belastingen		29.861	23.065	33.227
Activa opgenomen in het aangewend kapitaal		3.420.458	3.413.309	3.300.319
Handels- en overige schulden op meer dan één jaar	F25	13.921	13.629	12.907
Bijgestelde handels- en overige schulden op ten hoogste één jaar		1.017.827	1.049.498	963.385
Omrekeningsverschillen	F23	-46.103	-68.233	-102.471
Voorzieningen op meer dan een jaar	F29, F30	110.271	111.672	103.749
Voorzieningen op ten hoogste een jaar	F29, F30	30.720	35.147	30.511
Te betalen belastingen		35.519	46.852	64.696
Passiva opgenomen in het aangewend kapitaal		1.162.155	1.188.564	1.072.778
Aangewend kapitaal		2.258.303	2.224.746	2.227.542
IAS 39 en eliminaties		-1.094	-11.358	-6.026
Aangewend kapitaal zoals gepubliceerd		2.259.397	2.236.103	2.233.568
Gemiddeld aangewend kapitaal, in semester voor afsluitingsdatum		2.247.129	2.247.750	2.234.836
Gemiddeld aangewend kapitaal, in jaar		2.224.486		2.241.293
Recurrente EBIT	F9	372.097		303.967
ROCE		16,73%		13,56%

Handelsvorderingen en -schulden opgenomen in 'Aangewend kapitaal' omvatten niet de 'margin calls' noch de geboekte winsten of verliezen op de aanpassing naar reële waarde op de strategische indekkingsinstrumenten.

Het gemiddeld aangewend kapitaal voor het half jaar wordt berekend door het gemiddelde te nemen van het aangewend kapitaal op het einde van de periode en het aangewend kapitaal van de vorige periode. Het gemiddeld aangewend kapitaal voor het hele jaar wordt berekend door het gemiddelde te nemen van het gemiddeld aangewend kapitaal van beide halfjaren.

F32 Financiële instrumenten per categorie

(EUR duizend)

Per einde van het vorige boekjaar	Niveau	Reële waarde	Boekwaarde			
			Aangehouden voor verkoop zonder indekkingsboekhouding	Cash Flow indekkingsboekhouding	Leningen, handelsvorderingen en schulden	Beschikbaar voor verkoop
ACTIVA						
Financiële activa beschikbaar voor verkoop		37.108				37.108
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - Aandelen	1 - 2	37.108				37.108
Leningen toegekend		10.047			10.047	
Leningen toegekend	2	10.047			10.047	
Handels- en overige vorderingen		805.395	8.437	8.452	788.506	
Op meer dan één jaar						
Garanties en deposito's	3	8.304			8.304	
Overige vorderingen op meer dan één jaar	3	8.261			8.261	
Personeelsvoordelen	3	453			453	
Op ten hoogste één jaar						
Handelsvorderingen (bruto)	3	671.963			671.963	
Handelsvorderingen (waardeverminderingen)	3	-10.202			-10.202	
Overige vorderingen (bruto)	3	82.782			82.782	
Overige vorderingen (waardeverminderingen)	3	-6.905			-6.905	
Te ontvangen interesten	3	124			124	
Reële waarde vordering financiële instrumenten kasstroomindekking	2	8.452		8.452		
Reële waarde vordering andere financiële instrumenten	2	8.437	8.437			
Overlopende rekeningen	3	33.726			33.726	
Kas en kasequivalenten		131.426			131.426	
Beleggingen op korte termijn bij banken		11.826			11.826	
Beleggingen op korte termijn (andere)		142			142	
Financiële instellingen, liquide middelen en andere kasequivalenten		119.458			119.458	
TOTAAL FINANCIËLE INSTRUMENTEN (ACTIVA)		983.976	8.437	8.452	929.979	37.108
PASSIVA						
Financiële schulden		354.899			353.909	
Op meer dan één jaar						
Bankleningen	2	0			0	
Overige leningen	2	2.862			2.862	
Op ten hoogste één jaar						
Bankleningen	2	133.377			132.387	
Krediet op bankrekeningen	2	439			439	
Commercial paper	2	213.565			213.565	
Overige leningen	2	4.656			4.656	
Handels- en overige schulden		1.036.283	8.708	4.535	1.023.040	
Op meer dan één jaar						
Handelsschulden						
Overige schulden	3	4.639			4.639	
Kapitaalsubsidies en overlopende rekeningen subsidies	3	9.283			9.283	
Op ten hoogste één jaar						
Handelsschulden	3	728.311			728.311	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen in uitvoering	3	21.564			21.564	
Belastingen andere dan belastingen op het resultaat	3	16.664			16.664	
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	3	125.835			125.835	

						(EUR duizend)				
						Boekwaarde				
Per einde van het vorige boekjaar	Niveau	Reële waarde	Aangehouden voor verkoop zonder indekkingsboekhouding	Cash Flow indekkingsboekhouding	Leningen, handelsvorderingen en schulden	Beschikbaar voor verkoop				
Overige schulden	3	18.067			18.067					
Verschuldigde dividenden	3	7.518			7.518					
Te betalen interesten	3	600			600					
Reële waarde schulden financiële instrumenten kasstroomindekking	2	4.535		4.535						
Reële waarde schulden andere financiële instrumenten	2	8.708	8.708							
Overlopende rekeningen	3	90.559			90.559					
TOTAAL FINANCIËLE INSTRUMENTEN (PASSIVA)		1.391.182	8.708	4.535	1.376.949	0				
						(EUR duizend)				
						Boekwaarde				
Per einde van het boekjaar	Niveau	Reële waarde	Aangehouden voor verkoop zonder indekkingsboekhouding	Cash Flow indekkingsboekhouding	Leningen, handelsvorderingen en schulden	Beschikbaar voor verkoop				
ACTIVA										
Financiële activa beschikbaar voor verkoop		21.183				21.183				
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - Aandelen	1 - 2	21.183				21.183				
Leningen toegekend		10.904				10.904				
Leningen toegekend	2	10.904				10.904				
Handels- en overige vorderingen		732.750	6.863	9.248	716.639					
Op meer dan één jaar										
Garanties en deposito's	3	8.193			8.193					
Overige vorderingen op meer dan één jaar	3	7.662			7.662					
Personeelsvoordelen	3	483			483					
Op ten hoogste één jaar										
Handelsvorderingen (bruto)	3	622.472			622.472					
Handelsvorderingen (waardeverminderingen)	3	-8.275			-8.275					
Overige vorderingen (bruto)	3	71.488			71.488					
Overige vorderingen (waardeverminderingen)	3	-5.801			-5.801					
Te ontvangen interesten	3	92			92					
Reële waarde vordering financiële instrumenten kasstroomindekking	2	9.248		9.248						
Reële waarde vordering andere financiële instrumenten	2	6.863	6.863							
Overlopende rekeningen	3	20.324			20.324					
Kas en kasequivalenten		99.245				99.245				
Beleggingen op korte termijn bij banken		13.636				13.636				
Beleggingen op korte termijn (andere)		-21				-21				
Financiële instellingen, liquide middelen en andere kasequivalenten		85.630				85.630				
TOTAAL FINANCIËLE INSTRUMENTEN (ACTIVA)		864.082	6.863	9.248	826.788	21.183				
PASSIVA										
Financiële schulden		314.136				314.236				
Op meer dan één jaar										
Bankleningen	2	19.900			20.000					
Overige leningen	2	6.397			6.397					

			(EUR duizend)			
			Boekwaarde			
Per einde van het boekjaar	Niveau	Reële waarde	Aangehouden voor verkoop zonder indekkingsboekhouding	Cash Flow indekkingsboekhouding	Leningen, handelsvorderingen en schulden	Beschikbaar voor verkoop
Op ten hoogste één jaar						
Bankleningen	2	72.551			72.551	
Krediet op bankrekeningen	2	932			932	
Commercial paper	2	205.794			205.794	
Overige leningen	2	8.562			8.562	
Handels- en overige schulden		979.676	7.938	3.382	968.356	
Op meer dan één jaar						
Handelsschulden		0				
Overige schulden	3	4.461			4.461	
Kapitaalsubsidies en overlopende rekeningen subsidies	3	8.447			8.447	
Op ten hoogste één jaar						
Handelsschulden	3	710.729			710.729	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen in uitvoering	3	17.937			17.937	
Belastingen andere dan belastingen op het resultaat	3	8.796			8.796	
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	3	118.271			118.271	
Overige schulden	3	16.639			16.639	
Verschuldigde dividenden	3	7.485			7.485	
Te betalen interesten	3	373			373	
Reële waarde schulden financiële instrumenten kasstroomindexing	2	3.382		3.382		
Reële waarde schulden andere financiële instrumenten	2	7.938	7.938			
Overlopende rekeningen	3	75.218			75.218	
TOTAAL FINANCIËLE INSTRUMENTEN (PASSIVA)		1.293.812	7.938	3.382	1.282.592	0

De leningen en schulden zijn uitgegeven aan een marktrentevoet welke geen grote verschillen met zich meebrengt vergeleken met de effectieve marktrentevoet. Alle categorieën van financiële instrumenten van Umicore worden aan hun reële waarde weergegeven behalve de langlopende bank- en andere leningen. De boekwaarde van deze verschilt van de reële marktwaarde (zie toelichting F24).

De reële waarde van de financiële instrumenten die verhandeld worden in actieve markten is gebaseerd op de koers in de desbetreffende markt op het einde van het boekjaar.

De reële waarde van de financiële instrumenten die niet vrij verhandeld worden in een actieve markt wordt bepaald door middel van valorisatietechnieken. Meest gebruikte techniek is de 'discounted cash-flow' waarbij de marktomstandigheden deze zijn zoals ze gekend waren op het einde van het boekjaar.

De reële waarde van rentevoet swaps, in bijzonder, wordt berekend door de huidige waarde te nemen van de geschatte toekomstige kasstromen. De reële waarde van forward wisselkoers- en metaalcontracten wordt bepaald door de genoteerde wissel- en metaalkoersen op het einde van het boekjaar te nemen.

De reële waarde van de vrij verhandelde financiële vaste activa welke door de groep gehouden worden, is de genoteerde marktwaarde op het einde van het boekjaar. De reële waarde van de passiva wordt geschat door de toekomstige contractuele kasstromen te verdisconteren aan de huidige marktrentevoet. De genomen marktrentevoet is deze rentevoet die beschikbaar is voor de groep voor gelijkaardige financiële instrumenten.

Door van de nominale waarde van de handelsvordering en schulden de desbetreffende waardevermindering af te trekken, wordt hun reële waarde benaderd.

32.1 Reële waarde hiërarchie

De Groep heeft de wijzigingen in IFRS 7 betreffende de waardering van financiële instrumenten in de balans aan werkelijke waarde, aangenomen vanaf januari 2009. De wijzigingen hebben tot gevolg dat de aanpassing naar reële waarde gerapporteerd worden volgens volgende hiërarchie:

Niveau 1: Waardering gebaseerd op beurskoersen op actieve markten voor identieke activa of passiva.

Niveau 2: Waardering gebaseerd op waarneembare gegevens andere dan beurskoersen.

Niveau 3: Waardering gebaseerd op niet-waarneembare gegevens.

Binnen de Groep zijn de financiële activa gewaardeerd volgens niveau 1. Uitzondering is echter de Nyrstar obligatie, welke een niveau 2 is (voor een bedrag van EUR 5,0 miljoen). Alle afgeleide producten voor metaal en wisselkoersen zijn gewaardeerd volgens niveau 2.

32.2 Sensitiviteitsanalyse betreffende financiële instrumenten

Umicore is blootgesteld aan fluctuaties van grondstofprijzen, wisselkoersen en rentevoeten.

32.2.1 Grondstofprijzen

De reële waarde van de financiële instrumenten met betrekking tot de indekking van de kasstromen (verkoopcontracten) zou EUR 6,9 miljoen lager/hoger zijn als de metaalprijzen met 10% zouden stijgen/dalen.

De reële waarde van de financiële instrumenten met betrekking tot de indekking van de kasstromen (aankoopcontracten) zou EUR 4,1 miljoen hoger/lager zijn als de electriciteitsprijzen met 10% zouden stijgen/dalen.

De reële marktwaarde van andere financiële verkoopsinstrumenten zou EUR 11,8 miljoen lager/hoger zijn en deze van andere financiële aankoopinstrumenten zou 11,8 miljoen hoger/lager zijn indien de metaalprijzen met 10% zouden stijgen/dalen.

32.2.2 Wisselkoersen

De reële waarde van de forward wisselkoerscontracten met betrekking tot de indekking van de kasstromen zou EUR 1,4 miljoen hoger zijn als de Euro 10% apprecieert ten opzichte van de USD en zou EUR 1,8 miljoen lager zijn als de Euro 10% deprecieert ten opzichte van de USD.

De reële waarde van de forward wisselkoerscontracten met betrekking tot de indekking van de kasstromen zou EUR 6,0 miljoen hoger zijn als de Euro 10% apprecieert ten opzichte van de ZAR en zou EUR 4,9 miljoen lager zijn als de Euro 10% deprecieert ten opzichte van de ZAR.

De reële waarde van de forward wisselkoerscontracten met betrekking tot de indekking van de kasstromen zou EUR 1,6 miljoen lager zijn als de USD 10% apprecieert ten opzichte van de KRW en zou EUR 2,3 miljoen hoger zijn als de USD 10% deprecieert ten opzichte van de KRW.

De reële waarde van de verkochte forward wisselkoerscontracten met betrekking tot andere financiële instrumenten zou EUR 26,3 miljoen hoger zijn als de Euro 10% zou apprecieert ten opzichte van de USD en zou EUR 32,1 miljoen lager zijn als de Euro 10% deprecieert ten opzichte van de USD.

De reële waarde van de gekochte forward wisselkoerscontracten met betrekking tot andere financiële instrumenten zou EUR 5,3 miljoen lager zijn indien de Euro 10% apprecieert ten opzichte van de USD en zou EUR 6,4 miljoen hoger zijn als de Euro 10% deprecieert ten opzichte van de USD.

De reële waarde van de netto-balansonderdelen die zijn blootgesteld aan de USD zou EUR 22,8 miljoen lager zijn indien de Euro 10% apprecieert ten opzichte van de USD en zou EUR 27,9 miljoen hoger zijn als de Euro 10% deprecieert ten opzichte van de USD.

F33 Reële waarde van financiële instrumenten

Umicore dekt zijn structureel en transactiegebonden goederen- (metaal en energie), valuta- en rentevoetrisico's in door gebruik te maken van metaalinstrumenten (voornamelijk deze genoteerd op de London Metal Exchange), valuta-instrumenten en rentevoet-swaps met erkende makelaars en banken.

33.1 Financiële instrumenten gerelateerd aan kasstroomindekking

	Nominaal of contractueel bedrag		Reële waarde	
	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht	97.164	76.635	6.232	8.051
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht	-22.201	-42.678	-1.857	-1.695
Termijnovereenkomsten: deviezen verkocht	88.980	121.471	-458	-377
Termijnovereenkomsten: deviezen aangekocht		3.115		0
Forward rentevoet swapscontracten				-113
Totaal reële waarde-impact (integraal geconsolideerde dochterondernemingen)			3.917	5.866
Erkend in handels- en overige vorderingen			8.452	9.248
Erkend in handels- en overige schulden			-4.535	-3.382
Totaal reële waarde-impact (voor geassocieerde ondernemingen en joint ventures)			22	-13
Totaal			3.939	5.853

De principes en de documentatie over de ingedekte risico's als ook de timing gerelateerd aan de kasstroomindekkingsactiviteiten van de Groep zijn vermeld in toelichting F3, Beheer van financiële risico's.

De reële waarden van de effectieve indekkingsinstrumenten worden in eerste instantie erkend in de reële waardereserves opgenomen onder het eigen vermogen. Nadat de onderliggende of aangegane transacties zich voordoen, worden ze afgeboekt uit het eigen vermogen (zie toelichting F23).

De termijnovereenkomsten voor verkochte goederen werden opgezet voor de dekking van oa volgende goederen: goud, zilver, palladium en koper.

De termijnovereenkomsten voor aangekochte goederen werden opgezet voor de dekking van prijsrisico's op electriciteit.

De termijnovereenkomsten voor verkochte deviezen werden opgezet voor de dekking van de USD ten opzichte van de EUR, KRW, BRL en NOK en de EUR ten opzichte van de NOK en ZAR.

De gemiddelde vervaldag van de financiële instrumenten gerelateerd aan kasstroomdekking is december 2014 voor de termijnovereenkomsten voor verkochte goederen en november 2014 voor de termijnovereenkomsten voor verkochte deviezen.

De condities voor alle termijncontracten zijn gangbare marktcondities.

In die omstandigheden waar documentatie voor hedge accounting zoals gedefinieerd onder IAS 39 niet beschikbaar is, worden financiële instrumenten, gebruikt voor het indekken van structurele risico's van metalen en deviezen, gewaardeerd alsof ze worden aangehouden ter verhandeling. Zulke instrumenten worden echter wel degelijk gebruikt om toekomstige waarschijnlijke kasstromen te dekken en zijn dus niet speculatief van aard.

De kasstroomdekking van Umicore is op geen enkele manier ineffectief geweest in 2012, noch in 2013.

33.2 Andere financiële instrumenten

(EUR duizend)

	Nominaal of contractueel bedrag		Reële waarde	
	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht	99.771	139.201	953	-591
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht	-118.934	-120.116	-4.785	-2.002
Termijncontracten: deviezen verkocht	362.118	305.893	3.719	3.463
Termijncontracten: deviezen aangekocht	-115.685	-77.691	-158	-1.944
Totaal reële waarde-impact (integraal geconsolideerde dochterondernemingen)			-271	-1.074
Erkend in handels- en overige vorderingen			8.437	6.863
Erkend in handels- en overige schulden			-8.708	-7.938
Totaal			-271	-1.074

De principes en de documentatie over de transactiegebonden indekkingen door de Groep zijn beschreven in toelichting F3, Beheer van financiële risico's. Bij gebrek aan documentatie voor hedge accounting voor deze indekkingsactiviteit zoals gedefinieerd onder IAS 39, worden financiële instrumenten, gebruikt voor het indekken van transactierisico's van metalen en deviezen, gewaardeerd alsof ze worden aangehouden ter verhandeling. Zulke instrumenten worden echter wel degelijk gebruikt om bestaande transacties en vaste engagementen te dekken en zijn dus niet speculatief van aard.

De reële waarden zijn rechtstreeks onderkend in de resultatenrekening onder 'Andere bedrijfsopbrengsten' voor de basismaterialen gerelateerde instrumenten en onder 'Netto financiële kosten' voor de valuta-gerelateerde instrumenten.

(EUR duizend)

Per einde van het vorige boekjaar	Contractuele vervaldag				Totaal
	< 1 maand	1 tot 3 maand	3 maand - 1 jaar	1 tot 5 jaar	
ACTIVA INSTRUMENTEN (REËLE WAARDE)					
Risico verbonden aan metaalprizen					
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht (CFH)	0	1.668	4.747	0	6.415
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht (overige)	386	899	2.468	0	3.754
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht (overige)	699	266	19	-27	957
Risico verbonden aan deviezen					
Termijncontracten: deviezen verkocht (CFH)	175	358	1.641	1	2.174
Termijncontracten: deviezen verkocht (overige)	3.405	-8	322	0	3.719
Termijncontracten: deviezen aankoop (overige)	4	3	0	0	7
PASSIVA INSTRUMENTEN (REËLE WAARDE)					
Risico verbonden aan metaalprizen					
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht (CFH)	0	19	-193	0	-174
Termijnovereenkomsten: goederen aankoop (CFH)	-2	-52	-1.112	-708	-1.873
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht (overige)	-1.329	-1.288	-5	0	-2.621
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht (overige)	-1.709	-2.403	-1.810	0	-5.921
Risico verbonden aan deviezen					
Termijncontracten: deviezen verkocht (CFH)	0	-466	-2.166	0	-2.632
Termijncontracten: deviezen verkocht (overige)	0	0	0	0	0
Termijncontracten: deviezen aangekocht (overige)	-63	-120	18	0	-166

(EUR duizend)

Per einde van het boekjaar	Contractuele vervaldag				Totaal
	< 1 maand	1 tot 3 maand	3 maand - 1 jaar	1 tot 5 jaar	
ACTIVA INSTRUMENTEN (REËLE WAARDE)					
Risico verbonden aan metaalprizen					
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht (CFH)	578	577	3.538	3.336	8.029
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht (CFH)					
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht (overige)	91	1.168	19	0	1.278
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht (overige)	899	871	344	8	2.122
Risico verbonden aan deviezen					
Termijncontracten: deviezen verkocht (CFH)	116	216	861	26	1.219
Termijncontracten: deviezen verkocht (overige)	2.033	444	541	445	3.463
Termijncontracten: deviezen aankoop (overige)	0	0	0	0	0
PASSIVA INSTRUMENTEN (REËLE WAARDE)					
Renterisico					
Rentevoetswaps	0	0	0	-113	-113
Risico verbonden aan metaalprizen					
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht (CFH)	0	2	8	13	23
Termijnovereenkomsten: goederen aankoop (CFH)	6	36	-735	-1.002	-1.695
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht (overige)	-1.036	-636	-198	0	-1.870
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht (overige)	-720	-3.401	-2	0	-4.124
Risico verbonden aan deviezen					
Termijncontracten: deviezen verkocht (CFH)	-257	-880	-1.266	805	-1.596
Termijncontracten: deviezen aangekocht (CFH)	0	0	0	0	0
Termijncontracten: deviezen verkocht (overige)	0	0	0	0	0
Termijncontracten: deviezen aangekocht (overige)	-86	-354	-1.456	-49	-1.944

F34 Toelichting bij de kasstromentabel

34.1 Definities

De kasstromentabel bestaat uit de kasstromen afkomstig van respectievelijk de bedrijfs-, de investerings- en de financieringsactiviteiten van de betreffende periode.

Voor de opmaak van de bedrijfskasstromen werd de indirecte methode toegepast. Het nettoresultaat werd aangepast voor:

- de impact van operaties die geen kasuitgaven inhouden zoals voorzieningen, waardeverminderingen, waardering aan marktwaarde, enz., evenals de wijziging in de behoefte aan bedrijfskapitaal;
- elementen van de opbrengsten en kosten verbonden aan de investerings- en de financieringsactiviteiten.

	(EUR duizend)	
	2012	2013
AANPASSING VOOR NIET-KASTRANSACTIES		
Afschrijvingen	151.959	158.622
Aanpassing IAS 39	6.278	1.022
(Terugneming van) Bijzondere waardeverminderingen	29.326	15.356
Waardering aan marktwaarde van de voorraden en engagementen	-28.740	2.663
Koersverschillen op leningen langetermijnleningen	-341	742
Voorraden en voorzieningen voor dubieuze debiteuren	3.946	885
Afschrijving van kapitaalsubsidies	-327	-385
Op aandelen gebaseerde vergoedingen	5.325	4.337
Wijziging in voorzieningen	-1.206	5.375
	166.220	188.618
AANPASSING VOOR ELEMENTEN DIE AFZONDERLIJK VERMELD OF GEKLASSEERD MOETEN WORDEN ONDER DE INVESTERINGS- OF FINANCIERINGSKASTROMEN		
Belastingen van de periode	59.688	52.386
Interestkosten (-opbrengsten)	6.103	2.609
(Meerwaarde) Minwaarde op overdracht van vaste activa	43	-2.267
Opbrengsten uit dividenden	-913	-918
	64.922	51.811
WIJZIGINGEN IN DE BEHOEFTE AAN BEDRIJFSKAPITAAL		
Voorraden	69.903	128.847
Handels- en overige vorderingen	63.969	69.310
Handels- en overige schulden	-149.473	-27.432
Zoals in de geconsolideerde balans	-15.601	170.725
Transacties zonder impact op kasstromen (*)	21.485	-3.314
Elders gepubliceerde transacties (**)	39.665	-24.746
Impact van bedrijfsacquisities	9.131	6.509
Omrekeningsverschillen	-20.620	-52.300
Zoals in de geconsolideerde kasstromentabel	34.060	96.873

(*) De transacties zonder impact op kasstromen komen in de meeste gevallen van de waardering aan marktwaarde van voorraden en engagementen, van strategische en transactionele hedging resultaten en waardeverminderingen van voorraden en dubieuze debiteuren.

(**) De transacties die elders gepubliceerd worden zijn het gevolg van gewijzigde te ontvangen en nog te betalen interesten, dividenden en belastingen.

	(EUR duizend)		
	Netto kas en -kasequivalenten	Leningen (zonder krediet op bankrekeningen)	Netto financiële schulden
Per einde van het vorige boekjaar	130.989	353.469	222.480
Kasstromen van de periode	-32.675	-40.166	-7.491
Per einde van het boekjaar	98.313	313.303	214.990

34.2 Toename van de kasstromen uit bedrijfsactiviteit

De kasstromen uit bedrijfsactiviteiten na belastingen bedroegen EUR 500,8 miljoen. De bedrijfskapitaalbehoeften daalden met EUR 96,9 miljoen door lagere volumes evenals door lagere metaalprijzen.

34.3 Toename van de kasstromen uit investeringsactiviteit

De netto-kasstromen gebruikt in investeringsactiviteiten namen met EUR 49,6 miljoen toe in 2013. De investeringen bedroegen EUR 280 miljoen als de gekapitaliseerde O&O-kosten uitgesloten zijn, zoals in de nieuwe Umicore-definitie over investeringen (zie Glossarium). Investerings waren voornamelijk gerelateerd aan Vision 2015 groeiprojecten. In vergelijking met 2012, zijn de investeringen gestegen in het segment Catalysis. Dit is een gevolg van de uitbreiding van de productiecapaciteit voor toepassingen voor lichte motoren en zwaardere dieselmotoren in Azië en Europa en wegens de uitbouw van technische onderzoekscentra in Japan en Brazilië. De investeringen in Energy Materials waren eveneens hoger met investeringen in extra capaciteit voor kathodematerialen in Zuid-Korea en China en de opbouw van een nieuwe precursorenfabriek in Zuid-Korea. In het segment Recycling bleven de investeringen op een hoog niveau als gevolg van de uitbreiding van de bemonsteringsinstallaties en de nieuwe water- en gaszuiveringsinstallaties in Hoboken in België. Investerings in het segment Performance Materials bleven stabiel.

De acquisities bevatten ook EUR 25,5 miljoen immateriële vaste activa welke vooral voortkomen uit de de kapitalisatie van O&O-ontwikkelingskosten en informatiesystemen (zie ook toelichting F14). De acquisitie van nieuwe dochterondernemingen heeft betrekking tot de overname van Palm Commodities International.

34.4 Afname van de kasstromen uit financieringsactiviteit

De kasstroom gebruikt in financieringsactiviteiten is vooral te wijten aan de nettodaling van de schuldgraad (EUR 38,5 miljoen), de inkoop van eigen aandelen vermindert met eigen aandelen die gebruikt werden om opties uit te oefenen (EUR 78,8 miljoen), de kapitaalvermindering in minderheden (EUR 5,8 miljoen), de betaling van dividenden (EUR 115,2 miljoen) en de betaling van intresten (EUR 2,6 miljoen).

	(EUR duizend)	
	2012	2013
Verwerving van materiële vaste activa	227.770	266.741
Verwerving van immateriële vaste activa	25.688	26.970
Verwerving van vaste activa	253.458	293.711
O&O-investeringen	17.713	14.096
Investerings	235.745	279.615

F35 Rechten en verplichtingen

	(EUR duizend)	
	2012	2013
Door derden gestelde zekerheden voor rekening van de Groep	64.008	48.258
Door de Groep gestelde zekerheden voor rekening van derden	8.516	4.746
Ontvangen zekerheden	105.356	103.955
Door derden in hun naam gehouden goederen en waarden maar op risico van de Groep	414.793	293.442
Verplichtingen tot aankoop en verkoop van vaste activa	225	2.060
Commerciële engagementen voor aangekochte te ontvangen basismaterialen	74.178	100.312
Commerciële engagementen voor verkochte te leveren basismaterialen	133.512	141.176
Goederen en waarden van derden gehouden door de Groep	1.878.924	1.080.004
Diverse rechten en verbintenissen	3.884	3.542
Totaal	2.683.396	1.777.495

35.1 Door derden gestelde zekerheden voor rekening van de Groep

Deze zijn gewaarborgde en niet-gewaarborgde zekerheden gegeven door derden aan de schuldeisers van de Groep ter garantie van de aflossing van de actuele en toekomstige schulden en verplichtingen van de Groep.

35.2 Door de Groep gestelde zekerheden voor rekening van derden

Deze zijn zekerheden of onomkeerbare verbintenissen gegeven door de Groep ten voordele van derden ter garantie van de voldoende aflossing van schulden en bestaande of toekomstige verplichtingen door derden jegens hun schuldeisers.

Er zijn geen engagements tot leningen aan derde partijen.

35.3 Ontvangen zekerheden

Dit zijn ontvangen panden en zekerheden die het toereikend voldoen van schulden en bestaande of potentiële engagements van derden tegenover de onderneming en haar dochterondernemingen garanderen, met uitzondering van kasgaranties en obligaties.

De ontvangen zekerheden hebben betrekking tot crediteurenzekerheden gedekt door financiële instellingen. Deze zekerheden zijn opgemaakt voor het indekken van de goede uitwerking van werken door de crediteuren. Sommige delen van de ontvangen zekerheden hebben ook betrekking tot klantenzekerheden voornamelijk ontvangen van de moederschappij in naam van één van de filialen. Een klein deel ervan van dit bedrag heeft betrekking op huurgaranties.

Deze garanties zijn opgenomen aan normale marktvoorwaarden en de reële waarde van deze items zijn gelijkwaardig aan de nettoboekwaarde. Geen enkele van deze zekerheden zijn in onderpand gegeven.

35.4 Door derden in hun naam gehouden goederen en waarden maar op risico van de Groep

Deze vertegenwoordigen goederen en waarden opgenomen in de balans van de Groep voor dewelke de onderneming en haar dochterondernemingen de risico's dragen en de opbrengst behouden, maar deze goederen en waarden bevinden zich niet in de panden van de onderneming en haar dochterondernemingen. Het betreft vooral geleasede voorraden aan derden, consignatievoorraden of over voorraden onder maakloonovereenkomsten bij derden.

35.5 Commerciële engagements

Dit zijn engagements gemaakt om metalen te leveren aan klanten of aangeleverd te krijgen van leveranciers tegen vastgestelde prijzen.

35.6 Goederen en waarden van derden gehouden door de Groep

Dit zijn goederen en waarden die tijdelijk door de onderneming en haar dochterondernemingen bijgehouden worden, maar die de onderneming niet bezit. Het betreft voornamelijk geleasede voorraden, consignatievoorraden of voorraden onder maakloonovereenkomsten met derden.

De Groep leest metaal (meer specifiek goud en zilver) van en aan banken of andere derde partijen voor specifieke, meestal korte periodes. De Groep betaalt of ontvangt hiervoor leasevergoedingen. Op 31 december 2013 was het nettosaldo van deze leaseschuld EUR 248 miljoen tegenover EUR 631 miljoen op het einde van 2012. De afname is veroorzaakt door lagere volumes en lagere metaalprijzen.

F36 Voorwaardelijke vorderingen en verplichtingen

De Groep heeft bepaalde hangende dossiers die volgens de IFRS-normen beschouwd kunnen worden als voorwaardelijke vorderingen en verplichtingen.

36.1 Milieuproblematiek

Zoals vorig jaar gepubliceerd, werd in Guarulhos (Brazilië) bodem- en grondwatervervuiling ontdekt rond de site, waaronder in een gebied oorspronkelijk bestemd voor herverstedelijking. Een deel van deze historische vervuiling werd veroorzaakt voordat deze activiteit door Umicore in 2003 werd aangekocht. In 2010 werd er beslist om het gecontamineerde grondwater op de site aan te pakken om de sanering ervan te versnellen. Met dat doel werd een hydraulische barrière geïnstalleerd, samen met de uitvoering van piloottesten, om de meest effectieve complete operatie te ontwerpen. Om het vervuilde water op te vangen. Umicore heeft de impact van de historische vervuiling geëvalueerd op gebieden buiten de operationele fabriek en samen met de lokale autoriteiten zijn ze overeengekomen over een programma. In 2013 heeft Umicore hiervoor voorzieningen geboekt (zie hiervoor toelichting F29 Voorzieningen Leefmilieu).

36.2 Voorwaardelijke pensioenverplichting

Naar aanleiding van de stopzetting van een pensioenplan bij Element Six in Ierland in 2011 hebben enkele leden van het plan een klacht ingediend tegen de beheerders van het plan. Element Six heeft een schadevergoeding betaald aan de beheerders van het plan. Deze omvat de klacht en iedere toekenning, verdere schadevergoedingen of kosten gemaakt of opgelegd door de rechtbanken, mocht de aanklager winnen. De beheerders hebben de klacht krachtig verdedigd en een vonnis in hun voordeel werd uitgesproken begin februari 2014. Hoewel dit vonnis onderworpen blijft aan een beroep en verdere juridische acties over dit onderwerp niet uitgesloten kunnen worden, rechtvaardigt de status van de zaak niet dat er voorzieningen aangelegd worden in de jaarrekening van 2013.

36.3 Overige

In aanvulling op het voorgaande zijn tegen de Groep een aantal dagvaardingen ingediend die samenhangen met het normale verloop van haar activiteiten. De directie gelooft niet dat dergelijke dagvaardingen globaal genomen van aard zijn om een wezenlijke ongunstige invloed te hebben op de financiële positie van Umicore.

F37 Verbonden partijen

	(EUR duizend)	
	2012	2013
TRANSACTIES MET JOINT VENTURES EN GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN		
Bedrijfsopbrengsten	87.885	136.598
Bedrijfskosten	-62.788	-77.285
Financiële opbrengsten	130	240
Financiële kosten	-62	-47
Ontvangen dividenden	-24.705	-14.331
	2012	2013
OPENSTAANDE POSTEN MET JOINT VENTURES EN GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN		
Handels- en overige vorderingen op ten hoogste één jaar	4.752	2.558
Handels- en overige schulden op ten hoogste één jaar	10.341	32.222

Het kapitaal van de joint venture Ordeg (Zuid-Korea) werd verhoogd met een bedrag van EUR 7,5 miljoen.

	(EUR)	
	2012	2013
RAAD VAN BESTUUR		
Bezoldigingen en directe personeelsvoordelen	530.045	535.952
Vast gedeelte	220.000	230.833
Variabel gedeelte (op basis van het aantal bijgewoonde vergaderingen)	200.500	191.000
Waarden van de toegekende aandelen	101.288	106.507
Voordeel in natura bedrijfswagen voorzitter	8.257	7.612

Geen enkel variabel vergoedingselement (uitgezonderd de aanwezigheidsvergoeding) is voorzien in het bestuurdersstatuut. Geen enkele lening of waarborg werd door de onderneming aan de leden van de Raad van Bestuur toegekend.

	(EUR)	
	2012	2013
DIRECTIECOMITÉ		
Vergoedingen en andere voordelen	8.922.465	7.504.592
Kortetermijn personeelsvoordelen	5.040.724	3.291.796
Personeelsvoordelen na uitdiensttreding	908.448	1.576.470
Andere langetermijn voordelen	864.521	877.512
Aandelengebaseerde betalingen	2.108.772	1.758.814

De gegevens hierboven bieden een boekhoudkundig zicht op de vergoeding van de Raad van Bestuur en het Directiecomité en verschillen enigszins van de informatie vervat in het Remuneratieverslag onder het Corporate Governance hoofdstuk.

In de hierboven weergegeven tabellen worden de werkgeversbijdragen op het vlak van de sociale zekerheid, indien toepasselijk, weergegeven en opgenomen onder de kortetermijnpersoneelsvoordelen. Deze zijn niet vermeld in het Remuneratieverslag.

In verband met de aandelengebaseerde incentives vertegenwoordigen de cijfers met betrekking tot de toekenning van aandelen, zoals opgenomen in de aandelengebaseerde betalingen, de waarde van de aandelen toegekend in 2013 voor diensten gepresteerd in 2012. Het Remuneratieverslag vermeldt de waarde van de aandelen toegekend in 2014 voor diensten gepresteerd in het besproken jaar, d.w.z. 2013.

De cijfers met betrekking tot het niet-uitgestelde deel van cash-vergoedingen, gerelateerd aan de individuele prestaties van 2013 zijn opgenomen in de kortetermijnvoordelen, vertegenwoordigen het niveau van de voorzieningen op het einde van het boekjaar. Het Remuneratieverslag vermeldt de werkelijk betaalde bedragen.

De voorzieningen boekt voor het uitgestelde deel van variabele cashvergoeding met als referentiejaar 2013, zijn opgenomen in de andere langetermijnvoordelen. De in 2015 en 2016 te betalen bedragen zullen afhankelijk zijn van prestaties gemeten over een langere termijn en de juiste bedragen zullen opgenomen worden in het Remuneratieverslag van de betrokken jaren.

F38 Gebeurtenissen na balansdatum

Umicore kondigde na de Raad van Bestuur van 5 februari 2014 aan dat ze aan de algemene vergadering van aandeelhouders de uitkering van een brutodividend van EUR 1,00 per aandeel zal voorstellen, wat overeenkomt met de totale uitbetaling van dividenden ten bedrage van EUR 110.381 duizend. Hiervan werd reeds EUR 0,50 per aandeel uitbetaald als interimdividend in september 2013.

F39 Winst per aandeel

WINST PER AANDEEL	(EUR)	
	2012	2013
Zonder afgesplitste activiteiten		
Afgekondigde winst per aandeel - basisberekening	2,09	1,61
Afgekondigde winst per aandeel - na verwateringseffect	2,08	1,60
Met afgesplitste activiteiten		
Afgekondigde winst per aandeel - basisberekening	2,09	1,61
Afgekondigde winst per aandeel - na verwateringseffect	2,08	1,60
Recurrente winst per aandeel	2,47	1,96

De hiernavolgende resultaten worden als teller gebruikt voor de berekening van de winst per aandeel voor zowel de basisberekening als de berekening na verwatering:

CIJFERS IN DE TELLER	Toelichting	(EUR duizend)	
		2012	2013
Geconsolideerd nettoresultaat, aandeel van de Groep	F9	233.444	179.029
Zonder afgesplitste activiteiten		233.444	179.029
Met afgesplitste activiteiten		233.444	179.029
Recurrent geconsolideerd nettoresultaat, aandeel van de Groep	F9	275.235	218.042

De hiernavolgende aandelenaantallen worden gebruikt als noemer voor de berekening van de winst per aandeel voor zowel de basisberekening als de berekening na verwatering:

CIJFERS IN DE NOEMER	2012	2013
	Aantal uitstaande aandelen per 31 december	120.000.000
waarvan aandelen in eigen bezit	8.113.488	10.228.661
waarvan uitstaande aandelen	111.886.512	109.771.339
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen	111.593.474	111.257.259
Potentiële verwatering door de aandelenoptieplannen	752.607	475.906
Aangepast gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen	112.346.081	111.733.165

Het totaal aantal uitstaande aandelen is exclusief de eigen aandelen, die aangehouden worden voor bestaande aandelenoptieplannen of beschikbaar zijn voor verkoop. De noemer voor de berekening van de verwaterde winst per aandeel houdt rekening met een wijziging in de aandelenopties.

In 2013 zijn geen nieuwe aandelen uitgegeven als gevolg van de uitoefening van aandelenoptieplannen met daaraan verbonden inschrijvingsrechten. Tijdens het jaar heeft Umicore 296.912 eigen aandelen gebruikt voor de uitoefening van aandelenopties en 25.300 voor de toegekende aandelen. Gedurende 2013 heeft Umicore 2.437.385 eigen aandelen ingekocht. Per 31 december 2013 bezat Umicore 10.228.661 eigen aandelen, wat overeenstemt met 8,52% van de totale uitgegeven aandelen op dat moment.

F40 IFRS- ontwikkelingen

De volgende nieuwe standaarden, wijzigingen aan standaarden en interpretaties zijn voor het eerst verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2013:

- Wijzigingen aan de standaard IAS 1 'Presentatie van de jaarrekening', ingangsdatum 1 juli 2012. De wijzigingen hebben betrekking op de toelichting van posten gepresenteerd in de niet-gerealiseerde resultaten in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten.
- IAS 19 Herzien 'Personeelsbeloningen', ingangsdatum 1 januari 2013. De herziene standaard resulteert in significante wijzigingen aan de opname en waardering van de pensioenkost van toegezegde pensioenrechten en ontslagvergoedingen, en aan de informatievervalsing voor alle personeelsbeloningen.
- Wijzigingen aan de standaard IFRS 7 'Toelichtingen – Saldering van financiële activa en verplichtingen', ingangsdatum 1 januari 2013. De wijziging komt voort uit de samenwerking met de FASB en leidt tot een verbetering van de huidige informatievervalsing over saldering. De nieuwe toelichtingen vereenvoudigen de vergelijkbaarheid tussen IFRS jaarrekeningen en US GAAP jaarrekeningen.
- IFRS 13 'Waardering tegen reële waarde', ingangsdatum 1 januari 2013. De nieuwe standaard licht toe hoe de reële waarde dient gemeten te worden voor financiële verslaggeving.

De volgende nieuwe standaarden en wijzigingen aan standaarden werden gepubliceerd en goedgekeurd door de EU, maar zijn nog niet voor het eerst verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2013:

- IAS 27 Herzien 'Enkelvoudige jaarrekening', ingangsdatum 1 januari 2014. De herziene standaard omvat de resterende bepalingen met betrekking tot enkelvoudige jaarrekeningen na de opname van de bepalingen betreffende zeggenschap in de nieuwe standaard IFRS 10.
- IAS 28 Herzien 'Investerings in geassocieerde ondernemingen en belangen in joint ventures', ingangsdatum 1 januari 2014. De herziene standaard vereist ten gevolge van de publicatie van IFRS 11, dat de joint ventures, zowel als de geassocieerde ondernemingen, verwerkt worden volgens de vermogensmutatiemethode.
- IFRS 10 'De geconsolideerde jaarrekening', ingangsdatum 1 januari 2014. De nieuwe standaard bouwt voort op de bestaande principes door het concept van zeggenschap te identificeren als bepalende factor om een entiteit op te nemen in de geconsolideerde jaarrekening.
- IFRS 11 'Gezamenlijke overeenkomsten', ingangsdatum 1 januari 2014. De nieuwe standaard is eerder gericht op de rechten en verplichtingen dan op de juridische vorm. De proportionele consolidatiemethode is niet langer toegestaan.
- IFRS 12 'Toelichting van belangen in andere entiteiten', ingangsdatum 1 januari [2013/2014]³. Deze nieuwe standaard omvat vereisten voor de toelichting van alle vormen van belangen in andere entiteiten.
- Wijzigingen aan IFRS 10 'De geconsolideerde jaarrekening', IFRS 11 'Gezamenlijke overeenkomsten' en IFRS 12 'Toelichting van belangen in andere entiteiten'. De aanpassingen leggen de overgangsbepalingen uit in IFRS 10 en voorzien in een bijkomende vrijstelling bij de overgang (bijvoorbeeld door de vereisten om aangepaste vergelijkende informatie te geven te beperken tot enkel de voorafgaande vergelijkende periode of, door de vereiste om vergelijkende informatie te presenteren voor de periodes voorafgaand aan de periode waarin IFRS 12 voor het eerst wordt toegepast voor de toelichtingen betreffende niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten te elimineren). Deze aanpassingen zullen van toepassing zijn voor boekjaren die starten op of na 1 januari 2014 hetgeen gealigneerd is met de ingangsdatum van IFRS 10, 11 en 12.
- Wijzigingen aan de standaard IAS 32 'Saldering van financiële activa en verplichtingen', ingangsdatum 1 januari 2014. De wijzigingen verduidelijken de vereisten voor saldering van financiële activa en verplichtingen in de balans.
- Aanpassingen aan IAS 36 'Bijzondere waardevermindering van activa', ingangsdatum 1 januari 2014. De IASB paste de informatievervalsingen in IAS 36 aan ten gevolge van de publicatie van IFRS 13. Eén van de aanpassingen bleek ruimer dan de bedoeling was geweest. Dit wordt gecorrigeerd door de aanpassingen aan IAS 36. De aanpassingen introduceren eveneens bijkomende informatievervalsingen voor waarderingen tegen reële waarde in geval van een bijzondere waardevermindering of een terugname van een bijzondere waardevermindering.
- Wijzigingen aan de standaard IAS 39 'Financiële instrumenten: opname en waardering', ingangsdatum 1 januari 2014. De wijzigingen voorzien in een vrijstelling van stopzetting van hedge accounting wanneer de vernieuwing van een derivaat dat bedoeld was als een afdekkingsinstrument, voldoet aan bepaalde criteria. Een gelijkaardige vrijstelling zal voorzien worden in IFRS 9 'Financiële instrumenten'.

- Wijzigingen aan IFRS 10 'De geconsolideerde jaarrekening', IFRS 12 'Toelichting van belangen in andere entiteiten' en IAS 27 'Enkelvoudige jaarrekening' voor investeringsentiteiten. Deze aanpassingen zijn verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op of na 1 januari 2014. De aanpassingen voorzien in een vrijstelling voor entiteiten die voldoen aan de definitie van een investeringsentiteit en die voldoen aan bepaalde kenmerken voor de administratieve verwerking van dochterondernemingen tegen reële waarde.

De volgende nieuwe standaard, wijzigingen aan standaarden en interpretatie werden gepubliceerd, maar zijn nog niet voor het eerst verplicht van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2013 en zijn nog niet goedgekeurd door de EU:

- IFRS 9 'Financiële instrumenten', ingangsdatum 1 januari 2015. De standaard behandelt de classificatie, waardering en het niet langer in de balans opnemen van financiële activa en verplichtingen.
- IFRIC 21 'Heffingen', ingangsdatum 1 januari 2014. IFRIC 21 behandelt de boekhoudkundige verwerking van een verplichting tot het betalen van een heffing indien deze verplichting binnen het toepassingsgebied van IAS 37 valt. Deze IFRIC behandelt eveneens de boekhoudkundige verwerking van een verplichting tot het betalen van een heffing waarvan de timing en het bedrag zeker is.
- Publicatie van de jaarlijkse verbeteringen aan IFRS standaarden. Deze verbeteringen zijn van kracht op 1 januari 2014 en resulteerden in de aanpassing van IFRS 2 'vesting conditions', IFRS 3 'de boekhoudkundige verwerking van voorwaardelijke vergoedingen', IFRS 8 'het samenvoegen van operationele segmenten', IFRS 8 'de reconciliatie van de gerapporteerde segmentactiva met de totale activa van de onderneming, IFRS 13 'korte termijn vorderingen en schulden, IAS 7 'Geactiveerde interestbetalingen, IAS 16/38 'herwaarderingsmethode – proportionele (pro rata) herziening van de gecumuleerde afschrijvingen', IAS 24 'managers op sleutelposities'.
- Publicatie van de jaarlijkse verbeteringen aan IFRS standaarden. Deze verbeteringen moeten een antwoord bieden op de problemen die ter sprake kwamen tijdens de periode 2011-2013. Deze verbeteringen resulteerden in de aanpassing van IFRS 1 'de betekenis van IFRS standaarden die van kracht zijn', IFRS 3 'Uitzonderingen op de toepassing ervan voor Joint ventures', IFRS 13 'Toepassingsgebied van paragraaf 52 (met uitzondering van portefeuilles)' en IAS 40 'het onderscheid tussen IFRS 3 Bedrijfscombinaties en IAS 40 vastgoedbeleggingen bij de classificatie van gebouwen als vastgoedbelegging of eigen woning'.
- Wijzigingen aan IAS 19 'toegezegd-pensioenregelingen', ingangsdatum 1 juli 2014. De wijziging verduidelijkt de boekhoudkundige verwerking van werknemerbijdragen, uiteengezet in de formele voorwaarden van een toegezegd-pensioenregeling.
- De wijziging omvat het nieuwe model voor hedge accounting. Onder dit model zullen verslaggevers hun risicovolle activiteiten beter kunnen weergeven aangezien het meer mogelijkheden biedt voor het toepassen van hedge accounting.

Het management gaat momenteel na wat de impact van deze nieuwe standaarden op de activiteiten van de Groep kunnen zijn.

F41 Audit vergoeding

De globale auditvergoeding voor de statutaire auditor en zijn filialen bedroeg EUR 2,4 miljoen, inclusief een bedrag van EUR 1,9 miljoen voor de statutaire auditmissies (EUR 0,5 miljoen voor de audit van de moedermaatschappij) en EUR 0,5 miljoen voor de niet-statutaire auditdiensten. Deze omvatten auditgerelateerde en andere certifiëringsdiensten (EUR 0,1 miljoen) en andere niet-auditgerelateerde diensten (EUR 0,3 miljoen).

Beknpte jaarrekening van de moederonderneming

De jaarrekening van Umicore wordt hierna volgens een beknopt schema voorgesteld.

Overeenkomstig het Wetboek van Venootschappen zullen de jaarrekening van Umicore evenals het jaarverslag en het verslag van de commissaris, bij de Nationale Bank van België neergelegd worden.

Deze verslagen kunnen op aanvraag verkregen worden bij:

UMICORE
Broekstraat 31
B-1000 Brussel (België)

In zijn verslag heeft de commissaris geen voorbehoud gemaakt betreffende de jaarrekening van Umicore.

De wettelijke reserve van EUR 50.000 duizend die inbegrepen is in de overgedragen winst is niet beschikbaar voor uitkering.

	31/12/2011	31/12/2012	(EUR duizend) 31/12/2013
BEKNOPTE BALANS PER 31 DECEMBER			
1. ACTIVA			
Vaste activa	3.730.403	3.787.362	3.793.411
I. Oprichtingskosten			
II. Immateriele vaste activa	72.409	79.483	84.042
III. Materiele vaste activa	302.174	317.085	347.946
IV. Financiële vaste activa	3.355.820	3.390.794	3.361.423
Vlottende activa	1.342.747	957.086	923.789
V. Vorderingen op meer dan een jaar	798	783	773
VI. Voorraden en bestellingen in Uitvoering	566.508	465.396	394.039
VII. Vorderingen op ten hoogste een jaar	508.993	259.283	220.493
VIII. Geldbeleggingen	259.349	219.265	299.215
IX. Liquide middelen	546	1.348	1.131
X. Overlopende rekeningen	6.553	11.011	8.134
Totaal activa	5.073.150	4.744.448	4.717.197
2. PASSIVA			
Eigen vermogen	1.415.121	1.449.756	1.426.759
I. Kapitaal	500.000	500.000	500.000
II. Uitgiftepremies	6.610	6.610	6.610
III. Herwaarderingsmeerwaarden	91	91	91
IV. Reserves	446.295	419.413	497.318
V. Overgedragen resultaat	298.383	368.999	327.502
Vbis. Resultaat van de periode	156.153	146.723	87.990
VI. Kapitaalsubsidies	7.589	7.920	7.248
Voorzieningen en uitgestelde belastingen			
VII.A. Voorzieningen voor risico's en kosten	86.205	96.967	105.843
Schulden	3.571.824	3.197.725	3.184.594
VIII. Schulden op meer dan een jaar	1.528.750	1.664.000	2.082.000
IX. Schulden op ten hoogste een jaar	1.963.445	1.464.758	1.053.194
X. Overlopende rekeningen	79.629	68.967	49.400
Totaal passiva	5.073.150	4.744.448	4.717.197

	31/12/2011	31/12/2012	(EUR duizend) 31/12/2013
RESULTATENREKENING			
I. Bedrijfsopbrengsten	4.579.923	4.473.315	3.157.820
II. Bedrijfskosten	-4.421.003	-4.313.756	-3.047.883
III. Bedrijfsresultaat	158.920	159.559	109.937
IV. Financiële opbrengsten	115.398	78.640	103.076
V. Financiële kosten	-102.423	-94.046	-93.979
VI. Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening	171.896	144.152	119.034
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	3.212	52.678	911
VIII. Uitzonderlijke kosten	-20.150	-50.129	-27.631
IX. Resultaat van het boekjaar voor belasting	154.958	146.701	92.314
X. Belastingen op het resultaat	1.195	22	4.324
XI. Resultaat van het boekjaar	156.153	146.723	87.990
XII. Onttrekking/overboeking naar belastingvrije reserves			
XIII. Te bestemmen resultaat v/h Boekjaar	156.153	146.723	87.990

	2011	2012	(EUR duizend) 2013
RESULTAATVERWERKING			
A. Resultaatverwerking	653.656	600.668	603.778
1. Te bestemmen winst (te verwerken verlies) van het boekjaar	156.153	146.723	87.990
2. Overgedragen winst/verlies (-)	497.503	453.945	515.788
C. Toevoeging aan het eigen vermogen	-87.322	26.882	-77.905
2. Aan de wettelijke reserve	0	0	0
3. Aan de reserve voor eigen aandelen	-87.322	26.882	-77.905
4. Aan het kapitaal	0	0	0
D. Over te dragen resultaat ⁽¹⁾	453.945	515.788	415.493
2. Over te dragen winst/verlies (-)	453.945	515.788	415.493
F. Uit te keren winst ⁽¹⁾	-112.389	-111.762	-110.381
1. Vergoeding van het kapitaal - gewone aandelen	-112.389	-111.762	-110.381

(1) Het totaal bedrag van deze twee rubrieken zal worden aangepast om rekening te houden met het aantal eigen aandelen aangehouden door Umicore op de datum van de algemene vergadering van aandeelhouders van 29 april 2014. Het brutodividend van EUR 1,00 per aandeel blijft ongewijzigd.

	(EUR duizend)	Aantal aandelen	
STAAT VAN HET KAPITAAL			
A. Maatschappelijk kapitaal			
1. Geplaatst kapitaal			
Per einde van het vorig boekjaar	500.000	120.000.000	
Per einde van het boekjaar	500.000	120.000.000	
2. Samenstelling van het kapitaal			
2.1. Soorten aandelen			
Gewone aandelen	500.000	120.000.000	
2.2. Aandelen op naam of aan toonder			
Op naam		6.544.778	
Aan toonder		113.455.222	
E. Toegelaten maar niet geplaatst kapitaal	50.000		
	% kapitaal	Aantal aandelen	
G. Aandeelhouderstructuur ⁽¹⁾			
Vanguard Precious Metals and Mining Fund	3,02	3.620.000	07/12/2012
Franklin Templeton Institutional LLC	3,08	3.691.759	31/10/2013
Family Trust Desmarais, Albert Frère & Groupe Bruxelles Lambert S.A.	5,01	6.017.276	28/11/2013
BlackRock Inc.	4,96	5.957.971	14/12/2012
Overige aandeelhouders	75,40	90.484.333	31/12/2013
Eigen aandelen in het bezit van Umicore	8,52	10.228.661	31/12/2013
	100,00	120.000.000	
waarvan free float	100,00	120.000.000	

(1) Op 31 december 2013 zijn er nog 3.378.088 opties op aandelen uitstaande. In deze opties zijn er 3.378.088 met recht tot aankoop op bestaande aandelen weerhouden door Umicore.

Verklaring over verantwoordelijkheid van het management

Hierbij verklaren wij – voorzover ons bekend – dat de geconsolideerde jaarrekening afgesloten op 31 december 2012 opgesteld is in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie, en de in België van toepassing zijnde wettelijke voorschriften, een getrouw beeld geeft van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van de Groep en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, en dat het jaarverslag een getrouw beeld geeft van de ontwikkeling en de resultaten van het bedrijf en van de positie van de vennootschap en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, alsmede een beschrijving geeft van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij geconfronteerd worden.

27 maart 2014,

Marc Grynberg
Gedelegeerd Bestuurder

Milieuverklaringen

Inhoud

Kerncijfers milieu	120
Toelichtingen bij de kerncijfers milieu	120
E1 Reikwijdte van de milieuverklaringen	120
E2 Emissies naar water en lucht	121
E3 Broeikasgassen	122
E4 Energie	124
E5 Waterverbruik	125
E6 Producten en materialen	125
E7 Afval	127
E8 Historische vervuiling	127
E9 Naleving van de regelgeving en beheersysteem	128
E10 Biodiversiteit	129

Kerncijfers milieu

	eenheid	toelichting	2009	2010	2011	2012	2013
Metaaluitstoot naar water (volume)	kg	E2	5.915	6.495	5.782	5.701	5.560
Metaaluitstoot naar water (impact eenheid)		E2	442.575	389.676	306.627	245.935	313.883
Chemisch zuurstofverbruik	kg	E2	235.266	258.309	252.681	278.131	297.490
Metaaluitstoot naar lucht (volume)	kg	E2	11.950	13.582	13.867	16.614	12.533
Metaaluitstoot naar lucht (impact eenheid)		E2	214.650	184.066	129.900	135.059	140.349
SO _x -emissies	ton	E2	408	468	511	487	702
NO _x -emissies	ton	E2	369	426	412	399	462
CO ₂ e-emissies (Scope 1+2)	ton	E3	529.628	543.807	695.733	701.898	693.839
Energieverbruik	terajoule	E4	7.284	7.597	7.807	7.315	7.557
Waterverbruik	duizend m ³	E5	4.670	4.617	4.567	4.310	4.337
Duurzaamheidsanalyse producten	aantal	E6	-	-	3	7	6
Totale afvalproductie	ton	E7	54.300	63.993	71.426	69.702	68.520
Gevaarlijk afval	ton	E7	34.555	38.533	43.588	47.789	45.668
waarvan gerecycleerd	%	E7	6,5	7,7	9,8	7,5	16,9
Ongevaarlijk afval	ton	E7	19.745	25.460	27.837	21.914	22.852
waarvan gerecycleerd	%	E7	62,3	59,8	64,9	54,7	60,1
Metingen met limietoverschrijding	aantal	E9	618	878	798	926	775
Normoverschrijding	%	E9	1,1	1,4	1,4	1,1	0,8
Milieuclachten	aantal		-	-	-	24	25
ISO 14001 gecertificeerde sites	%	E9	86	86	92	93	97
Sites die mogelijk een impact kunnen hebben op een gebied met hoge biodiversiteitswaarde	aantal	E10	8	8	11	15	16

Toelichtingen bij de kerncijfers milieu

E1 Reikwijdte van de milieuverklaringen

De kerncijfers voor het milieu omvatten de gegevens van de geconsolideerde productiesites waarover Umicore operationele controle heeft. In vergelijking met 2012 worden de gegevens van één site niet langer gerapporteerd omdat de industriële activiteiten er werden stopgezet (Perafita, Portugal, Building Products). Twee sites werden aan de rapportering toegevoegd: Himeji (Japan, Automotive Catalysts) en het testcentrum in Suzhou (China, Automotive Catalysts). Dat brengt het totale aantal rapporterende sites op 66 tegenover 65 in 2012. De gegevens over het energieverbruik zijn inclusief de data van de twee belangrijkste kantoren in Brussel, België, en Bagnolet, Frankrijk.

Volgens Umicore's huidige rapporteringssysteem rapporteert het overgrote deel van de sites hun milieuprestaties op het einde van het derde kwartaal samen met een prognose voor het vierde kwartaal. In januari controleert de site de voorspelde waarden op belangrijke afwijkingen die, indien nodig, worden gecorrigeerd. De vijf sites met de grootste milieu-impact rapporteren hun cijfers over het volledige jaar. Voor 2013 zijn dat Hanau, Duitsland (Catalysis, Performance Materials en Recycling), Olen, België (Energy Materials en Groep O&O), Hoboken, België (Recycling en Group P&T), Changsha, China (Performance Materials) en Cheonan, Zuid-Korea (Energy Materials). Uit een gevoeligheidsanalyse van de gegevens van 2013 blijkt dat de potentiële afwijking van de milieuprestaties voor metaalemisies naar lucht en water en energieverbruik van de Groep minder dan 5% zou bedragen in geval van een fout van 20% in de prognosegegevens.

We wijzen erop dat een aantal gegevens die in het jaarverslag 2012 werden gepubliceerd, in het jaarverslag 2013 werden aangepast als gevolg van de verbeterde analyse- en rapporteringsmethoden (De meerderheid van deze aanpassingen waren minder dan 2% met uitzondering van het watergebruik. Die werd met zo'n 8% aangepast).

Meer informatie over Umicore's milieubeheerstrategie is beschikbaar op www.umicore.com/sustainability/environment/.

E2 Emissies naar water en lucht

Umicore stelt zich tot doel om op groepsniveau de impact van metaalemissies naar lucht en water met 20% te verminderen ten opzichte van 2009.

Met metaalemissies naar water bedoelen we het totale volume – uitgedrukt in kg/jaar – aan metalen uit afvalwater dat na behandeling terecht komt in het oppervlaktewater. Als de site gebruik maakt van een extern waterzuiveringsstation wordt er rekening gehouden met de efficiëntie van deze zuivering als dit door de site bekend is.

Metaalemissies naar lucht – uitgedrukt in kg/jaar – worden gedefinieerd als het totale volume aan metalen dat naar lucht wordt uitgestoten in vaste fractie door alle puntbronnen. Voor kwik en arseen worden ook bijkomende damp- of rookfracties meegerekend.

Voor elk metaal dat naar water en lucht wordt uitgestoten, wordt een impactfactor toegepast om de verschillende toxiciteits- en ecotoxiciteitsniveaus van de verschillende metalen, wanneer ze in het milieu terechtkomen, in rekening te brengen. Hoe hoger de impactfactor, des te hoger is de toxiciteit voor het ontvangende waterlichaam (voor wateremissies) of voor de menselijke gezondheid (voor luchtmissies).

De impactfactoren voor wateremissies zijn gebaseerd op wetenschappelijke gegevens ('predicted no effect concentrations' of PNEC's) gegenereerd voor de REACH-richtlijn. Er werd een impactfactor 1 toegekend aan de PNEC voor antimoon (113 µg/l). De impactfactoren voor emissies naar lucht zijn gebaseerd op de grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling (Occupational Exposure Limits of OEL) (referentie: American Conference of Industrial and Governmental Hygienists, 2011). Er werd een impactfactor 1 toegekend aan de zink(oxide) OEL van 2 mg/m³. Daarna werd voor alle relevante metalen een impactfactor berekend op basis van deze referenties.

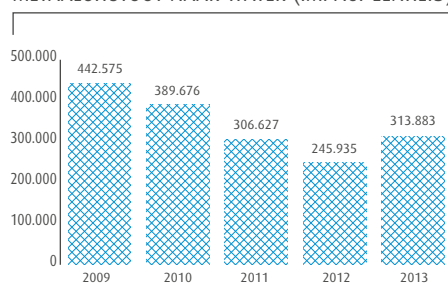
De metaalimpact op lucht en water wordt uitgedrukt in 'impacteenheden/jaar'. De gegevens over de metaalemissies zijn niet genormaliseerd voor het activiteitsniveau.

SO_x- en NO_x-emissies worden uitgedrukt in ton/jaar.

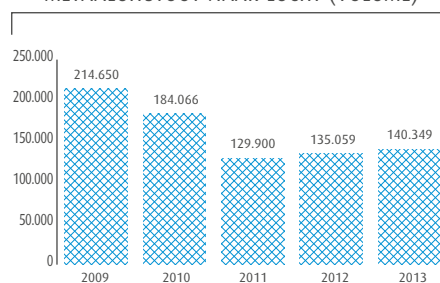
Gegevens voor de Groep

	eenheid	2009	2010	2011	2012	2013
Metaaluitstoot naar water (volume)	kg	5.915	6.495	5.782	5.701	5.560
Metaaluitstoot naar lucht (volume)	kg	11.950	13.582	13.867	16.614	12.533

METAALUITSTOOT NAAR WATER (IMPACT EENHEID)

METAALUITSTOOT NAAR LUCHT (VOLUME)

Metaalemissies naar water

De totale metaalemissies naar water van de Groep daalden licht van 5.701 kg in 2012 tot 5.560 kg in 2013, een daling van 2,5%. De totale metaalimpact steeg echter van 245.935 impacteenheden in 2012 tot 313.883 impacteenheden in 2013 als gevolg van de toegenomen emissie van metalen met een hoge impactfactor (arsen, thallium en zilver). Dit stemt overeen met een toename van de impact met 28% in vergelijking met 2012. In vergelijking met het referentiejaar 2009 stellen we echter nog steeds een daling van 29% vast, aanzienlijk meer dan de doelstelling van 20%. Meer details per business group vindt u in de onderstaande paragrafen.

De business group Catalysis slaagde erin zijn metaalemissies in volume en impact te verminderen maar die emissies zijn zo laag dat ze niet relevant zijn voor de globale wateremissies van de Groep (minder dan 0,5%).

De metaalemissies naar water van de business group Energy Materials daalden met ongeveer 22% van 778 kg in 2012 tot 603 kg in 2013. Dat was vooral het gevolg van de lagere gerapporteerde nikkelemisies in de site te Olen, België. De totale impact van de metaalemissies naar water van de business group steeg echter met 9% tegenover 2012, voornamelijk als gevolg van de hogere zilveremissies in de site van Olen.

De business group Performance Materials rapporteerde een toename van metaalemissies naar water van 1.445 kg in 2012 tot 1.682 kg in 2013, een stijging van 16%. De impact van metaalemissies naar water steeg eveneens met 16% ten opzichte van 2012. De toename van zowel het volume als de impact is voornamelijk te wijten aan de gestegen zinkemissies naar water op de site van Viviez, Frankrijk (Building Products).

De metaalemissies naar water in de business group Recycling daalden met ongeveer 6% van 3.446 kg in 2012 tot 3.253 kg in 2013. Dat was vooral het gevolg van lagere seleniumemissies. De overeenkomstige impact steeg echter aanzienlijk met 35% ten opzichte van 2012, vooral als gevolg van de toename van thallium, een metaal met een hoge impactfactor in het afvalwater. We verwachten een aanzienlijke daling van zowel het totale volume als de impact van metaalemissies naar water zodra de nieuwe waterzuiveringsinstallatie in Hoboken, België (Recycling) in het eerste halfjaar van 2014 in gebruik wordt genomen.

Metaalemissies naar lucht

Het totale volume metaalemissies naar lucht van de Groep daalde van 16.614 kg in 2012 tot 12.533 kg in 2013, een vermindering van 25%. De overeenkomstige impact is echter licht gestegen van 135.059 in 2012 tot 140.349 impacteenheden in 2013, een stijging van 4%. De toegenomen impact is vooral te wijten aan de toename van de metaalemissies met een hoge impactfactor (cadmium en kobalt). Desondanks is de impact van de metaalemissies naar lucht met 35% gedaald ten opzichte van het referentiejaar 2009, een vermindering die aanzienlijk groter is dan de doelstelling van 20%. Meer details per business group vindt u in de onderstaande secties.

Volume noch impact van de metaalemissies van de business group Catalysis zijn relevant in het licht van de globale wateremissies van de Groep (minder dan 0,5%).

De business group Energy Materials rapporteerde een totaal volume metaalemissies naar lucht van 708 kg, een lichte stijging van 2% ten opzichte van 2012. De overeenkomstige metaalimpact steeg met 17% van 31.572 impacteenheden in 2012 tot 36.932 impacteenheden in 2013. Die stijging wordt vooral veroorzaakt door de hogere kobaltemissies op de site in Cheonan, Zuid-Korea (Rechargeable Battery Materials) als gevolg van het toegenomen productievolume.

Het gerapporteerde totale volume metaalemissies naar lucht in de business group Performance Materials daalde van 13.468 kg in 2012 tot 9.594 kg in 2013, een afname met ongeveer 30%. Dit is vooral te danken aan de lagere zinkemissies naar lucht in de business unit Zinc Chemicals met sites in Angleur (België), Eijsden (Nederland) en Changsha (China) waar we acties implementeerden om het beheer van de zakkenfilters in alle sites te verbeteren. De site in Sancoale, India, rapporteerde een stijging van de zinkemissies naar lucht als gevolg van het gestegen productievolume. In tegenstelling hiermee verhoogde de impact van de business group met 39% ten opzichte van 2012 als gevolg van de toegenomen emissie van cadmium in de site van Sancoale (Zinc Chemicals).

De business group Recycling zag haar metaalemissies licht dalen van 2.443 kg in 2012 tot 2.224 kg in 2013, vooral dankzij lagere zinkemissies in Bangkok, Thailand (Jewellery & Industrial Materials) en lagere arseen- en antimoonemissies naar lucht in Hoboken, België (Precious Metals Refining). Dat is ook de belangrijkste reden voor de daling van de impact van metaalemissies naar lucht met 7% ten opzichte van 2012.

Gegevens voor de business groups 2013 – andere emissies

	eenheid	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Umicore Group
Chemisch zuurstofverbruik	kg	20.490	67.262	7.894	201.843	297.490
SO _x -emissies	ton	17	4	118	564	702
NO _x -emissies	ton	156	99	60	147	462

De totale COD-emissie (chemical oxygen demand) bedroeg 297.490 kg, een lichte stijging ten opzichte van de 278.131 kg in 2012. De totale SO_x-emissie bedroeg 702 ton ten opzichte van 487 ton in 2012. De NO_x-emissies bedroegen 462 ton in 2013 tegenover 399 ton in 2012.

E3 Broeikasgassen

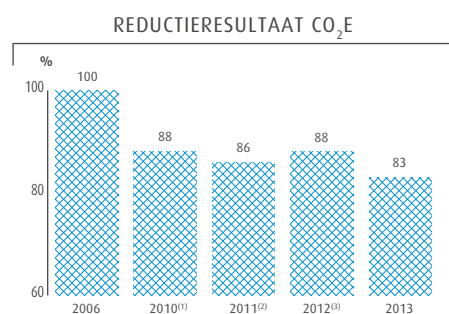
Umicore engageerde zich om gerichte acties te ondernemen om de koolstofemissies te verminderen en onze energie-efficiëntie verder te verhogen. Deze aanpak werd gekaderd in een energie-efficiëntie- en koolstofemissiebeleid dat we in 2011 opstelden.

De belangrijkste pijler van dit beleid is de doelstelling van de Groep om onze CO₂-equivalente emissies tegen 2015 met 20% te verminderen ten opzichte van het referentiejaar 2006 op basis van dezelfde activiteiten als in 2006 (zie gedetailleerde uitleg hierna).

Umicore rapporteert ook haar absolute CO₂e-emissies (bv. zoals per reikwijdte toegelicht in E1).

Gegevens voor de Groep – in de context van de doelstelling voor de vermindering van de CO₂e-emissies

CO ₂ e-emissies (Scope 1+2, doelstelling)	eenheid	uitgangswaarde				
		2006	2010	2011	2012	2013
	ton	778.718	597.226 ⁽¹⁾	635.136 ⁽²⁾	655.246 ⁽³⁾	643.800

Definitie van de CO₂e-emissies in het kader van de doelstelling voor de vermindering van de CO₂e-emissies:

De CO₂-equivalente (CO₂e) emissies worden gedefinieerd als de Scope 1-emissies van CO₂e inclusief de belangrijkste proces-emissies (maar beperkt tot CO₂, CH₄ en N₂O) en Scope 2-emissies van CO₂. Er werd rekening gehouden met een beperkt aantal aanpassingen die volgens het broeikasgasprotocol als optionele informatie mogen worden gerapporteerd (bv. uitsluiting van stoom die aan derden wordt verkocht). Dit meetgegeven wordt afgekort tot: CO₂e (Scope1+2, doelstelling).

Om in de context van onze doelstelling Vision 2015 de vermindering van de emissies te berekenen, hebben we voor elke site een baseline 2006 opgesteld door het huidige activiteitsniveau van het rapporteringsjaar (nl. 2013) te vermenigvuldigen met de CO₂e-emissie-intensiteit van 2006 (zie voorbeeld). De baseline 2006 van de Groep wordt dan berekend door de baselines van alle sites op te tellen. Voorbeelden van activiteitsfactoren van sites zijn: geproduceerd aantal ton per jaar, machine-uren per jaar, ton toevoer materiaal voor recyclageprocessen per jaar.

(1) De baseline 2006 in relatie met 2010 bedroeg 677.542, dit geeft een vermindering van 12% in 2010 ten opzichte van 2006.

(2) De baseline 2006 in relatie met 2011 bedroeg 740.886, dit geeft een vermindering van 14% in 2011 ten opzichte van 2006.

(3) De baseline 2006 in relatie met 2012 bedroeg 745.935, dit geeft een vermindering van 12% in 2012 ten opzichte van 2006.

Een voorbeeld:

In 2006 produceerde site A 1.000 ton van metaal X en stootte 100 ton CO₂e uit = intensiteit van 0,1 ton CO₂e / ton van metaal X.

In 2013 produceerde site A 1.100 ton van metaal X en stootte 100 ton CO₂e uit = intensiteit van 0,09 ton CO₂e / ton van metaal X.

De 2006 baseline gerapporteerd in 2013 is: activiteitsniveau van 2013 (1.100 ton) x intensiteit 2006 van 0,1 ton CO₂e / ton = 110 ton CO₂e.

De gemeten 100 ton die in 2013 werd uitgestoten, vertegenwoordigt dus een vermindering van 9% ten opzichte van de uitstoot in de operationele omstandigheden van 2006.

De baseline 2006 wordt jaarlijks herberekend. Ze wordt gedefinieerd als de CO₂e-emissies die we hadden mogen verwachten met de activiteitsvolumes van het rapporteringsjaar (nl. 2013) maar met de CO₂e-intensiteit van het referentiejaar 2006. Het resultaat voor elk jaar wordt uitgedrukt als een percentage ten opzichte van de berekende baseline 2006 voor de Groep die voor elk jaar van toepassing is.

De berekening van deze doelstelling omvat de volledig geconsolideerde operaties en activiteiten die deel uitmaken van de Groep op 31 december van elk rapporteringsjaar (tussen 2011 en 2015) en die ook deel uitmaakten van de Groep op 31 december 2010. De resultaten worden gerapporteerd op groepsniveau.

Doelstelling CO₂e-emissies

In 2013 bedroegen de CO₂e-emissies volgens de reikwijdte van het objectief 643.800 ton. In 2006 bedroegen de CO₂e-emissies volgens de reikwijdte van het objectief 778.801 ton. Om de vooruitgang van onze doelstelling te beoordelen werd dit CO₂e-emissieniveau genormaliseerd voor de activiteit van 2013. Dit resulteerde in een CO₂e-emissie van 778.718 ton. Op het einde van 2013 hadden we de koolstofemissies dus met 17% verminderd ten opzichte van het referentiejaar 2006. Dat betekent dat we bij gelijkwaardige productieniveaus 17% minder CO₂-equivalenten hebben uitgestoten ten opzichte van 2006. Dit is te vergelijken met een vermindering van 12% die we eind 2012 hadden bereikt. De vooruitgang in 2013 ten opzichte van 2012 is voornamelijk te danken aan de lagere proces-emissies van CO₂ en N₂O in Hoboken. Deze vermindering is toe te schrijven aan de mix van grondstoffen die in 2013 werd gebruikt en aan de verbetering van de processen in de hoogoven. Andere factoren, zoals de CO₂-voetafdruk van elektriciteit, vertoonden een gemengd beeld in 2013 met lagere emissies in sommige sites, gecompenseerd door hogere emissies in andere sites. Als we geen rekening houden met de activiteitsfactor van onze doelstelling, hebben we een vermindering van 4% in absolute emissies bereikt sinds 2006, tegenover een vermindering van 3% die eind 2012 werd geregistreerd.

In 2012 hebben we energie-efficiëntieaudits uitgevoerd in de 25 sites die het sterkst bijdragen aan onze CO₂-emissies en meer dan 90% van de CO₂e-emissies voor hun rekening nemen. Deze audits hebben tot doel om opportuniteiten te identificeren om de energie-efficiëntie te verhogen en de CO₂-emissies te verlagen. In dit proces werden meer dan 100 energie-efficiëntieprojecten geïdentificeerd die zowel de energie-intensiteit als de kosten

kunnen verminderen. Er werden bijkomende audits uitgevoerd en projecten opgestart in sites met een lagere emissie-voetafdruk. Deze projecten dragen niet essentieel bij aan de emissiedoelstelling van de Groep maar verhogen de efficiëntie en verminderen de kosten op het niveau van de sites en de business units.

Om onze doelstelling te bereiken, zullen we een groot percentage van de bovengenoemde projecten moeten realiseren en ook het behoud van een gunstige mix van grondstoffen in Hoboken speelt hierin een rol. De wijzigende energiemix in Europa kan het bereiken van deze doelstelling ook in het gedrang brengen, vooral als de landen waar Umicore actief is beslissen om minder gebruik te maken van energiebronnen met lage CO₂-uitstoot.

Naast de introductie van onze procesverbeteringen op de sites met de hoogste niveaus van absolute emissies hangt onze mogelijkheid tot een verminderingsdoelstelling van 20% tegen 2015 af van de evolutie van zowel de grondstoffenmix in Hoboken als de elektriciteitsmix naarmate Europa wegstapt van energiebronnen met lagere koolstofemissies.

Absolute CO₂e-emissies Gegevens voor de Groep

	eenheid	2009	2010	2011	2012	2013
Absolute CO ₂ e-emissies (Scope 1+2)	ton	529.628	543.262	695.733	701.898	693.839

Gegevens voor de business groups 2013

	eenheid	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Umicore Group
Absolute CO ₂ e-emissies (Scope 1+2)	ton	86.928	176.723	162.018	267.678	693.839

Definitie van absolute CO₂e-emissies (Scope1+2) in de context van de Scope 1+2 rapportering voor broeikasgassen:

De absolute CO₂e-emissievolumes worden gerapporteerd op business group en op groepsniveau. De CO₂e-emissie wordt berekend op basis van de definitie en de rapporteringsmethodologie van het broeikasgasprotocol (WBCSD en WRI, herziene editie 2004) vóór Scope 1 en 2. Scope 2 omvat voor Umicore niet alleen aangekochte elektriciteit maar ook stoom en perslucht die van derden (bv. industrieparken) worden aangekocht. CO₂e omvat de broeikasgassen CO₂, N₂O en CH₄ voor Scope 1 en belangrijke proces-emissies. Andere broeikasgassen zijn niet relevant voor de activiteiten van Umicore. De Scope 2-emissies houden enkel rekening met CO₂.

De WBCSD Chemical Sector Working Group on GHG Measurement and Reporting waarin Umicore actief deelnam, heeft bijkomende richtlijnen opgesteld om de tekortkomingen in de GHG-rapportering op te lossen. Als actief lid van deze werkgroep heeft Umicore deze richtlijnen toegepast in de rapportering voor 2012. De publicatie van de richtlijnen voor de sector kan u op de website van de WBCSD raadplegen (<http://www.wbcd.org/Pages/EDocument/EDocumentDetails.aspx?ID=15375&NoSearchContextKey=true>).

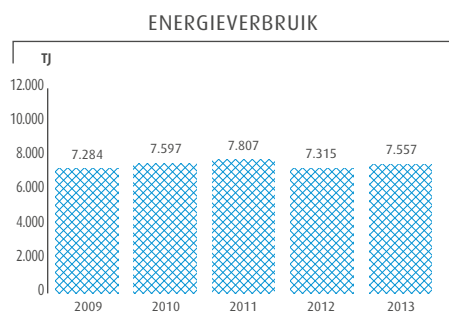
Context: de rapportering 2011 werd aangepast aan een strikte implementatie van de herziene versie van het broeikasgasprotocol van 2004. Vanaf 2011 werden procesemissies gerapporteerd en in gevallen waarin tot 2010 'groene stroom' werd gerapporteerd met een CO₂-emissiefactor van 0 ton CO₂/MWh werd als standaardemissiefactor de gemiddelde koppelnet CO₂-factor voor elektriciteit gebruikt.

Om tot een duidelijke en stabiele CO₂e-rapportering te komen, werden in de rapportering van 2011 nog andere kleine correcties aangebracht. We hebben inspanningen geleverd om voor de sites duidelijke richtlijnen op te stellen om zo een gemeenschappelijke interpretatie en implementatie van de rapporteringsregels te garanderen. Die wijzigingen aan de rapportering werden opgelegd om een langdurige, accurate en reproduceerbare CO₂e-rapportering te ontwikkelen als basis voor kwantitatieve doelstellingen tot het verminderen van de CO₂e-emissies. Het nadeel van die beslissing is dat er discontinuïteit optreedt tussen de gerapporteerde cijfers van 2011 en de cijfers van de vorige jaren in de absolute CO₂e-waarden (Scope1+2).

De Chemical Sector Guideline van de WBCSD zorgde voor een bijkomende wijziging van de rapporteringsrichtlijnen voor broeikasgasemissies. Deze wijziging had voor 2012 een invloed op de rapportering van de absolute CO₂e-emissie.

E4 Energie

Gegevens voor de Groep

De WBCSD Chemical Sector Working Group on GHG Measurement and Reporting waarin Umicore actief deelnam, heeft bijkomende richtlijnen opgesteld om de tekortkomingen in de GHG-rapportering op te lossen. Als actief lid van deze werkgroep heeft Umicore deze richtlijnen toegepast in de rapportering voor 2012. De publicatie van de richtlijnen voor de sector kan u op de website van de WBCSD raadplegen.

Door de aanbevelingen van deze richtlijn te volgen, is een discontinuïteit ontstaan tussen de cijfers voor energieverbruik van 2011 en 2012, waardoor de vergelijking van het energieverbruik minder zinvol wordt. Het effect bedraagt ongeveer 300 terajoules in de business group Energy Materials.

In het kader van onze duurzaamheidsdoelstellingen voor de periode 2006-2010 werden er energie-efficiëntieprojecten ingevoerd in de belangrijkste sites. Bovenop deze duurzaamheidsprojecten werden er bijkomende energie-efficiëntieprojecten geïdentificeerd tijdens de evaluaties in 2011 en 2012. Kleinere projecten die beperkte investeringen vragen, maar ook een beperkte impact hebben, konden onmiddellijk worden geïmplementeerd. Enkele grotere projecten bevinden zich nog in de engineering fase en zullen pas effect hebben nadat ze volledig zijn geïmplementeerd.

Gegevens voor de business groups 2013

	eenheid	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Umicore Group
Energieverbruik	terajoule	792	2.244	1.874	2.637	7.557

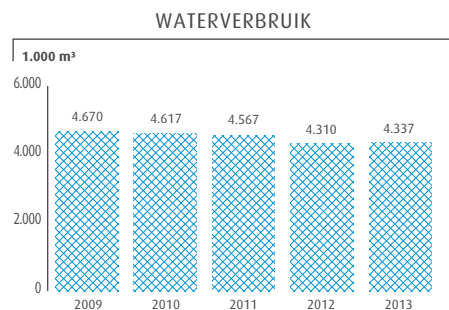
De belangrijkste energie-efficiëntieprojecten werden gerealiseerd in de sites van Hoboken en Olen, België, in het kader van de Vlaamse Energiebenchmarking, die deze sites eind 2003 ondertekenden. Het type residuen dat de business group Recycling verwerkt, speelde eveneens een rol; we ontvangen nu grotere volumes materialen waarvan de verwerking minder energie verbruikt.

Het indirecte energieverbruik van primaire energiebronnen (aangekochte elektriciteit, stoom en perslucht) voor de productiesites en de kantoorgebouwen bedroeg 2.629 terajoules. Het directe energieverbruik van primaire energiebronnen (stookolie, diesel, aardgas, LPG, steenkool en cokes) bedroeg 4.928 terajoules.

In vergelijking met 2012 is het energieverbruik in Catalysis met 9% gestegen, in Energy Materials met 2%, in Performance Materials met 2% en in Recycling met 4%. Deze lichte stijging van het energieverbruik weerspiegelt de globale toename van het activiteitsniveau.

E5 Waterverbruik

Gegevens voor de Groep

Het waterverbruik wordt gedefinieerd als het totale volume water, uitgedrukt in duizend m³/jaar afkomstig van leidingwater, grondwaterputten, oppervlakte- en regenwater. Grondwaterextractie voor saneringsdoeleinden en koelwater dat naar het oorspronkelijke waterlichaam wordt afgevoerd, worden niet meegerekend.

Het totale waterverbruik van de Groep steeg licht van 4.310.000 m³ in 2012 tot 4.337.000 m³ in 2013. Er werden geen significante trends vastgesteld voor de verschillende business groups.

Gegevens voor de business groups 2013

	eenheid	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Umicore Group
Waterverbruik	duizend m ³	316	1.751	697	1.574	4.337

E6 Producten en materialen**Gegevens voor de Groep**

	eenheid	2009	2010	2011	2012	2013
Duurzaamheidsanalyse producten	aantal	-	-	3	7	6

In de voorbije vier jaar hebben Groep O&O en Corporate EHS een specifieke methodologie ontwikkeld om de duurzaamheid van Umicore's producten en diensten te beoordelen. Deze methodologie wordt 'Assessment of Product (and services) Sustainability' (APS) genoemd. De methodologie omvat een instrument dat bestaat uit een geheel van vooraf gedefinieerde vragen en antwoorden met score- en wegingsfactoren, gegroepeerd rond acht thema's. In 2011 voerde een team van O&O, EHS en experts uit de business units drie proefevaluaties uit om de werkbaarheid van APS te controleren.

Het is de bedoeling om tussen 2012 en 2015 elk jaar zes producten of diensten te testen, waarbij elke business unit er twee levert voor het onderzoek. Op die manier zullen we over een duurzaamheidsprofiel voor een representatief gedeelte van onze activiteiten beschikken.

In 2013 werden verder nog zes producten en diensten beoordeeld in de business units Cobalt Specialty Materials, Precious Metals Management, Electroplating, Platinum Engineered Materials, Zinc Chemicals en Jewellery & Industrial Metals. De zestien dossiers die we in de periode 2011-2013 hebben beoordeeld, omvatten zowel producten en diensten die in nichemarkten worden aangeboden, 'vlaggenschip'-producten en -diensten als producten in ontwikkeling. Tegen het einde van 2013 vertegenwoordigde het aantal producten en diensten dat met deze methodologie gescreend werd iets meer dan 10% van de inkomsten van Umicore.

Tegen juni 2013, de deadline voor de tweede REACH-registratie, heeft Umicore nog eens 21 registraties voor 17 verschillende stoffen ingediend bij het ECHA (European Chemicals Agency). De lijsten werden ofwel voorbereid in samenwerking met andere ondernemingen die als consortium optraden, ofwel door Umicore zelf. Ongeveer een derde van alle dossiers werd in 2013 bijgewerkt met bijkomende informatie of nieuwe beschikbare gegevens. Alle kosten verbonden met de REACH-reglementering, inclusief de registratiekosten, worden opgenomen in de gewone bedrijfsuitgaven.

Umicore volgt nauwgezet alle interpretatiewijzigingen op, evenals begeleidende documenten die een impact kunnen hebben op haar REACH-implementatiestrategie. Umicore is actief betrokken bij werkgroepen van sectorverenigingen om ervoor te zorgen dat een consistente benadering wordt gehanteerd en dat de metaalspecifieke aspecten duidelijk zijn voor de overheid en de bedrijven.

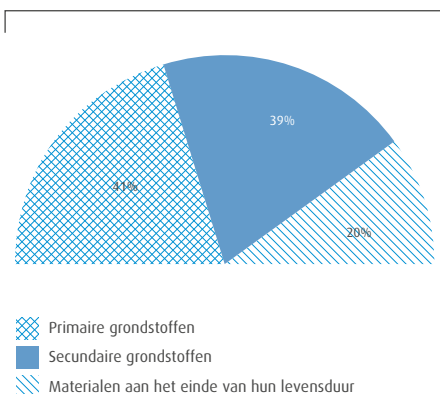
Hoewel de regelgeving in de toekomst nog kan veranderen, komen slechts enkele van de stoffen die we vandaag gebruiken voor op de kandidaatlijst voor mogelijke REACH-autorisatie. De verkochte producten die deze stoffen bevatten, vertegenwoordigen in totaal minder dan 0,5% van Umicore's inkomsten. De opname van een stof in de REACH-kandidaatlijst is een eerste stap om die stof aan een robuuste en gedetailleerde wetenschappelijke risicobeoordeling te onderwerpen die zal bepalen of de stof verder mag worden gebruikt of moet worden vervangen als er economisch en technisch haalbare alternatieven voor deze stof bestaan.

Op het einde van 2013 waren er in totaal 4.250 producten opgenomen in het Integrated Product Data System (IPDS) van Umicore. Dit resulteerde in ongeveer 300.000 veiligheidsinformatiebladen voor 119 landen en in 44 talen.

Materialenefficiëntie

GEBRUIKTE MATERIELEN UMICORE

Primaire grondstoffen zijn grondstoffen die een directe relatie hebben met hun eerste levensduur, met uitsluiting van stromen van bijproducten.

Secundaire grondstoffen zijn bijproducten van primaire materiaalstromen.

Materialen op het einde van hun levensduur zijn materialen die het einde van hun eerste levenscyclus hebben bereikt en na recyclage aan een tweede, derde... leven zullen beginnen.

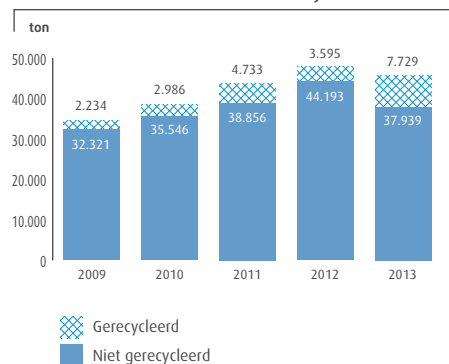
Als de oorsprong van de materialen niet gekend is, worden ze standaard als primaire materialen beschouwd. De ingezamelde gegevens worden uitgedrukt in totaal aantal ton inkomend materiaal.

In 2013 was 41% van de inkomende materialen van Umicore van primaire oorsprong. 59% van de materialen was afkomstig van recyclage of van secundaire oorsprong. Deze niveaus zijn vergelijkbaar met 2012.

E7 Afval

Gegevens voor de Groep

GEPRODUCEERD GEVAARLIJK AFVAL

Afval wordt gedefinieerd als het totale volume gegenereerd afval, uitgedrukt in ton/jaar.

De recyclagegraad is de verhouding tussen de hoeveelheid door derden gerecupereerd afval (inclusief het afval dat door middel van verbranding als energie wordt gerecupereerd) en de totale hoeveelheid afval.

Het onderscheid tussen gevaarlijk en niet-gevaarlijk afval wordt gemaakt op basis van de lokale regelgeving van de regio waar de rapporterende entiteit is gevestigd.

In 2013 werd in totaal 68.520 ton afval gegenereerd in vergelijking met 69.702 ton in 2012. Dit is een daling van 1,7%.

Het totale volume gevaarlijk afval werd verminderd van 47.789 ton in 2012 tot 45.668 ton in 2013, een daling van 4,4%. De recyclagegraad voor gevaarlijk afval steeg van 7,5% in 2012 tot 16,9% in 2013. Die stijging is vooral te danken aan een aanzienlijke toename van het totale volume gevaarlijk afval in Eijsden (Nederland), dat grotendeels werd gerecycleerd.

Het totale volume niet-gevaarlijk afval steeg van 21.914 ton in 2012 tot 22.852 ton in 2013. Er werd in totaal 60% niet-gevaarlijk afval gerecycleerd in 2013, in vergelijking met 55% in 2012.

Gegevens voor de business groups 2013

	eenheid	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Umicore Group
Totale afvalproductie	ton	2.964	24.595	14.218	26.742	68.520
Gevaarlijk afval	ton	1.531	14.769	8.946	20.422	45.668
waarvan gerecycleerd	%	9,43	1,34	67,76	6,49	16,92
Ongevaarlijk afval	ton	1.433	9.826	5.272	6.321	22.852
waarvan gerecycleerd	%	48,22	32,47	74,52	93,87	60,14

E8 Historische vervuiling

Actief meewerken aan het beheer en de behandeling van risico's die het gevolg zijn van activiteiten in het verleden is een integraal onderdeel van de Umicore Way. In de voorbije tien jaar heeft het proactieve programma van Umicore voor de evaluatie en (waar nodig) de sanering van bodem- en grondwatervervuiling een aanzienlijke vooruitgang gemaakt. In dit hoofdstuk bespreken we de belangrijkste lopende programma's en de vooruitgang die in 2013 werd gemaakt.

België

Context: Op 23 april 2004 ondertekende Umicore een covenant met de Openbare Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) en de minister van Leefmilieu van het Vlaams Gewest waarbij het bedrijf zich ertoe verbond de volgende 15 jaar € 62 miljoen te besteden aan de sanering van de historische vervuiling in vier Vlaamse vestigingen waarvan er twee – Balen en Overpelt – nu behoren tot Nyrstar, een activiteit die in 2007 door Umicore werd verkocht.

Activiteiten 2013: In Hoboken werd er met de bevoegde autoriteiten een overeenkomst gesloten om de opslagfaciliteit op de site uit te breiden, zodat de saneringswerken (afgraving) op de site kunnen worden hervat. Het definitieve actieplan voor de sanering van het grondwater werd voltooid en bij de overheid ingediend ter goedkeuring.

Het actieve programma voor grondwatersanering op de site in Olen, dat in 2007 werd opgestart, werd voortgezet in 2013. In samenwerking met de autoriteiten (FANC en NIRAS/ONDRAF) werkt Umicore aan een visiedocument waarin de basisprincipes worden vastgelegd voor de ontwikkeling, goedkeuring en implementatie van een algemeen afvalbeheerplan voor radiumhoudend afval dat op de site is opgeslagen.

In het kader van het convenant werkte Umicore verder aan het actieplan, zoals het verwijderen van zinkas van alle privé-opritten in de perimenter van 9 km, die in de overeenkomst is opgenomen. Deze werkzaamheden zullen waarschijnlijk voltooid zijn in 2014 en het afgegraven materiaal wordt veilig opgeslagen in de fabriek van Nyrstar in Balen.

Frankrijk

In Viviez heeft Umicore het grootschalige saneringsprogramma voortgezet dat in 2011 werd opgestart. Het project bestaat hoofdzakelijk uit het verwijderen, inert maken en veilig opslaan van meer dan één miljoen m³ vervuilde grond en afval. Op het einde van 2013 was 600.000 m³ vervuilde grond en afval verwijderd en behandeld. In 2013 bezochten verschillende groepen het project, waaronder de lokale inwoners en de media. In 2013 heeft Umicore in samenwerking met de (nationale en gemeentelijke) overheid een openbare weg aangelegd die toegang geeft tot het project.

Duitsland

Umicore en haar voorgangers kunnen terugblikken op een lange geschiedenis van mijnbouw in Duitsland. Hoewel de laatste actieve mijn nabij Keulen in 1978 haar activiteiten stopzette, bezit Umicore vandaag nog een aantal ondergrondse mijnbouwconcessies. Ze worden sinds 2009 beheerd door Umicore Mining Heritage GmbH & Co. KG. Alle informatie met betrekking tot de locatie van oude schachten en tunnels werd nu door middel van geo-referentie vastgelegd en in een GIS-systeem ingevoerd.

VS

Op de voormalige mijnsite in Colorado, VS, werd de sanering van het drainagewater verdergezet. Het bedrijf onderzoekt alternatieve technologieën om de metaalconcentraties in het afval te verminderen en zo het volume vast afvalmateriaal te beperken.

Na de sluiting van de Maxton-fabriek in North-Carolina werd er bodem- en grondwatervervuiling vastgesteld. Umicore startte met een vrijwillig saneringsprogramma in samenwerking met de autoriteiten.

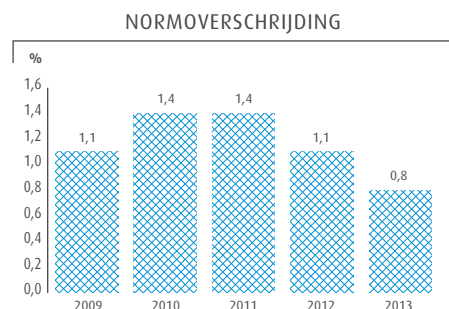
Ook in Arab, Alabama, begon Umicore met een vrijwillig saneringsprogramma nadat er bodemverontreiniging was vastgesteld.

Brazilië

Tijdens de milieu-risicobeoordeling die werd uitgevoerd na de aankoop, werd in de site van Guarulhos in Brazilië grondwatervervuiling vastgesteld. Die historische vervuiling dateert van vóór de aankoop van de activiteit door Umicore in 2003. Na het eerste onderzoek heeft Umicore maatregelen getroffen om de verspreiding van die vervuiling naar de omgeving te stoppen. Met dat doel werd in 2011 een hydraulische barrière geïnstalleerd en in werking gesteld om het vervuilde grondwater op te vangen aan de grenzen van het terrein. Om het saneringsproces te versnellen, werd in 2012 beslist om de sterkst vervuilde gedeelten van het grondwater op de site aan te pakken. Er werden piloottesten uitgevoerd en vervolgens werden de full-scale operaties gestart. Umicore onderzocht tevens de impact van de historische vervuiling op percelen buiten de fabriek en is in 2013 met de lokale overheid een saneringsprogramma overeengekomen.

E9 Naleving van de regelgeving en beheersysteem

Gegevens voor de Groep

De normoverschrijding is de verhouding tussen het totale aantal overschrijdingen en het totale aantal uitgevoerde metingen. Een overschrijding is een monitoringresultaat dat een drempelwaarde overschrijdt zoals vastgelegd in een vergunning, richtlijn of een andere wettelijke norm.

Het totale aantal uit te voeren metingen wordt bepaald in de uitbatingsvergunning, de milieuvergunning of een vergelijkbare norm in de regio waar de rapporterende entiteit actief is. Het totale aantal metingen is het totale aantal staalnames, vermenigvuldigd met het aantal parameters per staalname.

Gegevens voor de business groups 2013

	eenheid	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Umicore Group
Metingen met limietoverschrijding	aantal	129	5	612	29	775
Normoverschrijding	%	0,38	0,04	1,44	0,25	0,78

In 2013 werden er ongeveer 100.000 milieumetingen uitgevoerd in alle industriële sites van Umicore, ten opzichte van ongeveer 83.000 het voorgaande jaar. Deze toename is vooral het gevolg van een verbeterde berekeningsmethode voor het aantal metingen op de site in Larvik, Noorwegen (Performance Materials). Deze metingen hebben tot doel te controleren of de plaatselijke wettelijke vereisten, vergunningen en/of lokale milieunormen worden nageleefd. Ze omvatten meestal afvalwaterbemonstering en de monitoring van de omgevingslucht maar ook geluidsmetingen. Het aantal metingen dat niet aan de wettelijke vereisten of de vergunningen voldeed, daalde tot 0,78% tegenover 1,1% in 2012. Er werden geen significante trends vastgesteld voor de verschillende business groups.

Drie van de 64 productiesites zijn vrijgesteld van de implementatie van een gecertificeerd milieubeheersysteem. Het verkrijgen van deze vrijstelling is gebaseerd op een strikte procedure die bevestigt dat die sites geen significante milieu-impact hebben. Dan heeft de implementatie van een dergelijk systeem geen toegevoegde waarde. Van de 61 resterende industriële sites hebben er 59 een ISO 14001-gecertificeerd milieubeheersysteem geïmplementeerd. De resterende 2 sites plannen de implementatie van een milieubeheersysteem voor 2014. Alle belangrijke sites met een significante milieu-impact beschikken al vele jaren over een ISO 14001-certificering.

In totaal werden er 25 milieuklachten ontvangen. Het ging vooral om geluidsoverlast en geurhinder. 22 klachtendossiers zijn ondertussen afgesloten.

E10 Biodiversiteit

Gegevens voor de Groep

	eenheid	2009	2010	2011	2012	2013
Sites die mogelijk een impact kunnen hebben op een gebied met hoge biodiversiteitswaarde	aantal	9	9	11	15	16

De biodiversiteitsindicator geeft aan hoeveel sites er actief zijn in of naast een gebied dat door regionale en nationale autoriteiten of internationale conventies als een gebied met hoge biodiversiteitswaarde wordt erkend.

Umicore is van mening dat haar huidige activiteiten slechts een geringe nadelige invloed hebben op de biodiversiteit van de omgeving rondom de sites. De historische vervuiling veroorzaakt door activiteiten in het verleden wordt aangepakt met gerichte projecten voor bodem- en grondwatersanering (zie toelichting E8).

Zestien sites rapporteerden dat ze dicht bij een gebied opereren dat als een gebied met kwetsbare biodiversiteit is geclassificeerd.

Umicore's beleid vereist dat er bij alle belangrijke investeringen, overnames en transfers van gronden een gedetailleerde milieu-impactbeoordeling wordt uitgevoerd.

Sociale verklaringen

Inhoud

Sociale kerncijfers	132
Toelichtingen bij de sociale kerncijfers	132
S1 Reikwijdte van de sociale verklaringen	132
S2 Personeel	133
S3 Ontwikkeling van medewerkers	136
S4 Aantrekkelijke werkgever	137
S5 Verantwoordelijkheid tegenover de lokale gemeenschap	138
S6 Werknemersrelaties	139
S7 Gedragscode	140
S8 Duurzame aankopen	140
S9 Gezondheid van de werknemers	142
S10 Gezondheid op het werk	143
S11 Veiligheid op het werk	145

Sociale kerncijfers

	eenheid	notas	2009	2010	2011	2012	2013
Personeelsbestand (inclusief geassocieerde ondernemingen)	aantal	S2	13.728	14.386	14.572	14.438	14.057
Tijdelijke contracten	% personeelsbestand	S2	3,83	4,01	4,77	4,21	3,42
Gemiddeld aantal opleidingsuren per werknemer	uren/werknemer	S3	44,05	43,30	51,94	50,72	45,18
Werknemers die een jaarlijkse evaluatie hebben	% personeelsbestand	S3	-	-	87,16	91,80	95,65
Vrijwillige vertrekkers	% personeelsbestand	S4	2,59	3,78	3,84	3,20	3,33
Werknemers die in een site werken die een externe erkenning hebben ontvangen in het kader van aantrekkelijke werkgever	% personeelsbestand	S4	-	-	52,64	68,31	72,63
Donaties	€ duizend	S5	1.106,48	1.009,38	1.751,02	1.759,18	1.612,80
Sites met extern communicatieplan	% sites	S5	-	-	59,70	62,69	63,24
Werknemers vertegenwoordigd door een vakbond of gedekt door een collectieve arbeidsovereenkomst	% personeelsbestand	S6	71,15	68,92	69,81	70,80	71,33
Ziektegraad	%	S9	2,64	2,86	3,03	2,69	2,76
Blootstellingsgraad 'alle biomarkers geaggregeerd' ⁽¹⁾	%	S10	-	-	5,2	4,3	2,6
Aantal werkgerelateerde aandoeningen	aantal	S10	-	-	22	20	14
Mensen met platina overgevoeligheid	aantal	S10	-	-	4	6	4
Dodelijke ongevallen	aantal	S11	0	0	0	0	0
Ongevallen met werkverlet	aantal	S11	48	56	60	49	35
Ongevallen met werkverlet contractors	aantal	S11	26	20	17	33	22
Frequentiegraad ongevallen met werkverlet	ongevallen/miljoen gewerkte uren	S11	3,1	3,5	3,6	2,9	2,1
Ernstgraad ongevallen met werkverlet	verloren dagen/duizend gewerkte uren	S11	0,08	0,13	0,11	0,11	0,10

(1) Verhouding tussen het aantal monitoringresultaten die Umicore's streefwaarde, die gedefinieerd werd voor relevante gevaarlijke stoffen, overschrijden en het totaal aantal monitoringresultaten.

Toelichtingen bij de sociale kerncijfers

S1 Reikwijdte van de sociale verklaringen

In totaal zijn 102 geconsolideerde sites opgenomen in de sociale rapportering. De volgende nieuwe sites werden toegevoegd: voor Catalysis in Suzhou, China en Bad Säckingen, Duitsland. Voor Energy Materials werd een tweede site operationeel in Cheonan, Zuid-Korea. Performance Materials opende een vertegenwoordigingskantoor in Istanbul, Turkije, en zette haar activiteiten in Melbourne, Australië, stop eind 2013 (de sociale indicatoren voor de site van Melbourne worden nog opgenomen in de rapportering 2013).

34 kleine sites (sites met minder dan 20 werknemers) werden vrijgesteld van de rapportering van de uitsplitsing van het aantal opleidingsuren volgens man/vrouw en per werknemerscategorie en de rapportering van de status van het verbeteringsplan voor de doelstelling van aantrekkelijke werkgever en de doelstelling betreffende communicatie met belanghebbenden.

De sites rapporteren gegevens over het volledige jaar voor de sociale indicatoren. De gegevens in verband met de vorderingen ten opzichte van de sociale doelstellingen worden in het derde kwartaal gerapporteerd en ook de acties die voor het vierde kwartaal zijn gepland, worden in deze rapportering opgenomen.

De voorgestelde indicatoren zijn gebaseerd op gegevens van volledig geconsolideerde bedrijven, tenzij anders vermeld. Onder de betreffende tabel of grafiek werd een opmerking geplaatst om de indicatoren aan te geven die in 2011 voor het eerst werden toegevoegd – ze hebben vooral betrekking op de rapporteringsreikwijdte voor de Vision 2015-strategie. Bij de categorieën van indicatoren die specifiek relevant zijn voor Vision 2015 werd 'Vision 2015' vermeld naast de titel om ze gemakkelijk terug te vinden. Meer informatie over de vorderingen ten opzichte van deze doelstellingen vindt u in de terugblik door het management van pagina xx tot xx en in het overzicht van de business groups van pagina xx tot xx van dit verslag. Meer informatie over de sociale beheersstrategie van Umicore is beschikbaar op onze website: www.umicore.com/sustainability/social/.

S2 Personeel

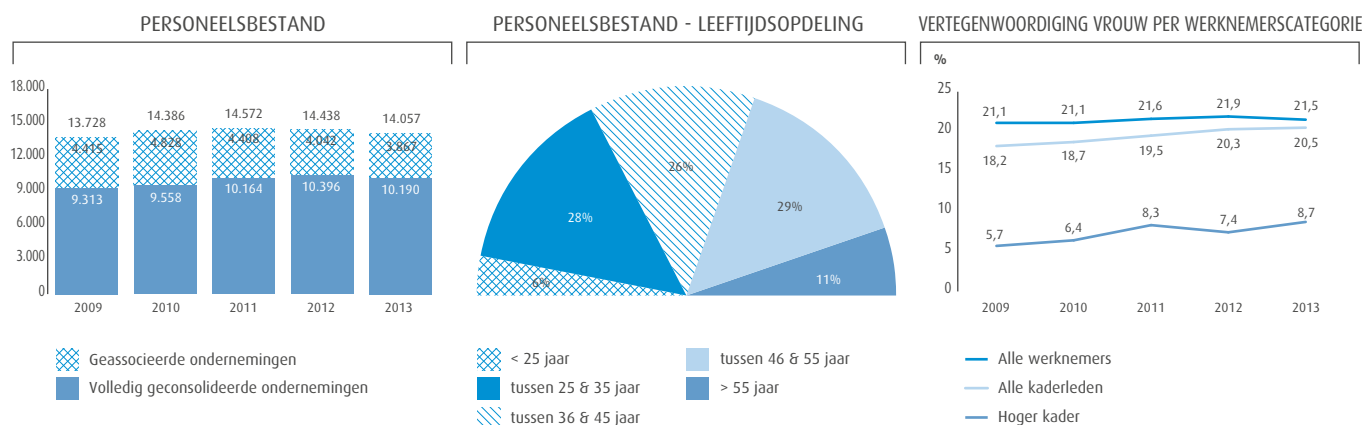
Gegevens voor de Groep

	eenheid	2009	2010	2011	2012	2013
Personeelsbestand (inclusief geassocieerde ondernemingen)	aantal	13.728	14.386	14.572	14.438	14.057
Personeelsbestand geconsolideerde ondernemingen	aantal	9.313	9.558	10.164	10.396	10.190
Personeelsbestand geassocieerde ondernemingen	aantal	4.415	4.828	4.408	4.042	3.867
Mannelijke werknemers	aantal	7.353	7.546	7.972	8.121	7.996
Vrouwelijke werknemers	aantal	1.960	2.012	2.192	2.275	2.194
Voltijdse werknemers	aantal	-	-	9.494	9.699	9.491
Deeltijdse werknemers	aantal	-	-	670	697	699
Werknemers < 25 jaar	aantal	-	-	718	675	603
Werknemers tussen 25 en 35 jaar	aantal	-	-	2.796	2.968	2.909
Werknemers tussen 36 en 45 jaar	aantal	-	-	2.749	2.753	2.646
Werknemers tussen 46 en 55 jaar	aantal	-	-	2.951	2.982	2.937
Werknemers > 55 jaar	aantal	-	-	950	1.018	1.095
Tijdelijke contracten	% personeelsbestand (geconsolideerde ondernemingen)	3,83	4,01	4,77	4,21	3,42

Totaal aantal personeelsleden: aantal personeelsleden op de loonlijst van Umicore voor de volledig geconsolideerde bedrijven en de geassocieerde ondernemingen aan het einde van de periode. Dit aantal omvat deeltijdse en tijdelijke werknemers maar geen werknemers met een geschorst contract, langdurig zieke werknemers en werknemers in onderaanneming.

Tijdelijk contract: Umicore-medewerkers met een tijdelijk contract die deel uitmaken van het personeel van de volledig geconsolideerde bedrijven.

Deeltijds: werknemers die minder ploegdiensten, werkdagen of werkuren presteren in het kader van vrijwillige arbeidsduurvermindering.

Regionale gegevens 2013

	eenheid	Europa	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Azië/Oceanië	Afrika	Umicore Group
Personeelsbestand	aantal	7.730	864	1.139	3.026	1.298	14.057
Personeelsbestand geconsolideerde ondernemingen	aantal	6.631	839	702	1.698	320	10.190
Personeelsbestand geassocieerde ondernemingen	aantal	1.099	25	437	1.328	978	3.867
Mannelijke werknemers	aantal	5.320	656	529	1.292	199	7.996
Vrouwelijke werknemers	aantal	1.311	183	173	406	121	2.194
Voltijdse werknemers	aantal	5.960	828	702	1.681	320	9.491
Deeltijdse werknemers	aantal	671	11	0	17	0	699
Tijdelijke contracten	% personeelsbestand (geconsolideerde ondernemingen)	4,71	1,31	0,14	1,24	1,25	3,42

Gegevens voor de business groups 2013

	eenheid	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Corporate	Umicore Group
Personeelsbestand	aantal	2.340	2.884	5.331	2.345	1.157	14.057
Personeelsbestand geconsolideerde ondernemingen	aantal	2.173	1.828	2.737	2.345	1.107	10.190
Personeelsbestand geassocieerde ondernemingen	aantal	167	1.056	2.594	0	50	3.867
Mannelijke werknemers	aantal	1.682	1.531	2.165	1.949	669	7.996
Vrouwelijke werknemers	aantal	491	297	572	396	438	2.194
Voltijdse werknemers	aantal	2.065	1.707	2.579	2.165	975	9.491
Deeltijdse werknemers	aantal	108	121	158	180	132	699
Tijdelijke contracten	% personeelsbestand (geconsolideerde ondernemingen)	5,89	1,15	3,84	3,75	0,63	3,42

Totaal aantal personeelsleden

Het totaal aantal personeelsleden daalde met 381 medewerkers tot in totaal 14.057. Voor de volledig geconsolideerde ondernemingen daalde het aantal personeelsleden met 206 medewerkers tot 10.190. De daling van het aantal personeelsleden was gespreid over alle business groups en Corporate, uitgezonderd de business group Catalysis, die 53 meer medewerkers telde eind 2013. Bij de geassocieerde ondernemingen was er een daling van 175 medewerkers als gevolg van productieaanpassingen.

Man/vrouw spreiding

Het aandeel vrouwen in de werknemerspopulatie van de volledig geconsolideerde ondernemingen bedroeg 21,5%. In de voorbije vijf jaar bleef dit percentage op een niveau van 21% tot 22%. Vrouwen zijn meer vertegenwoordigd in administratieve en commerciële functies dan in de industriële operaties. Er zijn aanzienlijke regionale verschillen: in België, Noord-Europa en Noord-Amerika ligt het percentage vrouwen lager dan in de rest van de wereld.

Tijdelijke contracten

Het percentage tijdelijke contracten in de volledig geconsolideerde bedrijven daalde tot 3,42% in 2013. Vooral in de tweede jaarhalf werden een aantal tijdelijke contracten niet hernieuwd.

Man/vrouw spreiding – senior managers

Hoewel het totale percentage vrouwelijke werknemers vrijwel stabiel is gebleven (zie hoger), is het percentage vrouwelijke managers geleidelijk aan gestegen van 18% in 2007 tot 21% in 2013. Ook het percentage vrouwen bij het senior management is gestegen van 7,4% in 2012 tot 8,7% in 2013.

Globaal overzicht van de sites en de werknemers

	Productiesites	Andere sites	Aantal werknemers
Europa			
Oostenrijk	1		140
België	8 (1)	3 (2)	3.111 (79)
Tsjechië		1	2
Denemarken		1	13
Frankrijk	5	2	785
Duitsland	8 (2)	3 (2)	2.506 (395)
Hongarije		1	4
Ierland	1 (1)		240 (240)
Italië	1	3 (1)	85 (21)
Liechtenstein	1		86
Luxemburg		1	10
Nederland	2		124
Noorwegen	1		54
Polen		2 (1)	12 (2)
Portugal		1	10
Rusland		1	7
Slovakije	1		42
Spanje		2 (1)	15 (3)
Zweden	2 (1)	1	201 (159)
Zwitserland	1	2	30
Turkije		1	1
Verenigd Koninkrijk	1	7 (4)	248 (196)
Azië/Oceanië			
Australië	1	2	18
China	11 (4)	6 (1)	1.994 (1.151)
India	1	2	82
Japan	4	3 (1)	176 (10)
Maleisië	1		63
Filippijnen	1		82
Zuid-Korea	3 (1)	1	474 (167)
Taiwan	1	1	23
Thailand	1	1	114
Verenigde Arabische Emiraten		1 (1)	4 (4)
Noord-Amerika			
Canada	3		234
Verenigde Staten	8	4 (2)	630 (25)
Zuid-Amerika			
Argentinië	1		44
Brazilië	3	1 (1)	659 (1)
Peru	1 (1)		436 (436)
Afrika			
Zuid-Afrika	3 (1)	1	1.298 (978)
Totaal	76 (12)	55 (17)	14.057 (3.867)

De cijfers tussen haakjes betekenen 'waarvan geassocieerde en joint-ventureondernemingen'. Sites die zowel over productie-installaties als over kantoren beschikken (bv. Hanau, Duitsland) worden enkel als productiesite geassocieerd.

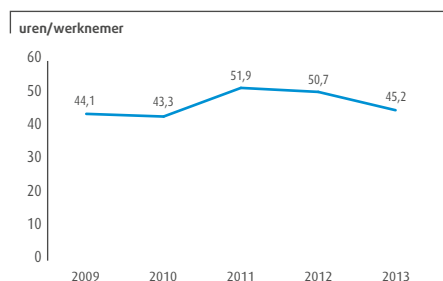
S3 Ontwikkeling van medewerkers

Gegevens voor de Groep

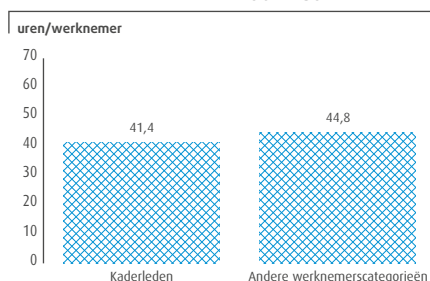
	eenheid	2009	2010	2011	2012	2013
Sites die een lokaal plan ontwikkelen om de opleiding en ontwikkeling van de werknemers te bevorderen	% sites	-	-	59,60	70,10	73,53
Werknemers die een jaarlijkse evaluatie hebben	% personeelsbestand (geconsolideerde ondernemingen)	-	-	87,16	91,80	95,65
Gemiddeld aantal opleidingsuren per werknemer	uren/werknemer	44,05	43,30	51,94	50,72	45,18
Gemiddeld aantal opleidingsuren per werknemer - mannen	uren/werknemer	-	-	53,20	51,75	45,82
Gemiddeld aantal opleidingsuren per werknemer - vrouwen	uren/werknemer	-	-	47,37	46,04	42,26
Gemiddeld aantal opleidingsuren per werknemer - kaderpersoneel	uren/werknemer	-	-	61,84	64,15	41,41
Gemiddeld aantal opleidingsuren per werknemer - andere werknemerscategorieën	uren/werknemer	-	-	48,55	45,57	44,82

Opleidingsuren: gemiddeld aantal opleidingsuren per werknemer voor alle soorten opleidingen (formeel, training op de werkvloer, e-learning, enz.) die het bedrijf ondersteunt en die relevant zijn voor de business unit of het bedrijf. Het totale aantal opleidingsuren wordt gedeeld door het totale aantal werknemers van de volledig geconsolideerde bedrijven.

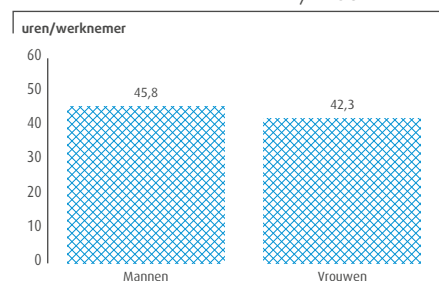
GEMIDDELD AANTAL OPLEIDINGSUREN PER WERKNEMER

GEMIDDELD AANTAL OPLEIDINGSUREN PER WERKNEMERSCATEGORIE

GEMIDDELD AANTAL OPLEIDINGSUREN PER WERKNEMER - MAN/VROUW

Regionale gegevens 2013

	eenheid	Europa	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Azië/Oceanië	Afrika	Umicore Groep
Gemiddeld aantal opleidingsuren per werknemer	uren/werknemer	41,16	41,27	71,01	54,39	33,36	45,18
Werknemers die een jaarlijkse evaluatie hebben	% personeelsbestand (geconsolideerde ondernemingen)	98,56	94,68	100,00	81,42	100,00	95,65

Gegevens voor de business groups 2013

	eenheid	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Corporate	Umicore Groep
Gemiddeld aantal opleidingsuren per werknemer	uren/werknemer	60,51	47,26	34,11	48,53	32,98	45,18
Werknemers die een jaarlijkse evaluatie hebben	% personeelsbestand (geconsolideerde ondernemingen)	98,04	90,81	95,95	95,65	98,22	95,65

Opleidingsuren

In 2013 bedroeg het gemiddelde aantal opleidingsuren per werknemer 45,18 uur. Dit was onder het niveau van 2012 maar in lijn met het gemiddelde aantal opleidingsuren in 2009 en 2010. In 2011 en 2012 is het gemiddelde gestegen onder invloed van het grotere aantal nieuwe aanwervingen en de start van nieuwe operationele activiteiten.

Uit de gegevens blijkt dat managers iets minder uren opleiding krijgen (41,41 uur) dan andere medewerkers (44,82 uur). In 2013 werd het Learning Management System gelanceerd voor alle managers wereldwijd en voor andere medewerkers in België en Duitsland. De verdere roll-out werd voorbereid om geleidelijk alle medewerkers te bereiken.

Jaarlijkse evaluatie

In 2013 heeft bijna 96% van alle werknemers van de volledig geconsolideerde bedrijven minstens één keer per jaar een evaluatiegesprek om hun ontwikkeling te bespreken. Hoewel dit een hoog percentage is, zullen nog meer inspanningen worden geleverd om 100% te bereiken in 2015.

S4 Aantrekkelijke werkgever

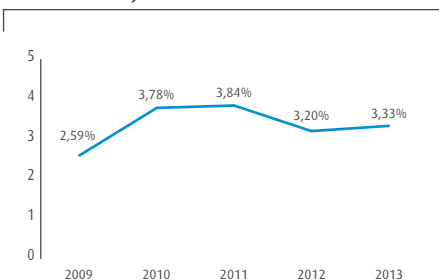
Gegevens voor de Groep

	eenheid	2009	2010	2011	2012	2013
Sites die een lokaal plan ontwikkelen aangaande aantrekkelijke werkgever	% sites	-	-	70,15	76,12	82,35
Vrijwillige vertrekkers - ratio	% personeelsbestand (geconsolideerde ondernemingen)	2,59	3,78	3,84	3,20	3,33
Vrijwillige vertrekkers - mannen	aantal	-	-	287	251	253
Vrijwillige vertrekkers - vrouwen	aantal	-	-	96	81	89
Vrijwillige vertrekkers anciënniteit < 3 jaar	aantal	-	-	222	214	217
Vrijwillige vertrekkers anciënniteit > 3 jaar	aantal	-	-	161	118	125
Werknemers die in een site werken die een externe erkenning hebben ontvangen in het kader van aantrekkelijke werkgever	% personeelsbestand (geconsolideerde ondernemingen)	-	-	52,64	68,31	72,63
Externe erkenningen ontvangen in het kader van aantrekkelijke werkgever	aantal	-	-	18	31	33

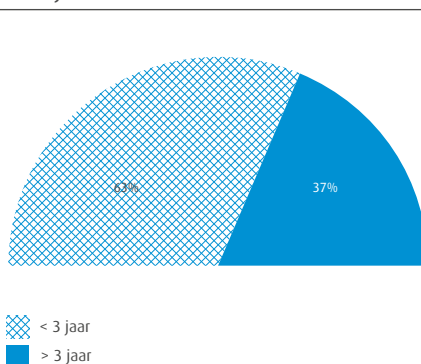
Vrijwillig vertrek: aantal werknemers dat het bedrijf uit vrije wil verlaat (exclusief pensionering en afloop van een contract van bepaalde duur). Dit cijfer heeft betrekking op de werknemers van de volledig geconsolideerde bedrijven.

Externe erkenning als aantrekkelijke werkgever: externe erkenningen of awards die de reputatie van de site of van Umicore als aantrekkelijke werkgever versterken.

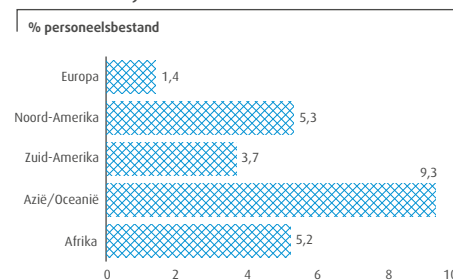
VRIJWILLIGE VERTREKKERS

VRIJWILLIGE VERTREKKERS ANCIËNNITEIT

RATIO VRIJWILLIG VERTREK PER CONTINENT

Regionale gegevens 2013

	eenheid	Europa	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Azië/Oceanië	Afrika	Umicore Group
Vrijwillige vertrekkers - ratio	% personeelsbestand (geconsolideerde ondernemingen)	1,44	5,34	3,66	9,26	5,19	3,33

Gegevens voor de business groups 2013

	eenheid	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Corporate	Umicore Group
Vrijwillige vertrekkers - ratio	% personeelsbestand (geconsolideerde ondernemingen)	3,99	5,84	2,32	1,65	4,10	3,33

Vrijwillig vertrek

In de voorbije vijf jaar lag het percentage medewerkers dat het bedrijf vrijwillig verliet tussen 2,6 en 3,8. De 3,3% voor 2013 valt binnen dit bereik. Net als de voorbije jaren stellen we belangrijke regionale verschillen vast. Azië Pacific rapporteert het hoogste percentage personeelsverloop (9,3%) en Europa (1,4%) het laagste. Het hoge personeelsverloop in Azië Pacific beperkt zich niet tot Umicore en kan worden verklaard door de zeer concurrentiële en beweeglijke arbeidsmarkt in bepaalde groeielanden.

Vrijwillig vertrek – man/vrouw en anciënniteit

26% van de werknemers die het bedrijf vrijwillig verlaten, zijn vrouwen. Dat cijfer ligt iets hoger dan het percentage vrouwen (21%) in de volledige geconsolideerde bedrijven. 63% van de medewerkers die het bedrijf vrijwillig verlieten in 2013 deed dat in de eerste drie dienstjaren.

Externe erkenning

Umicore stimuleert de sites om externe erkenning te verwerven als aantrekkelijke werkgever. In sommige landen waar Umicore veel werknemers telt, worden door externe instanties de beste werkgevers verkozen. Zo'n positie verhoogt sterk de zichtbaarheid en de erkenning van de winnaars, vooral in Europa. Alle sites in België, Frankrijk en de grootste sites in Duitsland verkregen nationale erkenning als Beste Werkgever. In 2013 werden de sites in Brazilië erkend als Beste Werkgever. Veel sites van Umicore zijn klein tot middelgroot en hun inspanningen om als aantrekkelijke werkgever te worden erkend, zijn beperkt tot de lokale stad of regio, waar zelden officiële erkenningsprogramma's worden georganiseerd. In deze gevallen is de erkenning vaak afkomstig van lokale verenigingen, zoals sectorgroeperingen of een lokale krant. In totaal zijn 72,63% van de medewerkers actief in een site die in 2013 formele externe erkenning kreeg.

Resultaten personeelsenquête

Umicore organiseert regelmatig een wereldwijde personeelsenquête. De vorige enquête werd in 2010 georganiseerd en de volgende is gepland voor 2014. In 2013 gingen alle grote sites verder met de implementatie van de actieplannen op basis van de feedback van de enquête van 2010 met als doel de betrokkenheid en het welzijn van de werknemers verder te verbeteren.

S5 Verantwoordelijkheid tegenover de lokale gemeenschap

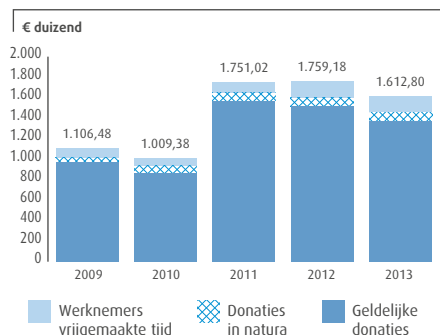
Gegevens voor de Groep

	eenheid	2009	2010	2011	2012	2013
Sites die een lokaal plan ontwikkelen aangaande lokale gemeenschap	% sites	-	-	57,58	60,82	65,69
Totaal donaties	€ duizend	1.106,48	1.009,38	1.751,02	1.759,18	1.612,80
Geldelijke donaties	€ duizend	966,61	865,34	1.568,80	1.514,60	1.373,82
Donaties in natura	€ duizend	89,10	73,59	104,97	159,98	152,27
Werknemers vrijgemaakte tijd	€ duizend	50,78	70,46	77,24	84,60	86,71
Sites die een extern communicatieplan hebben ontwikkeld	% sites	-	-	59,70	62,69	63,24

Donaties: van elke business unit wordt verwacht dat het in zijn jaarlijks budget voldoende donaties en sponsoring opneemt om het programma voor engagement ten opzichte van de lokale gemeenschap van elke site te ondersteunen. Als richtlijn zou dit een bedrag moeten zijn dat overeenstemt met een derde van een procent van de gemiddelde jaarlijkse recurrente geconsolideerde EBIT van de business units (exclusief geassocieerde bedrijven) van de voorbije drie jaar.

Vanaf 2009 werden de donaties onderverdeeld in financiële donaties, donaties in natura en tijd van de medewerkers. De donaties op groepsniveau worden gecoördineerd door een Donatiecomité dat rapporteert aan de Gedelegeerd Bestuurder.

DONATIES

Regionale gegevens 2013

	eenheid	Europa	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Azië/Oceanië	Afrika	Umicore Group
Totaal donaties	€ duizend	1.355,61	93,71	69,42	74,39	19,67	1.612,80

Gegevens voor de business groups 2013

	eenheid	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Corporate	Umicore Group
Totaal donaties	€ duizend	190,39	132,04	163,61	558,80	567,96	1.612,80

Donaties

In 2013 droeg Umicore in totaal € 1.613.000 bij aan donaties. Voor de business units is het totale bedrag van € 1.045.000 in lijn met de richtlijn van ongeveer een derde van een procent van hun gemiddelde jaarlijkse recurrente geconsolideerde EBIT over de voorbij drie jaar. Er werden nog bijkomende donaties op groepsniveau geschonken voor een bedrag van € 568.000.

De donaties van de business units gaan hoofdzakelijk naar goede doelen in de buurt van de sites en dit ter ondersteuning van de lokale gemeenschap. Sommige hoofdkantoren van business units ondersteunen echter ook goede doelen in andere continenten. Op groepsniveau hebben de donaties waarop het Donatiecomité toezicht houdt een wereldwijd bereik. In 2013 gingen de groepsdonaties voornamelijk naar steun voor twee grote educatieve projecten van UNICEF in Haïti en in India, noodhulp voor de Filipijnen, drie projecten die werden gecoördineerd door Ondernemers voor Ondernemers en naar steun voor duurzame mobiliteitsprojecten van studenten.

Externe communicatie

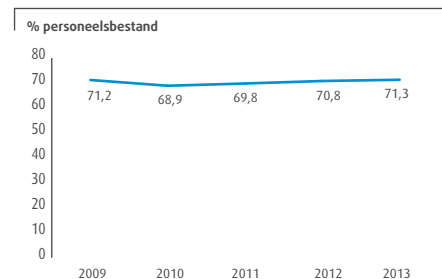
63,24% van de sites beschikt over een extern communicatieplan om op een adequate manier contacten te onderhouden met de lokale gemeenschap. Naargelang de omvang van de activiteiten en de link met de lokale gemeenschap bestaan deze communicatieplannen uit nieuwsbrieven, publieke informatievergaderingen, vergaderingen met de lokale autoriteiten, fabrieksbezoeken voor de lokale gemeenschap en persberichten voor de lokale media.

S6 Werknemersrelaties

Gegevens voor de Groep

	eenheid	2009	2010	2011	2012	2013
Werknemers vertegenwoordigd door een vakbond of gedekt door een collectieve arbeidsovereenkomst	% personeelsbestand (geconsolideerde ondernemingen)	71,15	68,92	69,81	70,80	71,33

WERKNEMERS VERTEGENWOORDIGD DOOR EEN VAKBOND OF GEDEKT DOOR EEN COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST

Regionale gegevens 2013

	eenheid	Europa	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Azië/Oceanië	Afrika	Umicore Group
Werknemers vertegenwoordigd door een vakbond of gedekt door een collectieve arbeidsovereenkomst	% personeelsbestand (geconsolideerde ondernemingen)	87,95	8,82	94,16	30,15	59,38	71,33

Gegevens voor de business groups 2013

	eenheid	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Corporate	Umicore Group
Werknemers vertegenwoordigd door een vakbond of gedekt door een collectieve arbeidsovereenkomst	% personeelsbestand (geconsolideerde ondernemingen)	62,95	51,48	76,21	89,64	69,74	71,33

Vakbonden en collectieve arbeidsovereenkomst

In totaal is 71,3% van de Umicore-werknemers lid van een vakbondsorganisatie en/of wordt over hun loonniveau onderhandeld via een collectieve overeenkomst. Regionaal zijn er grote verschillen in de vakbondsvertegenwoordiging, die het grootst is in Zuid-Amerika en Europa en het kleinst in Noord-Amerika en Azië Pacific.

Akkoord voor Duurzame Ontwikkeling

In 2007 ondertekende Umicore een Akkoord voor Duurzame Ontwikkeling met de Internationale vakbond IndustriALL, dat in 2011 werd hernieuwd voor een periode van vier jaar. In dit akkoord verbindt Umicore zich tot een aantal principes, zoals het verbod op kinder- en gedwongen arbeid, erkenning van het recht van haar werknemers om zich te organiseren en deel te nemen aan de collectieve onderhandelingen.

Alle sites worden jaarlijks intern doorgelicht. Uit deze doorlichting bleek dat geen enkele site van Umicore een specifiek risico loopt om een inbreuk te plegen op één van de principes van dit akkoord.

S7 Gedragscode

In 2011 organiseerde Umicore voor het eerst een systematische rapportering over problemen in verband met de gedragscode in de hele Groep. In 2013 werden er in totaal 21 gevallen gerapporteerd, waarbij in totaal 28 werknemers betrokken waren. De acties die werden ondernomen, varieerden van een waarschuwingsbrief tot ontslag.

S8 Duurzame aankopen**Gegevens voor de business groups 2013**

	eenheid	Directe en indirecte aankoop				Indirecte aankoop
		Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Corporate ⁽²⁾
Leveranciers ⁽¹⁾ die het charter voor duurzame aankoop hebben goedgekeurd	% leveranciers	88	84	86	84	84

(1) Van de leveranciers naar wie Umicore het charter voor duurzame aankopen heeft verzonden (alleen de belangrijkste leveranciers van elke business unit).

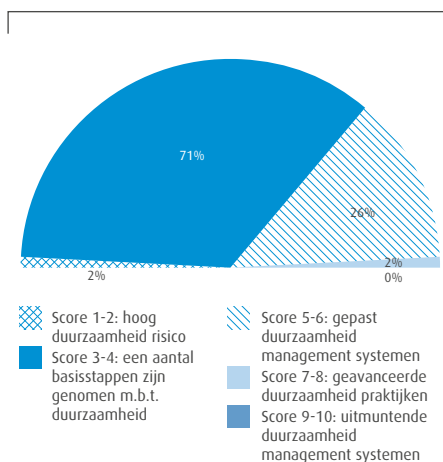
(2) Corporate omvat het departement Procurement & Transportation en UMS Taiwan.

Charter voor duurzame aankopen

In de loop van 2013 gingen onze regionale aankoopcentra verder met de selectie van de belangrijkste leveranciers aan de hand van criteria zoals omvang, geografische locatie en het type producten of diensten (en hun kritisch belang voor de werking van een Umicore-entiteit). Verscheidene business units selecteerden ook hun belangrijkste leveranciers en vroegen hen om de principes van het Charter voor duurzame aankopen ('het charter') te erkennen.

Bij de geselecteerde ondernemingen waren veel leveranciers van goederen en diensten en enkele leveranciers van grondstoffen (bv. metalen). In totaal werden 671 leveranciers geselecteerd. Tegen het einde van 2013 had 84% van deze 671 leveranciers formeel bevestigd de voorwaarden van het charter te zullen naleven. De business units selecteerden 396 leveranciers, van wie 86% tegen eind 2013 formeel had bevestigd de voorwaarden van het charter te zullen naleven. Het aantal leveranciers dat de naleving heeft bevestigd bij de business units die het verzoek om het charter na te leven hebben verstuurd, is nu ongeveer gelijk aan dat van de regionale aankoopcentra. De totale uitgaven aan leveranciers die tot het charter zijn toegetreden in 2013 bedragen zo'n € 800 miljoen euro.

LEVERANCIERS' SCORE IN DE ECOVADIS EVALUATIE

Evaluatie van de leveranciers

Umicore heeft Ecovadis gevraagd om de duurzaamheidsprestaties van 272 van de 1.067 bovenvermelde leveranciers te evalueren. Deze leveranciers werden geselecteerd aan de hand van een risicobeoordeling die Ecovadis uitvoerde met betrekking tot criticiteit, afhankelijkheid, duur van de relatie en uitgaven aan deze leveranciers. Dit resulteerde in een scorekaart met een globale score en een score voor elk van de vier duurzaamheidscategorieën: milieu, arbeid, eerlijke handelspraktijken en bevoorradingsketen. Er werden scores toegekend van 1 tot 10, waarbij 1 een hoog duurzaamheidsrisico vertegenwoordigt.

Gemiddelde score van de geëvalueerde leveranciers per thema – gegevens voor de Groep 2013

	Group
Leefmilieu	4,4
Arbeidspraktijken en mensenrechten	4,0
Zakelijke integriteit	3,7
Bevoorradingsketen	3,4
Totaal	4,0

Van de 272 geselecteerde leveranciers hebben er 57 de vragenlijst niet ingevuld. Van de 215 ontvangen scorekaarten hadden 152 bedrijven een score van 3 of 4, wat betekent dat ze basismaatregelen hebben genomen voor thema's in verband met duurzaamheid. Slechts 4 bedrijven kregen een score gelijk aan of lager dan 2, wat een hoog risico op problemen in verband met duurzaamheid vertegenwoordigt. 59 bedrijven behaalden een algemene score van meer dan 4. Dat betekent dat ze ofwel 'gepaste duurzaamheid management systemen' hebben (55 bedrijven), ofwel 'geavanceerde duurzaamheid praktijken' gebruiken (4 bedrijven). Wat de gemiddelde score in elke categorie betreft, haalden de leveranciers de hoogste gemiddelde score voor milieu en scoorden ze het laagst voor het promoten van duurzaamheid in hun bevoorradingsketen.

De Umicore Group werd door Ecovadis geëvalueerd en haalde een score van 6.7. Dat plaatst de onderneming in de categorie gevorderden met een 'gestructureerde en proactieve CSR-aanpak, engagementen, beleid en concrete acties voor belangrijke problemen, met gedetailleerde informatie over de implementatie en een significante CSR-rapportering over de acties en de prestatie-indicatoren'.

Alternatieve methoden voor het beoordelen van het duurzaamheidsniveau van leveranciers

Sommige business units maken gebruik van bijkomende of alternatieve methoden om de duurzame praktijken van hun leveranciers te controleren:

Umicore Precious Metals Refining Hoboken screent zijn leveranciers met het Business Partner Screening process (BPS). De meeste 'leveranciers' van UPMR zijn in feite ook de eindklanten aan wie UPMR recyclagediensten levert. Het BPS is beter geschikt om partners met deze dubbele status klant-leverancier te beoordelen en gaat dieper in op aspecten zoals ethisch ondernemen en veiligheid.

De business unit Cobalt & Specialty Materials verfijnde verder haar aanpak voor het bevorderen van een duurzame bevoorradingsketen in samenwerking met een externe auditor. In het proces worden verschillende tools gebruikt om deze leveranciers regelmatig te screenen en de risico's of onzekere factoren omtrent hun bevoorradingsketen te beperken.

Verbeteringsplannen

In de loop van 2013 hebben verschillende business units een programma gelanceerd met 15 laag scorende leveranciers om een actieplan voor verbetering op te stellen. Voor de regionale aankoopcentra werd een aantal verbeteringsplannen uitgevoerd met leveranciers van de regionale aankoopcentra in België, Brazilië en Frankrijk.

Duurzame ontwikkeling en aankoopopleiding

Om iedereen in het bedrijf beter vertrouwd te maken met duurzame aankopen werd er in 2013 een online learning tool ter beschikking gesteld op het nieuwe My Campus-platform. In 2013 volgden 337 medewerkers deze e-learningmodule. In Brazilië werd een specifiek opleidingsprogramma uitgerold over 11 on-site opleidings sessies. In het raam hiervan volgden 122 medewerkers een opleiding duurzame aankopen.

Aanpak conflictmineralen

In 2012 publiceerde de Amerikaanse Securities and Exchange Commission (SEC) een definitieve richtlijn over conflictmineralen op basis van sectie 1502 van de Dodd-Frank Act. Deze richtlijn verplicht bedrijven die op de Amerikaanse beurs zijn genoteerd om te rapporteren of het tin, tantalium, wolfram en goud in hun producten afkomstig is van de Democratische Republiek Congo of een aangrenzend land. Hoewel Umicore niet onderworpen is aan de Dodd-Frank-rapporteringseisen, willen we de bovenvermelde richtlijn naleven. In het kader hiervan hebben onze Precious Metals Refining activiteiten in Hoboken en Pforzheim in 2013 met succes een onafhankelijke audit voor hun activiteiten van 2012 doorlopen van de London Bullion Market Association (LBMA) (zie nieuwsberichten hier). Onze Jewellery & Industrial Metals activiteiten in Pforzheim en Bangkok werden door de Responsible Jewellery Council (RJC) gecertificeerd voor hun Chain of Custody programma en dit voor een periode van drie jaar. Gelijkaardige onafhankelijke audits worden uitgevoerd of ingepland voor twee andere sites van Umicore.

Naast de bestaande policies en charters zoals de Umicore Gedragscode, het Mensenrechtenbeleid en het Charter voor duurzame aankopen heeft Umicore in 2013 een specifieke beleidslijn gepubliceerd betreffende 'Verantwoorde wereldwijde bevoorradingsketen van mineralen uit conflictzones en zones met hoog risico'.

www.umicore.com/sustainability/stakeholders/ConflictMineralsPolicy/conflictMineralsPolicy.htm

Meer informatie over de relatie van Umicore met haar leveranciers vindt u in het hoofdstuk Relaties met de belanghebbenden in de Verklaring inzake deugdelijk bestuur op pagina 169 en in de terugblik door het management op de pagina's 8 en 25.

S9 Gezondheid van de werknemers

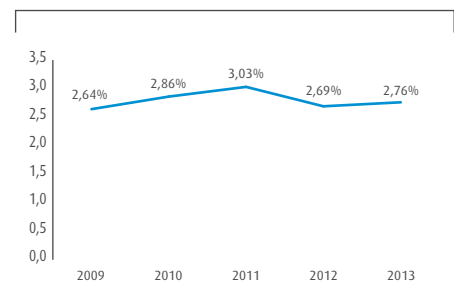
Gegevens voor de Groep

	eenheid	2009	2010	2011	2012	2013
Ziektegraad	%	2,64	2,86	3,03	2,69	2,76

Ziektegraden: totaal aantal verloren werkdagen als gevolg van ziekte. Verloren dagen als gevolg van langdurige ziekte en moederschapsverlof zijn niet in dit cijfer opgenomen. Dit cijfer wordt gerelateerd aan het totale aantal werkdagen per jaar.

Langdurige ziekte wordt gedefinieerd als beginnend na drie maanden van ononderbroken ziekte.

ZIEKTEGRAAD

Regionale gegevens 2013

	eenheid	Europa	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Azië/Oceanië	Afrika	Umicore Group
Ziektegraad	%	3,45	1,74	1,63	0,97	3,04	2,76

Ziektegraden

De voorbije vijf jaar schommelde het aantal ziektegraden van 2,64% tot 3,03%. In 2013 bedroeg het totale aantal ziektegraden 2,76%. We zien regionale verschillen met een groter aantal ziektegraden in Europa en een kleiner aantal ziektegraden in Azië Pacific.

S10 Gezondheid op het werk

Alle geconsolideerde productiesites waarover Umicore operationele controle heeft, zijn opgenomen in het bereik van de rapportering over gezondheid op het werk. In vergelijking met 2012 worden de gegevens van één site niet langer gerapporteerd omdat de industriële activiteiten er werden stopgezet (Perafita, Portugal, Performance Materials). Twee sites werden aan de rapportering toegevoegd: Himeji, Japan (Catalysis) en Suzhou, China (Catalysis - test center). Dat brengt het totale aantal rapporterende sites op 64.

De informatie in deze toelichting heeft uitsluitend betrekking op Umicore-werknemers. Ze bevat geen gegevens over gezondheid op het werk bij de onderaannemers.

Meer informatie over het beleid van Umicore inzake gezondheid op het werk vindt u op de website www.umicore.com/sustainability/social/.

Gegevens voor de Groep

	eenheid	2009	2010	2011	2012	2013
Blootstellingsgraad 'alle biomarkers geaggregeerd' ⁽¹⁾	%	-	-	5,2	4,3	2,6
Blootstellingsgraad lood (bloed) ⁽²⁾	%	-	-	1,4	0,5	0,9
Blootstellingsgraad arseen (urine) ⁽²⁾	%	-	-	2,2	1,4	1,6
Blootstellingsgraad kobalt (urine) ⁽²⁾	%	-	-	22,1	14,8	10,7
Blootstellingsgraad cadmium (bloed) ⁽²⁾	%	-	-	0,8	1,7	0,6
Blootstellingsgraad cadmium (urine) ⁽²⁾	%	-	-	1,5	3,0	1,0
Blootstellingsgraad nikkel (urine) ⁽²⁾	%	-	-	6	7,1	1,1
Mensen met platina overgevoeligheid	aantal	-	-	4	6	4
Mensen met door lawaai veroorzaakt gehoorverlies	aantal	-	-	9	4	3
Mensen met contactdermatitis	aantal	-	-	2	2	2
Mensen met beroepsmatige asthma door andere producten	aantal	-	-	0	1	0
Mensen met musculoskeletale aandoeningen	aantal	-	-	11	7	5

(1) Verhouding tussen het aantal monitoringresultaten die Umicore's streefwaarde, die gedefinieerd werd voor relevante gevaarlijke stoffen, overschrijden en het totaal aantal monitoringresultaten.

(2) De blootstellingsratio voor een specifiek metaal wordt gedefinieerd als de verhouding tussen het aantal medewerkers van wie het biologische monitoringresultaat hoger ligt dan de drempelwaarde en het totale aantal blootgestelde werknemers. De drempelwaarden van Umicore zijn gebaseerd op de biologische blootstellingsindices van de American Conference of Governmental Industrial Hygienists (ref. 2011). Ze zijn op zijn minst even streng als de bestaande wettelijk opgelegde limieten.

Umicore heeft zich tot doel gesteld om tegen 2015 de biomarkerconcentratie voor iedere blootgestelde werknemer onder Umicore's streefwaarde te houden. De volgende streefwaardes werden gedefinieerd:

Cadmium: 2 microgram per gram creatinine in urine en 0,5 microgram per 100 ml bloed

Lood: 30 microgram per 100 ml bloed

Kobalt: 15 microgram per gram creatinine

Arseen en nikkel: 30 microgram per gram creatinine

Platinazouten: geen nieuwe gevallen van overgevoeligheid voor platinazout

Het aantal beroepsziekten is het aantal medewerkers met een beroepsziekte of met symptomen die aan het werk gerelateerd zijn en waarvan de diagnose tijdens deze rapporteringscyclus werd vastgesteld.

In 2013 werden in totaal 4.461 biologische monsters genomen van werknemers die op het werk zijn blootgesteld aan één van de bovenvermelde metalen (exclusief platinazouten). Het resultaat van 113 metingen lag hoger dan de interne streefwaarde. Dat brengt de totale overschrijdingsgraad op 2,6% ten opzichte van 4,3% in 2012. Alle werknemers met beroepsmatige metaalblootstelling worden regelmatig gecontroleerd door een bedrijfsarts.

Lood

In de business groups Energy Materials, Performance Materials en Recycling is beroepsmatige blootstelling aan lood een potentieel gezondheidsrisico. In totaal werd bij 13 van de 1.416 werknemers met beroepsmatige loodblootstelling een hogere waarde dan de streefwaarde van 30µg/100ml gemeten. Dat brengt de overschrijdingsgraad voor loodblootstelling op 0,9%, vergelijkbaar met de overschrijdingsgraad van 0,5% in 2012.

Bijna alle overschrijdingen werden gemeten in de business group Recycling en waren te wijten aan een hoger loodgehalte in het lichaam als gevolg van vroegere blootstellingen op de site van Hoboken, België (Recycling).

Werknemers met te hoge gemeten waarden werden naar een andere werkplek overgeplaatst en worden verder gevolgd door een bedrijfsarts.

Arseen

Blootstelling aan arseen kan voorkomen in de business groups Energy Materials, Performance Materials en Recycling. In totaal zijn 864 werknemers blootgesteld aan arseen. Bij 14 van hen werden in 2013 te hoge waarden gemeten. Dat brengt de overschrijdingsgraad voor arseen op 1,6%, een lichte stijging van 1,4% in 2012.

Kobalt

In totaal zijn 698 medewerkers op het werk blootgesteld aan kobalt, voornamelijk in de business group Energy Materials. Bij 75 werknemers werd een overschrijding van de streefwaarde vastgesteld. Dit brengt de overschrijdingsgraad op 10,7%, wat aanzienlijk lager is dan de overschrijdingsgraad van 14,8% in 2012.

Alle overschrijdingen werden gemeten in de business units Cobalt & Specialty Materials en Rechargeable Battery Materials. Deze business units voeren al vele jaren een beleid – inclusief biologische monitoring – om de blootstelling aan kobalt op het werk te verlagen. In 2011 werd de biologische drempelwaarde in urine verlaagd van 30 tot 15 microgram per gram creatinine, in lijn met de meest recente gegevens in de wetenschappelijke literatuur over de toxiciteit van kobalt en de blootstelling aan kobalt op het werk. De business units implementeren actieplannen om de blootstelling aan kobalt op het werk sterk te verminderen. De nieuwe kobaltovens op de site in Olen, België (Energy Materials) werden bijvoorbeeld ontworpen om ze te kunnen bedienen zonder persoonlijke beschermingsmiddelen.

Cadmium

Blootstelling aan cadmium op het werk vormt een potentieel gezondheidsrisico in de business groups Performance Materials en Recycling.

Cadmium in urine is een efficiënte biomarker voor levenslange blootstelling terwijl het cadmiumgehalte in het bloed meer de recente blootstelling op het werk weergeeft.

In 2013 waren in totaal 686 werknemers op het werk blootgesteld aan cadmium.

Bij 7 medewerkers werd een hoger urinair cadmiumgehalte gemeten dan de streefwaarde. Dat brengt de overschrijdingsgraad op 1,0% ten opzichte van 3,0% in 2012.

In de business group Performance Materials lag het cadmiumgehalte in urine bij 3 medewerkers hoger dan de streefwaarde. Al deze werknemers waren actief in de business unit Technical Materials.

In de business group Recycling werd bij 4 van de blootgestelde medewerkers de drempelwaarde voor het cadmiumgehalte in urine overschreven. Drie van deze werknemers zijn tewerkgesteld in Hoboken, België, en 1 te hoog percentage werd gemeten in Amsterdam, Nederland.

Er worden bijkomende technische maatregelen genomen om de blootstelling verder te verminderen. Daarnaast worden er voorzorgsmaatregelen op de werkvloer genomen, zoals de rotatie van medewerkers, een strikte naleving van het programma voor de bescherming van de ademhaling en persoonlijke hygiënemaatregelen om de blootstelling tot een minimum te beperken.

Bij 4 medewerkers werd de streefwaarde voor cadmium in het bloed overschreden. Dat brengt de overschrijdingsgraad op 0,6%. Cadmium in het bloed is een goede biomarker voor een meer recente blootstelling aan cadmium.

Nikkel

In de business groups Energy Materials, Performance Materials en Recycling is blootstelling aan nikkel mogelijk. In 2013 waren er in totaal 797 werknemers aan blootgesteld. Bij 9 van hen werd de interne streefwaarde overschreden, ten opzichte van 54 het voorgaande jaar. Dat resulteerde in een overschrijdingsgraad van 1,1% ten opzichte van 7,1% in 2012.

Deze aanzienlijke verbetering is voornamelijk het resultaat van de implementatie van een ambitieus actieplan op de site Subic, Filippijnen (Energy Materials) dat focust op het verbeteren van de engineeringcontroles in de nikkelcarbonaat- en oxide-installaties en van de voortgezette campagnes voor persoonlijke hygiëne op het werk.

Platinazouten

In de business groups Catalysis en Recycling zijn er werkplaatsen met blootstelling aan platinazouten.

In 2013 werd bij 4 werknemers voor de eerste maal een overgevoeligheid voor platinazouten vastgesteld, een daling ten opzichte van de 6 werknemers in 2012. Twee van deze werknemers werkten in de business group Catalysis, de twee andere in de business group Recycling. Deze werknemers werden overgeplaatst naar een werkomgeving zonder blootstelling aan platinazout of werden gevraagd striktere persoonlijke beschermingsmiddelen te dragen. Alle medewerkers die aan platinazouten zijn blootgesteld, worden opgevolgd via een programma voor de verbetering van de gezondheid op het werk en worden regelmatig getest op allergieën.

Andere gezondheidsrisico's op het werk

In 2013 werd bij 3 werknemers gehoorverlies door industrieel lawaai vastgesteld. Twee werknemers ontwikkelden een contactdermatitis en 5 werknemers ontwikkelden een musculoskeletale aandoening als gevolg van hun beroepsactiviteit. Alle betrokkenen worden gevolgd door een bedrijfsarts en er werden maatregelen genomen om een verergering van hun toestand te voorkomen.

S11 Veiligheid op het werk

In totaal nemen 78 geconsolideerde sites deel aan de veiligheidsrapportering. In vergelijking met 2012 is 1 site (Foshan, China, Recycling) niet meer opgenomen in de veiligheidsrapportering omdat de activiteiten werden stopgezet. Er werden 5 nieuwe sites toegevoegd: Bad Säckingen, Duitsland (Catalysis); Tokoname, Japan (Catalysis); Himeji, Japan (Catalysis); Cheonan, Zuid-Korea (Energy Materials) en Raleigh, VS (administratief kantoor). Meer informatie over het beleid van Umicore inzake veiligheid op het werk vindt u op de website www.umicore.com/sustainability/social/.

De informatie in deze toelichting heeft uitsluitend betrekking op Umicore-werknemers. Ze bevat geen data over arbeidsveiligheid bij de onderaannemers. Umicore streeft naar nul ongevallen met werkverlet tegen 2015.

Gegevens voor de Groep

	eenheid	2009	2010	2011	2012	2013
Dodelijke ongevallen	aantal	0	0	0	0	0
Dodelijke ongevallen onderaannemers	aantal	0	0	0	0	0
Ongevallen met werkverlet	aantal	48	56	60	49	35
Ongevallen met werkverlet onderaannemers	aantal	26	20	17	33	22
Frequentiegraad		3,1	3,5	3,6	2,9	2,1
Frequentiegraad contractors		11,08	7,91	5,50	10,06	5,76
Aantal verloren kalenderdagen	aantal	1.280	2.090	1.771	1.897	1.726
Ernstgraad		0,08	0,13	0,11	0,11	0,10
Registreerbare ongevallen zonder werkverlet	aantal	352	210	221	160	146
Frequentiegraad RI		22,9	13,3	13,3	9,3	8,7
Verhouding aantal sites zonder LTA/ totaal aantal rapporterende sites	%	-	-	77	85	79
OHSAS 18001 gecertificeerde sites	%	14,5	28,0	30,0	32,0	32,8

Definitie

Umicore-werknemer: een personeelslid behorende tot het totale personeelsbestand van Umicore. Een Umicore-werknemer kan een voltijdse, deeltijdse of tijdelijke werknemer zijn.

Onderaannemer: een persoon die geen deel uitmaakt van het totale personeelsbestand van Umicore en die diensten verleent aan Umicore op één van haar sites volgens contractvoorwaarden.

Dodelijk ongeval: een werkgerelateerd ongeval met dodelijke afloop.

Ongeval met werkverlet: een werkgerelateerd ongeval waarbij de werknemer niet kan werken gedurende meer dan één ploegdienst.

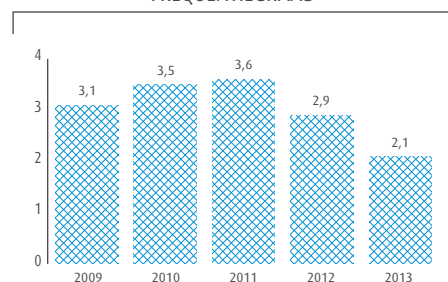
Registreerbaar letsel: een werkgerelateerd letsel dat leidt tot meer dan een eerstehulpbehandeling of tot een aangepast werkprogramma, ongevallen met werkverlet niet meegerekend.

Frequentiegraad: aantal ongevallen met werkverlet per miljoen gewerkte uren.

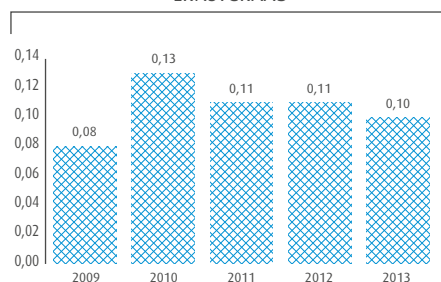
Ernstgraad: aantal verloren kalenderdagen als gevolg van een ongeval met werkverlet per duizend gewerkte uren.

Ongevallen op de weg van en naar het werk zijn niet opgenomen in de veiligheidsgegevens.

FREQUENTIEGRAAD

ERNSTGRAAD

Regionale gegevens 2013

	eenheid	Europa	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Azië/Oceanië	Afrika	Umicore Group
Ongevallen met werkverlet	aantal	26	4	1	4	0	35

Gegevens voor de business groups 2013

	eenheid	Catalysis	Energy Materials	Performance Materials	Recycling	Corporate	Umicore Group
Dodelijke ongevallen	aantal	0	0	0	0	0	0
Ongevallen met werkverlet	aantal	4	6	9	15	1	35
Frequentiegraad	per miljoen gewerkte uren	1,1	2,0	2,0	4,2	0,5	2,1
Verloren kalenderdagen	aantal	416	365	408	532	5	1 726
Ernstgraad	per duizend gewerkte uren	0,11	0,12	0,09	0,15	0,00	0,10

In 2013 registreerden we in totaal 35 ongevallen met werkverlet ten opzichte van 49 in 2012. Dit resulteerde in een frequentiegraad van 2,1 ten opzichte van 2,9 in 2012. In totaal gingen er 1.726 kalenderdagen verloren als gevolg van deze ongevallen met werkverlet. Dit resulteerde in een ernstgraad van 0,10 ten opzichte van 0,11 in 2012.

Er werden 146 registreerbare letsels genoteerd ten opzichte van 160 in 2012. De frequentiegraad van de registreerbare letsels bedroeg 8,7 voor 2013.

In totaal werden 22 ongevallen met werkverlet geregistreerd voor onderaannemers ten opzichte van 33 in 2012. Dat komt overeen met een frequentiegraad van 5,8 tegenover 10,0 in 2012.

In 2013 vond in 79% van de rapporterende sites geen enkel ongeval met werkverlet plaats ten opzichte van 77% in 2012. Eenentwintig van de 64 productiesites hebben een gecertificeerd gezondheids- en veiligheidsbeheerssysteem OHSAS 18001 tegenover 20 in 2012.

Zesentwintig ongevallen met werkverlet, of 74% van het totale aantal ongevallen met werkverlet, deden zich voor in Europa. Daarvan gebeurden er 20 in Belgische en 5 in Duitse sites. In Noord- en Zuid-Amerika waren er 5 ongevallen en in de regio Azië Pacific werden 4 ongevallen geregistreerd.

In januari 2014 kostte een ongeval in de fabriek van Olen in België twee Umicore-medewerkers het leven. De eerste vaststellingen wijzen erop dat het ongeval zich heeft voorgedaan door een onverwachte opstapeling van waterstof in de opslagtank waarop twee werknemers onderhoudswerken aan het uitvoeren waren. Er werd een voorlopig verslag overgemaakt aan de Inspectie Toezicht op het Werk en er werd een proces opgestart om de lessen die uit het ongeval werden getrokken doorheen de Groep te delen.

In 2013 registreerde de business group Catalysis 4 ongevallen met werkverlet, waarvan 3 in de business unit Automotive Catalysts. Het totaal aantal verloren arbeidsdagen bedroeg 416. Dit resulteerde in een frequentiegraad van 1,1 en een ernstgraad van 0,11. De business group zet de implementatie van het SafeStart®-programma verder in al zijn operationele sites. Dit programma concentreert zich op onveilige gewoontes en onopzettelijk onveilig gedrag. Daarnaast investeert de business group sterk in het delen van voorbeeldpraktijken voor veiligheid en ontwikkelde het veiligheidstrainingmatrices voor elke functie. Vorderingen worden gemeten aan de hand van een aantal kernveiligheidsindicatoren. Alle productiesites van Automotive Catalysts zijn OHSAS 18001 gecertificeerd. Op de site South Plainfield, VS (Recycling en Catalysis) had zich op het einde van het jaar gedurende vijf jaar geen enkel ongeval met werkverlet of registreerbare letsels bij Umicore-werknemers of een ongeval met werkverlet met onderaannemers voorgedaan. De sites in Americana, Brazilië (Catalysis), Karlskoga, Zweden (Catalysis), Auburn Hills, VS (Catalysis), Tsukuba, Japan (Catalysis) en Suzhou, China (Catalysis) hebben minstens 3 jaar gewerkt zonder ongevallen met werkverlet of registreerbare letsels bij Umicore-werknemers of ongevallen met werkverlet met onderaannemers op de site.

De business group Energy Materials registreerde 6 ongevallen met werkverlet tegenover 9 in 2012. In totaal gingen 365 kalenderdagen verloren. Dit resulteerde in een frequentiegraad van 2,0 en een ernstgraad van 0,12. Er vonden drie ongevallen plaats in de business unit Cobalt & Specialty Materials: Electro-Optic Materials registreerde 2 ongevallen en Rechargeable Battery Materials 1 ongeval. In de business unit Thin Film Products vonden geen ongevallen met werkverlet plaats. De business unit Rechargeable Battery Materials heeft een veiligheidsleiderschapsprogramma geïmplementeerd op basis van een gedragsobservatie- en interventietechniek als deel van haar veiligheidsprogramma ACCE (Awareness, Competence, Compliance, Excellence). Drie sites werden beloofd voor hun uitmuntende en duurzame veiligheidsprestatie, met minstens 5 jaar zonder ongevallen met werkverlet of registreerbare letsels bij Umicore-werknemers of ongevallen met werkverlet met onderaannemers op de site: Dundee, VK (Energy Materials), Fort Saskatchewan, Canada (Energy Materials) en Hsinchu Hsien, Taiwan (Energy Materials).

De business group Performance Materials registreerde 9 ongevallen met werkverlet tegenover 10 in 2012. In totaal gingen 408 kalenderdagen verloren. De frequentiegraad bedroeg 2,0 en de ernstgraad 0,09. Zes van de 9 ongevallen met werkverlet deden zich voor in de business unit Zinc Chemicals. In de business unit Technical Materials vonden 2 ongevallen met werkverlet plaats. De business unit Building Products registreerde 1 ongeval en in de business units Platinum Engineered Materials en Electroplating deden zich geen ongevallen voor. De business unit Zinc Chemicals zette de implementatie en de verbetering van haar programma 'Safety for a better life' voort. Alle medewerkers worden hierbij actief betrokken onder leiding van een veiligheidscomité van de business unit. De belangrijkste elementen van het programma zijn veiligheidsobservatierondes met het management team van de business unit, opleiding en de implementatie van normen voor essentiële veiligheidsaspecten. Vorderingen worden gemeten aan de hand van een aantal 'leading' en 'lagging' veiligheidsindicatoren. De andere business units zetten de implementatie van intern ontwikkelde veiligheidsprogramma's voort die gericht zijn op hun behoeften en prioriteiten. Innovatieve elementen van deze programma's zijn onder meer veiligheidskalenders en video's van de business unit, safety gallery meetings en workshops. Op het einde van 2013 had zich op de site van Vicenza, Italië (Performance Materials) in meer dan 5 jaar geen enkel ongeval met werkverlet of registreerbare letsels bij Umicore-werknemers of een ongeval met werkverlet met onderaannemers voorgedaan. Op de site in Vilvoorde, België (Building Products) heeft zich gedurende minstens 3 jaar geen enkel ongeval met werkverlet of registreerbare letsels bij Umicore-werknemers of een ongeval met werkverlet met onderaannemers voorgedaan.

De business group Recycling noteerde 15 ongevallen met werkverlet ten opzichte van 23 in 2012. In totaal gingen 532 kalenderdagen verloren. Dit vertegenwoordigt een frequentiegraad van 4,2 en een ernstgraad van 0,15. De business unit Precious Metal Refining registreerde 13 ongevallen met werkverlet en gaat verder met de implementatie van het programma SafeStart® in alle afdelingen. De site in Hoboken, België (Recycling) organiseert ook een SafeMap®-leiderschapstraining voor alle managers en supervisors. De business unit Jewellery & Industrial Materials voltooide de implementatie van een veiligheidsprogramma dat focust op vier pijlers: taken en verantwoordelijkheden, normen en opleiding, veiligheidsdialogen en onderzoek van incidenten.

Een bijkomend ongeval met werkverlet heeft zich voorgedaan in Corporate in een van de kantoren van Umicore Marketing Services.

Overzicht deugdelijk bestuur

Inhoudsopgave

Overzicht deugdelijk bestuur	150	Relaties met belanghebbenden	169
G1 Context deugdelijk bestuur	150	G19 Leveranciers	169
G2 Vennootschapsstructuur	150	G20 Klanten	169
G3 Aandeelhouders	150	G21 Werknemers	170
G4 Raad van Bestuur	151	G22 Investeerdere en aandeelhouders	170
G5 Directiecomité	152	G23 Samenleving	170
G6 Relevante informatie in geval van een overnamebod	152	G24 Geassocieerde ondernemingen en joint ventures	171
G7 Belangenconflicten (artikel 523 – 524ter Wetboek van vennootschappen)	155	G25 Overheidssector en autoriteiten	171
G8 Commissaris	155	G26 Verdeling van de economische meerwaarde	172
G9 Gedragscode	155	Raad van Bestuur	174
G10 Marktmisbruik en handel met voorkennis	155	Directiecomité	176
G11 Naleving van de Belgische Corporate Governance Code 2009	155	Senior Management	177
Remuneratieverslag 2012	156		
G12 Vergoeding van de Raad van Bestuur	156		
G13 Vergoeding Gedelegeerd Bestuurder en Directiecomité	158		
G14 Eigendom van aandelen en aandelenopties en transacties in 2013	162		
G15 Wijzigingen aan de remuneratiepolitiek sinds eind 2013	163		
Risicobeheer en interne controle	165		
G16 Risicobeheer	165		
G17 Risicocategorisatie	166		
G18 Beschrijving van de risico's	166		

Overzicht deugdelijk bestuur

G1 Context deugdelijk bestuur

Umicore heeft de Belgische Corporate Governance Code 2009 aangenomen als haar referentiecode.

De Engelstalige, Nederlandstalige en Franstalige versie van deze Code kunnen geraadpleegd worden op de website van de Commissie Corporate Governance (www.corporategovernancecommittee.be).

Het Corporate Governance Charter geeft een gedetailleerde beschrijving van de bestuursstructuur van de Vennootschap en de beleidslijnen en procedures van de Umicore Groep. Het Charter is beschikbaar op de website van Umicore (www.umicore.com/governance) of kan op verzoek verkregen worden bij het departement Group Communications van Umicore.

Umicore heeft haar beleidsverklaring, waarden en organisatorische basisfilosofie uiteengezet in een document met de titel 'The Umicore Way'. Dit document licht toe hoe Umicore haar relaties met haar klanten, aandeelhouders, werknemers en de samenleving ziet.

Wat de organisatiefilosofie betreft, gelooft Umicore in decentralisatie en in een ruime mate van autonomie voor elke business unit. De business units zijn op hun beurt dan weer verantwoordelijk voor hun eigen bijdrage tot de waardecreatie voor de Groep en voor het vasthouden aan de strategische oriëntaties, de beleidslijnen, de normen en de duurzaamheidsbenadering van de Groep.

In deze context meent Umicore dat een goede structuur van deugdelijk bestuur een noodzakelijke voorwaarde is voor haar succes op lange termijn. Dit impliceert een doelmatig beslissingsproces dat steunt op een duidelijke toewijzing van verantwoordelijkheden. Het moet een optimaal evenwicht mogelijk maken tussen een cultuur van ondernemerschap op het niveau van haar business units en doeltreffende sturing- en toezichtprocessen. Het Corporate Governance Charter gaat dieper in op de verantwoordelijkheden van de aandeelhouders, de Raad van Bestuur, de Gedelegeerd Bestuurder en het Directiecomité, alsook de specifieke rol van het Auditcomité en het Benoemings- en Remuneratiecomité. Deze Verklaring bevat informatie over onderwerpen van deugdelijk bestuur die vooral betrekking hebben op het boekjaar 2013.

G2 Vennootschapsstructuur

De Raad van Bestuur is het hoogste beslissingsorgaan van Umicore, behalve voor die materies die op grond van het Wetboek van vennootschappen of de statuten van Umicore voorbehouden zijn aan de aandeelhouders. De Raad wordt bijgestaan door een Auditcomité en een Benoemings- en Remuneratiecomité. Het dagelijks bestuur van Umicore is toevertrouwd aan de Gedelegeerd Bestuurder, die tevens voorzitter is van het Directiecomité. Het Directiecomité is verantwoordelijk voor de uitwerking van de algemene strategie van Umicore en het overmaken voor bespreking en goedkeuring ervan aan de Raad van Bestuur. Het Directiecomité is verantwoordelijk voor de implementatie van die strategie en voor het verzekeren van een effectief toezicht op de business units en corporate functies. Het Directiecomité staat ook in voor het screenen van de verschillende risico's en opportuniteiten waarmee het bedrijf op de korte, middellange en lange termijn geconfronteerd kan worden (zie hoofdstuk Risicobeheer) en zorgt voor de aanwezigheid van systemen om die te beheren. Het Directiecomité is collegiaal verantwoordelijk voor het bepalen en toepassen van de strategie voor duurzame ontwikkeling van Umicore.

Umicore is georganiseerd in business groups die op hun beurt bestaan uit business units met gemeenschappelijke kenmerken inzake producten, technologieën en afzetmarkten. Sommige business units zijn verder onderverdeeld in marktgerichte business lines. Als ondersteunende structuur op het niveau van de Groep beschikt Umicore over regionale managementplatformen in Zuid-Amerika, China, Noord-Amerika en Japan. De hoofdzetel van Umicore is gevestigd in België. Die zetel biedt een aantal algemene en ondersteunende functies op het gebied van financiën, human resources, interne audit, juridische en fiscale zaken, externe relaties en relaties met de beleggers.

G3 Aandeelhouders

3.1 Aandelen in omloop – kapitaalstructuur

Op 31 december 2013 waren er 120.000.000 Umicore-aandelen in omloop. De historiek van de vertegenwoordiging van het kapitaal van Umicore kan geraadpleegd worden op www.umicore.com/investorrelations. De identiteit van de aandeelhouders die per 31 december 2013 een belang van 3% of meer hadden aangegeven, kan u vinden in de rubriek 'beknopte jaarrekening van de moederonderneming' (p. 115-117).

Umicore bezat 10.228.661 eigen aandelen op 31 december 2013, hetzij 8,52% van het kapitaal. Informatie over de door de aandeelhouders aan Umicore verleende machtiging om eigen aandelen in te kopen, alsook de stand van zaken inzake deze inkopen kan u vinden in het Corporate Governance Charter en op de website van Umicore.

Tijdens het jaar werden 296.912 eigen aandelen gebruikt in de context van de uitoefening van aandelenopties voor het personeel en werden 25.300 aandelen gebruikt voor toekenningen van aandelen, waarvan 2.900 aan de leden van de Raad van Bestuur, 19.000 aan de leden van het Directiecomité en 3.400 in het kader van de partiële omzetting van de bonus van de Gedelegeerd Bestuurder.

3.2 Dividendbeleid en uitkering

Umicore streeft naar de uitbetaling van een stabiel of geleidelijk stijgend dividend. Er is geen vaste uitkeringsverhouding. Het dividend wordt door de Raad van Bestuur voorgesteld op de gewone (of jaarlijkse) algemene vergadering van aandeelhouders. Er zal geen dividend worden uitbetaald als dit de financiële stabiliteit van de Vennootschap in gevaar zou brengen.

In 2013 heeft Umicore een brutodividend uitgekeerd van € 1,00 per aandeel voor het boekjaar 2012. Dit is hetzelfde bedrag als het brutodividend dat met betrekking tot het boekjaar 2011 werd uitgekeerd.

In augustus 2013 heeft de Raad van Bestuur, in overeenstemming met het dividendbeleid van Umicore, beslist tot de uitkering van een interimdividend ter waarde van 50% van het totale dividend dat voor het vorige boekjaar werd uitbetaald. Bijgevolg werd op 5 september 2013 een bruto interimdividend betaald van € 0,50 per aandeel. Op 5 februari 2014 heeft de Raad beslist om de aandeelhouders een totaal brutodividend van € 1,00 per aandeel voor te stellen voor het boekjaar 2013. Indien de voorgestelde winstbestemming door de aandeelhouders wordt goedgekeurd, zal er dus in mei 2014 een brutodividend van € 0,50 per aandeel worden uitgekeerd (dit is het totale dividend verminderd met het reeds betaalde interimdividend).

De System Paying Agent die werd aangesteld voor de uitbetaling van het dividend van 2013 is:

KBC Bank
Havenlaan 2
1080 Brussel

3.3 Algemene vergaderingen van aandeelhouders in 2013

De statuten van Umicore bepalen dat de jaarvergadering plaatsvindt op de laatste dinsdag van april om 17 uur.

De jaarvergadering van 2013 vond plaats op 30 april 2013. Op de vergadering werden de klassieke besluiten goedgekeurd betreffende de jaarrekening, de resultaatbestemming alsook de kwijtingen voor de Raad van Bestuur en de commissaris voor hun respectieve mandaten in 2012. Daarnaast werd Isabelle Bouillot herbenoemd tot bestuurder voor een periode van drie jaar en werd het mandaat van Shohei Naito als onafhankelijk bestuurder met één jaar verlengd. Frans van Daele werd tevens tot nieuwe, onafhankelijke bestuurder benoemd voor drie jaar maar in juli 2013 diende hij zijn ontslag in na zijn aanstelling als kabinetschef van ZM Koning Filip. De aandeelhouders hebben eveneens Barbara Kux als nieuwe, onafhankelijke bestuurder benoemd met ingang van 1 januari 2014 voor een periode eindigend na de jaarvergadering van 2017. Verder keurde de jaarvergadering de vergoeding van de Raad van Bestuur voor 2013 goed. Details van de vergoeding die in 2013 aan de bestuurders werd betaald, zijn beschikbaar in het Remuneratieverslag.

Tenslotte hernieuwde een buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders, eveneens gehouden op 30 april 2013, de machtiging aan de vennootschap en haar dochterondernemingen om Umicore-aandelen op de gereglementeerde markt te verwerven binnen een grens van 10% van het geplaatste kapitaal, aan een prijs per aandeel van € 4,00 tot € 75,00, en dit voor een periode eindigend op 30 juni 2015.

G4 Raad van Bestuur

4.1 Samenstelling

De Raad van Bestuur, waarvan de leden worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders met een eenvoudige meerderheid van stemmen zonder aanwezigheidsvereiste moet uit tenminste zes leden bestaan. De bestuurders mogen normaal niet langer dan 4 jaar zetelen. In de praktijk worden ze verkozen voor een periode van drie jaar en zijn ze herverkiezbaar.

Bestuurders kunnen op elk moment worden ontslagen na een besluit van een algemene vergadering die beslist met een eenvoudige meerderheid van stemmen. Er is geen aanwezigheidsvereiste voor het ontslag van bestuurders. De statuten bieden de Raad de mogelijkheid om bestuurders te coöpteren wanneer een plaats vrijkomt. De eerstvolgende algemene vergadering van aandeelhouders moet beslissen over de definitieve benoeming van de bovengenoemde bestuurder. De nieuwe bestuurder vervolledigt de termijn van zijn of haar voorganger.

Op 31 december 2013 was de Raad van Bestuur samengesteld uit tien leden: negen niet-uitvoerende bestuurders en één uitvoerend bestuurder. Op dezelfde datum waren vier bestuurders onafhankelijk in de betekenis van artikel 526ter van het Wetboek van vennootschappen en bepaling 2.3 van de Belgische Corporate Governance Code 2009. Ten gevolge van de benoeming van Barbara Kux als nieuwe, onafhankelijke bestuurder per 1 januari 2014 (zoals beslist door de algemene vergadering van 30 april 2013) zal de Raad van Bestuur op die datum uit elf leden bestaan, waaronder tien niet-uitvoerende bestuurders en vijf onafhankelijke bestuurders.

Twee (hetzij 20%) van de tien leden van de Raad van Bestuur die in functie waren op 31 december 2013 zijn vrouwen. Na de toetreding van Barbara Kux tot de Raad van Bestuur op 1 januari 2014 zal dit aantal oplopen tot drie (of 27,27%). Umicore streeft ernaar het minimum vertegenwoordigingsniveau van één derde, zoals opgelegd door het Wetboek van vennootschappen en de aanbevelingen van de Belgische Commissie Corporate Governance, duidelijk binnen de opgelegde termijn, dit wil zeggen vóór 1 januari 2017, te bereiken. Zowel het Benoemings- en Remuneratiecomité als de Raad van Bestuur zullen rekening houden met de vereiste van genderdiversiteit bij de behandeling van vacante bestuursmandaten in de komende jaren.

De samenstelling van de Raad van Bestuur onderging de volgende wijzigingen in 2013:

- Frans van Daele werd benoemd tot nieuwe, onafhankelijke bestuurder voor een duur van drie jaar te rekenen vanaf 30 april 2013. Hij nam echter ontslag in juli 2013 na zijn aanstelling als kabinetschef van ZM Koning Filip;
- Barbara Kux werd benoemd tot nieuwe, onafhankelijke bestuurder met ingang van 1 januari 2014 voor een periode eindigend na de jaarvergadering van 2017.

4.2 Vergaderingen en onderwerpen

De Raad van Bestuur heeft vijf gewone vergaderingen gehouden in 2013. Dit is een vermindering met één ten opzichte van 2012 maar dit kan verklaard worden door de verdaging van een oorspronkelijk in december 2013 geplande vergadering naar begin januari 2014. De Raad nam ook één maal beslissingen via een eenparig schriftelijk besluit.

Onder meer de volgende onderwerpen werden in 2013 behandeld door de Raad:

- de financiële prestaties van de Groep;
- de goedkeuring van de jaarlijkse en de halfjaarlijkse financiële rekeningen;
- de vaststelling van de statutaire en geconsolideerde jaarrekeningen, inclusief de bestemming van het resultaat en het voorstel van jaarlijks dividend, evenals de statutaire en geconsolideerde jaarverslagen;
- de goedkeuring van de agenda en bijeenroeping van een gewone en een buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders;
- een stand van zaken inzake Vision 2015;
- investeringsprojecten;
- beoordeling inzake duurzame ontwikkeling;
- strategische opportuniteiten en operationele uitdagingen;
- business updates en technologie-review;
- M&A-projecten;
- reviews van EHS, Communicatie en Human Resources;
- het jaarlijkse evaluatieproces van de Gedelegeerd Bestuurder en de andere leden van het Directiecomité voor 2012;
- de opvolgingsplanning op het niveau van de Raad van Bestuur;
- de uitkering van een interimdividend;
- de hernieuwing van het mandaat van de commissaris.

De Raad bezocht ook de Automotive Catalysts fabriek van Umicore in Florange, Frankrijk.

4.3 Evaluatie van de Raad en zijn comités

Om de twee jaar organiseert de Voorzitter een evaluatieonderzoek in verband met de samenstelling, de functionering en de prestaties van de Raad van Bestuur en zijn comités.

Het laatste evaluatieproces vond plaats in 2013, aan de hand van een individueel evaluatieformulier. Hierbij werd aan de bestuurders gevraagd om de volgende punten te evalueren: de samenstelling van de Raad, de selectie en benoeming van bestuurders, de werking van de Raad (agenda, vergaderingen, voorzitterschap en secretariaat), de kwaliteit van de informatieverstrekking, de cultuur binnen de Raad, de prestaties van de Raad, de verhouding met het Directiecomité en tot slot het Auditcomité en het Benoemings- en Remuneratiecomité.

De resultaten van de evaluatie werden een eerste maal besproken tijdens de in september 2013 gehouden vergadering van de Raad en werden verder grondig behandeld tijdens een in februari 2014 gehouden vergadering van de Raad.

4.4 Auditcomité

De samenstelling van het Auditcomité en de kwalificaties van zijn leden zijn volledig in lijn met de vereisten van artikel 526bis van het Wetboek van vennootschappen en de Belgische Corporate Governance Code 2009.

Het Auditcomité bestaat uit drie niet-uitvoerende bestuurders van wie er twee onafhankelijk zijn. Isabelle Bouillot, die vanaf 30 april 2013 niet langer als onafhankelijk bestuurder kan worden beschouwd, werd vervangen door Rudi Thomaes als lid van het Comité met ingang van 30 april 2013. Alle leden van het Auditcomité hebben een ruime ervaring op het gebied van boekhouding en audit zoals uit hun curriculum blijkt.

Het Comité heeft vier maal vergaderd in 2013. Naast de financiële rekeningen van 2012 en die van het eerste halfjaar 2013, besprak het Comité de volgende onderwerpen: de aanstelling van een nieuw hoofd van het internal audit departement, treasury-onderwerpen, de hernieuwing van het mandaat van de commissaris, een metaalinventarismethodologie, de stand van zaken inzake minimum interne-controlevereisten ('MICR'), een overzicht van de risico's verbonden aan de werknemersvoordelen binnen de Umicore-Groep en de activiteitenverslagen van de interne audit. Het Auditcomité evalueerde tevens de vergoeding van de commissaris.

4.5 Benoemings- en Remuneratiecomité

Het Benoemings- en Remuneratiecomité bestaat uit drie niet-uitvoerende bestuurders, van wie er twee onafhankelijk zijn. Het Comité wordt voorgezeten door de Voorzitter van de Raad. Isabelle Bouillot, die vanaf 30 april 2013 niet langer als onafhankelijk bestuurder kan worden beschouwd, werd op 30 april 2013 vervangen door Shohei Naito als lid van het Comité.

Het Benoemings- en Remuneratiecomité heeft twee vergaderingen gehouden in 2013. Tijdens dezelfde periode besprak het Comité het remuneratiebeleid voor de leden van de Raad van Bestuur, de leden van de Comités van de Raad en die van het Directiecomité, en de regels van de aandelen- en optieplannen die in 2013 werden aangeboden.

Het Benoemings- en Remuneratiecomité was actief betrokken bij de benoeming van Frans van Daele (die ontslag nam in juli 2013) en Barbara Kux als nieuwe leden van de Raad, evenals bij de evaluatie van de Raad en zijn Comités. Het Comité besprak ook de opvolgingsplanning op het niveau van de Raad en het Directiecomité.

G5 Directiecomité

5.1 Samenstelling

Het Directiecomité beantwoordt aan de definitie van artikel 524bis van het Wetboek van vennootschappen.

Het Directiecomité is samengesteld uit minstens vier leden. Het wordt voorgezeten door de Gedelegeerd Bestuurder, die benoemd is door de Raad van Bestuur. De leden van het Directiecomité worden door de Raad van Bestuur benoemd op voorstel van de Gedelegeerd Bestuurder en op aanbeveling van het Benoemings- en Remuneratiecomité.

Op 31 december 2013 bestond het Directiecomité uit zeven leden, inclusief de Gedelegeerd Bestuurder.

5.2 Evaluatie

De prestaties van de leden van het Directiecomité worden jaarlijks individueel beoordeeld door de Gedelegeerd Bestuurder en besproken met het Benoemings- en Remuneratiecomité. De resultaten worden voorgelegd aan en besproken door de Raad van Bestuur.

De Raad van Bestuur komt tevens jaarlijks in een niet-uitvoerende sessie (d.w.z. zonder de Gedelegeerd Bestuurder) samen om de prestaties van de Gedelegeerd Bestuurder te beoordelen en te bespreken.

Deze evaluaties vonden plaats op 6 februari 2013.

G6 Relevante informatie in geval van een overnamebod

6.1 Beperkingen van overdracht van effecten

De statuten van Umicore leggen geen beperkingen op voor de overdracht van aandelen of andere effecten.

Er zijn de vennootschap tevens geen beperkingen bekend die door de wet worden opgelegd, behalve in het kader van de wetgeving betreffende marktmisbruik.

De opties op Umicore-aandelen die aan de Gedelegeerd Bestuurder, de leden van het Directiecomité en aangewezen Umicore-werknemers werden toegekend in uitvoering van verschillende Umicore-incentiveringprogramma's mogen niet onder levenden overgedragen worden.

6.2 Houders van effecten met bijzondere zeggenschapsrechten

Er zijn geen houders van effecten met bijzondere zeggenschapsrechten.

6.3 Beperking van het stemrecht

De statuten van de vennootschap leggen geen beperkingen op betreffende de uitoefening van stemrecht door de aandeelhouders, op voorwaarde dat de betrokken aandeelhouders tot de algemene vergadering werden toegelaten en hun rechten niet werden geschorst. De toelatingsvoorwaarden met betrekking tot de algemene vergaderingen worden beschreven in artikel 17 van de statuten. Luidens artikel 7 van de statuten worden de rechten verbonden aan aandelen die eigendom zijn van verschillende aandeelhouders geschorst tot er één persoon als eigenaar werd aangeduid tegenover de vennootschap.

Voor zover de Raad van Bestuur bekend, waren geen van de aan Umicore aandelen verbonden stemrechten wettelijk geschorst op 31 december 2013, behalve deze met betrekking tot de 10.228.661 aandelen die op deze datum eigendom waren van de vennootschap zelf (Artikel 622 §1 van het Wetboek van vennootschappen).

6.4 Aandelenplannen voor werknemers waarbij de controlerechten niet direct door de werknemers worden uitgeoefend

De vennootschap heeft geen dergelijke aandelenplannen uitgegeven.

6.5 Aandeelhoudersovereenkomsten

Voor zover de Raad bekend, zijn er geen aandeelhoudersovereenkomsten die kunnen leiden tot beperkingen van de overdracht van effecten en/of de uitoefening van stemrechten.

6.6 Statutenwijzigingen

Behalve voor de kapitaalverhogingen waartoe door de Raad van Bestuur worden beslist binnen de grenzen van het toegestaan kapitaal, is alleen een buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders bevoegd om de statuten van de vennootschap te wijzigen. Een algemene vergadering mag alleen beslissen over statutenwijzigingen (zoals kapitaalverhogingen of -verminderingen, fusies, splitsingen en ontbindingen) wanneer minstens 50% van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is. Als dit quorum niet bereikt is, moet een nieuwe buitengewone algemene vergadering worden bijeengeroepen, die zal beslissen ongeacht het vertegenwoordigde deel van het geplaatste kapitaal. In principe worden statutenwijzigingen enkel aangenomen als ze 75% van de stemmen hebben verkregen. Het Wetboek van vennootschappen voorziet strengere meerderheidsvereisten in specifieke gevallen, zoals de wijziging van het maatschappelijk doel of de vennootschapsvorm.

De statuten van de vennootschap werden niet gewijzigd in 2013.

6.7 Toegestaan kapitaal – inkoop van eigen aandelen

Het kapitaal van de vennootschap kan worden verhoogd na een beslissing van de Raad, binnen de grenzen van het zogenoemde toegestaan kapitaal. Hiervoor moet toestemming worden verleend door een buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders; deze machtiging is beperkt in tijd en omvang en onderworpen aan specifieke vereisten op het vlak van rechtvaardiging en doeleinden. De buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders van 26 april 2011 (besluiten gepubliceerd op 10 juni 2011) heeft de Raad van Bestuur machtiging verleend om het kapitaal van de vennootschap in één of meer keren te verhogen met een maximumbedrag van € 50.000.000. Op 31 december 2013 was van deze toestemming nog geen gebruik gemaakt. De huidige machtiging zal op 9 juni 2016 vervallen.

Op grond van een besluit van de buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders van 30 april 2013 is de Raad gemachtigd om eigen aandelen van de Vennootschap in te kopen op een gereglementeerde markt binnen een grens van 10% van het geplaatste kapitaal, aan een prijs per aandeel van € 4,00 tot € 75,00 tot en met 30 juni 2015. Deze machtiging werd ook aan de dochterondernemingen van de Vennootschap verleend. De Vennootschap heeft in totaal 2.437.385 eigen aandelen ingekocht in 2013 in uitvoering van voormelde machtiging (en van de vorige machtiging de dato 31 mei 2012).

6.8 Overeenkomsten tussen de vennootschap en haar bestuurders of werknemers die in een vergoeding voorzien wanneer, naar aanleiding van een openbaar overnamebod, zij ontslag nemen, zij zonder geldige reden worden ontslagen of hun tewerkstelling wordt beëindigd

Alle Senior Vice-Presidents van de Groep hebben recht op een compensatie ter waarde van 36 maanden basisloon in geval van ontslag binnen de twaalf maanden na een overname van de vennootschap. Voor de leden van het Directiecomité wordt verwezen naar het Remuneratieverslag (p. 163).

G7 Belangenconflicten (artikel 523 – 524ter Wetboek van vennootschappen)

Op 6 februari 2013, voorafgaand aan de bespreking of het nemen van eender welke beslissing in dat verband, verklaarde Marc Grynberg dat hij een rechtstreeks tegenstrijdig belang van vermogensrechtelijke aard had bij de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Bestuur in verband met zijn prestatie-evaluatie en zijn bezoldiging (inclusief de toekenning van aandelen en opties).

In overeenstemming met artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen nam Marc Grynberg niet deel aan de beraadslaging door de Raad van Bestuur en nam hij evenmin deel aan de stemming.

Overeenkomstig het Wetboek van vennootschappen zijn de vermogensrechtelijke gevolgen van deze beslissingen beschreven in het jaarverslag van de Raad van Bestuur over de enkelvoudige jaarrekening.

In 2013 vonden er geen specifieke transacties of contractuele verbintenissen plaats tussen een lid van de Raad van Bestuur of het Directiecomité enerzijds en Umicore of één van haar verbonden ondernemingen anderzijds.

G8 Commissaris

De jaarvergadering van 26 april 2011 heeft het mandaat als commissaris van PricewaterhouseCoopers Bedrijfsrevisoren/Réviseurs d'Entreprises BCVBA/SCCRL hernieuwd voor een periode van drie jaar. De commissaris wordt gezamenlijk vertegenwoordigd door BVBA Marc Daelman, zelf vertegenwoordigd door Marc Daelman, en Emmanuèle Attout.

Een document met de onafhankelijkheidscriteria die Umicore hanteert voor haar commissaris kan worden aangevraagd bij de Vennootschap of geraadpleegd op www.umicore.com/governance/.

G9 Gedragscode

Umicore hanteert een Gedragscode voor alle medewerkers, vertegenwoordigers en bestuurders. Deze Gedragscode is fundamenteel voor de creatie en het behoud van een vertrouwens- en professionele relatie met haar voornaamste belanghebbenden, namelijk haar personeelsleden, haar handelspartners, haar aandeelhouders, de overheidsdiensten en het publiek.

De belangrijkste doelstelling van de Gedragscode van Umicore is ervoor te zorgen dat alle personen die optreden in naam van Umicore hun activiteiten uitvoeren op een ethische manier, in overeenstemming met de wetten en reglementen en met de normen die Umicore bepaalt op basis van haar huidige en toekomstige beleidslijnen, richtlijnen en regels. De Gedragscode bevat een specifieke sectie over klachten en uitingen van bezorgdheid van de kant van de werknemers, alsook over de bescherming van klokkenluiders.

De Gedragscode werd gepubliceerd in Bijlage 4 van het Corporate Governance Charter van Umicore.

G10 Marktmissbruik en handel met voorkennis

Het door Umicore gevoerde beleid inzake marktmissbruik met inbegrip van handel met voorkennis kan geraadpleegd worden in bijlage 5 van het Corporate Governance Charter.

G11 Naleving van de Belgische Corporate Governance Code 2009

De systemen en procedures voor deugdelijk bestuur van Umicore stemmen overeen met de Belgische Corporate Governance Code 2009.

Remuneratieverslag 2013

G12 Vergoeding van de Raad van Bestuur

Remuneratiebeleid voor de Raad van Bestuur

In principe moet de vergoeding voor de niet-uitvoerende leden van de Raad volstaan om personen met het door de Raad gedefinieerde profiel aan te trekken, te behouden en te motiveren. Het remuneratieniveau moet rekening houden met de verantwoordelijkheden en de betrokkenheid van de leden van de Raad, evenals de gangbare internationale marktvoorwaarden. De Raad van Bestuur bepaalt het remuneratiebeleid voor de niet-uitvoerende bestuurders op basis van de aanbevelingen van het Benoemings- en Remuneratiecomité inzake remuneratievorm en -structuur. Het Benoemings- en Remuneratiecomité baseert zijn voorstellen op een onderzoek van de geldende marktomstandigheden voor beursgenoteerde ondernemingen die in de BEL 20-index zijn opgenomen en voor andere Europese ondernemingen van gelijkaardige omvang in de sectoren chemie, metaal en materialen. De resultaten van het onderzoek worden in het Benoemings- en Remuneratiecomité besproken en de Raad bepaalt de vergoeding voor niet-uitvoerende bestuurders en leden van de Raad die aan de jaarvergadering zal worden voorgesteld.

Vergoeding niet-uitvoerende bestuurders

De vergoeding van de niet-uitvoerende leden van de Raad bleef in 2013 op hetzelfde niveau als in het vorige jaar en bestond uit de volgende elementen:

- **Voorzitter:** vaste jaarlijkse vergoeding: € 40.000 + € 5.000 per bijgewoonde vergadering + 300 Umicore aandelen.
- **Bestuurder:** vaste jaarlijkse vergoeding: € 20.000 + € 2.500 per bijgewoonde vergadering + 300 Umicore aandelen.

In 2012 bedroeg de vergoeding van de leden van de Comités:

Auditcomité

- **Voorzitter:** vaste jaarlijkse vergoeding: € 10.000 + € 5.000 per bijgewoonde vergadering.
- **Lid:** vaste jaarlijkse vergoeding: € 5.000 + € 3.000 per bijgewoonde vergadering.

Benoemings- en Remuneratiecomité

- **Voorzitter:** € 5.000 per bijgewoonde vergadering.
- **Lid:** € 3.000 per bijgewoonde vergadering.

Overzicht vergoeding Raad van Bestuur in 2013

Naam		(in €)	Bijgewoonde vergaderingen
Thomas Leysen (Voorzitter) (niet-uitvoerend bestuurder)	Raad van Bestuur		
	Vaste jaarlijkse vergoeding	40.000	
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	5.000	5/5
	Waarde van de 300 toegewezen aandelen	11.018	
	Benoemings- en bezoldingscomité		
Vergoeding per bijgewoonde vergadering	5.000	2/2	
	Totale bezoldiging	86.018	
	Voordelen van alle aard bedrijfswagen	7.612	
Marc Grynberg (uitvoerend bestuurder)	Raad van Bestuur		
	Geen bezoldiging als bestuurder (zie verder bezoldiging Gedelegeerd Bestuurder 2013)	-	5/5

Naam	(in €)	Bijgewoonde vergaderingen	
Isabelle Bouillot (onafhankelijk, niet-uitvoerend bestuurder)	Raad van Bestuur		
	Vaste jaarlijkse vergoeding	20.000	
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	2.500	4/5
	Waarde van de 300 toegewezen aandelen	11.018	
	Benoemings- en bezoldingscomité		
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	3.000	1/1
	Auditcomité		
Vaste jaarlijkse vergoeding	1.667		
Vergoeding per bijgewoonde vergadering	3.000	2/2	
Totale bezoldiging	51.685		
Uwe-Ernst Bufe (onafhankelijk, niet-uitvoerend bestuurder)	Raad van Bestuur		
	Vaste jaarlijkse vergoeding	20.000	
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	2.500	5/5
	Waarde van de 300 toegewezen aandelen	11.018	
Totale bezoldiging	43.518		
Arnoud de Pret (niet-uitvoerend bestuurder)	Raad van Bestuur		
	Vaste jaarlijkse vergoeding	20.000	
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	2.500	5/5
	Waarde van de 300 toegewezen aandelen	11.018	
	Auditcomité		
	Vaste jaarlijkse vergoeding	10.000	
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	5.000	4/4
Totale bezoldiging	73.518		
Ines Kolmsee (onafhankelijk, niet-uitvoerend bestuurder)	Raad van Bestuur		
	Vaste jaarlijkse vergoeding	20.000	
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	2.500	5/5
	Waarde van de 300 toegewezen aandelen	11.018	
	Auditcomité		
	Vaste jaarlijkse vergoeding	5.000	
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	3.000	4/4
Totale bezoldiging	60.518		
Shohei Naito (onafhankelijk, niet-uitvoerend bestuurder)	Raad van Bestuur		
	Vaste jaarlijkse vergoeding	20.000	
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	2.500	5/5
	Waarde van de 300 toegewezen aandelen	11.018	
	Benoemings- en bezoldingscomité		
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	3.000	1/1
	Totale bezoldiging	46.518	
Jonathan Oppenheimer (niet-uitvoerend bestuurder)	Raad van Bestuur		
	Vaste jaarlijkse vergoeding	20.000	
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	2.500	5/5
	Waarde van de 300 toegewezen aandelen	11.018	
	Totale bezoldiging	43.518	
Rudi Thomaes (onafhankelijk, niet-uitvoerend bestuurder)	Raad van Bestuur		
	Vaste jaarlijkse vergoeding	20.000	
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	2.500	5/5
	Waarde van de 300 toegewezen aandelen	11.018	
	Benoemings- en bezoldingscomité		
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	3.000	2/2
	Auditcomité		
Vaste jaarlijkse vergoeding	3.333		
Vergoeding per bijgewoonde vergadering	3.000	2/2	
Totale bezoldiging	58.851		

Naam		(in €)	Bijgewoonde vergaderingen
Frans van Daele (onafhankelijk, niet-uitvoerend bestuurder) Benoemd door de GAV van 30 april 2013 - Aftreding op 23 juli 2013	Raad van Bestuur		
	Vaste jaarlijkse vergoeding	10.833	
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	2.500	1/1
	Waarde van de 200 toegewezen aandelen	7.345	
	Totale bezoldiging	20.678	
Klaus Wendel (niet-uitvoerend bestuurder)	Raad van Bestuur		
	Vaste jaarlijkse vergoeding	20.000	
	Vergoeding per bijgewoonde vergadering	2.500	5/5
	Waarde van de 300 toegewezen aandelen	11.018	
	Totale bezoldiging	43.518	

G13 Vergoeding Gedelegeerd Bestuurder en Directiecomité

Remuneratiebeleid voor de Gedelegeerd Bestuurder en het Directiecomité

Het Benoemings- en Remuneratiecomité legt de principes vast van het vergoedingsbeleid voor de Gedelegeerd Bestuurder en het Directiecomité en legt deze ter goedkeuring voor aan de Raad van Bestuur. Het Comité streeft naar een vaste vergoeding in overeenstemming met het verantwoordelijkheidsniveau en de gangbare marktpraktijken en een aantrekkelijke variabele vergoeding als beloning voor de financiële en duurzaamheidsprestaties van de onderneming.

De vergoeding en de voordelen voor de Gedelegeerd Bestuurder en de leden van het Directiecomité bestaan uit de volgende componenten: een vaste vergoeding, een variabele vergoeding, aandelengebaseerde incentives (toekenning van gratis aandelen en aandelenoptieplannen) onderworpen aan een lock-up periode, pensioenplannen en andere voordelen.

De opname van Umicore-aandelen en aandelenopties als deel van de vergoeding van de Gedelegeerd Bestuurder en het Directiecomité illustreert de wil van de Raad van Bestuur om aandeelhouderswaarde te creëren. Aandelen en aandelenopties zijn niet gekoppeld aan prestatiecriteria op individueel of ondernemingsvlak. Bijgevolg kunnen de op aandelen gebaseerde incentives niet beschouwd worden als een variabele vergoeding zoals bedoeld in de Belgische Corporate Governance wet van 6 april 2010 en zijn ze verworven vanaf hun toekenning.

De vergoeding van de Gedelegeerd Bestuurder en de leden van het Directiecomité wordt jaarlijks geëvalueerd door het Benoemings- en Remuneratiecomité. Ieder jaar wordt een onderzoek uitgevoerd naar de competitiviteit van de remuneratiepakketten. Umicore vergelijkt de totale vergoeding van de leden van het Directiecomité met deze van de BEL 20-bedrijven en vergelijkbare Europese bedrijven.

In overeenstemming met de Belgische Corporate Governance wet van 6 april 2010 wordt de betaling van de helft van de jaarlijkse variabele vergoeding gespreid uitbetaald en is deze onderworpen aan meerjarendoelstellingen of -criteria.

Remuneratiepakket Gedelegeerd Bestuurder

Het Benoemings- en Remuneratiecomité heeft op 1 februari 2013 het verloningspakket van de Gedelegeerd Bestuurder geëvalueerd op basis van een vergelijking met vergelijkbare ondernemingen en BEL 20-ondernemingen. Gelet op de uitdagende economische context en op voorstel van het Benoemings- en Remuneratiecomité heeft de Raad van Bestuur op 6 februari 2013 beslist om het verloningspakket van de Gedelegeerd Bestuurder niet te wijzigen in 2013.

Remuneratiepakket voor de leden van het Directiecomité

Het Benoemings- en Remuneratiecomité heeft op 1 februari 2013 het verloningspakket van de leden van het Directiecomité geëvalueerd. Zoals dat het geval was voor het verloningspakket van de Gedelegeerd Bestuurder, is de Raad van Bestuur op 6 februari 2013 ingegaan op het voorstel van het Benoemings- en Remuneratiecomité om het verloningspakket van de leden van het Directiecomité ongewijzigd te laten in 2013.

Voor het gerapporteerde jaar werden de individuele gegevens met betrekking tot vergoedingscomponenten voor de Gedelegeerd Bestuurder opgenomen in tabel op pagina 160 van dit remuneratieverslag. Voor de andere leden van het Directiecomité worden de gegevens betreffende de vaste vergoeding, de variabele vergoeding, de pensioen- en andere voordelen globaal voorgesteld, terwijl de gegevens met betrekking tot aandelengebaseerde incentives (aandelen en aandelenoptieplannen) individueel worden gerapporteerd.

Vergoeding en voordelen Gedelegeerd Bestuurder

Vaste vergoeding

De Gedelegeerd Bestuurder ontving in 2013 een vaste brutovergoeding van € 660.000.

Variabel cashvergoedingsschema en evaluatiecriteria

Vanaf het referentiejaar 2012 bedraagt de potentiële jaarlijkse variabele cashvergoeding van de Gedelegeerd Bestuurder € 540.000, waarvan de helft met niet-uitgestelde uitbetaling op basis van de jaarlijkse individuele prestaties, inclusief de jaarlijkse algemene financiële prestaties van de Groep, het bereiken van de jaarlijkse strategische en duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Groep en de naleving van de waarden van de Groep.

De andere helft van de variabele vergoeding – met uitgestelde betaling – is gebaseerd op het rentabiliteitscriterium van de Umicore Groep, nl. het rendement op aangewend kapitaal (ROCE), dat in het jaarverslag wordt gepubliceerd. De uitgestelde betaling wordt geëvalueerd over een tijdsperiode van enkele jaren. De eerste helft van de betaling gebeurt na een periode van twee jaar op basis van de gemiddelde ROCE over twee jaar. De andere helft wordt uitbetaald na een periode van drie jaar met de gemiddelde ROCE over die drie jaar als referentie. De minimale ROCE wordt bepaald op 7,5% (= uitbetaling van 0%) en het maximum op 17,5% (= uitbetaling van 100%). Als het bereikte ROCE-percentage zich tussen de bovenvermelde niveaus bevindt, wordt het uitbetalingspercentage evenredig aangepast. Het uitbetalingspercentage wordt toegepast op de betreffende potentiële jaarlijkse variabele cashvergoeding, nl. één vierde van de potentiële jaarlijkse variabele cashvergoeding van het referentiejaar voor elk jaar van uitgestelde betaling.

De Gedelegeerd Bestuurder kan naar eigen goeddunken de variabele cashvergoeding geheel of gedeeltelijk in Umicore-aandelen laten omzetten.

Er zijn geen bepalingen die de vennootschap toelaten om enige aan de Gedelegeerd Bestuurder uitbetaalde variabele vergoeding terug te vorderen.

Aan het begin van elk referentiejaar worden de individuele doelstellingen besproken tijdens een vergadering van het Benoemings- en Remuneratiecomité. Ze worden tijdens een vergadering van de Raad van Bestuur voorgelegd door de Voorzitter en vervolgens besproken en goedgekeurd door de Raad.

De prestaties van de Gedelegeerd Bestuurder over het jaar worden beoordeeld door het Benoemings- en Remuneratiecomité. Tijdens een vergadering waarbij de Gedelegeerd Bestuurder niet aanwezig is, licht de Voorzitter de resultaten van deze beoordeling toe aan de Raad van Bestuur, die ze vervolgens bespreekt.

In 2014 zal de Gedelegeerd Bestuurder een bruto variabele cashvergoeding ontvangen van € 393.350. Dit bedrag omvat een bedrag van € 175.000 dat de niet-uitgestelde individuele component van zijn variabele cashvergoeding met betrekking tot de in 2013 geleverde prestaties vertegenwoordigt. Het saldo bestaat uit uitgestelde betalingen voor vorige jaren die als volgt worden berekend. Een bedrag van € 114.400 zal betaald worden als tweede helft van de uitgestelde betaling van zijn variabele cashvergoeding voor het referentiejaar 2011, op basis van de gemiddelde ROCE voor de referentie jaren 2011, 2012 en 2013. De gemiddelde ROCE van de Groep voor deze drie referentie jaren bedroeg 16,3%; dit leidt tot een uitbetaling van 88%, toe te passen op één vierde van de potentiële jaarlijkse variabele cashvergoeding voor referentiejaar 2011.

Een bedrag van € 103.950 zal uitbetaald worden als eerste helft van zijn variabele cashvergoeding met uitgestelde betaling voor het referentiejaar 2012, op basis van de gemiddelde ROCE voor de referentie jaren 2012 en 2013. De gemiddelde ROCE van de Groep over deze twee jaren bedroeg 15,2%; dit leidt tot een uitbetaling van 77%, toe te passen op één vierde van de potentiële jaarlijkse variabele cashvergoeding voor referentiejaar 2012.

Aandelengebaseerde incentives (toekenning van aandelen en aandelenopties)

De Raad van Bestuur kent Umicore-aandelen toe aan de Gedelegeerd Bestuurder als erkenning voor de diensten die in het vorige jaar werden verleend. Het aantal aandelen dat in 2014 aan de Gedelegeerd Bestuurder wordt toegekend voor diensten verleend in 2013 bedraagt 3.000 met een toekenningprijs van € 31,595 per aandeel en een totale waarde bij de toekenning van € 94.785. Tot de toekenning werd door de Raad van Bestuur beslist op 5 februari 2014. De toegekende aandelen zijn onderworpen aan een lock-up periode van drie jaar doch zonder vervalbepalingen.

In 2013 werden 75.000 aandelenopties aan de Gedelegeerd Bestuurder toegekend in het kader van het Umicore Incentive Stock Option Plan 2013, dat op 6 februari 2013 door de Raad van Bestuur werd geïmplementeerd. Deze opties hebben een uitoefenprijs van € 36,375 en hadden bij de toekenning een nominale waarde (berekend op basis van het Present Economic Value model) van € 436.115. Er is geen verwervingsperiode ('vesting period') en de opties kunnen worden uitgeoefend vanaf 1 maart 2016 tot 10 februari 2020. Aandelenopties stellen de begunstigde in staat om een specifiek aantal Umicore-aandelen te verwerven voor een vaste prijs (uitoefenprijs) binnen een specifieke periode.

Pensioen- en andere voordelen

De pensioenvoordelen omvatten zowel vaste bijdrageplannen als de kosten van 'te bereiken doel'-plannen. Andere voordelen zijn de representatiekosten, de voordelen van alle aard (bedrijfswagen) en verzekeringen.

Totale vergoeding Gedelegeerd Bestuurder voor 2013

Alle componenten van de vergoeding die aan de Gedelegeerd Bestuurder werd toegekend voor het gerapporteerde jaar zijn opgenomen in de onderstaande tabel:

Totale bezoldiging van Gedelegeerd Bestuurder Marc Grynberg - in €		
	2012	2013
Statuut van de Gedelegeerd Bestuurder	Zelfstandige	Zelfstandige
Vaste bezoldiging	660.000	660.000
Variabele bezoldiging		
Huidig jaar	150.000	175.000
Uitgestelde betaling voor het jaar voordien	130.000	103.950
Uitgestelde betaling voor het jaar voorafgaand aan het jaar voordien*	125.000	114.400
Totale bruto cashbezoldiging	1.065.000	1.053.350
Niet-cashelementen		
- Notionele waarde van de toegewezen aandelen (diensten verleend in het ref. jaar)	109.125	94.785
- Notionele waarde bij de toekening van de aandelenopties	551.768	436.115
- Pensioen		
Vaste bijdrageplan	195.030	201.630
Te bereiken doelplan (dienstkost)	52.807	92.290
- Andere voordelen: representatiekosten, voordelen in natura (bedrijfswagen), verzekeringen	47.092	47.519
Totaal	2.020.822	1.925.689

* Op 25 maart 2013 besliste Marc Grynberg de 2de helft van zijn uitgestelde variabele cashverloning voor het referentiejaar 2010, € 125.000, te converteren in 3.400 Umicore aandelen gebaseerd op de afgesloten aandelenkoers van 25 maart 2013, € 36,185. Het verschil van deze conversie, € 1.971, werd cash betaald.

Op 10 februari 2014 besliste Marc Grynberg de 2de helft van zijn uitgestelde variabele cashverloning voor het referentiejaar 2011, € 114.400, te converteren in 3.400 Umicore aandelen gebaseerd op de afgesloten aandelenkoers van 7 februari 2014, € 32,98. Het verschil van deze conversie, € 2.268, werd cash betaald.

Vergoeding en voordelen voor de leden van het Directiecomité

Vaste vergoeding

De vaste vergoeding kan voor elk lid van het Directiecomité verschillend zijn en is afhankelijk van criteria zoals ervaring. Samen ontving het Directiecomité (met uitzondering van de Gedelegeerd Bestuurder) in 2013 een vaste brutovergoeding van € 2.330.000.

Variabel cashvergoedingsschema en evaluatiecriteria

Umicore heeft een variabel cashvergoedingsschema aangenomen dat tot doel heeft alle leden van het Directiecomité te belonen in overeenstemming met hun jaarlijkse individuele prestatie en de globale prestatie van de Umicore Groep. Alle leden van het Directiecomité komen in aanmerking voor dezelfde potentiële jaarlijkse variabele cashvergoeding van € 300.000 voor het referentiejaar 2013, waarvan de helft gespreid wordt uitbetaald op basis van de individuele prestaties (naleving van de waarden van de Groep, de milieuprestaties en de maatschappelijke prestatie).

De andere helft – met uitgestelde betaling – is gebaseerd op het ROCE-rentabiliteitscriterium van de Umicore Groep, nl. het rendement op aangewend kapitaal (ROCE), dat in het jaarverslag wordt gepubliceerd. De uitgestelde betaling wordt geëvalueerd over een tijdsperiode van enkele jaren, waarbij de helft van de betaling gebeurt na een periode van twee jaar op basis van de gemiddelde ROCE over twee jaar. De andere helft wordt uitbetaald na een periode van drie jaar met de gemiddelde ROCE over de drie jaar als referentie. De minimale ROCE wordt bepaald op 7,5% (= uitbetaling van 0%) en het maximum op 17,5% (= uitbetaling van 100%). Als het bereikte ROCE-percentages zich tussen de bovenvermelde niveaus bevindt, wordt het uitbetalingspercentage evenredig aangepast. Het uitbetalingspercentage wordt toegepast op de relevante potentiële jaarlijkse variabele cashvergoeding, nl. één vierde van de potentiële jaarlijkse variabele cashvergoeding van het referentiejaar voor elk jaar van uitgestelde betaling.

Er zijn geen bepalingen die de vennootschap toelaten om enige aan de leden van het Directiecomité uitbetaalde variabele vergoeding terug te vorderen.

Aan het begin van elk referentiejaar bepaalt de Gedelegeerd Bestuurder de jaarlijkse individuele doelstellingen voor elk lid van het Directiecomité op basis van hun verantwoordelijkheidsdomein. De jaarlijkse individuele doelstellingen zijn specifiek, meetbaar, overeengekomen, realistisch en tijdsgebonden, en houden rekening met de duurzaamheidsdoelstellingen op groepsniveau.

De jaarlijkse prestatie van elk lid van het Directiecomité wordt eerst geëvalueerd door de Gedelegeerd Bestuurder. De resultaten van de evaluaties en de voorstellen van individuele variabele cashvergoeding worden door de Gedelegeerd Bestuurder aan het Benoemings- en Remuneratiecomité voorgelegd en daarna door de Raad goedgekeurd.

In 2014 zullen de leden van het Directiecomité samen een variabele cashvergoeding ontvangen van € 630.000 met betrekking tot de direct uitbetaalde individuele component van de variabele cashvergoeding voor 2013.

Naast de direct uitbetaalde individuele variabele vergoeding voor 2013 zullen de leden van het Directiecomité in 2014 tevens de tweede helft van hun variabele cashvergoeding met uitgestelde betaling voor het referentiejaar 2011 ontvangen, op basis van de gemiddelde ROCE voor de referentie jaren 2011, 2012 en 2013. De gemiddelde ROCE van de Groep voor deze drie referentie jaren bedroeg 16,3%; dit leidt tot een uitbetaling van 88%, toe te passen op één vierde van de potentiële jaarlijkse variabele cashvergoeding voor referentiejaar 2011, hetzij € 70.000 voor ieder lid van het Directiecomité dat als Executive VP heeft gefungeerd voor het volledige jaar 2011, dan wel een pro rata bedrag ingeval van een onvolledig referentiejaar 2011. Het totale bedrag is € 246.400.

De leden van het Directiecomité zullen in 2014 eveneens de eerste helft ontvangen van de uitgestelde betaling van hun variabele cashvergoeding voor referentiejaar 2012, op basis van de gemiddelde ROCE voor de referentie jaren 2012 en 2013. De gemiddelde ROCE van de Groep voor die jaren bedroeg 15,2%; dit leidt tot een uitbetaling van 77%, toe te passen op één vierde van de potentiële jaarlijkse variabele cashvergoeding voor referentiejaar 2012, hetzij € 75.000 voor ieder lid van het Directiecomité dat als Executive VP heeft gefungeerd voor het volledige jaar 2012, dan wel een pro rata bedrag ingeval van een onvolledig dienstjaar. Het totale bedrag is € 250.250.

Aandengebaseerde incentives (toekenning van aandelen en aandelenopties)

De Raad van Bestuur kent Umicore-aandelen toe aan de leden van het Directiecomité als erkenning voor de diensten die in het vorige jaar werden verleend. Het aantal aandelen dat in 2014 aan het Directiecomité werd toegekend voor diensten verleend in 2013 bedraagt 18.000 (3.000 per lid). De totale waarde bij de toekenning bedroeg € 568.710. De toekenningsprijs bedroeg € 31,595 per aandeel. De toekenning werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 5 februari 2014 en de toegekende aandelen zijn onderworpen aan een lock-up periode van drie jaar, doch niet aan vervalbepalingen.

In 2013 werden aan de leden van het Directiecomité in totaal 87.500 aandelenopties toegekend (17.500 opties per lid) in het raam van het Umicore Incentive Stock Option Plan 2013, dat op 6 februari 2013 door de Raad van Bestuur werd geïmplementeerd. De opties hebben een uitoefenprijs van € 36,375 voor elk lid van het Directiecomité. De totale nominale waarde bij de toekenning (berekend op basis van het Present Economic Value model) bedroeg € 508.800. Er is geen verwervingsperiode ('vesting period') en de opties kunnen worden uitgeoefend van 1 maart 2016 tot 10 februari 2020.

Pensioen en andere voordelen

De pensioenvoordelen omvatten zowel vaste bijdrageplannen als de kosten van "te bereiken doel" plannen. Andere voordelen zijn representatiekosten, bedrijfswagens en verzekeringvoordelen. In totaal bedroegen de pensioenkosten voor de leden van het Directiecomité € 623.913 in 2013.

Totale samengevoegde vergoeding van het Directiecomité voor 2013

Samengevoegde bezoldiging van de leden van het Directiecomité in 2013 (exclusief de Gedelegeerd Bestuurder) - in €

	2012	2013
Vaste bezoldiging (beëindigingsvergoeding inbegrepen)	3.029.251	2.330.000
Variabele bezoldiging		
Huidig jaar	395.000	630.000
Uitgestelde betaling voor het jaar voordien	350.000	250.250
Uitgestelde betaling voor het jaar voorafgaand aan het jaar voordien	315.000	246.400
Totale bruto cashbezoldiging	4.089.251	3.456.650

Niet-cashelementen

- Notionele waarde van de toegewezen aandelen (diensten verleend in het ref. jaar)	581.745	568.710
- Notionele waarde bij de toekening van de aandelenopties	772.476	508.800
- Pensioen		
Vaste bijdrageplan	238.364	209.890
Te bereiken doelplan (dienstkost)	269.511	414.023
- Andere voordelen: representatiekosten, voordelen in natura (bedrijfswagen), verzekeringen, voordelen verbonden aan expatriëring	394.701	361.926
Totaal	6.346.048	5.519.999

G14 Bezit van aandelen en aandelenopties en transacties in 2013

Bezit van aandelenopties en transacties van het Directiecomité in 2013

Naam	Aantal opties op 31/12/2012	Aantal toegekende opties in 2013	Aantal uitgeoefende opties	Gemiddelde uitoefenprijs (in €)	Jaar van toekenning van de uitgeoefende opties	Aantal verbeurde opties	Aantal opties op 31/12/2013*
Marc Grynberg	390.000	75.000	0			0	465.000
Stephan Csoma **	21.000	0	5.000	22.30	2010	0	16.000
Denis Goffaux	46.000	17.500	0			0	63.500
Hugo Morel	67.500	17.500	25.000	22.30	2010	0	60.000
Filip Platteeuw **	17.500	17.500	0			0	35.000
Pascal Reymondet	92.500	17.500	15.000	22.30	2010	0	95.000
Marc Van Sande	92.500	17.500	21.162	22.30	2010	0	88.838

* Deze opties kunnen worden uitgeoefend aan een uitoefenprijs van € 14.44 tot € 39.25

** Het aantal opties gehouden op 31/12/2012 is het aantal opties toegekend in hun functie voor hun aanstelling als lid van het Directiecomité

Meer informatie over uitgeoefende opties en andere aandelentransacties van leden van het Directiecomité en de Raad van Bestuur vindt u op www.fsma.be.

Bezit van aandelen op het niveau van het Directiecomité in 2013

Naam	Aantal aandelen aangehouden op 31/12/2012	Aantal aandelen aangehouden op 31/12/2013
Marc Grynberg	146.000	152.400
Stephan Csoma	0	500
Denis Goffaux	4.500	7.500
Hugo Morel	6.000	9.000
Filip Platteeuw	1.000	1.500
Pascal Reymondet	17.750	20.750
Marc Van Sande	15.000	9.000
Totaal	199.500	200.650

Bezit van aandelen op het niveau van de Raad van Bestuur in 2013

Naam	Aantal aandelen aangehouden op 31/12/2012	Aantal aandelen aangehouden op 31/12/2013
Thomas Leysen	626.620	676.920
Isabelle Bouillot	600	900
Uwe-Ernst Bufe	600	900
Arnoud de Pret	5.600	5.900
Ines Kolmsee	505	805
Shohei Naito	600	900
Jonathan Oppenheimer	600	900
Rudi Thomaes	905	1.205
Klaus Wendel	7.725	8.025
Totaal	643.755	696.455

Contractuele relaties

Contract tussen Umicore en Marc Grynberg, Gedelegeerd Bestuurder

Rekening houdend met de anciënniteit van Marc Grynberg in de Umicore Groep heeft de Raad in 2008 het volgende beslist:

- In geval van beëindiging van de overeenkomst door Umicore zal aan Marc Grynberg een totale vertrekvergoeding van 18 maanden basissalaris worden uitbetaald.
- Aan de Gedelegeerd Bestuurder zal ten titel van minimumschadevergoeding een totale vertrekvergoeding van drie jaar van zijn jaarlijks basissalaris worden uitgekeerd indien hij binnen een periode van twaalf maanden na een wijziging van controle als gevolg van een overnamebod wordt ontheven van zijn functie als Gedelegeerd Bestuurder (niet cumulatief met de vorige bepaling).
- De Raad van Bestuur beslist vrij of de variabele cashvergoeding deel uitmaakt van een eventuele definitieve vertrekvergoeding.

Overeenkomsten tussen Umicore en leden van het Directiecomité

Als gevolg van een beslissing van de Raad van Bestuur uit 2007 zal een lid van het Directiecomité, indien hij uit zijn functie zou worden ontheven binnen twaalf maanden na een wijziging van controle over de vennootschap, recht hebben op een totale vergoeding ter waarde van 36 maanden van zijn basissalaris. Dat geldt voor alle leden van het Directiecomité, met uitzondering van Denis Goffaux, wiens arbeidsovereenkomst werd ondertekend op 1 juli 2010, evenals Stephan Csoma en Filip Platteeuw wier arbeidsovereenkomsten op 1 november 2012 werden ondertekend.

Individuele regelingen in geval van beëindiging van de overeenkomst door Umicore

Stephan Csoma en Filip Platteeuw werden op 1 november 2012 benoemd tot lid van het Directiecomité. Rekening houdend met hun anciënniteit binnen de Umicore Groep zal hen in geval van beëindiging van hun overeenkomst een totale vergoeding worden uitbetaald van achttien maanden basissalaris. Het Benoemings- en Remuneratiecomité heeft deze regeling aanbevolen in lijn met de Belgische Corporate Governance wet van 6 april 2010 en deze regeling werd op 18 september 2012 door het Benoemings- en Remuneratiecomité goedgekeurd onder voorbehoud van bezwaren van de Raad van Bestuur, die niet werden geformuleerd. De Raad van Bestuur beslist of de variabele cashvergoeding deel uitmaakt van een eventuele finale vergoeding.

Denis Goffaux werd op 1 juli 2010 tot Chief Technology Officer benoemd. Rekening houdend met de anciënniteit van Denis Goffaux binnen de Umicore Groep zal hem in geval van beëindiging van zijn overeenkomst een totale vergoeding worden uitbetaald van achttien maanden basissalaris. Het Benoemings- en Remuneratiecomité heeft deze regeling aanbevolen in lijn met de Belgische Corporate Governance wet van 6 april 2010 en deze regeling werd op 1 juni 2010 door de Raad van Bestuur goedgekeurd. De Raad van Bestuur beslist of de variabele cashvergoeding deel uitmaakt van een eventuele finale vergoeding.

De overeenkomsten van Hugo Morel en Marc Van Sande werden ondertekend vóór de inwerkingtreding van de Belgische Corporate Governance wet van 6 april 2010. Hun beëindigingsvergoeding is gebaseerd op hun leeftijd, hun anciënniteit binnen Umicore Groep en het geheel van hun salaris en de voordelen.

De arbeidsovereenkomst van Pascal Reymondet dateert van 1 maart 1989 en is onderworpen aan het Duitse recht. Er is geen contractuele regeling in geval van beëindiging van de overeenkomst en bijgevolg zal de Duitse wet van toepassing zijn.

G15 Wijzigingen aan de remuneratiepolitiek sinds eind 2013

Vergoeding van de niet-uitvoerende bestuurders

Met het oog op het vastleggen van passende vergoedingsniveaus voor haar niet-uitvoerende bestuurders heeft Umicore in 2013 onderzocht hoe de bestuurdersvergoeding van Umicore zich positioneert tegenover deze van de BEL 20-ondernemingen en van andere Europese ondernemingen van gelijkaardige omvang in de sectoren chemie, metaal en materialen. De resultaten van dit onderzoek, die op 4 februari 2014 door het Benoemings- en Remuneratiecomité werden besproken, geven aan dat zowel de vergoeding van de Voorzitter als die van de niet-uitvoerende bestuurders eerder laag zijn in vergelijking met gelijkaardige ondernemingen.

Het Benoemings- en Remuneratiecomité heeft de Raad aanbevolen om het aantal toegekende Umicore-aandelen te verhogen, met name voor iedere niet-uitvoerende bestuurder van 300 tot 500 en voor de Voorzitter van de Raad van 500 tot 1.000. De Raad van Bestuur is op 5 februari 2014 ingegaan op dit voorstel en heeft beslist om deze wijzigingen ter goedkeuring voor te leggen aan de aandeelhouders naar aanleiding van de algemene vergadering die op 29 april 2014 zal plaatsvinden.

Vergoedingspakket van de Gedelegeerd Bestuurder

Op 4 februari 2014 heeft het Benoemings- en Remuneratiecomité het vergoedingspakket van de Gedelegeerd Bestuurder geëvalueerd op basis van een vergelijkend onderzoek van gelijkaardige Europese ondernemingen en BEL-20 ondernemingen.

Op voorstel van het Benoemings- en Remuneratiecomité heeft de Raad van Bestuur op 5 februari 2014 beslist om de vaste brutovergoeding van € 660.000 ongewijzigd te laten in 2014.

Vergoedingspakket van de leden van het Directiecomité

Het Benoemings- en Remuneratiecomité heeft op 4 februari 2014 het vergoedingspakket van de leden van het Directiecomité aan een evaluatie onderworpen. Op voorstel van het Benoemings- en Remuneratiecomité en rekening houdend met het feit dat er geen loonsverhogingen werden toegekend in 2013 heeft de Raad van Bestuur op 5 februari 2014 beslist om de jaarlijkse vaste vergoeding van de leden van het Directiecomité lichtjes te verhogen.

Samenstelling van de variabele cashvergoeding van de Gedelegeerd Bestuurder en de leden van het Directiecomité

Het Benoemings- en Remuneratiecomité heeft op 4 februari 2014 de structuur van de huidige variabele cashvergoeding van de Gedelegeerd Bestuurder en de leden van het Directiecomité besproken.

In deze context zal een analyse gemaakt worden en zal in de loop van de eerste jaarhelft een voorstel voorgelegd worden aan het Benoemings- en Remuneratiecomité.

Risicobeheer en interne controle

G16 Risicobeheer

Berekende risico's nemen maakt integraal deel uit van de ontwikkeling van elke onderneming. De Raad van Bestuur van Umicore heeft de eindverantwoordelijkheid om het risicoprofiel van de onderneming te beoordelen in de context van de bedrijfsstrategie en externe factoren, zoals marktomstandigheden, de positionering van de concurrentie, technologische ontwikkelingen enz. en om ervoor te zorgen dat de onderneming over de juiste processen beschikt om deze risico's te beheren. De directie van Umicore heeft tot taak de economische opportuniteiten maximaal te benutten en tegelijk mogelijke verliezen te beperken. Om dat te bereiken maakt Umicore gebruik van een uitgebreid risicobeheersysteem. Dit systeem moet het bedrijf in staat stellen risico's op een proactieve en dynamische manier te identificeren en die geïdentificeerde risico's waar mogelijk tot een aanvaardbaar niveau te beperken. In alle departementen van de onderneming zijn interne controlemechanismen aanwezig om de directie een aanzienlijke garantie te bieden dat de onderneming in staat is om haar doelstellingen te bereiken. Die mechanismen controleren de effectiviteit en efficiëntie van operaties, de betrouwbaarheid van financiële processen en rapportering, de naleving van wetten en regelgeving en ze beperken fouten en frauderisico's.

16.1 Risicobeheersproces

Alle business units van Umicore zijn onderhevig aan specifieke groeiverwachtingen en verschillende niveaus van markt- en technologische onzekerheid. De belangrijkste bron van risico-identificatie bevindt zich bijgevolg in de business units zelf.

De eerste stap in het systeem voor risicobeheer bestaat erin de verschillende risico's te identificeren en af te bakenen. Umicore heeft een systeem voor risicobeoordeling ontwikkeld dat elke business unit en elk departement moet toepassen. Dit proces vereist dat alle units de risico's in kaart brengen om zo alle belangrijke (financiële en andere) risico's te identificeren die de business unit kunnen verhinderen de doelstellingen te bereiken die in de strategische plannen werden vastgelegd. Volgens dit proces moet elk van deze risico's vervolgens gedetailleerd worden beschreven in een risicofiche. Naast een potentiële impact en waarschijnlijkheidsevaluatie bevat de risicofiche ook informatie over de status van management actieplannen om risico's te beheren of te beperken en over de verantwoordelijkheid hiervoor.

De risicofiches worden dan overgemaakt aan het lid van het Directiecomité dat verantwoordelijk is voor dit activiteitendomein. Het Directiecomité consolideert deze evaluaties en de resultaten worden aan het Auditcomité en de Raad van Bestuur voorgelegd. In opdracht van de Raad van Bestuur stelt het Auditcomité een jaarlijkse evaluatie op van de interne controle- en risicobeheerssystemen van de onderneming en houdt het permanent toezicht op specifieke aspecten van de interne controle en het risicobeheer.

De business units en business groups zijn verantwoordelijk voor het beperken van hun risico's. Het Directiecomité zal echter ingrijpen in gevallen waarin het beheer van een bepaald risico de capaciteiten van een bepaalde business unit overstijgt. Het Directiecomité en de CEO zijn in een bredere context ook verantwoordelijk voor de identificatie en het beheer van de risico's die de hele Groep betreffen, zoals strategische positionering, financiering of macro-economische risico's. Het departement Interne Audit van Umicore vervult een specifieke controlerende rol om een overzicht van het risicobeheersproces te behouden.

16.2 Intern controlesysteem

Umicore gebruikt het COSO-framework voor haar risicobeheer en heeft de verschillende controlecomponenten van dit model aangepast in haar organisatie en processen. De 'Umicore Way' (www.umicore.com/en/aboutUs/umicoreWay/) en de Gedragscode van Umicore zijn de hoekstenen van de interne controleomgeving. Ze vormen het operationele kader voor de onderneming samen met het op doelstellingen gebaseerde managementconcept en de duidelijke afbakening van rollen en verantwoordelijkheden.

De business units ontwikkelden specifieke interne controlemechanismen op hun activiteitsniveau, terwijl gedeelde operationele functies en corporate services richtlijnen ontwikkelen en controles vastleggen voor activiteiten tussen de organisaties. Hieruit zijn specifieke beleidsregels, procedures en charters ontstaan voor domeinen zoals supply chain management, human resources, informatiesystemen, milieu, veiligheid en gezondheid, juridische zaken, veiligheid van de onderneming en onderzoek en ontwikkeling.

Umicore werkt met een systeem van minimale interne controlevereisten (MICR - Minimum Internal Control Requirements), die specifiek gericht zijn op de beperking van de financiële risico's en een verhoogde betrouwbaarheid van de financiële rapportering.

Het MICR-framework van Umicore vereist dat alle entiteiten van de Groep voldoen aan een uniform geheel van interne controles die 165 controleactiviteiten omvatten in 12 'cycli' en 131 entiteiten van de Groep. Binnen het MICR-framework wordt speciale aandacht besteed aan de scheiding van verplichtingen en de definitie van duidelijke rollen en verantwoordelijkheden. Er werd een nalevingsdrempel ingesteld voor elke controleactiviteit maar het uiteindelijke doel is het maximale nalevingsniveau te bereiken in alle entiteiten van Umicore. De meeste entiteiten hebben in 2013 verdere vooruitgang geboekt en de totale gemiddelde nalevingscores zijn met 2 procentpunten verbeterd. Er werd prioriteit gegeven aan het bereiken van de beoogde controlematuriteit in de processen die voor Umicore uitermate belangrijk zijn, zoals afdekking van de metaalrisico's en voorraadbeheer. De naleving van het MICR wordt opgevolgd door middel van jaarlijkse zelfevaluaties die door het senior management moeten worden goedgekeurd en waarvan het resultaat aan het Directiecomité en het Auditcomité van de Raad van Bestuur wordt gerapporteerd. Het departement Interne Audit controleert de nalevingsevaluaties bij de uitvoering van zijn opdrachten.

G17 Risicocategorisatie

De risico's waarmee Umicore wordt geconfronteerd, kunnen in het algemeen in de volgende categorieën worden ondergebracht:

Strategische risico's zoals macro-economische en financiële omstandigheden, technologische veranderingen, reputatie van het bedrijf, politieke en wetgevende ontwikkelingen.

Operationele risico's zoals wijzigingen in de vraag van de klanten, aanvoer van grondstoffen, verzending van producten, kredieten, productie, arbeidsrelaties, human resources, IT-infrastructuur, gezondheid en veiligheid op het werk, emissiecontrole, impact van huidige of vroegere activiteiten op het milieu, productveiligheid, veiligheid van activa en gegevens, herstel na rampen.

Financiële risico's zoals thesaurie, belastingen, prognoses en budgettering, accurate en tijdige rapportering, naleven van de boekhoudnormen, schommelingen in de metaalprices en de valuta, indekking.

De meeste industriële bedrijven worden normaliter geconfronteerd met een combinatie van de bovenvermelde risico's. Het is niet de bedoeling elk risico waaraan de onderneming is blootgesteld gedetailleerd in dit verslag te beschrijven. Hieronder bespreken we wel de belangrijkste strategische en operationele risico's die relevant zijn voor Umicore en de Vision 2015-doelstellingen of voor de manier waarop de onderneming ze aanpakt. De financiële risico's worden meer gedetailleerd besproken in toelichting F3 bij de geconsolideerde jaarrekeningen.

G18 Beschrijving van de risico's

18.1 Strategische en operationele risico's

18.1.1 Marktrisico

Umicore beschikt over een gediversifieerde portefeuille van activiteiten die een aantal verschillende marktsegmenten bedienen en is voor de meeste van haar activiteiten wereldwijd aanwezig. Geen enkel marktsegment is goed voor meer dan 50% van de verkoop van Umicore. In termen van algemene blootstelling zijn de belangrijkste eindgebruikersmarkten die door Umicore worden bediend de autosector, consumentenelektronica en de bouw. Het bedrijfsmodel van Umicore richt zich tevens op de inkoop van secundaire materialen en materialen op het einde van hun levensduur voor recycling. In vele gevallen is de beschikbaarheid van deze materialen afhankelijk van het activiteitsniveau in specifieke sectoren of bij specifieke klanten waar Umicore kringlooprecyclagediensten levert. Een gediversifieerde portefeuille en een brede geografische aanwezigheid helpen om het risico van een te grote blootstelling aan één markt te verminderen.

Opmerkingen over 2013: Moeilijke economische omstandigheden bleven aanhouden in de meeste eindmarkten van Umicore. Verkoopvolumes en inkomsten bleven onder de niveaus van 2012. De belangrijkste negatieve impact vanuit winstoogpunt was het effect van lagere metaalprices op de inkomsten van de business group recycling.

18.1.2 Technologisch risico

Umicore is een materiaaltechnologiegroep met een sterke focus op de ontwikkeling van innovatieve materialen en processen. De keuze en de ontwikkeling van deze technologieën vormen op zich zowel de grootste opportuniteit als het grootste risico voor Umicore. Om dit risico te beheersen en de doeltreffendheid van de technologische evaluatie- en implementatieprocessen te verbeteren, heeft Umicore een proces voor het beheer van technologische innovatie op groepsniveau geïmplementeerd en voert het elk jaar technologische evaluaties uit op het niveau van het Directiecomité. Van de business units wordt eveneens verwacht dat ze jaarlijks een technologische evaluatie uitvoeren. Deze evaluaties hebben tot doel de geschiktheid, het potentieel en de risico's van de gekozen en onderzochte technologieën te verifiëren en hun overeenstemming met de strategische visie van Umicore te garanderen. In 2009 zette Umicore een systeem op om de kwaliteit van haar onderzoeks- en ontwikkelingsinspanningen op te volgen. Dit systeem is in de eerste plaats gebaseerd op een zelfevaluatie-instrument voor de business units en de O&O-afdeling van de Groep.

Op organisatorisch vlak omvatten de O&O-inspanningen van Umicore zowel initiatieven op het niveau van de Groep als op het niveau van de business units. In 2005 creëerde Umicore de functie van Chief Technology Officer (CTO) met als doel de verschillende O&O-inspanningen in de Groep te stimuleren, de overeenstemming van de O&O-planning met de strategische prioriteiten te garanderen en een evenwicht te bereiken tussen de actuele technologiebehoefte en de opportuniteiten op langere termijn. Vijf O&O-platformen bieden een kader voor de meest relevante technologieën in de Groep, namelijk Fine Particle Technology, Recycling & Extraction Technology, Scientific & Technical Operations Support, Environment, Health & Safety en Analytical Competences. Er worden tevens inspanningen geleverd om de beste praktijken te promoten op het vlak van kennisbeheer, het uitwisselen van informatie, opleiding en netwerking in de O&O-gemeenschap bij Umicore.

De financiële ondersteuning voor de O&O-activiteiten van de Groep wordt zoveel mogelijk behouden, ongeacht de schommelingen in de financiële prestaties van de Groep op korte termijn. Een IP-comité op groepsniveau coördineert de bescherming van de intellectuele eigendom en bevordert het gebruik van de voorbeeldpraktijken op het niveau van de business units, die over een eigen IP-comité beschikken.

Opmerkingen over 2013: Nu de voornaamste technologieprojecten goed geïmplementeerd zijn, voerde het Directiecomité in 2013 zes specifieke technologie-evaluaties uit, tegenover 14 in 2012. Deze evaluaties hadden betrekking op de technologische ontwikkelingen die essentieel zullen zijn om de Vision 2015-groeiambities te bereiken en omvatten zowel product- als procesontwikkelingen in autokatalysatoren, brandstofcelkatalysatoren, herlaadbare-batterijmaterialen en recyclagetechnologieën.

18.1.3 Bevoorradersrisico

Umicore is afhankelijk van bepaalde metalen of metaalhoudende grondstoffen om haar producten te kunnen vervaardigen. Sommige van deze grondstoffen zijn eerder zeldzaam. Om het risico van bevoorradingsschaarste te beperken tracht Umicore waar mogelijk langetermijncontracten aan te gaan met de leveranciers. In sommige gevallen legt de onderneming strategische reservevoorraden aan van bepaalde essentiële grondstoffen. Umicore tracht ook de geografische herkomst van haar grondstoffen te diversifiëren. Omdat Umicore zich op recyclage concentreert, is de bevoorrading slechts gedeeltelijk afhankelijk van natuurlijke bodemrijksdommen en is een aanzienlijk deel van de bevoorrading afkomstig van secundaire industriële bronnen of materialen op het einde van hun levensduur. Umicore tracht met haar klanten zoveel mogelijk een samenwerking aan te gaan in een kringloopmodel waarbij de verkoop en de recyclage van de residuen van de klanten in één pakket worden geïntegreerd. Umicore heeft een Charter voor duurzame aankopen ontwikkeld dat tot doel heeft het beleid voor duurzame aankopen van de onderneming nog verder te verbeteren en dit bij de leveranciers van Umicore te implementeren.

Opmerkingen over 2013: Umicore boekte in 2013 verdere vooruitgang met haar inspanningen om te bewijzen dat de onderneming zich houdt aan de Dodd-Frank Act in de VS. Hoewel Umicore geen mineralen uit conflictzones aankoopt en zelf niet aan de Dodd-Frank Act is onderworpen, pakt de onderneming het probleem proactief aan met een aantal van haar klanten en leveranciers. In 2012 had Umicore reeds, in samenwerking met relevante sectorverenigingen, stappen ondernomen om de klanten garanties te bieden omtrent de conflictvrije aard van het goud dat de onderneming recycleert of in haar producten gebruikt. De Precious Metals Refining activiteit van Hoboken en Guarulhos werd in 2013 na een audit van hun processen en aanvoerstromen erkend als conflictvrije smelter door de London Bullion Market Association (LBMA). Een gelijkaardig proces en erkenning ondernamen de Jewellery & Industrial Metals activiteiten van Pforzheim en Bangkok samen met de Responsible Jewellery Council (RJC). Voor meer informatie verwijzen we u door naar pagina 23. In 2013 heeft Umicore formeel een beleid betreffende conflictmineralen aangenomen. Een algemene bespreking van de vooruitgang die geboekt werd bij de implementatie van het charter voor duurzame aankopen van Umicore vindt u op pagina 22 en in de toelichting S8.

18.1.4 Vervangingsrisico

Het creëren van een ideale verhouding kosten versus prestaties is een prioriteit voor Umicore en haar klanten. Het is altijd mogelijk dat de klanten op zoek gaan naar andere materialen om in hun producten te integreren als ze deze ideale verhouding niet bereiken met de producten van Umicore. Dat risico is vooral aanwezig in sectoren die dure edelmetaalhoudende materialen produceren (vooral de sectoren die historisch gezien een volatiele prijszetting hebben). Umicore tracht actief te voorkomen dat haar klanten op zoek gaan naar vervangingsmaterialen door ze zelf te produceren met behulp van goedkopere materialen met minder prijsvolatiliteit en waar mogelijk zonder prestatieverlies voor de producten van de klant.

Opmerkingen over 2013: In 2013 waren er geen specifieke ontwikkelingen in verband met het vervangingsrisico.

18.1.5 Risico van wetswijzigingen

Net als alle bedrijven krijgt Umicore te maken met de evolutie van de wetgeving in de landen of regio's waar ze actief is. Daarbij dient opgemerkt dat de activiteiten van Umicore profiteren van bepaalde trends op het vlak van regelgeving, vooral die trends die te maken hebben met strengere emissiecontrole voor voertuigen en de opgelegde recyclage van producten aan het einde van hun levensduur, zoals elektronica.

Bepaalde milieuwetgevingen zorgen echter ook voor operationele uitdagingen. Zo trad in juni 2007 de REACH-richtlijn in werking in de Europese Unie die leidde tot de noodzaak aan nieuwe operationele procedures op het vlak van de registratie, evaluatie en goedkeuring van chemische stoffen. Umicore heeft een operationeel netwerk van REACH-managers uit alle business units opgezet, dat gecoördineerd wordt door een REACH-implementatiemanager.

Umicore volgt nauwgezet alle veranderingen op vlak van zowel de interpretatie als de begeleidende documenten die haar REACH-implementatiestrategie zouden kunnen beïnvloeden. Umicore is actief betrokken bij werkgroepen van sectorverenigingen om ervoor te zorgen dat een consistente aanpak wordt gevolgd en dat de specifieke metaal merken door de toezichhouders en de bedrijven worden begrepen.

Hoewel het regelgevende landschap kan veranderen in de toekomst, komen vandaag slechts een paar van onze stoffen voor op de kandidatenlijst voor potentiële REACH-autorisatie. In totaal vertegenwoordigen de verkochte producten die deze stoffen bevatten minder dan 0,5% van de inkomsten van Umicore. De plaatsing van een stof op de REACH-kandidatenlijst is bedoeld als een eerste stap in het onderwerpen van die stof aan een robuuste en gedetailleerde wetenschappelijke risico-evaluatie. Dit dient als basis voor het voortgezette gebruik of ter vervanging wanneer economisch en technisch haalbare alternatieven voor die stof bestaan.

Opmerkingen over 2013: Tegen juni 2013, de deadline voor de tweede REACH-registratie, had Umicore nog eens 21 registraties voor 17 verschillende stoffen ingediend bij het European Chemicals Agency (ECHA). De dossiers werden ofwel gezamenlijk voorbereid met andere bedrijven die handelen in consortia of door Umicore alleen. Ongeveer een derde van alle dossiers werd in 2013 bijgewerkt met aanvullende informatie of nieuwe beschikbare gegevens.

18.2 Financieel risico

Zoals reeds vermeld, heeft Umicore een aantal specifieke minimale controlevereisten geïmplementeerd om de financiële risico's te beperken. Deze MICR-vereisten dekken de volgende 12 specifieke domeinen: Interne Controle-omgeving, Financiële Afsluiting & Rapportering, Vaste Activa, Procure-to-Pay, Order-To-Cash, Stockbeheer, Hedging, Treasury, Tax, Beheer van de Informatiesystemen, Human Resources, Travel & Entertainment. Een interne richtlijn – de Umicore financiële rapporteringsstandaard – biedt het kader voor een gemeenschappelijk begrip van het boekhoudbeleid van Umicore, de toepassing van IFRS en de algemene rapporteringspraktijken. Hieronder worden de drie belangrijkste financiële risico's kort besproken. Een volledige beschrijving van de zuiver financiële risico's en het beheer ervan vindt u in toelichting F3 bij de geconsolideerde jaarrekeningen.

18.2.1 Schuld- en kredietrisico

Umicore wenst haar activiteiten te beschermen via een gezond financieel beheer en een sterke balans. Hoewel er geen vaste doelstelling bestaat voor de schuldgraad, wil de onderneming te allen tijde een status van 'investment grade'-kwaliteit behouden. We streven ook naar een gezond evenwicht tussen schuld op korte en lange termijn en tussen schuld aangegaan tegen vaste en vlottende interestvoeten. Umicore beschikt over een monitoringproces om banken te screenen op tegenpartijrisico. Umicore is blootgesteld aan het risico van niet-betaling door derden met betrekking tot de verkoop van goederen of andere commerciële transacties. Umicore beheert dit risico door een kredietrisicobeleid toe te passen. Een kredietverzekering wordt vaak toegepast om het globale risiconiveau te verlagen maar in bepaalde activiteiten wordt geen verzekering aangegaan. Dat gebeurt vooral in activiteiten met een belangrijke klantenconcentratie of met een specifieke en nauwe relatie met de klanten en wanneer verzekeringskosten niet gerechtvaardigd zijn in verhouding tot de gelopen risico's. De businessmanagers worden tevens aangemoedigd bijzondere aandacht te besteden aan de evolutie van de handelsvorderingen. Dit geschiedt in de bredere context van het beheer van het werkkapitaal en de inspanningen van de Groep om het aangewend kapitaal te verminderen. Het grootste deel van de variabele verloning van managers is gekoppeld aan het rendement op aangewend kapitaal (ROCE).

18.2.2 Wisselkoersrisico

Het wisselkoersrisico waaraan Umicore is blootgesteld omvat zowel structurele als transactionele en omrekeningsrisico's. Structurele risico's ontstaan wanneer een bedrijf meer inkomsten in een bepaalde valuta genereert, dan dat ze kosten in dezelfde valuta maakt. De belangrijkste gevoeligheid hier is de blootstelling aan de Amerikaanse dollar. De transactionele wisselkoersblootstelling wordt systematisch afgedekt en de onderneming voorziet soms ook structurele valuta-afdekkingen om de toekomstige kasstromen veilig te stellen.

Umicore wordt ook geconfronteerd met omrekeningsrisico's bij de consolidatie van de opbrengsten van dochterbedrijven die niet in euro rapporteren. Dit risico wordt doorgaans niet ingedekt.

18.2.3 Metaalprijsrisico

Umicore is blootgesteld aan risico's die verbonden zijn aan de prijzen van de metalen die het verwerkt of recycleert. De structurele metaalprijsrisico's hebben vooral te maken met de impact die metaalprijzen kunnen hebben op het overschot aan teruggewonnen metalen uit materialen die voor verwerking worden aangeleverd. Transactionele metaalprijsrisico's hebben dan weer te maken met de blootstelling aan prijsveranderingen tussen het moment waarop de grondstoffen worden aangekocht (d.w.z. wanneer het metaal 'ingeprijsd' wordt) en het moment waarop de producten worden verkocht (d.w.z. wanneer het metaal 'uitgeprijsd' wordt). Verder is er ook een risico verbonden met de permanente metaalvoorraden van de onderneming. Dit risico heeft betrekking op het feit dat de marktmetaalprijs tot onder de boekwaarde van deze voorraden kan dalen. De transactionele metaalprijsblootstelling wordt systematisch afgedekt en de onderneming voorziet soms ook structurele metaalprijsafdekkingen om de toekomstige kasstromen veilig te stellen.

18.2.4 Taxatie

De belastingkosten die in de jaarrekening zijn opgenomen, zijn de beste inschatting van de belastingen die de Groep moet betalen. De uiteindelijk verschuldigde belasting voor de periode blijft onzeker tot na de belastingcontrole door de autoriteiten. Het beleid van de Groep bestaat erin de belastingaangifte binnen de statutair bepaalde termijnen in te dienen en de belastingautoriteiten te vragen ervoor te zorgen dat de belastingzaken van de Groep zo actueel mogelijk zijn en dat eventuele verschillen in de interpretatie van de fiscale wetgeving zo snel mogelijk worden opgelost. Gezien de omvang en het internationale karakter van de activiteiten van de Groep zijn btw, omzetbelasting en transferprijzen binnen de Groep een inherent belastingrisico, net zoals bij alle internationale bedrijven. Wijzigingen in de belastingwetgeving of de toepassing ervan met betrekking tot transferprijzen, btw, buitenlandse dividenden, belastingkredieten voor onderzoek en ontwikkeling en belastingaftrek kunnen de effectieve belastingvoet voor de Groep verhogen en de financiële resultaten negatief beïnvloeden.

Opmerkingen over 2013: Er vonden in 2013 geen belangrijke wijzigingen plaats met betrekking tot de aard of het beheer van de financiële risico's waarmee Umicore wordt geconfronteerd.

Relaties met belanghebbenden

Umicore is een beursgenoteerde onderneming. In die hoedanigheid onderhoudt ze relaties met een aantal partijen die belang hebben bij de manier waarop zij zaken doet. De relatie die de onderneming met deze belanghebbenden opbouwt, heeft een rechtstreekse impact op het succes van de onderneming.

De relaties met belanghebbenden zijn bij Umicore in de eerste plaats gebaseerd op een lokale benadering, waarbij alle sites hun respectieve belanghebbenden moeten identificeren en geschikte manieren dienen te ontwikkelen om hen bij hun activiteiten te betrekken. Die benadering werd geformaliseerd in de Vision 2015-doelstelling met betrekking tot de lokale gemeenschappen. In vele gevallen, zoals in de dialoog met klanten en leveranciers, worden de relaties met belanghebbenden op de eerste plaats door de business units zelf beheerd, in overeenstemming met de gedecentraliseerde wijze waarop Umicore haar activiteiten beheert.

Op groepsniveau werden de Vision 2015-doelstellingen gedeeltelijk ontwikkeld op basis van de getrokken lessen uit de evaluatie van de duurzaamheidsbenadering en -verslaggeving van Umicore door een extern klankbord in 2009. Dat klankbord vervulde een interne oefening met vertegenwoordigers van de business units, de gedeelde operationele functies en de corporate departementen.

Umicore is een actief lid van verscheidene sectorverenigingen, waar ze met beleidsmakers in contact komt om bij te dragen aan een beter begrip van sectorgerelateerde kwesties. Die verenigingen zijn bovendien belangrijke platformen om mee te werken aan bredere acties voor duurzame ontwikkeling op sectorniveau. Op een minder formeel niveau wordt dikwijls een beroep gedaan op de leden van het senior management van Umicore of ze zijn zelf kandidaat om deel te nemen aan publieke vergaderingen waar de economische prestatie van Umicore of haar duurzaamheidsaanpak worden besproken. Dergelijke evenementen bieden de mogelijkheid om met een reeks groepen in contact te komen, inclusief leidende figuren uit de zakenwereld, academici en de burgerlijke samenleving.

Hieronder beschrijven we de belangrijkste belangengroepen van Umicore. Ze werden zeer algemeen geassocieerd aan de hand van algemene categorieën van belanghebbenden die voor de meeste industriële organisaties gelden. De beschrijving geeft ook meer inzicht in de aard van de transacties tussen deze belanghebbenden en Umicore en de manier waarop de dialoog verloopt.

G19 Leveranciers

Bijdrage van Umicore: inkomsten

Bijdrage van de leveranciers: grondstoffen, transport, energie en andere goederen en diensten

Umicore beschikt over vier business groups in vijf continenten. Deze business groups hebben niet alleen grondstoffen nodig voor de aanmaak van hun producten maar ook energie, transport en een aantal andere diensten. Wereldwijd werkt Umicore met meer dan 10.000 leveranciers. Die leveranciers profiteren van de aanwezigheid van Umicore als klant; in 2013 betaalde Umicore de leveranciers ongeveer € 8,8 miljard (inclusief de metaalinhoud van grondstoffen).

Umicore staat permanent in contact met haar leveranciers, in de eerste plaats om technische specificaties te bepalen, en ook om wederzijds aanvaardbare voorwaarden te bespreken voor een langdurige samenwerking, zoals snelle en ononderbroken levering van materialen en diensten en tijdige betaling. De business units zijn hoofdzakelijk verantwoordelijk voor de aankoop van grondstoffen, het departement Purchasing & Transportation staat in voor het transport, energie en andere bevoorradingsnoden van de Groep.

De benadering van Umicore is beschreven in het Charter voor duurzame aankopen (www.umicore.com/sustainability/sustProcCharter/). Dit charter werd in 2010 opgesteld en vormt de basis voor de Vision 2015-doelstelling voor duurzame aankopen. Meer informatie over de vorderingen in het bereiken van deze doelstelling vindt u op pagina 22-23 van dit verslag.

G20 Klanten

Bijdrage van Umicore: materialen en diensten

Bijdrage van de klanten: inkomsten

De ambitie van Umicore bestaat erin materialen voor een beter leven ('materials for a better life') te vervaardigen. Die materialen worden teruggevonden in een ruim gamma toepassingen die het dagelijkse leven comfortabeler maken en een bijdrage leveren aan een schoner milieu.

Umicore heeft een internationale klantenbasis: 48% van de inkomsten van 2013 werd buiten Europa gegenereerd.

De klanten van Umicore zijn hoofdzakelijk industriële bedrijven die de materialen van Umicore gebruiken voor de aanmaak van hun producten. Slechts enkele van de producten die Umicore vervaardigt, worden rechtstreeks aan het publiek verkocht. De business units zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning van hun klanten teneinde de gevaren en risico's van producten die ofwel al op de markt zijn of nog in ontwikkeling zijn, beter te kunnen begrijpen. De interactie met de klanten is een continu proces dat door de business units wordt beheerd. Alle business units beschikken over een terugkoppelingsproces om de tevredenheid van de klanten over hun producten en diensten geregeld te controleren. In de meer technologisch geavanceerde activiteiten is de relatie met de klant vaak sterk geïntegreerd. Het ontwikkelen van geavanceerde producten vergt vaak jaren van onderzoek en ontwikkeling in directe samenwerking met deze klanten.

G21 Werknemers

Bijdrage van Umicore: bezoldiging, opleiding en leeropportunities

Bijdrage van de werknemers: vaardigheden, bekwaamheden en productiviteit

Umicore en haar geassocieerde ondernemingen stellen wereldwijd zo'n 14.000 mensen tewerk. De onderneming investeert aanzienlijke middelen in haar status als aantrekkelijke werkgever in alle regio's waar zij actief is. In 2012 betaalde Umicore in totaal € 560 miljoen lonen en andere personeelsvoordelen uit aan de werknemers van haar volledig geconsolideerde ondernemingen. De sociale lasten bedroegen in totaal € 114 miljoen.

Umicore wil haar werknemers niet alleen competitieve loon- en arbeidsvoorwaarden maar ook de noodzakelijke professionele opleiding aanbieden. Van de werknemers wordt verwacht dat ze de principes en de beleidslijnen van The Umicore Way en de Gedragscode van Umicore naleven. Umicore hecht veel belang aan een open dialoog met haar medewerkers en organiseert in het kader daarvan een driejaarlijkse personeelsenquête.

Waar vereist, respecteert Umicore het principe van de collectieve onderhandeling. Hoewel dit een gangbare praktijk is in Europa, zijn mechanismen voor collectieve onderhandelingen en vakbonden in andere locaties minder gebruikelijk of zijn ze onderworpen aan lokale wettelijke beperkingen. Umicore ondertekende een duurzaam ontwikkelingsakkoord met de International Metalworkers' Federation en de International Federation of Chemical, Energy, Mine and General Workers' Unions over de wereldwijde toepassing doorheen de Groep van haar beleid op het vlak van mensenrechten, gelijke kansen, arbeidsvoorwaarden, ethisch gedrag en bescherming van het milieu. Dit akkoord laat beide vakbonden toe constructief deel te nemen aan het nastreven van deze doelstellingen. Een gemeenschappelijk controlecomité, dat uit beide partijen bestaat, ziet toe op de implementatie van het "Akkoord over Duurzame Ontwikkeling".

Het intranet van de Groep, nieuwsbrieven van Umicore en haar business units en het wereldwijde interne magazine 'umicore.link', dat gepubliceerd wordt in zes talen, zijn bijkomende communicatiekanalen op bedrijfsniveau. In 2013 introduceerde Umicore een 'learning management platform' voor de hele Groep genaamd 'my campus' om haar Vision 2015-doelstellingen met betrekking tot persoonlijke ontwikkeling en aantrekkelijke werkgever te ondersteunen. Dit platform omvat ook een sociaal samenwerkingsinstrument dat het delen van kennis binnen de onderneming bevordert.

G22 Investeerders en aandeelhouders

Bijdrage van Umicore: rendement van de investeringen

Bijdrage van de investeerders: kapitaal en fondsen

De investeerders van Umicore zijn grotendeels gediversifieerd. Op het einde van 2013 situeerden zich de meeste aandeelhouders in Europa en Noord-Amerika. De meest recente informatie over Umicore's aandeelhouders vindt u op www.umicore.com/investorrelations.

Umicore streeft ernaar tijdig nauwkeurige bedrijfsinformatie ter beschikking te stellen van de beleggersgemeenschap. Deze communicatie-inspanningen omvatten management roadshows en bedrijfsbezoeken, conferenties, beurzen voor individuele beleggers, webcasts en conference calls. In 2013 steeg Umicore's analistenverslaggeving licht met 21 beurshuizen die analyserapporten publiceerden over Umicore.

De schuldeisers van Umicore zijn hoofdzakelijk banken. Umicore beschikt over kredietlijnen bij talrijke banken in België en het buitenland.

De relaties met de banken worden vooral beheerd door het departement Financiën, hoewel elke juridische entiteit van Umicore zakelijke relaties onderhoudt met de financiële wereld.

G23 Samenleving

Bijdrage van Umicore: welvaart en innovatieve producten en processen

Bijdrage van de samenleving: uitbatingsvergunningen

Via tewerkstelling draagt Umicore bij tot de welvaart in de regio's waar ze actief is. Hoewel het creëren van welvaart een duidelijk voordeel is, is ook de manier waarop dit gebeurt erg belangrijk. Uiteindelijk kan Umicore haar activiteiten maar blijven ontplooiën als de samenleving dit toelaat. Om deze toestemming te behouden, tracht Umicore zoveel mogelijk te werken op een manier die de duurzame ontwikkeling bevordert. Dat gaat verder dan zich houden aan de wettelijke grenzen die aan elk bedrijf worden opgelegd. Umicore bepaalt haar eigen normen die in de hele Groep worden toegepast en die vaak veel verder gaan dan de wettelijke vereisten in de domeinen waar de onderneming actief is. Naast die inzet voor duurzame operationele praktijken streeft Umicore er ook naar materialen te ontwikkelen die de levenskwaliteit verhogen. Contact met de gemeenschappen waar Umicore haar activiteiten ontplooit, is de meest directe manier waarop de onderneming met de samenleving kan interageren. Een open en transparante dialoog met deze gemeenschappen maakt integraal deel uit van de verbintenis van Umicore tegenover haar belanghebbenden en is een van de doelstellingen van Vision 2015. Bepaalde maatschappelijke groeperingen (bekend als niet-gouvernementele organisaties) vragen ook geregeld inspraak in de operaties van Umicore en de manier waarop zij zaken doet. Umicore waardeert deze belangstelling en tracht op een open en constructieve manier met deze groepen in dialoog te treden.

Umicore schenkt op site- en groepsniveau vrijwillige bijdragen aan een aantal goede doelen, in lijn met het interne beleid en de interne richtlijnen. Umicore beheert betrokkenheidsinspanningen die op groepsniveau geleverd worden via een Groep Donatiecomité, dat bevoegd is voor de contacten met de maatschappelijke groeperingen en het bepalen van de dimensie van de samenwerkingsverbanden op groepsniveau. Meer informatie over deze initiatieven in 2013 vindt u op pagina 23-25 van dit verslag.

G24 Geassocieerde ondernemingen en joint ventures

Bijdrage van Umicore: investeringen en richting aangeven

Bijdrage van de geassocieerde ondernemingen en joint ventures: bijdrage aan de winst van Umicore, technologische complementariteiten, markttoegang

Umicore investeert in verschillende economische activiteiten waarin ze geen volledige managementcontrole heeft. Geassocieerde ondernemingen zijn ondernemingen waarin Umicore een belangrijke invloed heeft op het financiële en operationele beleid maar waarover ze geen controle heeft. Meestal bezit Umicore 20% tot 50% van de stemrechten, terwijl bij joint ventures het eigendom en de controle meestal volgens een 50:50 regeling zijn verdeeld. Het bundelen van krachten wordt gezien als een manier om technologische ontwikkelingen te versnellen of toegang te krijgen tot specifieke markten. Van de 10 geassocieerde ondernemingen en joint ventures heeft Umicore de effectieve controle van het management in de helft van de gevallen. Door een vertegenwoordiging in de Raad van Bestuur van geassocieerde ondernemingen of joint ventures kan Umicore het management controleren en richting geven of de ontwikkeling van de activiteiten opvolgen. Hoewel Umicore niet haar eigen beleidskeuzes en procedures kan opleggen aan geassocieerde ondernemingen (of joint ventures waar ze niet over de meerderheid van de stemrechten beschikt), wordt wel duidelijk gecommuniceerd dat Umicore verwacht dat de activiteiten worden gevoerd in overeenstemming met The Umicore Way.

Umicore is zeer strikt in het beschermen van eender welke intellectuele eigendom die ze deelt met geassocieerde ondernemingen of joint-venturepartners. Een volledige lijst van geassocieerde ondernemingen en joint-venturebedrijven is terug te vinden op pagina 81 van dit verslag.

G25 Overheidssector en autoriteiten

Bijdrage van Umicore: belastingen

Bijdrage van de overheidssector en de autoriteiten: diensten en formele toestemming om activiteiten te ontplooiën

Umicore betaalde in totaal € 70 miljoen belastingen als resultaat van haar activiteiten in 2013. Umicore en haar werknemers betaalden in totaal ongeveer € 114 miljoen aan sociale bijdragen. Umicore gaat geregeld samenwerken aan met openbare instellingen zoals universiteiten om bepaalde onderzoeksprojecten te bevorderen. Af en toe worden er samenwerkingen aangegaan met en onderzoekstoelagen verkregen van publieke organisaties. In totaal werden er in 2013 ongeveer € 7 miljoen toelagen toegekend, hoofdzakelijk voor geplande O&O-projecten. In 2013 ontving Umicore ongeveer € 5 miljoen uit hoofde van eerder toegekende toelagen. Het beleid van de onderneming sluit schenkingen aan politieke partijen en organisaties uit.

In 2013 versterkte Umicore verder haar inspanningen om beleidsmaking te begeleiden en de contacten met de publieke overheden wereldwijd te bevorderen. Deze inspanningen worden gecoördineerd via het departement Government Affairs en zijn hoofdzakelijk gericht op Europa, Noord-Amerika

en de Volksrepubliek China. Umicore wil het profiel van en het inzicht in haar technologieën verhogen en deelnemen aan besprekingen over materiaalgerelateerde thema's. In Europa omvat dit drie centrale onderwerpen: de beschikbaarheid van grondstoffen (hoofdzakelijk vanuit het perspectief van een 'circulaire' economie) door beleid dat te maken heeft met resource-efficiëntie en de afvalwetgeving; geavanceerde materialen als een technologie die koolstofarme technologieën mogelijk maken; materiaaltechnologieën voor de zuivering van uitlaatgassen van auto's en vrachtwagens met brandstofmotoren. De initiatieven van Umicore hebben ook betrekking op de toegang tot Europese en nationale overheidsfinanciering en innovatienetwerken, vooral voor programma's die baanbrekende technologieën met een gunstig milieu-effect ondersteunen.

In een aantal gevallen worden Umicore-experts uitgenodigd als lid van werkgroepen en panels geïnitieerd door Europese of nationale autoriteiten. In dit opzicht spelen wij een actieve rol, onder meer in het 'European Innovation Partnership for Raw Materials', het 'European Resource Efficiency Platform', de 'High Level Group on Key Enabling Technologies' en het ERA-MIN netwerk voor de industriële verwerking van grondstoffen voor de Europese industrieën.

Als er bepaalde problemen ontstaan die Umicore aanbelangen, deelt Umicore haar standpunt meestal mee via de sectorverenigingen waarvan ze deel uitmaakt. De onderneming is zich bewust van de gevoeligheden verbonden aan het innemen van standpunten over zaken die van openbaar belang zijn. Met dit in het achterhoofd heeft Umicore richtlijnen voor heel de Groep aangenomen die verduidelijken hoe dit dient te gebeuren op een verantwoorde manier (beschikbaar op de website). Hieronder worden de belangrijkste organisaties weergegeven waarin Umicore momenteel vertegenwoordigd is (zowel op het niveau van de Groep als van de business units):

Corporate

- European Round Table of Industrialists (ERT)
- Eurometaux
- TransAtlantic Business Council
- Agoria (Belgische multisectorfederatie van de technologische industrie)

Catalysis

- Emisatiecontroleverenigingen op regionaal en nationaal vlak (VS, Zuid-Afrika, Brazilië, China, Europese Unie) – zie www.automotivecatalysts.umicore.com/en/links/ pour une sélection de liens.
- Duitse Federatie van Chemiebedrijven (VCI)

Energy Materials

- Cobalt Development Institute
- Nickel Institute
- Energy Materials Industrial Research Initiative (EMIRI)
- European Association for Battery, Hybrid and Fuel Cell Electric Vehicles (AVERE)

Performance Materials

- International Zinc Association
- International Platinum Group Metal Association
- European Precious Metals Federation
- German Precious Metals Federation

Recycling

- European Electronics Recyclers Association
- International Association of Portable Rechargeable Batteries (RECHARGE)
- International Platinum Group Metal Association
- International Precious Metals Institute
- International Antimony Association

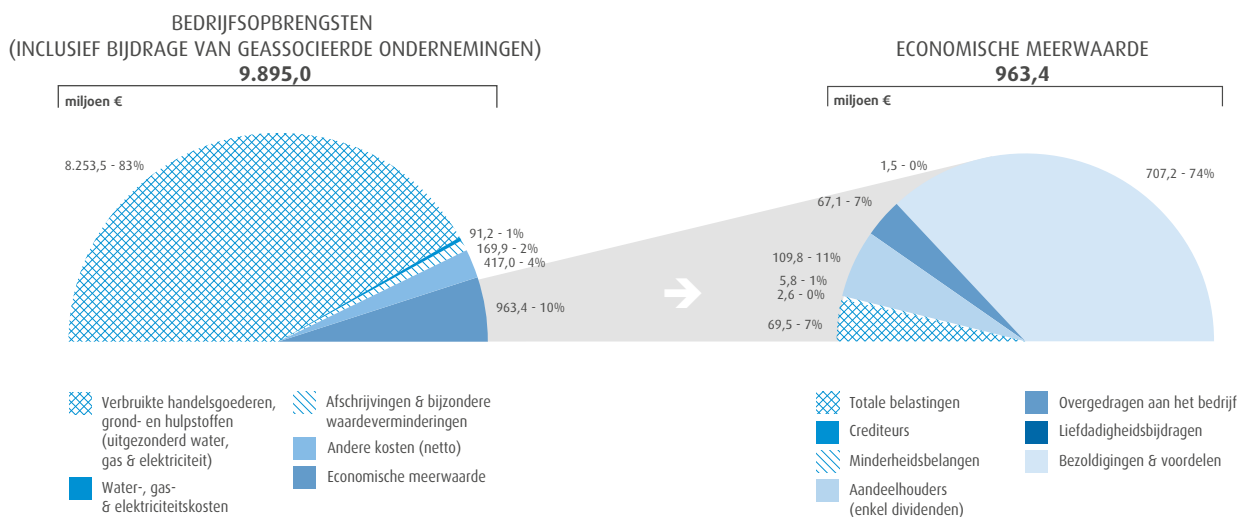
Verschillende business units van Umicore ondertekenden het programma 'Responsible Care' van de chemische industrie en sommige zijn ook lid van de European Chemical Industry Council (CEPIC).

G26 Verdeling van de economische meerwaarde

Umicore gebruikte het grootste deel van haar totale inkomen voor het metaalgedeelte van grondstoffen (deze kost wordt meestal doorgerekend aan de klant). Na aftrek van andere grondstofkosten, energiekosten en afschrijvingen bedroeg de economische meerwaarde voor verdere verdeling € 963 miljoen.

Het grootste deel (€ 707 miljoen) werd verdeeld onder de werknemers in de vorm van lonen en andere werknemersvoordelen. Het grootste deel van de werknemersvoordelen werd in de vorm van lonen uitbetaald. De rest omvatte nationale sociale zekerheidsbijdragen, pensioenen en andere voordelen. Netto-interesten aan crediteuren bedroegen € 3 miljoen en de belastingen aan de overheden en autoriteiten waar Umicore actief is bedroegen in het totaal € 70 miljoen. De winst die aan de minderheidsaandeelhouders werd uitgekeerd, bedroeg € 6 miljoen.

Onder voorbehoud van goedkeuring door de aandeelhouders op de algemene aandeelhoudersvergadering in april 2014 zal een brutodividend van € 1,00 per aandeel voor het jaar 2013 uitbetaald worden. Dit zal leiden tot een totale voorlopige uitbetaling van € 110 miljoen (gebaseerd op het aantal uitstaande aandelen aan het einde van 2013). Een deel van dit bedrag werd al uitbetaald in september 2013 onder de vorm van een interimdividend en het resterende bedrag zal in 2014 worden uitbetaald. Dit is conform het beleid van Umicore om een stabiel of geleidelijk groeiend dividend te betalen. Umicore kocht 2,0% van haar eigen aandelen terug in 2013 voor een totaal bedrag van € 85 miljoen. Ook al maakt dit geen deel uit van de grafieken, het kan beschouwd worden als een onrechtstreekse opbrengst voor de aandeelhouders. Umicore besteedde ongeveer € 1,5 miljoen aan donaties voor goede doelen.

Raad van Bestuur

Thomas Leysen

Marc Grynberg

Isabelle Bouillot

Uwe-Ernst Bufe

Arnoud de Pret

Thomas Leysen, 53

Voorzitter, niet-uitvoerend bestuurder

Thomas Leysen werd Voorzitter van Umicore in november 2008. Daarvoor was hij sinds 2000 Gedelegeerd Bestuurder van Umicore. Sinds 1 oktober 2011 is hij Voorzitter van KBC Groep, een bank- en verzekeringsgroep. Hij is tevens Voorzitter van Corelio, een Belgische mediagroep, en lid van de raad van toezicht van Bank Metzler, Duitsland.

Bestuurder sinds:

10 mei 2000

Einde ambtsperiode: gewone algemene vergadering van 2015

Voorzitter sinds:

19 november 2008

Voorzitter van het Benoemings- en Remuneratiecomité sinds:

19 november 2008

Marc Grynberg, 48

Gedelegeerd Bestuurder, uitvoerend bestuurder

Marc Grynberg werd benoemd tot Gedelegeerd Bestuurder van Umicore in november 2008. Hij stond aan het hoofd van Umicore's Automotive Catalysts business unit van 2006 tot 2008 en was Chief Financial Officer (CFO) van Umicore van 2000 tot 2006. Hij kwam bij Umicore in dienst in 1996 als Group Controller. Marc heeft een diploma handelsingenieur van de Universiteit van Brussel (Ecole de

Commerce Solvay) en, voorafgaand aan zijn indiensttreding bij Umicore, was hij werkzaam bij DuPont de Nemours in Brussel en Genève.

Bestuurder sinds:

19 november 2008

Einde ambtsperiode: gewone algemene vergadering van 2015

Gedelegeerd Bestuurder sinds:

19 november 2008

Isabelle Bouillot, 64

Niet-uitvoerend bestuurder

Isabelle Bouillot studeerde aan de Franse Ecole Nationale d'Administration. Zij bekleedde verscheidene functies in Franse openbare besturen, waaronder economisch adviseur van de Franse President van 1989 tot 1991 en Begrotingsdirecteur bij het Franse Ministerie van Economie en Financiën van 1991 tot 1995. In 1995 vervoegde ze de Caisse des Dépôts et Consignations als waarnemend Gedelegeerd Bestuurder waar zij was belast met financiële en bankactiviteiten. Van 2000 tot 2003 was zij Gedelegeerd Bestuurder van de investeringsbank van de Groep CDC IXIS. Zij is momenteel voorzitter van China Equity Links en lid van de Raad van Bestuur van Saint-Gobain en Air France.

Bestuurder sinds:

14 april 2004

Einde ambtsperiode: gewone algemene vergadering van 2016

Uwe-Ernst Bufe, 69

Onafhankelijk, niet-uitvoerend bestuurder

Uwe-Ernst Bufe was Gedelegeerd Bestuurder van Degussa tot mei 2000. Hij is lid van de raad van commissarissen van Akzo Nobel N.V. (Nederland).

Bestuurder sinds:

26 mei 2004

Einde ambtsperiode: gewone algemene vergadering van 2014

Arnoud de Pret, 69

Niet-uitvoerend bestuurder

Arnoud de Pret werkte van 1972 tot 1978 bij Morgan Guaranty Trust Company in New York. Van 1978 tot 1981 was hij financieel directeur bij Cockerill-Sambre en tot en met 1990 financieel directeur van de groep en lid van het Directiecomité van UCB. Van 1991 tot mei 2000 was hij financieel directeur bij Umicore en lid van het Directiecomité. Hij is lid van de Raad van Bestuur van Sibelco, UCB en L'Intégrale. Hij is lid van de Raad van commissarissen van Euronext N.V.

Bestuurder sinds:

10 mei 2000

Einde ambtsperiode: gewone algemene vergadering van 2014

Lid van het Auditcomité sinds:

1 januari 2001 (Voorzitter sinds 26 april 2011)

Ines Kolmsee, 43

Onafhankelijk, niet-uitvoerend bestuurder

Ines Kolmsee bezit meerdere ingenieursdiploma's (TU Berlijn, Duitsland en Ecole des Mines de Saint-Etienne, Frankrijk), evenals een MBA-diploma (Business School INSEAD – Frankrijk/ Singapore). Sinds 2004 is zij Gedelegeerd Bestuurder van SKW Stahl-Metallurgie Group, een specialty chemicals bedrijf dat wereldwijd actief is. Zij is ook lid van de raad van toezicht van Fuchs Petrolub AG. In het verleden bekleedde zij meerdere posities, waaronder deze van CFO bij Arques Industries AG.

Bestuurder sinds:

26 april 2011

Einde ambtsperiode: gewone algemene vergadering van 2014

Lid van het Auditcomité sinds:

26 april 2011

Shohei Naito, 70

Onafhankelijk, niet-uitvoerend bestuurder

Shohei Naito startte zijn loopbaan bij het Japanse Ministerie van Buitenlandse Zaken. Bij het Ministerie diende hij als Directeur-Generaal Consulaire Zaken & Migratie alsook als Chef van het Protocol. Dhr. Naito bekleedde verschillende diplomatieke functies in het buitenland en hij werd in 1996 tot ambassadeur benoemd. Sindsdien diende

Ines Kolmsee

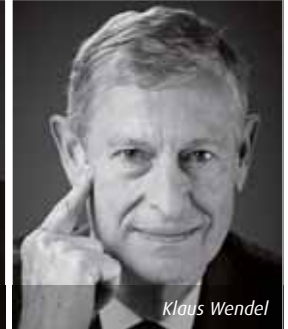
Shahei Naito

Jonathan Oppenheimer

Rudi Thomaes

Klaus Wendel

hij als ambassadeur van Japan in Cambodja, tegelijk Denemarken en Litouwen, en België. Hij verliet de diplomatieke dienst eind 2006.

Bestuurder sinds:

25 april 2007

Einde ambtsperiode: gewone algemene vergadering van 2014

Lid van het Benoemings- en Remuneratiecomité sinds:

30 april 2013

Jonathan Oppenheimer, 44

Niet-uitvoerend bestuurder

Jonathan Oppenheimer is verantwoordelijk voor diverse investeringsactiviteiten van de familie Oppenheimer verdeeld over verschillende categorieën van activa. Binnen de groep is hij Voorzitter van Tana Africa Capital, een op Afrika toegespitste joint venture met Temasek, en zetelt hij in verschillende andere raden van bestuur. Hij bekleedde het mandaat van Uitvoerend Bestuurder van De Beers S.A. tussen 2006-2012 waarbij hij een reeks andere functies uitoefende.

Bestuurder sinds:

5 september 2001

Einde ambtsperiode: gewone algemene vergadering van 2014

Rudi Thomaes, 61

Onafhankelijk, niet-uitvoerend bestuurder

Rudi Thomaes studeerde rechten aan de Universiteit Antwerpen. Tussen 2004 en september 2012 was hij Gedelegeerd Bestuurder van de Belgische werkgeversorganisatie VBO en Regent van de Nationale Bank van België. Daarvoor was hij actief als Gedelegeerd Bestuurder en Voorzitter van het Directiecomité van Alcatel Bell NV. Momenteel is hij Secretaris-Generaal van de Belgian Chapter van de International Chamber of Commerce, Voorzitter van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) NV, Voorzitter van Restore NV, een Antwerps start-upbedrijf in energietechnologie, en onafhankelijk Bestuurder bij Armonea NV.

Bestuurder sinds:

24 april 2012

Einde ambtsperiode: gewone algemene vergadering van 2015

Lid van het Auditcomité sinds:

30 april 2013

Lid van het Benoemings- en Remuneratiecomité sinds:

24 april 2012

Klaus Wendel, 70

Niet-uitvoerend bestuurder

Na een carrière in financieel beheer bij General Electric (VS), Siemens, Cockerill-Sambre en CBR vervogde Klaus Wendel in 1988 de Generale Maatschappij van België als lid van het Directiecomité, verantwoordelijk voor beheerscontrole op groepsniveau. Sinds 2000 is hij zelfstandig/onafhankelijk consultant.

Bestuurder sinds:

28 december 1989

Einde ambtsperiode: gewone algemene vergadering van 2014

Karel Vinck

Ere-voorzitter

Karel Vinck

Directiecomité

Marc Grynberg

Hugo Morel

Marc Van Sande

Pascal Reymondet

Denis Goffaux

Stephan Csoma

Filip Platteeuw

Marc Grynberg, 48

Gedelegeerd Bestuurder

Marc Grynberg werd benoemd tot Gedelegeerd Bestuurder van Umicore in november 2008. Hij stond aan het hoofd van Umicore's Automotive Catalysts business unit van 2006 tot 2008 en was Chief Financial Officer (CFO) van Umicore van 2000 tot 2006. Hij kwam bij Umicore in dienst in 1996 als Group Controller. Marc heeft een diploma handelsingenieur van de Universiteit van Brussel (Ecole de Commerce Solvay) en, voorafgaand aan zijn indiensttreding bij Umicore, was hij werkzaam bij DuPont de Nemours in Brussel en Genève.

Hugo Morel, 63

Executive Vice-President Recycling

Hugo Morel behaalde een diploma burgerlijk ingenieur metaalkunde aan de Katholieke Universiteit Leuven. In 1974 kwam hij in dienst bij Umicore waar hij in de loop der jaren diverse functies bekleedde in de productie, de handel, de strategie en de algemene directie. Hij leidde de Zinc Chemicals business unit van 1996 tot 1997 en neemt zijn huidige functie waar sinds 1998. Hij werd lid van het Directiecomité in 2002. Naast zijn functie als hoofd van de Recycling business group is hij ook verantwoordelijk voor Purchasing & Transportation.

Marc Van Sande, 61

Executive Vice-President Energy Materials

Marc Van Sande behaalde een diploma van doctor in de fysica aan de Universitaire Instelling Antwerpen, evenals een MBA. In 1980 kwam hij in dienst bij Umicore en bekleedde er diverse functies in de research-, marketing- en productiediensten. In 1993 werd hij Vice-President van de business unit Electro-Optic Materials en in 1999 werd hij lid van het Directiecomité als Executive Vice-President Advanced Materials. Tussen 2005 en 2010 nam hij de functie aan van Chief Technology Officer, waarna hij aan het hoofd kwam te staan van de business group Energy Materials.

Pascal Reymondet, 54

Executive Vice-President Catalysis

Pascal Reymondet bezit een Master of Science diploma van de Stanford University en een ingenieursdiploma van de Ecole Centrale te Parijs. Hij oefende verschillende managementfuncties uit binnen de Degussa-groep inclusief het management van de autokatalysatorenfabrieken in Port Elizabeth en Burlington. In 2003 werd hij lid van het Directiecomité van Umicore als hoofd van de Precious Metals Products activiteit. In september 2007 werd hij aangesteld als hoofd van de business group Zinc Specialties. Tussen juni 2010 en oktober 2012 leidde hij

de business group Performance Materials. In november 2012 nam hij de functie op van Executive Vice-President Catalysis.

Denis Goffaux, 46

Chief Technology Officer

Denis Goffaux behaalde een diploma burgerlijk ingenieur mijnbouwkunde aan de Universiteit van Luik. Hij kwam in dienst bij Umicore Research in 1995 en woonde en werkte in België, Chili, China en Zuid-Korea. Vroeger leidde Denis de business line Rechargeable Battery Materials en was hij Country Manager Japan, waar hij een stevige basis gelegd heeft voor Umicore om haar economische aanwezigheid en commerciële activiteiten in het land te doen groeien. Hij nam zijn huidige functie in juli 2010 op. Naast zijn functie van Chief Technology Officer is hij ook verantwoordelijk voor Environment, Health & Safety.

Stephan Csoma, 49

Executive Vice-President Performance Materials

Stephan Csoma kwam in dienst bij Umicore in 1992. Hij behaalde een diploma economie van de Université Catholique de Louvain (UCL) en een diploma Chinees/Mandarijns van de Fudan University in Shanghai. Hij bezit een uitgebreide strategische, operationele en commerciële ervaring. Hij startte Umicore's eerste industriële operaties op in China

midden de jaren '90 en leidde Umicore's vroegere kobaltindustrie in Zuid-Afrika. Tussen 2001 en 2005 stond hij aan het hoofd van de Zinc Chemicals business unit en van 2005 tot 2009 was hij Senior Vice-President voor Umicore Zuid-Amerika. Daarna werd hij Senior Vice-President Government Affairs. In november 2012 nam hij de functie op van Executive Vice-President Performance Materials. Hij behoudt eveneens het toezicht op de verantwoordelijkheid voor Government Affairs.

Filip Platteeuw, 41

Chief Financial Officer

Filip Platteeuw kwam in dienst bij Umicore in 2004 en speelde een grote rol in de afsplitsing van Cumerio in 2005. Daarna leidde hij het projectteam bij de oprichting van Nyrstar en haar succesvolle beursgang in 2007. Hij werd Vice-President Corporate Development in 2010. Hij nam de positie van Chief Financial Officer (CFO) op in november 2012. Filip heeft een masterdiploma Economische Wetenschappen van de Universiteit Gent en een masterdiploma Financial Management van de Vlerick Management School. Filip heeft een uitgebreide financiële ervaring waaronder negen jaar in investment banking, corporate banking en equity research bij KBC bank. Hij is ook verantwoordelijk voor Corporate Development.

Senior Management

Catalysis

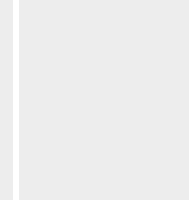
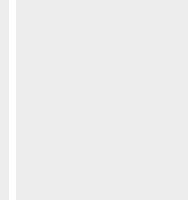
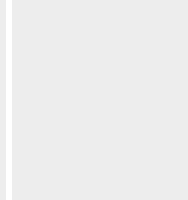
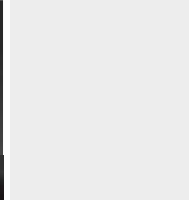
Franz-Josef Kron
Automotive Catalysts
Operations

Matthias Grehl
Precious Metals Chemistry

Joerg Von Roden
Automotive Catalysts
Sales & Marketing

Energy Materials

Michel Cauwe
Thin Film Products

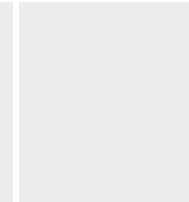
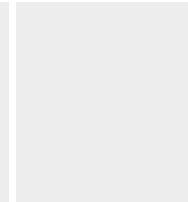
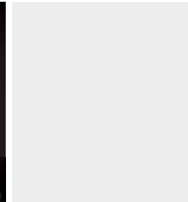
Klaus Ostgathe
Rechargeable Battery Materials

Arjang Roshan
Electro-Optic Materials

Jan Vliegen
Cobalt & Specialty Materials

Performance Materials

Joerg Beuers
Technical Materials

Koen Demesmaeker
Zinc Chemicals

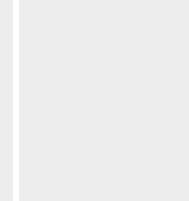
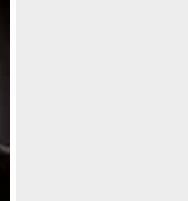
Thomas Engert
Electroplating

Jürgen Leyrer
Platinum Engineered Materials

Pierre Van de Bruaene
Building Products

Recycling

Dietmar Becker
Jewellery & Industrial Metals

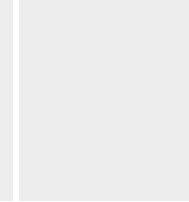
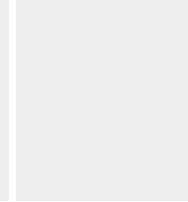
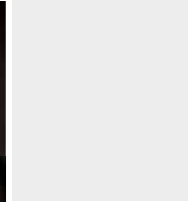
Sybolt Brouwer
Battery Recycling

Ralf Drieselmann
Precious Metals Management

Luc Gellens
Precious Metals Refining

Corporate & Regions

Guy Beke
Strategic Projects

Ignace De Ruijter
Human Resources

Guy Ethier
Environment, Health & Safety

Egbert Lox
Government Affairs

Wilfried Müller
Group R&D

Géraldine Nolens
Legal Affairs

Ludo Vandervelden
Information Systems

David Fong
China

Bernhard Fuchs
Marketing Services

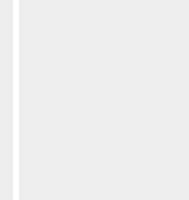
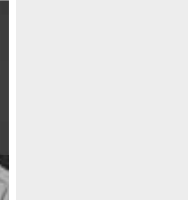
Ravila Gupta
North America

Marcos Lucchese
South America

Andreas Tiefenbacher
Japan

Betrouwbaarheidsverklaringen

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING VOOR HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2013

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening en tevens de vereiste bijkomende verklaring. De geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2013, de geconsolideerde resultatenrekening, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, de geconsolideerde staat van mutaties in het eigen vermogen en de geconsolideerde kasstromentabel voor het boekjaar afgesloten op die datum, evenals een toelichting die een overzicht van de voornaamste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing bevat.

Verlag over de geconsolideerde jaarrekening – Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van Umicore ("de Vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen "de Groep") opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. Het geconsolideerde balansstaat bedraagt EUR (000) 3.512.297 en de geconsolideerde resultatenrekening toont een winst van het boekjaar, aandeel van de Groep, van EUR (000) 179.029.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor het implementeren van een interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de geconsolideerde jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne beheersing van de Groep in aanmerking die relevant is voor het opstellen door de Vennootschap van de geconsolideerde jaarrekening, die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van door de raad van bestuur gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening als geheel.

Wij hebben van de raad van bestuur en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel zonder voorbehoud te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening, weergegeven op bladzijden 49 tot 114 van het Jaarverslag 2013, een getrouw beeld van het vermogen en de geconsolideerde financiële toestand van de Groep op 31 december 2013 evenals van haar geconsolideerde resultaten en geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Verlag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan sluiten wij de volgende bijkomende verklaring in die niet van aard is om de draagwijdte van ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, weergegeven op bladzijden 1 tot 48 en 115 tot 188 van het Jaarverslag 2013, behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de geconsolideerde jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

Sint-Stevens-Woluwe, 27 maart 2014

De commissaris
PwC Bedrijfsrevisoren BCVBA
Vertegenwoordigd door

Marc Daelman*
Bedrijfsrevisor

*Marc Daelman BVBA
Lid van de Raad van Bestuur, vertegenwoordigd door zijn vaste vertegenwoordiger,
Marc Daelman

Emmanuèle Attout
Bedrijfsrevisor

PwC Bedrijfsrevisoren cvba, burgerlijke vennootschap met handelsvorm - PwC Reviseurs d'Entreprises scrl,
société civile à forme commerciale - Financial Assurance Services
Maatschappelijke zetel/Siège social: Woluwe Garden, Woluwedal 18, B-1932 Sint-Stevens-Woluwe
T: +32 (0)2 710 4211, F: +32 (0)2 710 4299, www.pwc.com
BTW/TVA BE 0429.501.944 / RPR Brussel - RPM Bruxelles / ING BE43 3101 3811 9501 - BIC BBRUBEBB /
RBS BE89 7205 4043 3185 - BIC ABNABEBR

LIMITED ASSURANCE RAPPORT VAN DE ONAFHANKELIJKE AUDITOR MET BETREKKING TOT DE SOCIALE EN MILIEUVERKLARINGEN IN HET JAARVERSLAG 2013 VAN UMICORE EN HAAR DOCHTERONDERNEMINGEN

Dit rapport is opgesteld in overeenstemming met de voorwaarden opgenomen in onze opdrachtbrief gedateerd op 4 maart 2011, waarbij we werden aangesteld om een onafhankelijk controle rapport uit te brengen over de Sociale en Milieuverklaringen over het jaar afgesloten op 31 december 2013 in het bijgevoegd Jaarverslag 2013 van Umicore en haar dochterondernemingen (het "Verslag").

Verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van Umicore ("de Vennootschap") is verantwoordelijk voor het voorbereiden van de informatie en de gegevens in de Sociale en Milieuverklaringen die opgenomen zijn in het Rapport van Umicore en haar dochterondernemingen alsook voor de verklaring dat het rapport is opgesteld in overeenstemming met de vereisten van het "Global Reporting Initiative" ("GRI") G3.1 op toepassingsniveau B+, uiteengezet op bladzijden 119 tot 147 en 184 tot 188 (de "Informatie Over Het Object Van Onderzoek"), in overeenstemming met de criteria die in de Sociale en Milieuverklaringen beschreven staan en met de aanbevelingen van het GRI (de "Criteria").

Deze verantwoordelijkheid bevat de selectie en toepassing van de meest gepaste methodes om de "Informatie Over Het Object Van Onderzoek" op te stellen, alsook de betrouwbaarheid van de onderliggende informatie en het gebruik van assumpties en schattingen voor de opmaak van individuele toelichtingen inzake duurzaamheid, die redelijk zijn in de gegeven omstandigheden. Bovendien bevat de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur het ontwerpen, het implementeren en het onderhouden van systemen en processen die relevant zijn bij het opstellen van de "Informatie Over Het Object Van Onderzoek".

Verantwoordelijkheid van de onafhankelijke auditor

Onze verantwoordelijkheid bestaat erin een onafhankelijke conclusie tot uitdrukking te brengen met betrekking tot de "Informatie Over Het Object Van Onderzoek" die opgenomen zijn in het Verslag, gebaseerd op de door ons uitgevoerde werkzaamheden.

We hebben ons werk verricht in overeenstemming met de International Standard on Assurance Engagements (ISAE) 3000 "Assurance Engagements other than Audits or Reviews of Historical Financial Information". Deze standaard schrijft voor dat we voldoen aan de ethische vereisten en dat we de opdracht plannen en uitvoeren om een beperkte mate van zekerheid te verkrijgen of er niets onder onze aandacht is gekomen dat ons doet aannemen dat de informatie over de "Informatie Over Het Object Van Onderzoek" in alle van materieel belang zijnde opzichten niet opgesteld zou zijn overeenkomstig de door de Vennootschap uitgebrachte Criteria.

Het doel van een opdracht met beperkte mate van zekerheid is het uitvoeren van werkzaamheden die wij nodig achten met het oog op het verkrijgen van voldoende en geschikte informatie die een basis vormt voor het tot uitdrukking brengen van een negatieve vorm van onze conclusie, over de "Informatie Over Het Object Van Onderzoek". De keuze van de uitgevoerde werkzaamheden is afhankelijk van onze beoordeling en van de inschatting van het risico op materiële afwijkingen in de verklaringen van de Raad van Bestuur. De omvang van onze werkzaamheden bestond onder meer uit de volgende procedures:

- Het beoordelen en toetsen van het opzetten en het functioneren van de systemen en processen die gebruikt werden voor het verzamelen, het analyseren, het aggregeren en valideren van de gegevens, inclusief de gebruikte berekenings- en inschattingmethodes voor de informatie en de gegevens in de Sociale en Milieuverklaringen over het jaar afgesloten op 31 december 2013, opgenomen bladzijden 119 tot 147 van het Jaarverslag 2013;
- Het interviewen van de verantwoordelijke personeelsleden inclusief bedrijfsbezoeken;
- De inspectie van interne en externe documenten.

Wij hebben de "Informatie Over Het Object Van Onderzoek" geëvalueerd tegenover de Criteria. De juistheid en de volledigheid van de "Informatie Over Het Object Van Onderzoek" zijn onderhevig aan inherente beperkingen gezien hun aard en de gebruikte methodes voor het bepalen, berekenen of schatten van zulke informatie. Daarom moet ons limited assurance rapport gelezen worden in samenhang tot de Criteria.

Onze onafhankelijkheid en kwaliteitscontrole

We hebben de onafhankelijkheidsvoorschriften en andere ethische vereisten van de Code of Ethics for Professional Accountants uitgebracht door de International Ethics Standards Boards for Accountants (IESBA) nageleefd. Deze zijn gebaseerd op de fundamentele principes van integriteit, objectiviteit, vakbekwaamheid en waakzaamheid, confidentialiteit en professioneel gedrag. Ons bedrijfsrevisorenkantoor past de International Standard on Quality Control (ISQC) n°1 toe en onderhoudt een uitgebreid systeem van kwaliteitscontrole met inbegrip van gedocumenteerde beleidslijnen en procedures met betrekking tot ethische vereisten, professionele standaarden, en van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire vereisten.

Conclusie

Gebaseerd op ons werk, zoals beschreven in dit rapport, is niets ter onze attentie gekomen dat ons doet vermoeden dat de informatie en de gegevens weergegeven in de Sociale en Milieuverklaringen over het jaar afgesloten op 31 december 2013 op bladzijden 119 tot 147 van het Jaarverslag 2013 van Umicore en haar dochterondernemingen, en de verklaring van Umicore dat het rapport voldoet aan de GRI G3.1 toepassingsniveau B+ normen, niet zijn opgesteld in alle van materieel belang zijnde opzichten overeenkomstig de Criteria.

Beperking van het gebruik en de verdeling van ons verslag

Ons controle rapport is opgesteld in overeenstemming met de voorwaarden die opgenomen zijn in onze opdrachtbrief. Ons rapport is uitsluitend bedoeld voor gebruik door de Vennootschap, met betrekking tot de Sociale en Milieuverklaringen over het jaar afgesloten op 31 december 2013 en kan niet gebruikt worden voor andere doeleinden. Wij zijn niet verantwoordelijk of aansprakelijk voor dit rapport en onze conclusies ten aanzien van enige derde partij, behalve de Vennootschap.

Sint-Stevens Woluwe, 27 maart 2014

PwC Bedrijfsrevisoren bvba
Vertegenwoordigd door

Marc Daelman*
Bedrijfsrevisor

*Marc Daelman BVBA
Lid van de Raad van Bestuur, vertegenwoordigd door zijn vaste vertegenwoordiger,
Marc Daelman

PwC Bedrijfsrevisoren cvba, burgerlijke vennootschap met handelsvorm - PwC Reviseurs d'Entreprises scrl,
société civile à forme commerciale - Financial Assurance Services
Maatschappelijke zetel/Siège social: Woluwe Garden, Woluwedal 18, B-1932 Sint-Stevens-Woluwe
T: +32 (0)2 710 4211, F: +32 (0)2 710 4299, www.pwc.com
BTW/TVA BE 0429.501.944 / RPR Brussel - RPM Bruxelles / ING BE43 3101 3811 9501 - BIC BBRUBEBB /
RBS BE89 7205 4043 3185 - BIC ABNABEBR

Glossarium

Economische definities

API – active pharmaceutical ingredient

Biologisch actieve substantie gebruikt in farmaceutische producten.

BBP

Bruto binnenlands product (erkende indicator voor economische groei).

Carboxylaat

Een carboxylaat is een zout van een carboxylzuur (zie 'zouten').

Contactmateriaal

Materialen (die gewoonlijk zilver bevatten) die omwille van hun geleidende eigenschappen worden gebruikt in elektrische toepassingen, bv. voor schakelaars.

Dieselpartikelfilter (DPF)

Een apparaat dat werd ontworpen om diesel- of roetdeeltjes uit de uitlaatgassen van een dieselmotor te verwijderen.

Dodd-Frank Act

Volledige benaming: 'Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act'. De Dodd-Frank Act heeft tot doel de financiële stabiliteit van de Verenigde Staten te bevorderen door de aansprakelijkheid en de transparantie in het financiële systeem te verbeteren.

Donatie voor het goede doel

Dit is een donatie aan een non-profitorganisatie zonder commerciële voordelen voor Umicore. Donaties kunnen in geld of in natura worden geschonken. Politieke donaties zijn niet toegelaten.

Electrolyse

In de scheikunde is elektrolyse een methode waarbij directe elektrische stroom (DC) wordt gebruikt om een anders niet-spontane chemische reactie uit te lokken.

Electroplating

Electroplating is een proces waarbij metaalionen in een oplossing in beweging worden gebracht door een elektrisch veld om een ander materiaal te coaten. Het proces wordt vooral gebruikt om een laag materiaal te deponeren om dat andere materiaal een bepaalde eigenschap te verlenen.

Euro VI

Europese emissienorm voor uitlaatgassen van zware diesellootvoertuigen die in januari 2014 in werking trad.

Euro 6

Europese emissienorm voor uitlaatgassen van nieuwe personenvoertuigen die in 2014 in werking treedt.

Fantasiejuwelen

Juwelen geproduceerd voor het grote publiek.

Fotovoltaïsche concentratoren

Een techniek om zonne-energie te concentreren in een zonnepaneel met behulp van vergrotende lenzen of spiegels.

Frascati Manual

De Frascati Manual is een document dat werd opgesteld en gepubliceerd door de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) waarin de methodologie wordt beschreven voor het verzamelen

van statistische gegevens over onderzoek en ontwikkeling.

Geassocieerde onderneming

Een entiteit waarin Umicore een aanzienlijke invloed heeft op het financiële en operationele beleid maar waarover Umicore geen controle uitoefent. Meestal wordt dit vertegenwoordigd door het bezit van 20% tot 50% van de aandelen. Geassocieerde ondernemingen worden in de boekhouding opgenomen via de methode van vermogensmutatie.

Gesloten kringloop

Voor Umicore betekent de gesloten kringloop de terugname van secundaire materialen van klanten (bv. productieresiduen) of materialen op het einde van hun levensduur (bv. gebruikte gsm's, autokatalysatoren) om de metalen te recupereren en ze opnieuw in de economische cyclus te brengen.

HDD – Heavy Duty Diesel

Zware diesellootvoertuigen, zowel voor het wegverkeer zoals vrachtwagens en bussen, als voor naast de weg, zoals zware machines voor fabrieken en mijnbouw of nog locomotieven en landbouwmachines.

(H)EV – (Hybrid) Elektrisch Voertuig

Voertuig (personenwagen of een ander voertuig) dat geheel of gedeeltelijk (hybrid) op elektriciteit in plaats van traditionele brandstof rijdt.

ITO – Indium Tin Oxide

Indiumtinoxide, een transparant geleidend oxide dat in welbepaalde lagen gebruikt wordt voor haar elektrische geleidbaarheid en optische doorzichtigheid. Het wordt

in diverse toepassingen gebruikt, zoals dunne beeldschermen, zonnecellen en architecturaal glas.

Joint venture

Een contractuele overeenkomst waarbij Umicore en een andere partij een economische activiteit uitvoeren die onderworpen is aan gezamenlijke controle. Joint ventures worden in de boekhouding opgenomen via de methode van vermogensmutatie.

Katalyse/katalysator

Katalyse is een chemisch proces waarbij de katalysator, één van de elementen in het reactieproces, de chemische reactie mogelijk maakt of het proces versnelt zonder dat het daarbij wordt opgebruikt zodat het opnieuw in het proces gebruikt kan worden.

Kathode

De kathode is de positieve kant van een (herlaadbare) batterij. In de oplaadfase geeft de kathode ionen vrij en migreren die naar de anode (negatieve kant van de batterij). Hierdoor wordt er elektriciteit opgeslagen. In de ontladfase keren de ionen weer naar de kathode en wordt er elektriciteit vrijgegeven.

LCD

Liquid crystal display.

LCO – Lithium Cobaltite

Kathodemateriaal gebruikt in lithium ion herlaadbare batterijen, specifiek gepast voor draagbare elektronische toepassingen.

LDV – Light Duty Vehicle

Voor personenwagens, die op diesel, benzine of een andere brandstof rijden.

LED – Licht Emitterende Diode

LED's zijn op halfgeleiders gebaseerde lichtbronnen die vele voordelen bieden tegenover de traditionele gloeilampen, zoals een langere levensduur en een hogere energie-efficiëntie.

Life science-sector

Ook biotechnologiesector genoemd: het domein van de toegepaste biologie waarbij levende organismen en biologische processen worden gebruikt in engineering, technologie, geneeskunde en andere domeinen.

Li-ion – Lithium ion batterij

Lithium ion is een technologie voor herlaadbare batterijen waarbij lithium ionen van de positieve elektrode (de kathode) naar de negatieve elektrode (de anode) bewegen tijdens het opladen en in de andere richting bij het ontladen.

NMC – Lithium (Nikkel Mangaan Kobalt) oxide

Relatief nieuw kathodemateriaal dat gebruikt wordt in (hybride) elektrische voertuigen, maar ook meer en meer in draagbare elektronica.

Metaalplaatjes

Een product dat bijna is afgewerkt en dat slechts weinig bewerking vraagt van de klant. Enkele voorbeelden hiervan zijn germaniumplaatjes die nog moeten worden gepolijst voor gebruik in optische toepassingen of zilvermuntplaatjes die nog moeten worden gegraveerd.

MOCVD – metal organic chemical vapour desposition

Methode gebruikt voor de productie van enkel- of polycrystalline dunnefilmen op een substraat.

OESO

Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.

Platform (auto's)

Een combinatie van een type chassis en motor dat voor één of meer modellen van een personenwagen wordt gebruikt, soms door verschillende fabrikanten.

pgm – Platinum Groep Metalen

Platinum, palladium, rhodium, ruthenium, iridium en osmium (in het geval van Umicore verwijst dit hoofdzakelijk naar de eerste drie metalen).

Precursor

Chemische substantie die deelneemt aan de chemische reactie dewelke een ander component produceert.

PV – Fotovoltaïsche technologie

Fotovoltaïsche technologie is een methode voor het produceren van elektriciteit waarbij zonnestralen rechtstreeks worden omgezet in elektriciteit.

Solderen

Techniek om metalen met elkaar te verbinden, waarbij een vulmetaal tot boven het smeltpunt wordt verhit en wordt verdeeld over de twee of meer metalen delen.

Substraat

Een oppervlak waarop een laag van een andere substantie wordt aangebracht. In autokatalysatoren is het substraat een honingraatstructuur die de effectieve oppervlakte waarop de katalytische oplossing wordt aangebracht, vergroot. In fotovoltaïsche technologie worden halfgeleiders, zoals germanium, als substraat gebruikt. Hierop worden

dan actieve lagen op gedeponneerd die samen de zonnecel maken.

UHT – Ultra Hoge Temperatuur

Umicore heeft een patent genomen op het UHT-proces (>3000°C). Het maakt gebruik van plasmatechnologie voor het behandelen en recycleren van materialen. Dit proces verbruikt minder energie dan de traditionele processen.

Financiële definities**Aangewend kapitaal**

Totaal vermogen – reële waarde reserve + netto financiële schuld + voorzieningen voor personeelsvoordelen – uitgestelde belastingactiva en -passiva – IAS 39-effect.

Beurskapitalisatie

Slotkoers x totaal aantal uitstaande aandelen.

EBIT

Bedrijfsresultaat van integraal geconsolideerde ondernemingen (opbrengsten van andere financiële activa inbegrepen) + aandeel van de Groep in het nettoresultaat van de ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatie.

Gemiddeld aangewend kapitaal

Voor een half jaar: gemiddelde van het aangewend kapitaal aan het begin en aan het einde van de periode; voor het volledige jaar: gemiddelde van de halfjaargemiddelden.

IAS 39-effect

Tijdsverschillen (zonder invloed op de kasstromen) in het boeken van opbrengsten in geval van niet-toepassing of de onmogelijkheid van het bekomen van IAS hedge accounting op:

a) transactionele indekking, wat met zich meebrengt dat de ingedekte elementen niet langer aan reële waarde gewaardeerd kunnen worden, of

b) structurele indekking, wat impliceert dat de reële waarde van betrokken hedging instrumenten in de resultatenrekening wordt opgenomen in plaats van het eigen vermogen en dit voor de onderliggende voorziene of vastgelegde transacties zich voordoen, of

c) in uitvoerende contracten besloten derivaten, wat impliceert dat de wijziging in de reële waarde op de besloten derivaten in de resultatenrekening moet worden opgenomen, in tegenstelling tot de uitvoerende component waar de wijziging in reële waarde niet in de resultatenrekening kan worden opgenomen.

Inkomsten (metaal niet inbegrepen)

Alle elementen van de inkomsten – de waarde van de aangekochte metalen.

Inkomsten per regio

Inkomsten die men aan een regio kan toeschrijven, inclusief geassocieerde ondernemingen en joint ventures, rekening houdend met Umicore's deelnemingspercentage. Dit betekent dat voor recyclage-activiteiten de inkomsten verdeeld zijn op basis van de plaats waar de leverancier van de grondstoffen is gevestigd, zoals bepaald door de raffinagepremie.

Investeringen

Gekapitaliseerde investeringen in immateriële en materiële vaste activa, exclusief gekapitaliseerde O&O-kosten.

Kasstromen vóór financieringsactiviteiten

Toename / afname van de bedrijfsthesaurie + toename / afname van de investeringsthesaurie.

Netto financiële schuld

Financiële schulden op meer dan één jaar + financiële schulden op ten hoogste één jaar – kas en kasequivalenten.

Niet-recurrente EBIT

Bevat niet-recurrente elementen met betrekking tot herstructureeringsmaatregelen, waardeverminderingen van activa en andere opbrengsten of kosten resulterend uit feiten of transacties die duidelijk verschillen van de courante activiteiten van de onderneming. Waardeverminderingen op permanent vastgezette metaalvoorraden maken deel uit van de niet-recurrente EBIT van de business groups.

Onderzoek- & ontwikkelingsuitgaven

Netto onderzoek- & ontwikkelingsuitgaven van de volledig geconsolideerde activiteiten (exclusief de O&O-inkomsten zoals onderzoeksubsidies).

Recurrente EBIT

EBIT – niet-recurrente EBIT – IAS 39-effect.

Recurrente EBITDA

Recurrente EBIT + recurrente afschrijvingen van integraal geconsolideerde ondernemingen.

Recurrente effectieve belastingvoet

Recurrente effectieve belastingkost / recurrent resultaat vóór belasting van de integraal geconsolideerde ondernemingen.

Recurrente operationele marge

Recurrente EBIT van integraal geconsolideerde ondernemingen / opbrengsten (metaal niet inbegrepen).

Recurrente winst per aandeel

Recurrent nettoresultaat, aandeel van de Groep / gemiddeld aantal uitstaande aandelen.

Rendement op aangewend kapitaal (ROCE)

Recurrente EBIT / gemiddeld aangewend kapitaal.

Schuldratio

Netto financiële schuld / (Netto financiële schuld + eigen vermogen).

Uitstaande aandelen

Uitgegeven aandelen – eigen aandelen.

Winst per aandeel, basisberekening

Nettoresultaat, aandeel van de Groep / gemiddeld aantal uitstaande aandelen.

Winst per aandeel, na verwateringseffect

Nettoresultaat, aandeel van de Groep / (gemiddeld aantal uitstaande aandelen + aantal mogelijke nieuwe aandelen die uitgegeven moeten worden in het kader van de bestaande aandelenoptieplannen x verwateringseffect van de aandelenoptieplannen).

Bovenstaande financiële definities betreffen prestatie-indicatoren die niet gelinkt zijn met IFRS, behalve 'Winst per aandeel, basisberekening' en 'Winst per aandeel, na verwateringseffect'.

Sociale, milieu- en andere definities**Aantal opleidingsuren per persoon**

Gemiddeld aantal opleidingsuren per werknemer – inclusief interne en externe opleiding en opleiding

op de werkvloer. Opleiding op de werkvloer kan het aantal uren inhouden wanneer iemand wordt opgeleid op de werkvloer, zonder dat deze volledig productief is. Het totale aantal opleidingsuren wordt gedeeld door het personeelsbestand.

APS (Assessment of Product (and services) Sustainability – beoordeling van duurzaamheid van producten en diensten)

Specifieke methodologie van Umicore om de duurzaamheid van de eigen producten en diensten te beoordelen. APS gebruikt een tool van 58 voorgeformateerde vragen en antwoorden met scores en gewichtfactoren, georganiseerd rond acht thema's.

Biodiversiteit

De variatie tussen levende organismen uit alle bronnen, waaronder land, zee en andere aquatische ecosystemen, alsook de ecologische complexen waar zij deel van uitmaken; met inbegrip van diversiteit binnen de soorten, tussen soorten onderling en van ecosystemen.

Blootstellingsbiomarker

Stof of metaboliet gemeten in biologische vloeistoffen (bv. bloed) om de interne lichaamsblootstelling te meten.

Broeikasgassen

De zes gassen die in het Kyoto-protocol zijn opgenomen: koolstofdioxide (CO₂), methaan (CH₄), stikstofoxide (N₂O), gefluoreerde koolwaterstoffen (HFK), perfluorkoolwaterstoffen (PFK) en zwavelhexafluoride (SF₆).

Chemisch zuurstofverbruik (COD)

Indirecte maatstaf van de hoeveelheid natuurlijke vervuiling die niet biologisch geoxideerd kan worden in een waterstaal.

CO₂-equivalent

De universele meeteenheid om het globale opwarmingspotentieel (GWP) van elk van de zes broeikasgassen weer te geven, uitgedrukt in GWP van één eenheid kooldioxide. Ze wordt gebruikt om de emissies (of het voorkomen van emissies) van verschillende broeikasgassen te evalueren ten opzichte van een gemeenschappelijke basis.

Concentraten

Erts- of metaal afgescheiden van erts- of metaalhoudend gesteente of aarde.

Conflictmineralen

Delfstoffen die worden ontgonnen in een context van gewapende conflicten of schendingen van mensenrechten en waar de Dodd-Frank Act (cf. hoger) betrekking op heeft; dit geldt in het bijzonder voor goud, tin, wolfram en tantalium.

COSO-framework

The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) is een organisatie van de private sector die op vrijwillige basis werkt. Zij heeft een gemeenschappelijk intern controlemodel opgezet waaraan bedrijven en organisaties hun controlesystemen kunnen toetsen.

Dataset (EHS)

Een bepaalde set gegevens over de fysische, chemische en toxicologische eigenschappen van een product.

Decibel

Eenheid van geluidsniveau.

EHS

Environment, health & safety (milieu, gezondheid en veiligheid).

Ernstgraad ongevallen met werkverlet

Aantal verletdagen door arbeidsongevallen per duizend werkuren. Ongevallen op de weg van en naar het werk worden niet meegerekend.

Frequentiegraad ongevallen met werkverlet

Aantal arbeidsongevallen met verlet per miljoen werkuren. Ongevallen op de weg van en naar het werk worden niet meegerekend.

Gaswastechnologie

Een proces dat gebruik maakt van controleapparatuur rond luchtverontreiniging om bepaalde deeltjes en/of gassen te verwijderen uit industriële uitstootstromen.

Globaal opwarmingspotentieel

Een factor die de stralingsimpact (schade aan de atmosfeer) beschrijft van één eenheid van een bepaald broeikasgas ten opzichte van één eenheid CO₂.

ISO 14001

Specificatie voor milieubeheersystemen van de International Standards Organisation (ref. ISO).

Kyoto-protocol

Het protocol van de United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). Het vraagt van de landen die in Bijlage B zijn opgenomen (ontwikkelde landen) in de periode 2008-12 om doelstellingen te behalen voor het verminderen van hun broeikasgasemissies ten opzichte van hun emissies in 1990.

Levenscyclus (analyse)

Analyse van de som van de effecten van een product (bv. broeikasgasemissies) bij elke stap in zijn levenscyclus, inclusief de winning van de grondstoffen, de productie,

het gebruik en het verwijderen van afval.

Microgram per deciliter bloed

Eenheid voor het metaalgehalte in het bloed.

Microgram per gram creatinine

Eenheid voor het metaalgehalte in urine.

OHSAS 18001

'Occupational Health and Safety Assessment Series': een beheersysteem voor veiligheid en gezondheid op het werk.

Ongeval met werkverlet

Een ongeval dat leidt tot het verlies van minstens één arbeidsdag.

Overschrijding

Een resultaat van een biologische monitoringanalyse dat de (interne) drempelwaarde overschrijdt.

Personeelsverloop

Uitgedrukt in termen van vrijwillige ontslagen: het aantal werknemers dat uit eigen beweging het bedrijf verlaat (exclusief ontslagen, pensioen en einde van contracten van bepaalde duur). Dit aantal wordt gerelateerd aan het totale personeelsbestand.

Procesemissies

Emissies die worden gegenereerd bij productieprocessen, zoals CO₂ dat ontstaat uit de ontbinding van calciumcarbonaat (CaCO₃).

Procesveiligheid

Veiligheid met betrekking tot het gebruik en de opslag van gevaarlijke chemische stoffen die een bedreiging kunnen vormen voor werknemers, buurtbewoners en het leefmilieu.

REACH

'Registratie, Evaluatie en Autorisatie van Chemische Stoffen', nieuw EU-beleid inzake chemische stoffen.

Recyclagematerialen

Materialen die hun eerste levenscyclus beëindigd hebben en via recyclage herverwerkt zullen worden waardoor een tweede, derde... levenscyclus wordt ingezet.

Registreerbaar letsel

Een letsel als gevolg van een arbeidsongeval waarvoor meer dan één verzorging nodig is of dat leidt tot een aangepast arbeidsprogramma maar exclusief ongevallen met werkverlet.

Risico-evaluatie

De evaluatie van risico's uitgaande van bestaande stoffen voor de mens, zowel werknemers als consumenten, en het milieu, met het oog op een beter risicobeheer.

SafeStart®

Een geavanceerd programma van training en vaardigheidsontwikkeling rond veiligheidsbewustzijn.

Scope 1, 2, 3 CO₂e-emissies

Scope 1 CO₂e-emissies: de directe broeikasgasemissies van een rapporterende organisatie.

Scope 2 CO₂e-emissies: de broeikasgasemissies van een rapporterende organisatie gerelateerd aan de productie van elektriciteit/verwarming/koeling, perslucht of stoom die voor eigen gebruik worden aangekocht.

Scope 3 CO₂e-emissies: de indirecte broeikasgasemissies van een rapporterende organisatie, exclusief de emissies die zijn opgenomen in Scope 2.

Secundaire grondstoffen

Nevenproducten van primaire materiaalstromen.

Tijdelijke werknemers

Umicore werknemers met een tijdelijk contract. Ze worden niet beschouwd als onderdeel van het vaste personeelsbestand maar worden wel opgenomen in het totale personeelsbestand.

Tussenproduct

Een stof die wordt geproduceerd voor, en gebruikt of verbruikt bij chemische processen om ze te transformeren tot een andere stof.

Vrijwillige vertrekkers

Aantal werknemers die het bedrijf vrijwillig verlaten (exclusief afvloeiingen, pensionering en het beëindigen van een vast contract). Dit cijfer is verbonden met het totale personeelsbestand.

Warmtekrachtkoppeling

Het gebruik van warmte om elektriciteit te genereren.

Ziektegraad

Totaal aantal werkdagen verloren door ziekte, exclusief langetermijnziekte en verloren dagen omwille van zwangerschapsverlof. Dit cijfer staat in verband met het totaal aantal werkdagen per jaar.

GRI Index

Referentie	Indicator	Pagina in het jaarverslag 2013
Algemeen		
Strategie en analyse		
1.1	Verklaring van de Gedelegeerd Bestuurder en de Voorzitter	6-7
1.2	Beschrijving van belangrijke gevolgen, risico's en mogelijkheden	6-7; 3; 4; Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G18
Organisatieprofiel		
2.1	Naam van de organisatie	Omslag
2.2	Voornaamste merken, producten en diensten	1; 3; 5; 12-13; 26; 30; 34; 38
2.3	Operationele structuur van de organisatie, met inbegrip van divisies, werkmaatschappijen, dochterondernemingen en samenwerkingsverbanden	1; 3; 5; 26; 30; 34; 38; Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G2; Economische en financiële toelichtingen: F5, F17
2.4	Locatie van het hoofdkantoor van de organisatie	Binnenomslag achterkant; achterkant
2.5	Het aantal landen waar de organisatie actief is en namen van landen met grootschalige activiteiten	5; Sociale verklaringen: S2
2.6	Eigendomsstructuur en de rechtsvorm	Binnenomslag achterkant
2.7	Afzetmarkten	1-3; 5; 8-9; 11-13; 25-29; 32; 34-37; 38-41
2.8	Omvang van de verslaggevende organisatie	4-5; Sociale verklaringen: S2; Economische en financiële toelichtingen: geconsolideerde balans
2.9	Significante veranderingen wat betreft omvang, structuur of eigendom	10; 36; Sociale verklaringen: S1, S10, S11; Milieuverklaringen: E1
2.10	Onderscheidingen toegekend in 2013	1; 13; 16; 23; 25; 33; 41; Sociale verklaringen: S4
Verslagparameters		
3.1	Verslagperiode	Omslag; binnenomslag; 190; Milieuverklaringen: E2
3.2	Datum van het meest recente verslag	Jaarverslagen: http://www.umicore.com/reporting/Home/Archive/
3.3	Verslaggevingscyclus	Omslag; binnenomslag; Jaarverslagen: http://www.umicore.com/reporting/Home/Archive/
3.4	Contactpunt voor vragen over het verslag of de inhoud ervan	Binnenomslag achterkant; Algemeen: tim.weekes@umicore.com ; Financieel: evelien.goovaerts@umicore.com ; Sociale: mark.dolfyn@umicore.com ; Milieu: bert.swennen@umicore.com ;
3.5	Proces voor het bepalen van de inhoud van het verslag	190; Verklaring inzake deugdelijk bestuur: Relaties met de belanghebbenden
3.6	Afbakening van het verslag	190; Sociale verklaringen: S1, S8, S10, S11; Milieuverklaringen: E1, E3, E8, E9
3.7	Vermelding eventuele specifieke beperkingen voor de reikwijdte of afbakening van het verslag	190; Sociale verklaringen: S1, S8, S10, S11; Milieuverklaringen: E1, E3, E8, E9
3.8	Basis voor verslaggeving over samenwerkingsverbanden en dochterondernemingen	190; Sociale verklaringen: S1; Milieuverklaringen: E1; Economische en financiële toelichtingen: F17; Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G24
3.9	De technieken en berekeningsgrondslagen voor gegevensmetingen	190; Sociale verklaringen: S1-S11; Milieuverklaringen: E1-E10; Economische en financiële toelichtingen: F1
3.10	Uitleg over de gevolgen van eventuele herformuleringen van eerder verstrekte informatie en de reden voor deze herformuleringen	190; Sociale verklaringen: S1, S10, S11; Milieuverklaringen: E1; Algemene beleidsaanpak: http://www.umicore.com/sustainability/

Referentie	Indicator	Pagina in het jaarverslag 2013
3.11	Significante veranderingen ten opzichte van vorige verslagperiodes ten aanzien van reikwijdte, afbakening of meetmethoden	190; Sociale verklaringen: S1, S8, S10, S11; Milieuverklaringen: E1, E2, E3
3.12	GRI Index	190; Deze pagina
3.13	Betrekken van externe controle	190; Algemene beleidsaanpak: http://www.umicore.com/sustainability/ ; Controle en naleving: http://www.umicore.com/governance/en/supervision/
Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid		
4.1	De bestuursstructuur van de organisatie	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G2, G4, G5; Algemene beleidsaanpak: http://www.umicore.com/sustainability/
4.2	Geef aan of de voorzitter van het hoogste bestuurslichaam eveneens een leidinggevende functie heeft	174; Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G2
4.3	Aantal en genderverdeling van de leden van de Raad van Bestuur en hun status met betrekking tot onafhankelijkheid en een uitvoerend/niet-uitvoerend mandaat	174-175; Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G2, G4
4.4	Mechanismen die aandeelhouders en medewerkers de gelegenheid geven om aanbevelingen te doen aan de Raad van Bestuur	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G3, G9, G10, G11, G21; Deugdelijk Bestuur Handvest en Gedragscode: http://www.umicore.com/governance/nl/
4.5	Koppeling tussen vergoedingen en de prestaties van de organisatie (met inbegrip van sociale en milieu-gerelateerde prestaties)	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G12-G15; Deugdelijk Bestuur Handvest en Gedragscode: http://www.umicore.com/governance/nl/
4.6	Processen waarmee het hoogste bestuurslichaam waarborgt dat strijdige belangen worden vermeden	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G7, G9-G11; Deugdelijk Bestuur Handvest en Gedragscode: http://www.umicore.com/governance/nl/
4.7	Proces voor het bepalen van de kwalificaties en expertise van de leden van het hoogste bestuurslichaam	Deugdelijk Bestuur Handvest: http://www.umicore.com/governance/nl/charterN/
4.8	Interne richtlijnen en beleidslijnen	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G1, G9; The Umicore Way: http://www.umicore.com/en/aboutUs/umicoreWay/ ; Deugdelijk Bestuur Handvest en Gedragscode: http://www.umicore.com/governance/nl/
4.9	Processen om risico's en opportuniteiten te identificeren	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G16-G18
4.10	Processen voor het evalueren van de eigen prestaties van de Raad van Bestuur	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G4, G5; Deugdelijk Bestuur Handvest: http://www.umicore.com/governance/nl/charterN/
4.11	Toelichting over de toepassing van het voorzorgsprincipe	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G16, G18
4.12	Extern ontwikkelde economische, milieugerelateerde en sociale handvesten, principes of andere initiatieven die de organisatie onderschrijft	COSO; OECD Richtlijnen; ILO Human Rights; Responsible Care; SRI; FTSE; PACI; GRI
4.13	Lidmaatschap van industriële verenigingen	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G25
4.14	Lijst van groepen belanghebbenden die de organisatie heeft betrokken	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G19-G26
4.15	Basis voor de inventarisatie en selectie van belanghebbenden	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: relaties met de belanghebbenden, G19-G26; Aanpak betrokkenheid belanghebbenden: http://www.umicore.com/sustainability/stakeholders/
4.16	Benadering van het betrekken van belanghebbenden, waaronder de frequentie ervan	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: relaties met de belanghebbenden, G19-G26; Aanpak betrokkenheid belanghebbenden: http://www.umicore.com/sustainability/stakeholders/
4.17	Voornaamste onderwerpen en vraagstukken die naar voren zijn gekomen door de betrokkenheid van belanghebbenden en hoe de organisatie hierop heeft gereageerd, onder meer via haar verslaggeving	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: relaties met de belanghebbenden; Algemene beleidsaanpak: http://www.umicore.com/sustainability/ ; Aanpak betrokkenheid belanghebbenden: http://www.umicore.com/sustainability/stakeholders/

Referentie	Indicator	Pagina in het jaarverslag 2013
Managementbenadering		
5		Managementbenadering: http://www.umicore.com/sustainability/context/
Economische prestatie-indicatoren		
Economische prestatie		
EC1 (KERN)	Economische waarden die zijn gegenereerd en gedistribueerd	4-5; 8-13; 26-41; Economische en financiële toelichtingen: F8, F9, F39; Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G26
EC2 (KERN)	Financiële implicaties en andere risico's en mogelijkheden voor de activiteiten van de organisatie als gevolg van klimaatverandering	18-19; Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G18; Milieubeleidsaanpak: http://www.umicore.com/sustainability/environment/Approach/ ; The Umicore Way: http://www.umicore.com/en/aboutUs/umicoreWay/
EC3 (KERN)	Dekking van de verplichtingen in verband met het vastgestelde uitkeringsplan van de organisatie	Economische en financiële toelichtingen: F27
EC4 (KERN)	Significante financiële steun van de overheid	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G25
Indirecte economische effecten		
EC8 (KERN)	Ontwikkeling en gevolgen van investeringen ten behoeve van het algemeen nut	4; 23-25; 29; 33; 37; 41; Sociale verklaringen: S5; Milieuverklaringen: E8; Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G25
Milieuprestatie-indicatoren		
Materialen		
EN2 (KERN)	Percentage van de gebruikte materialen dat bestaat uit afval uit externe bronnen	5; Milieuverklaringen: E6
Energie		
EN3 (KERN)	Direct energieverbruik door primaire energiebron	Milieuverklaringen: E4
EN4 (KERN)	Indirect energieverbruik door primaire bron	Milieuverklaringen: E4
EN5 (OVERIGE)	Energie die bespaard is door besparingen en efficiëntieverbeteringen	Milieuverklaringen: E4
EN6 (OVERIGE)	Initiatieven ten behoeve van energie-efficiënte of op duurzame energie gebaseerde producten en diensten	10-12; 18-21; 31-32; Milieuverklaringen: E4; Umicore's positieverklaringen over de vermindering van haar CO ₂ -voetafdruk: http://www.umicore.com/sustainability/environment/positionStatements/carbonReduction.htm (indicator gedeeltelijk gerapporteerd)
EN7 (OVERIGE)	Initiatieven ter verlaging van het indirecte energieverbruik en reeds gerealiseerde verlaging	18-19; Sociale verklaringen: S8; Umicore's positieverklaringen over de vermindering van haar CO ₂ voetafdruk: http://www.umicore.com/sustainability/environment/positionStatements/carbonReduction.htm (indicator gedeeltelijk gerapporteerd)
Water		
EN8 (KERN)	Totale wateronttrekking per bron	Milieuverklaringen: E5
Biodiversiteit		
EN11 (KERN)	Locatie en oppervlakte van land in of aangrenzend aan beschermde gebieden en gebieden met hoge biodiversiteitswaarde buiten de beschermde gebieden	Milieuverklaringen: E10 (indicator gedeeltelijk gerapporteerd)
Luchtemissies, afvalwater en afvalstoffen		
EN16 (KERN)	Totale directe en indirecte emissie van broeikasgassen naar gewicht	Milieuverklaringen: E3
EN17 (KERN)	Andere relevante indirecte emissie van broeikasgassen naar gewicht	Milieuverklaringen: E3

Referentie	Indicator	Pagina in het jaarverslag 2013
EN18 (OVERIGE)	Initiatieven ter verlaging van de emissie van broeikasgassen en gerealiseerde verlagingen	18-21; 29; 33; 36; 41; Milieuverklaringen: E3
EN20 (KERN)	NO, SO en andere significante luchtmissies naar type en gewicht	Milieuverklaringen: E2
EN21 (KERN)	Totale waterafvoer naar kwaliteit en bestemming	Milieuverklaringen: E2
EN22 (KERN)	Totaalgewicht afval naar type en verwijderingsmethode	Milieuverklaringen: E7
Producten en diensten		
EN26 (KERN)	Initiatieven ter compensatie van de milieugevolgen van producten en diensten	12; 18-21; 25; 29; 37; Milieuverklaringen: E2, E6 (indicator gedeeltelijk gerapporteerd)
Arbeidsomstandigheden en indicatoren voor volwaardig werk		
Werkgelegenheid		
LA1 (KERN)	Totale personeelsbestand naar type werk, arbeidsovereenkomst en regio	4-5; Sociale verklaringen: S2
LA2 (KERN)	Totaal aantal en snelheid van personeelsverloop	4-5; 16; Sociale verklaringen: S4
Verhouding tussen werkgever en werknemer		
LA4 (KERN)	Percentage medewerkers dat onder een collectieve arbeidsovereenkomst valt	Sociale verklaringen: S6
Gezondheid en veiligheid		
LA7 (KERN)	Letsel-, beroepsziekte-, uitvaldagen- en verzuimcijfers en het aantal werkgerelateerde sterfgevallen per regio	4; 14-15; 27-29; 31-33; 35-36; 39-41; Sociale verklaringen: S9, S10, S11 (indicator gedeeltelijk gerapporteerd)
LA9 (OVERIGE)	Gezondheids- en veiligheidstopics vastgelegd in formele overeenkomsten met vakbonden	16; Sociale verklaringen: S6; Duurzaam Ontwikkelingsakkoord: http://www.umicore.com/sustainability/social/sustDevAgreement/2011SDAgreement.pdf
Opleiding en onderwijs		
LA10 (KERN)	Gemiddeld aantal uren dat een werknemer per jaar besteedt aan opleidingen, onderverdeeld naar werknemerscategorie	4; 15-16; Sociale verklaringen: S3
LA12 (OVERIGE)	Percentage medewerkers dat regelmatig wordt ingelicht omtrent prestatie- en loopbaanontwikkeling	16; Sociale verklaringen: S3 (indicator gedeeltelijk gerapporteerd)
Diversiteit en kansen		
LA13 (KERN)	Samenstelling van bestuurslichamen en onderverdeling van medewerkers per categorie, naar geslacht, leeftijdsgroep, het behoren tot een bepaalde maatschappelijke minderheid en andere indicatoren van diversiteit	174-177; Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G4, G5; Sociale verklaringen: S2. Minderheden worden niet geïdentificeerd omdat het verboden is in bepaalde landen waar Umicore werkzaam is vragen te stellen omtrent dit onderwerp (bv. U.S.A en Frankrijk)
Mensenrechten		
Investerings- en inkoopbeleid		
HR2 (KERN)	Percentage belangrijke leveranciers, onderaannemers en zakenpartners die getoetst zijn op naleving van de mensenrechten en op getroffen maatregelen	22-23; Sociale verklaringen: S8; Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G18
HR3 (KERN)	Percentage van en totaal aantal aanmerkelijke investeringsovereenkomsten waarin clausules over mensenrechten zijn opgenomen of waarvan de naleving van de mensenrechten is getoetst	15-16; Sociale verklaringen: S8; Alle medewerkers krijgen informele training over de Gedragscode: http://www.umicore.com/governance/en/CodeOfConduct/
Vrijheid van vereniging en collectieve arbeidsonderhandelingen		
HR5 (KERN)	Activiteiten waarvan is vastgesteld dat daarbij een aanzienlijk risico zou kunnen gelden voor het recht op de uitoefening van de vrijheid van vereniging en collectieve arbeidsonderhandelingen, alsmede de maatregelen die zijn getroffen ter ondersteuning van deze rechten	Sociale verklaringen: S6, S8; Duurzame Ontwikkelingsakkoord: http://www.umicore.com/sustainability/social/sustDevAgreement/2011SDAgreement.pdf

Referentie	Indicator	Pagina in het jaarverslag 2013
Kinderarbeid		
HR6 (KERN)	Activiteiten waarvan is vastgesteld dat er een aanzienlijk risico is van gevallen van kinderarbeid, alsmede de maatregelen die zijn getroffen gericht op de uitbanning van kinderarbeid	Sociale verklaringen: S6, S8; Duurzame ontwikkelingsakkoord: http://www.umicore.com/sustainability/social/sustDevAgreement/2011SDAgreement.pdf
Gedwongen en verplichte arbeid		
HR7 (KERN)	Activiteiten waarvan is vastgesteld dat er een aanzienlijk risico is van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, alsmede de maatregelen die zijn getroffen gericht op de uitbanning van gedwongen of verplichte arbeid	Sociale verklaringen: S6, S8; Duurzaam ontwikkelingsakkoord: http://www.umicore.com/sustainability/social/sustDevAgreement/2011SDAgreement.pdf
Maatschappij		
Gemeenschap		
S01 (KERN)	Percentage van activiteiten met ingevoerde engagementen ten aanzien van de lokale gemeenschap, impactanalyses en ontwikkelingsprogramma's	23-25; Sociale verklaringen: S5
Corruptie		
S02 (KERN)	Percentage van en totaal aantal bedrijfseenheden geanalyseerd op corruptiegerelateerde risico's	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G15; G24; Umicore is ondertekenaar van PACI
S03 (KERN)	Percentage van het personeel dat training in anticorruptiebeleid en -procedures van de organisatie heeft gevolgd	Alle medewerkers ontvangen informele training over de Gedragscode: http://www.umicore.com/governance/nl/CodeOfConductN/ wanneer ze het bedrijf vervoegen
Publiek beleid		
S05 (KERN)	Standpunten betreffende publiek beleid en deelname aan de ontwikkeling ervan, evenals lobbyen	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G25
S06 (OVERIGE)	Totale waarde van financiële en in-naturabijdragen aan politieke partijen, politici en gerelateerde instellingen	Verklaring inzake deugdelijk bestuur: G25
Productverantwoordelijkheid		
Gezondheid en veiligheid van consumenten		
PR1 (KERN)	Levensduurstadia waarin de gevolgen van producten en diensten voor gezondheid en veiligheid worden beoordeeld met het oog op verbetering en het percentage van belangrijke product- en dienstencategorieën die aan dergelijke procedures onderhevig zijn	30; Milieuverklaringen: E6 (indicator gedeeltelijk gerapporteerd)
Etikettering van producten en diensten		
PR3 (KERN)	Type informatie over producten en diensten dat verplicht wordt gesteld door procedures en het percentage van belangrijke producten en diensten die onderhevig zijn aan dergelijke informatie-eisen	30; Milieuverklaringen: E6

Over dit verslag

Het Jaarverslag 2013 van Umicore bevat een uitgebreid en geïntegreerd overzicht van de economische, financiële, sociale en milieuprestaties in 2013.

Het verslag bestaat uit twee delen: de terugblik door het management en de verklaringen. Het deel waar het management terugblijkt (pagina 1 tot 41) bevat een inleiding tot Umicore en zoekt in op de belangrijkste prestaties van 2013 met betrekking tot het strategisch plan Vision 2015. Het deel met de verklaringen (pagina 42 tot 190) bevat alle economische, financiële, sociale, milieu- en governanceverklaringen en de toelichtingen. Alle elementen van het Jaarverslag 2013 kunnen worden geraadpleegd in het online reporting centre van Umicore op www.umicore.com/reporting.

Een geïntegreerde benadering

Eén van de belangrijkste doelstellingen van het Jaarverslag van Umicore bestaat erin een overzicht te geven van de strategische benadering van de onderneming – Vision 2015 – waarin specifieke economische, sociale en milieudoelstellingen zijn opgenomen. Umicore streeft ernaar geïntegreerd te rapporteren over haar economische, sociale en milieuresultaten. Deze benadering van rapporteren werd op punt gesteld na een periode van overleg met de interne en externe belanghebbenden tussen 2009 en 2011 en is geïnspireerd op het concept ‘integrated reporting’ dat door de International Integrated Reporting Council werd ontwikkeld.

Reikwijdte van de rapportering

Globaal heeft het Jaarverslag 2013 van Umicore betrekking op de activiteiten in het boek-/kalenderjaar 2013. Er werden geen belangrijke wijzigingen aan de reikwijdte aangebracht in 2013. Dit verslag bespreekt het derde jaar waarin Umicore haar vorderingen rapporteert ten opzichte van de Vision 2015 doelstellingen. Het deel van het verslag met de verklaringen, bevat alle doelstellingen en een korte beschrijving van de methodologie die voor alle sleutelprestatie-indicatoren werd toegepast. Daar waar data voorhanden is, worden prestatie-indicatoren in het document gerapporteerd ten opzichte van een periode van vijf jaar die teruggaat tot 2009.

De economische reikwijdte van het verslag omvat alle volledig geconsolideerde activiteiten. Daarnaast zijn ook de financiële bijdragen van alle geassocieerde ondernemingen en joint venture bedrijven in de financiële rapportering opgenomen. De scope van de sociale en milieu-elementen van het verslag is beperkt tot de volledig geconsolideerde entiteiten – elke afwijking van deze reikwijdte wordt in het overeenkomstige hoofdstuk of in de toelichting in het verslag uitgelegd.

Gegevens

De gegevens voor de economische en financiële elementen van het verslag worden ingezameld via het financiële beheers- en consolidatieproces. De milieu- en sociale gegevens worden ingezameld via milieu- en sociale datamanagementsystemen en samen met de economische en financiële gegevens geïntegreerd in een centrale rapporteringstool.

Controle

Dit verslag werd onafhankelijk gecontroleerd door PwC Bedrijfsrevisoren/Reviseurs d'Entreprises (PwC). De audit van de financiële informatie door PwC is gebaseerd op de volledige IFRS geconsolideerde financiële rekeningen waarover PwC een goedkeurend oordeel heeft uitgesproken. Deze volledige IFRS geconsolideerde financiële rekeningen en het verslag van de bedrijfsrevisor werden in het verslag opgenomen op pagina 50 tot 117 en 178. De sociale en milieu-informatie in dit document is samengesteld op basis van de zelfde erkennings- en meetprincipes gebruikt voor de sociale en milieuresultaten die u vindt op pagina 119 tot 147 van het volledige Jaarverslag. Het onafhankelijke auditverslag van PwC over de sociale en milieuresultaten vindt u op pagina 179 van het Jaarverslag.

Het verslag rapporteert op het B+ niveau van het Global Reporting Initiative (GRI). U vindt een volledige GRI-index op pagina 184-188. Het Global Reporting Initiative (GRI) is een netwerkorganisatie die een pioniersrol heeft vervuld in de ontwikkeling van het wereldwijd meest gebruikte kader voor rapportering over duurzaamheid. Het beschrijft de principes en de prestatie-indicatoren die organisaties kunnen gebruiken om hun economische, sociale en milieuprestaties te meten en te rapporteren.

Presentatie en feedback

Umicore wil haar rapportering verbeteren via een permanent proces van betrokkenheid van en dialoog met haar belanghebbenden. De belangrijkste sociale elementen van het verslag worden aan de internationale vakbonden voorgelegd tijdens het gezamenlijke monitoringcomité in maart en het volledige document wordt aan de aandeelhouders gepresenteerd op de Jaarlijkse Algemene Vergadering eind april. Umicore verbindt zich er ook toe om in de opeenvolgende rapporteringcycli rekening te houden met alle te verbeteren punten die de bedrijfsrevisor (PwC) aanbeveelt. Algemene feedback van de lezers wordt aangemoedigd door de online versies van het verslag (zie de pagina hiernaast voor meer details).

Overige informatie

De overige bijkomende informatie bevat een overzicht van de benadering van Umicore voor het economische, sociale en milieubeheer. Deze elementen werden gepubliceerd op de website van Umicore (<http://www.umicore.com/sustainability/>) en dienen als een onderdeel van dit verslag te worden beschouwd.

Financiële kalender ⁽¹⁾

29 april 2014

Algemene vergadering van aandeelhouders (financieel jaar 2013)
Kwartaalupdate eerste kwartaal 2014

2 mei 2014

Aandeel zonder dividend verhandeld

7 mei 2014

Start uitkering dividend

31 juli 2014

Resultaten eerste jaarhelft 2014

23 oktober 2014

Kwartaalupdate derde kwartaal 2014

Feedback

Laat ons weten wat u van dit verslag vindt.
Stuur een E-mail naar stakeholder@umicore.com.

Bijkomende informatie

Beursnotering

Euronext Brussels

Algemene informatie

Tim Weekes

Telefoon: +32 2 227 73 98

E-mail: tim.weekes@umicore.com

Financiële informatie

Evelien Goovaerts

Telefoon: +32 2 227 78 38

E-mail: evelien.goovaerts@umicore.com

Sociale informatie

Mark Dolfyn

Telefoon: +32 2 227 73 22

E-mail: mark.dolfyn@umicore.com

Leefmilieu informatie

Bert Swennen

Telefoon: +32 2 227 74 45

E-mail: bert.swennen@umicore.com

Talen

Dit jaarverslag is eveneens beschikbaar in het Frans en het Engels.

Internet

Dit jaarverslag kan gedownload worden op de website www.umicore.com/reporting.

Maatschappelijke zetel

Broekstraat 31, B-1000 Brussel – België

Telefoon: +32 2 227 71 11

Fax: +32 2 227 79 00

Internet: www.umicore.com

E-mail: info@umicore.com

Ondernemingsnummer: 0401574852

BTW-nummer: BE 0401 574 852

Verantwoordelijke uitgever

Umicore Group Communications

Tim Weekes

Telefoon: +32 2 227 73 98

E-mail: tim.weekes@umicore.com

Concept & realisaties

The Crew - www.thecrewcommunication.com

Fotografie

Dimitri Lowette, Jean-Michel Byl, Ronny Van Loock, Anka Van Raemdonck, Shutterstock, UNICEF Belgium, Umicore.

(1) Deze data kunnen wijzigen. Wijzigingen van de financiële kalender zijn beschikbaar op de Umicore-website.

Umicore
Naamloze Vennootschap
Broekstraat 31
B-1000 Brussel, België

Tel: +32 2 227 71 11
Fax: +32 2 227 79 00
E-mail: info@umicore.com
www.umicore.com

BTW: BE 0401 574 852
Ondernemingnummer: 0401574852
Maatschappelijke zetel: Broekstraat 31
B-1000 Brussel - België